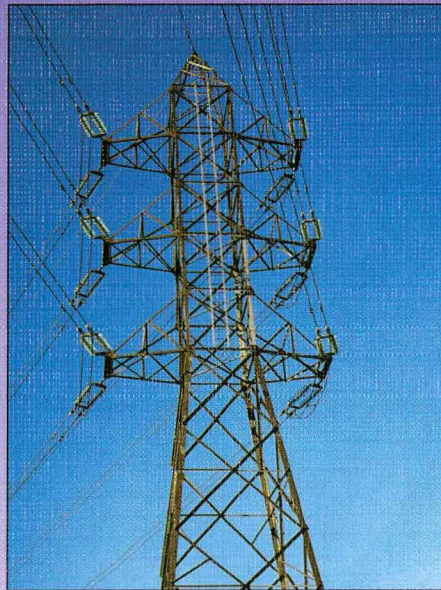
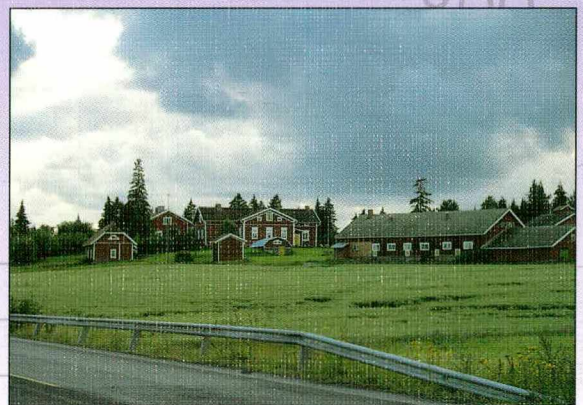
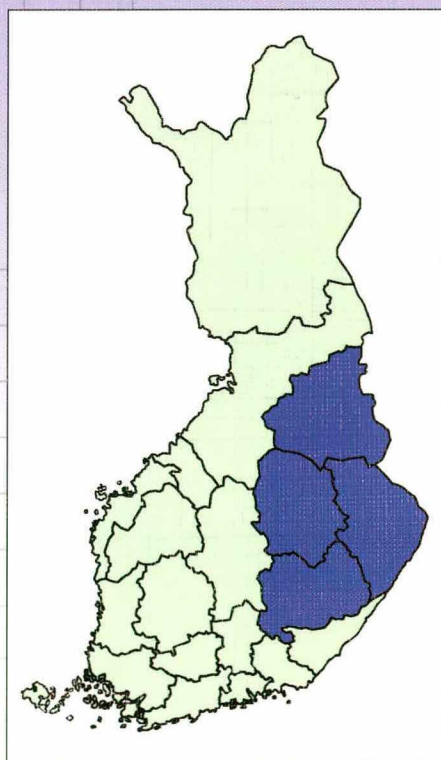

Itä-Suomen katsaus 2000

1600
1400
1200
1100
1000
900
800

Tilastokeskus

Itä-Suomen katsaus

Tiedustelut:

Esko Syrjäkari (08) 537 2045
Leena Jäntti (08) 537 2046
Sirkku Hiltunen (08) 537 2046

Kansi: Mainostoimisto Turbiiniryhmä Oy
Kannen kuvat: Leena Jäntti

ISSN 1239-7466
ISBN 951-727-747-4

© 2000 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Multiprint, Oulu 2000

ALKUSANAT

Itä-Suomen katsaus 2000 on yksi kuudesta Tilastokeskuksen tuottamasta aluekatsausjulkaisusta. Muut vastaavalla tietosisällöllä ja esitystavalla toteutetut julkaisut ovat Pohjois-Suomen, Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset sekä koko maata tarkastelevat Seutukunta- ja maakuntakatsaus sekä Kuntakatsaus. Itä-Suomen katsauksen tarkastelualueeseen kuuluu Itä-Suomen läänin lisäksi myös Kainuun maakunta, joka on mukana myös Pohjois-Suomen katsauksessa.

Itä-Suomen katsauksen tavoitteena on antaa alueellista tietoa Itä-Suomesta, sen maakunnista sekä kunnista ja niiden keskinäisistä eroavaisuuksista. Vertailukohdiana on useimmin käytetty Itä-Suomen lääniä sekä koko Suomen tietoja. Tiedot esitetään visuaalisesti joko kuntapohjaisina teemakarttoina tai diagrammeina.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten vuosien julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Tämänvuotinen katsaus sisältää 156 diagrammia tai teemakarttaa omalta alueeltaan. Katsauksessa on myös 16 kuvaa sisältävä, kaikkia Suomen läänejä käsittelevä osuus. Julkaisun tietolähteinä on käytetty runsaasti muitakin kuin Tilastokeskuksen tuottamia tilastoja.

Nyt aluekatsausten hyödyntäminen on entistäkin helpompaa, sillä toukokuusta 2000 lähtien Aluekatsausten sisältö on ollut saatavissa myös AlueOnline-internetpalveluna. Paperijulkaisuista poiketen AlueOnlinen koko kuvamateriaali on värillistä. Itse julkaisujen Word-muotoisten tekstitiedostojen lisäksi tarjolla on kaikki katsausten teemakartat ja diagrammit PowerPoint-kuvina. Internet-palvelussa kuvia päivitetään jatkuvasti. Esimerkiksi tämän julkaisun tilastokuviot on julkaistu AlueOnline-palvelussa sitä mukaa, kun itse tilastotiedot ovat päivittyneet.

Itä-Suomen katsaus 2000 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutukseen ovat osallistuneet suunnittelijat Leena Jäntti, Sirkku Hiltunen, Katja Niemelä ja Tea Remahl.

Oulussa, joulukuu 2000

Esko Syrjäkari
Aluepäällikkö

AlueOnline

**Aluekatsaukset
nyt myös
internetissä!**

**- yli 1 000 jatkuvasti päivitettävää teema-
karttaa ja diagrammia
PowerPoint-kuvina internetissä**

Nyt aluekatsausten hyödyntäminen helpottuu entisestään, sillä katsausten sisältö on saatavissa myös *AlueOnline* -internet-palveluna.

AlueOnline'ssa kaikki kuvat ovat värillisiä. Itse julkaisujen Word-muotoisten (Word 97) tekstitiedostojen lisäksi tarjolla on kaikki katsausten teemakartat ja diagrammit PowerPoint (97) -kuvina. Voit avata kuvat suoraan PowerPoint-ohjelmistoon ja käyttää niitä hyväksesi omissa esityksissäsi tai teksteissäsi.

AlueOnline'ssa kuvia päivitetään jatkuvasti. Uudet tilastokuviot ovat siten käytettävissä keskimäärin puolta vuotta aiemmin kuin vastaavissa paperijulkaisuissa.

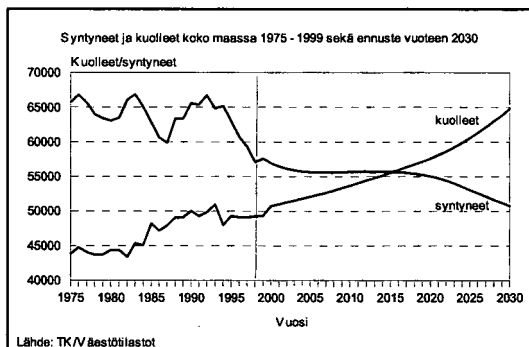
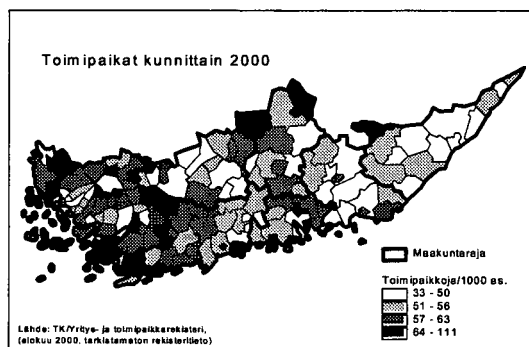
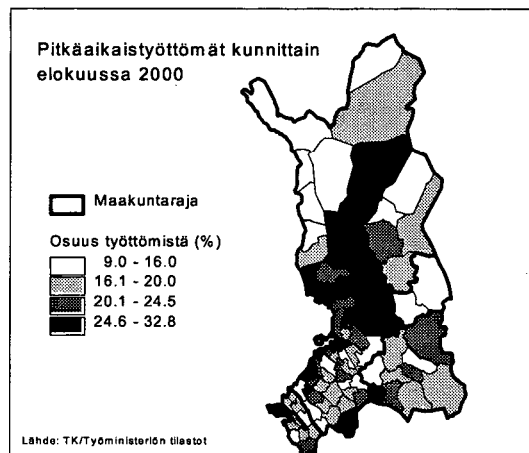
AlueOnline sisältää runsaasti myös paperiversioissa julkaisematonta materiaalia.

AlueOnline'n käyttäjätunnuksen voit tilata yksittäisiin tai kaikkiin katsauksiin joko yhdelle nimetylle käyttäjälle tai koko organisaatiolle vuosi- tai kestitilauksena.

AlueOnline-palvelun esimerkkiaineistoon ja hinnastoon voit tutustua internetsivuillamme, josta voit myös tilata käyttäjätunnuksen:

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus

AlueOnline'ssa nämäkin kuvat ovat värillisiä!

SISÄLLYSLUETTELO

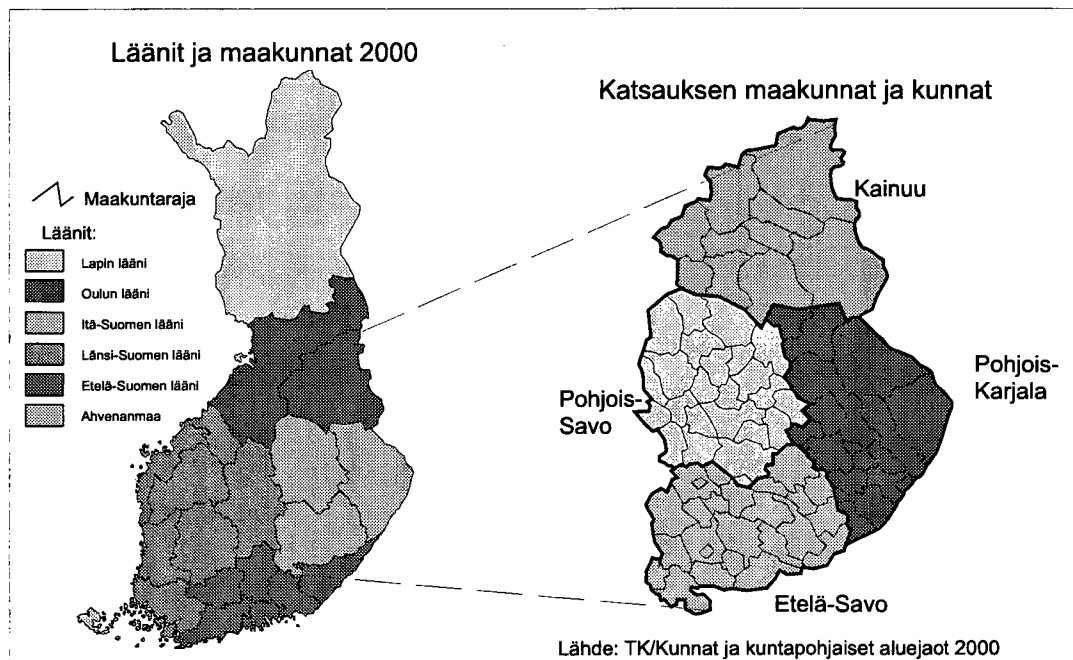
SIVU

ITÄ-SUOMI.....	7
VÄESTÖ.....	13
ELINKEINOELÄMÄ.....	33
Yritysten toimipaikat.....	33
Elinkeinorakenne.....	40
Alkutuotanto.....	40
Jalostus.....	46
Palvelut.....	52
Tulonsaajien tulot.....	56
Bruttokansantuote.....	59
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS.....	62
KOULUTUS.....	70
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT.....	75
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN.....	82
Vapaa-ajan asuinrakennukset.....	88
LIIKENNE JA MATKAILU.....	90
Majoitus- ja ravitsemispalvelut.....	92
ENERGIATALOUS.....	96
YMPÄRISTÖN TILA.....	100
OIKEUSTILASTOT.....	104
KUNNALLISTALOUS.....	107
ALUEPOLITIIKKA.....	118
VAALIT.....	122
LÄÄNIT.....	126
<i>KÄYTETYT KÄSITTEET JA LYHENTEET</i>	133
KUVALUETTELO.....	134

ITÄ-SUOMI

Itä-Suomen katsauksessa Itä-Suomella tarkoitetaan aluetta, joka käsittää maan kuudesta läänistä *Itä-Suomen läänin* kokonaisuudessaan ja lisäksi Oulun läänistä *Kainuun maakunnan*. Itä-Suomen lääni muodostuu Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnista. Suomen läänien erityispiirteitä esitellään katsauksen viimeisessä kappaleessa diagrammikuvien avulla.

Katsauksen tarkastelualueella sijaitsee Suomen 452 kunnasta 78, jotka ovat muodostaneet 17 seutukuntaa. Vuoden 2001 alusta kuntien määrä alueella vähenee 76:een kun Anttola, Mikkelin kaupunki ja Mikkelin maalaiskunta lakkauteaan ja tilalle perustetaan yksi kunta, jonka nimeksi tulee Mikkeli.

Kuva 1. Läänit ja maakunnat 2000.

Euroopan Unionin hierarkisessa NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) -alueluokitusjärjestelmässä Suomi on jaettu ylimmällä NUTS 1 -tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan. Kuusi suuraluetta muodostavat NUTS 2 -tason ja maan 20 maakuntaa NUTS 3 -tason. Lisäksi seutukunnat ja kunnat muodostavat omat tasonsa (NUTS 4 ja NUTS 5). Koko Euroopan Unionin alueella NUTS 2 -alueita on yhteensä 211 ja NUTS 3 -alueita 1 093. Katsauksen maakunnat muodostavat NUTS 2 -tasolla Itä-Suomen suuralueen.

Maakunnat

Etelä-Savon maakunnassa on 25 kuntaa, joista väkimäärältään suurin on Mikkeli ja pienin Virtasalmi. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 1999 lopussa 168 770 henkeä. Alueen pinta-ala on 14 436 km² ja väestötiheys siten 11.7 asukasta neliökilometrillä. Kaupunkeja Etelä-Savossa on kolme: Mikkeli, Savonlinna ja Pieksämäki.

Pohjois-Savon maakunta on Itä-Suomen väkirkkain. Vuoden 1999 lopussa siellä asui 253 792 henkeä. Alueen 24 kunnasta seitsemän on kaupungeja, ja niistä asukasluvultaan suurin on maakuntakeskus Kuopio. Vähiten asukkaita oli Vehmersalmella ja Tervossa. Maapinta-alaa maakunnalla on 16 510 km², joten asukastiheys on 15.4 as/ km².

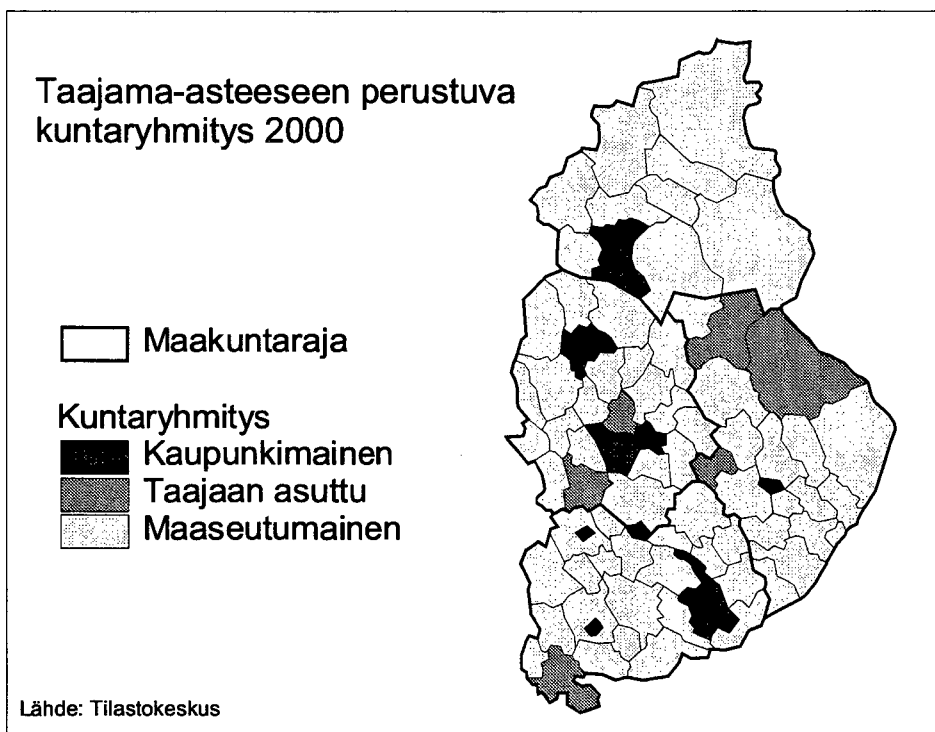
Pohjois-Karjalan maakuntaan kuuluu 19 kuntaa, joissa asukkaita vuoden 1999 lopussa oli yhteensä 172 551. Väkirkkain kunta on Joensuu, joka on yksi alueen viidestä kaupungista. Koko Itä-Suomen pienin kunta on Värtsilä. Pohjois-Karjalan maapinta-ala on 17 782 km², asukkaita siellä on siten 9.7 neliökilometriä kohti.

Kainuun maakunnan kymmenestä kunnasta Kajaani on väkiluvultaan suurin ja Ristijärvi pienin. Kajaanin lisäksi Kuhmo on kuntamuodoltaan kaupunki. Maakunnan väkiluku oli vuoden 1999 lopussa 91 081. Pinta-alan ollessa 21 567 km² asukastiheys Kainuussa on 4.2 asukasta neliökilometrillä.

Kunnat

Vuoden 2001 alussa kuntien määrä laskee lakkautusten vuoksi 452:sta 448:aan. Helsinki on väkiluvultaan maan suurin kaupunki (551 123 asukasta 31.12.1999) ja Ahvenanmaalla sijaitseva Sottunga puolestaan pienin kunta (122 as). Itä-Suomen alueen 78 kunnasta Kuopiossa on eniten asukkaita, 86 575 ja vähiten Värtsilässä, 693. Kaupungeja Itä-Suomessa on 17. Pinta-alaltaan suurin kunta on Kuhmo ja pienin Pieksämäki.

Taajamaväestön osuuteen ja suurimman taajaman väkilukuun perustuvan Tilastokeskuksen kuntaryhmituksen mukaan vuonna 2000 kaupunkimaisia kuntia on alueella kahdeksan, taajaan asuttuja kuusi ja maaseutumaisia 64. Kaupungeista Kitee, Kiuruvesi, Nilsiä, Juankoski ja Kuhmo lasketaan kuuluvaksi maaseutumaisiin kuntiin.

Kuva 2. Taajama-asteeseen perustuva kuntaryhmitys 2000.

Itä-Suomen kunnat ja maakunnat 2000

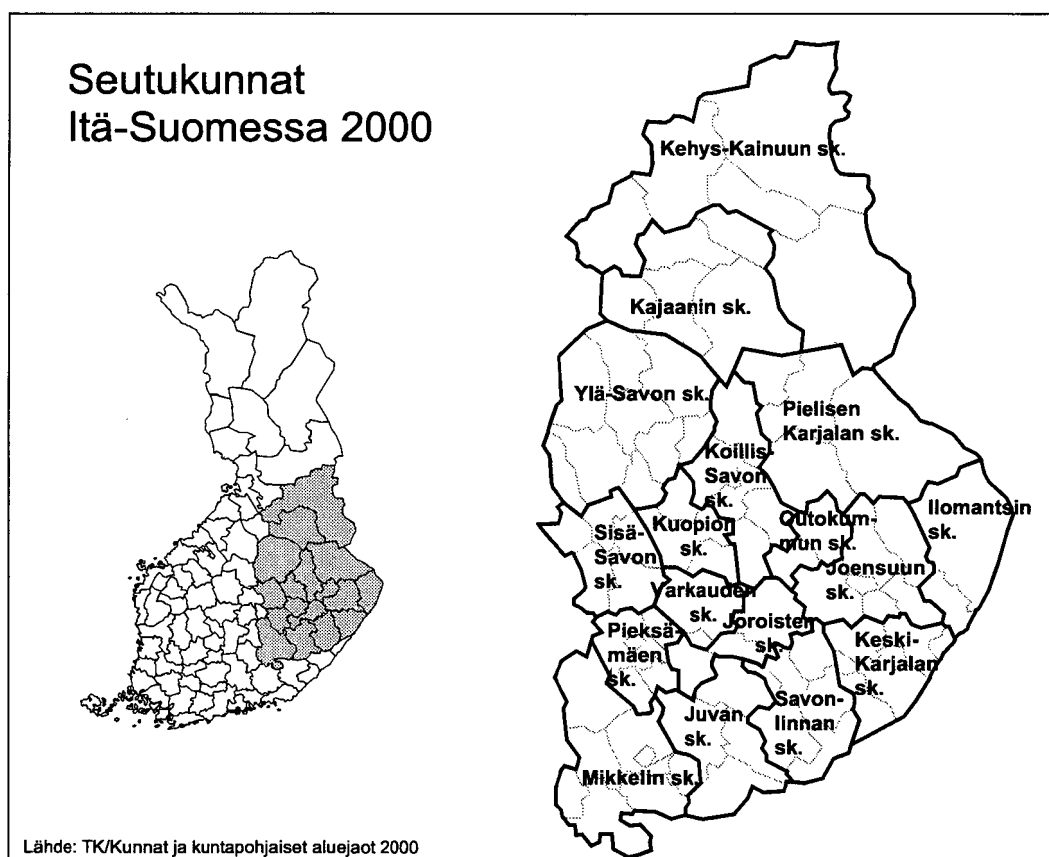
Kuva 3. Itä-Suomen kunnat ja maakunnat 2000.

Seutukunnat

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä on käytetty kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tuki-aluejaon perusalueiksi. Seuraavan kerran seutukuntajako muuttuu 1.1.2001.

Suomen kaikkiaan 85 seutukunnasta 17 sijaitsee Itä-Suomen katsauksen alueella. Etelä-Savossa, Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa seutukuntia on kussakin viisi ja Kainuussa kaksi. Kuntien lukumäärä seutukunnissa vaihtelee Outokummun, Varkauden ja Iloimantsin seutukuntien kahdesta Ylä-Savon seutukunnan yhdeksään kuntaan. Maapinta-alaltaan suurimmat seutukunnat Itä-Suomessa ovat Ylä-Savo ja Pielisen Karjala. Pienin seutukunta on Varkaus. Kuopion seutukunnassa on eniten asukkaita, Iloimantsin seutukunnassa vähiten.

Aluetietoa Suomen seutukunnista ja niiden välisistä eroista löytyy Tilastokeskuksen vuosittain ilmestyvästä vastaavalla tavalla toteutetusta Seutukunta- ja maakuntakatsaus -julkaisusta.

Kuva 4. Seutukunnat Itä-Suomessa 2000.

Taulukko 1. Perustietoja Itä-Suomen kunnista.

	Väkiluku 31.12.1999	Väestön- muutos 1999 (%)	Väestön keski-ikä 1999 (vuotta)	Tulot mk/ tulonsaaja 1998	Työttömyys aste 2000 (%)	Toimipaikkoja/ 1000 asukasta 2000	Vuosi- kate mk/as. 1999
<i>Etelä-Savo:</i>							
Anttola	1 879	0,6	43,5	77 555	15,1	59	-196
Enonkoski	1 909	-1,5	43,8	69 126	20,6	48	417
Haukivuori	2 506	-1,1	45,1	67 505	12,0	51	-752
Heinävesi	4 687	-1,9	45,2	73 794	11,8	58	1 396
Hirvensalmi	2 683	0,4	45,8	70 922	17,0	51	970
Joroinen	5 937	-1,4	41,4	82 103	10,4	52	1 241
Juva	7 827	-0,3	43,3	75 269	11,6	53	75
Jäppilä	1 661	-1,7	43,5	69 818	13,8	42	-848
Kangaslampi	1 664	-1,7	42,5	78 366	14,6	42	716
Kangasniemi	6 730	-2,2	43,9	72 685	18,9	56	795
Kerimäki	6 207	-0,9	41,4	77 113	14,2	46	-316
Mikkeli	32 826	-0,4	39,7	91 443	17,0	55	810
Mikkelin mlk	11 964	0,7	38,5	87 118	12,4	45	843
Mäntyharju	7 202	-1,3	44,0	78 604	13,1	62	-800
Pertunmaa	2 160	-1,7	46,7	67 744	11,0	70	-679
Pieksämäki	13 102	-1,2	41,8	85 061	17,0	51	123
Pieksämäen mlk	6 364	-0,9	39,8	85 121	11,8	42	1 141
Punkaharju	4 356	-1,1	43,4	83 923	13,3	52	204
Puumala	3 070	-2,4	45,7	70 043	13,2	67	-32
Rantasalmi	4 647	-2,1	44,2	73 246	13,5	51	522
Ristiina	5 185	-0,3	42,6	80 667	15,2	49	339
Savonlinna	28 102	-1,2	40,9	85 312	19,0	53	-92
Savonranta	1 368	-1,4	45,6	62 014	17,9	54	732
Sulkava	3 523	-1,1	45,4	72 778	17,6	62	-1 024
Virtasalmi	1 211	-2,6	45,6	69 567	15,4	45	642

<i>Pohjois-Savo:</i>							
Iisalmi	23 389	-0,9	39,6	84 826	17,3	52	1 237
Juankoski	5 948	-1,6	42,7	79 098	11,6	45	1 638
Kaavi	3 866	-1,7	43,2	68 951	15,3	49	999
Karttula	3 499	-0,4	39,5	76 878	14,2	49	771
Keitele	3 005	-1,3	42,8	73 739	11,4	44	424
Kiuruvesi	10 503	-0,9	41,9	69 999	17,2	43	925
Kuopio	86 575	0,4	38,0	94 685	15,2	49	1 519
Lapinlahti	7 882	-0,5	40,2	76 177	14,9	42	926
Leppävirta	11 208	-0,7	41,5	79 384	14,7	46	1 270
Maaninka	3 913	-1,3	42,5	73 368	13,0	47	19
Niisiä	6 912	-1,7	42,9	74 021	14,2	54	1 308
Pielavesi	6 059	-1,8	44,0	67 333	16,8	45	-164
Rautalampi	3 952	-1,3	44,8	67 868	15,1	56	-857
Rautavaara	2 469	-3,5	43,9	64 770	19,7	41	265
Siilinjärvi	19 584	-0,1	35,7	96 119	12,8	40	949
Sonkajärvi	5 396	-1,9	42,6	70 641	16,9	41	1 624
Suonenjoki	8 203	-1,1	42,8	73 655	16,4	61	989
Tervo	2 010	-2,6	44,5	67 203	13,3	49	1 451
Tuusniemi	3 260	-1,5	44,2	70 583	17,6	47	1 689
Varkaus	23 437	-1,0	40,5	93 947	16,7	50	178
Varpaisjärvi	3 271	-0,8	42,7	64 354	14,2	52	987
Vehmersalmi	2 129	-1,5	44,6	69 494	14,8	45	-743
Vesanto	2 865	-2,9	45,4	66 623	13,9	52	-200
Vieremä	4 457	-1,3	41,1	72 405	14,8	43	723

	Väkiluku 31.12.1999	Väestön- muutos 1999 (%)	Väestön keski-ikä 1999 (vuotta)	Tulot mk/ tulonsaaja 1998	Työttömyys aste 2000 (%)	Toimipaikkoja/ 1000 asukasta 2000	Vuosi- kate mk/as. 1999
--	------------------------	--------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------------	---	----------------------------------

Pohjois-Karjala:

Eno	7 116	-1,2	42,5	76 531	22,8	41	228
Ilomantsi	7 274	-2,9	43,8	71 469	19,5	52	724
Joensuu	51 514	0,8	37,9	90 211	18,4	51	1 893
Juuka	6 677	-1,3	43,1	72 794	20,5	44	1 989
Kesälahti	2 929	0,0	42,9	73 402	22,6	56	61
Kiihtelysvaara	2 690	-1,0	38,4	73 322	16,0	52	106
Kitee	10 545	-1,4	41,3	79 165	16,8	50	1 070
Kontiolahti	11 335	1,0	36,1	88 570	12,5	41	527
Oulokumpu	8 343	-2,5	41,7	76 063	19,8	40	282
Lieksa	15 479	-2,2	43,3	77 686	21,2	44	772
Liperi	11 481	-0,6	39,4	77 766	12,7	47	378
Nurmes	9 921	-1,9	42,3	71 482	21,4	51	721
Polvijärvi	5 470	-0,6	42,0	65 224	19,0	54	1 262
Pyhäselkä	7 208	0,6	35,2	82 970	14,2	49	712
Rääkkylä	3 172	-1,8	44,9	66 650	18,7	54	-863
Tohmajärvi	5 276	-1,8	42,0	71 583	19,4	47	-664
Tuupovaara	2 340	-2,1	44,2	69 309	17,0	56	65
Valtimo	3 088	-1,6	42,8	64 503	21,8	44	573
Värtsilä	693	1,3	43,8	66 482	19,3	55	-1 182

Kainuu:

Hyrnsalmi	3 575	-2,4	42,3	68 620	23,6	49	-94
Kajaani	36 373	-0,5	37,9	91 632	19,0	43	676
Kuhmo	11 348	-2,0	41,4	73 012	21,7	45	991
Paltamo	4 530	-1,5	41,4	69 718	21,0	43	512
Puolanka	3 953	-1,9	42,7	66 495	19,1	53	822
Ristijärvi	1 826	-2,6	45,4	65 585	19,6	51	596
Sotkamo	11 237	-0,5	40,4	79 053	14,8	49	1 654
Suomussalmi	11 236	-1,5	41,9	70 290	25,0	42	1 553
Vaala	4 138	-2,1	41,8	73 351	18,1	40	309
Vuolijoki	2 865	0,8	40,1	80 534	18,5	37	477

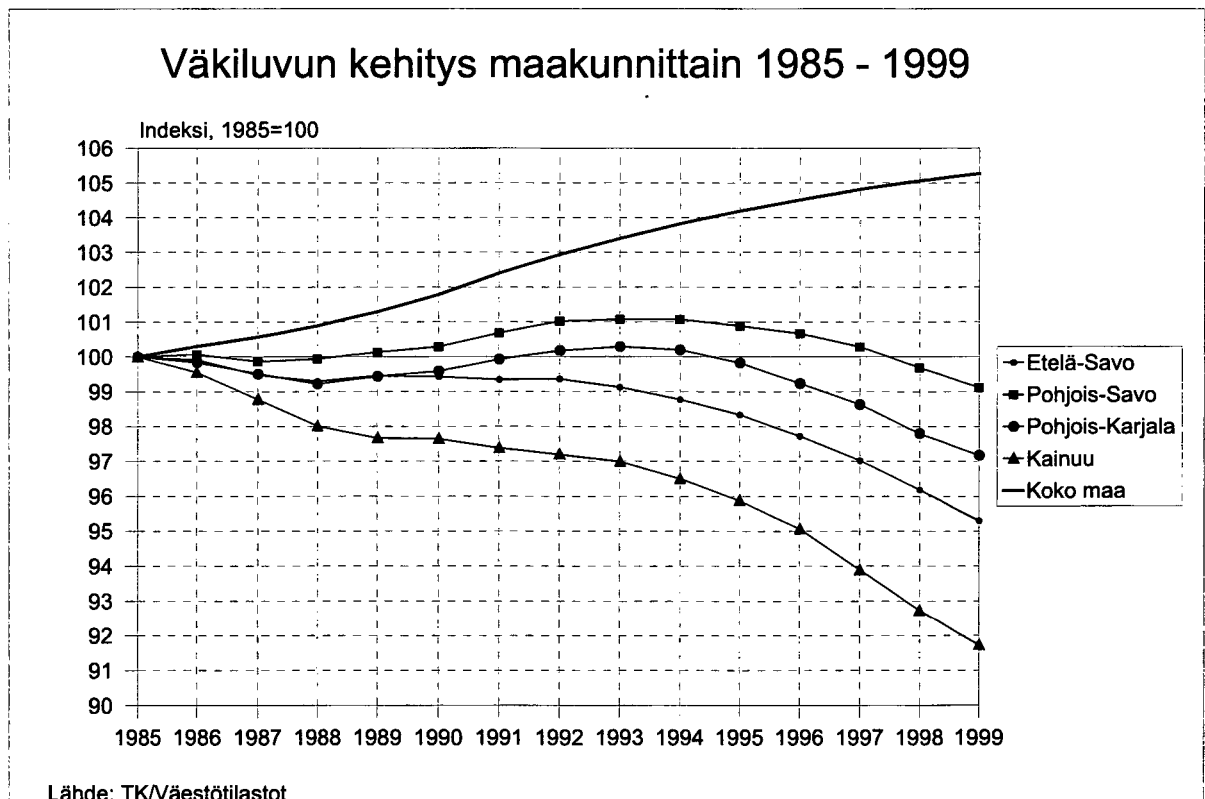
VÄESTÖ

Itä-Suomen katsauksen kattamalla alueella asui vuoden 1999 lopussa 686 194 asukasta, joka oli noin 13.3 % koko maan väestöstä. Pohjois-Savo oli alueen väkirikkain maakunta 253 792 asukkaallaan. Pohjois-Karjalassa asukkaita oli 172 551, Etelä-Savossa 168 770 ja Kainuussa 91 081. Pohjois-Savon maakuntakeskus Kuopio on alueen suurin kaupunki, sen väkiluku oli vuoden 1999 lopussa 86 575. Pohjois-Karjalassa eniten asukkaita on Joensuussa (51 514) ja Kainuussa Kajaanissa (36 373). Itä-Suomen maakuntakeskuksista Etelä-Savon Mikkeli oli väkimäärältään (32 826) pienin. Väestöltään pienimmät kunnat olivat Etelä-Savossa Virtasalmi ja Savonranta, Pohjois-Savossa Tervo ja Vehmersalmi sekä Pohjois-Karjalassa Värtsilä, joka on myös koko alueen pienin kunta. Kainuun pienin kunta on Ristijärvi.

Väestömuutokset

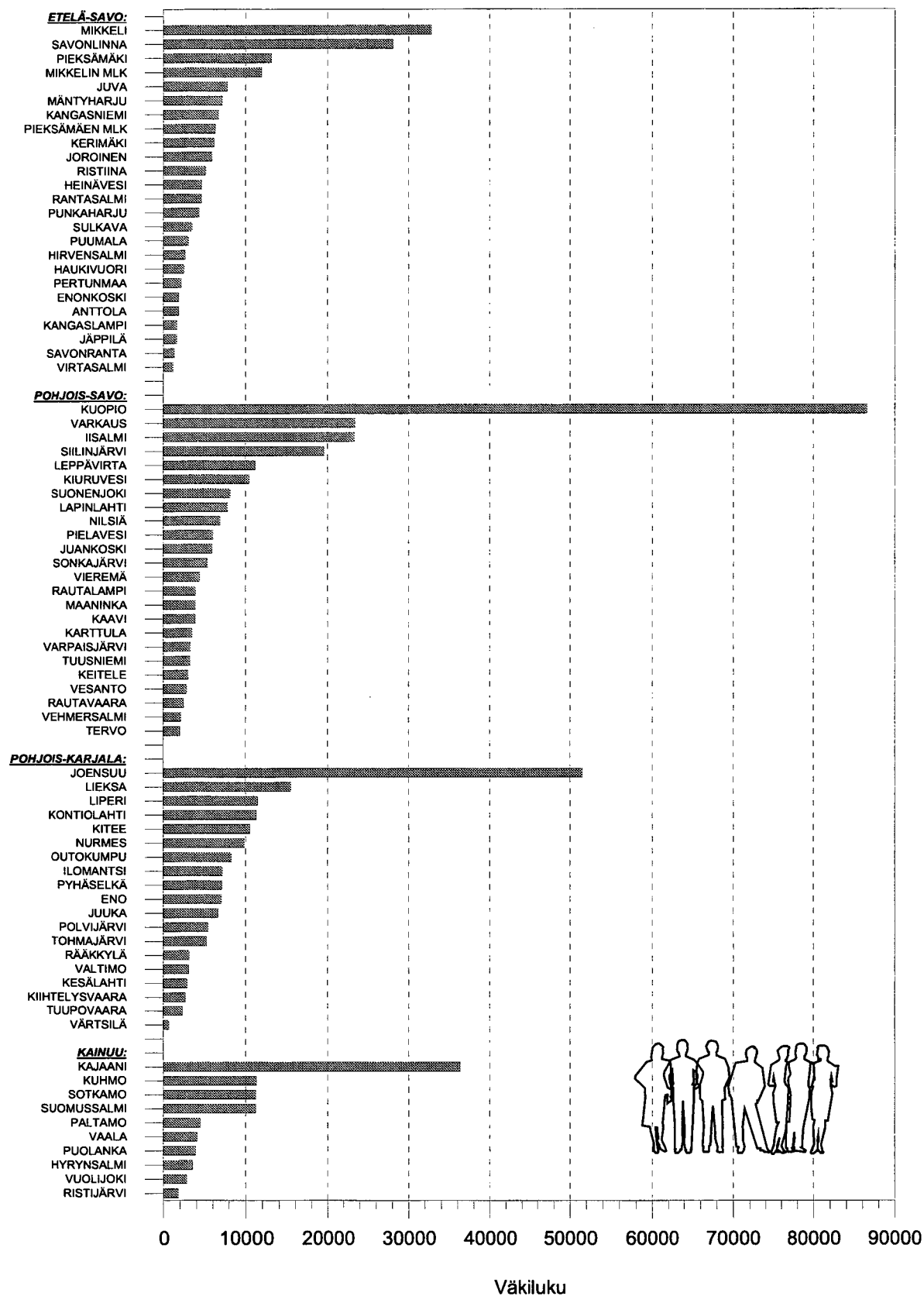
Kaikkien Itä-Suomen maakuntien väkiluku oli vuonna 1999 pienempi kuin vuonna 1985. Eniten väestö on vähentynyt Kainuussa, yli 8 % ja vähiten Pohjois-Savossa, alle 1 %. Koko maassa väestö on kasvanut samalla aikavälillä noin 5 %.

Vuosien 1995 ja 1999 välillä väkimäärä kasvoi Itä-Suomessa muutamassa kunnassa, eniten Kontiolahdella, Kuopiossa ja Joensuussa. Suhteellisesti eniten väestö väheni Tuupovaaralla, Ristijärvellä ja Rautavaaralla, kussakin yli 10 %. Vuoden 1999 aikana kaikkien neljän maakunnan väestö väheni. Kunnista eniten väestöä menetti Rautavaara. Kasvua tapahtui vain yhdeksässä kunnassa. Näistä väkiluku kasvoi eniten Värtsilässä.

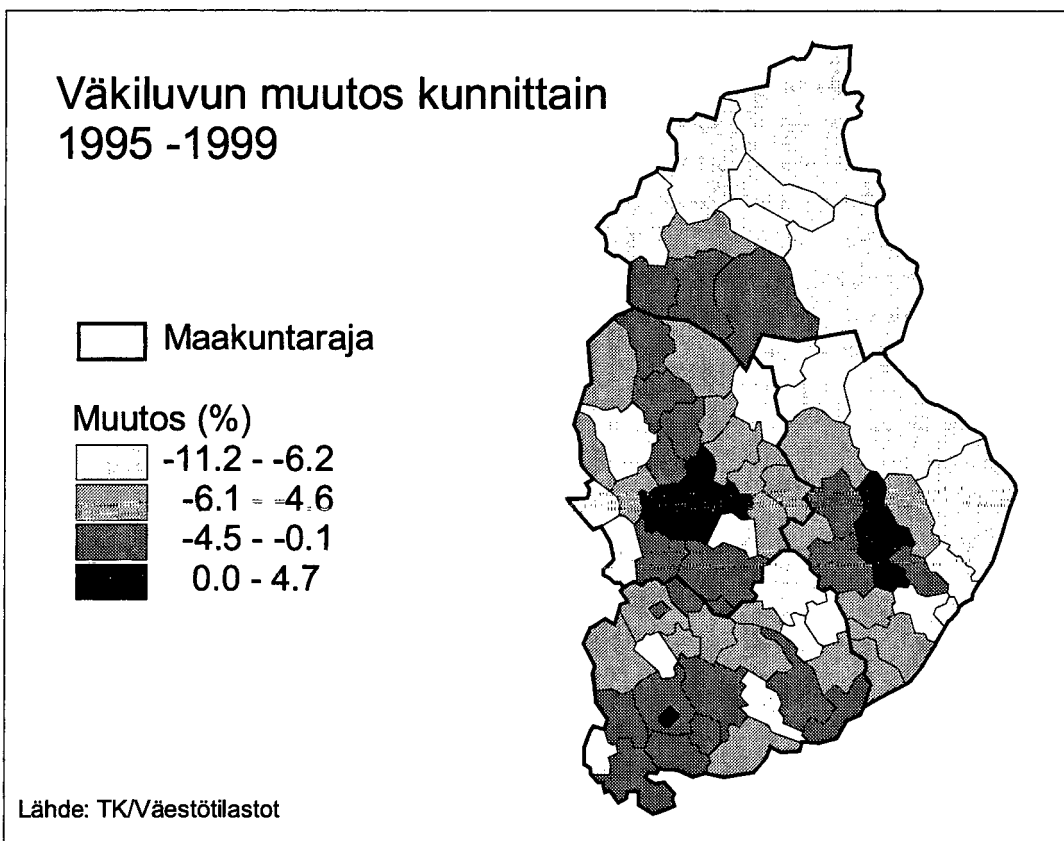

Kuva 5. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985 – 1999 (1985=100).

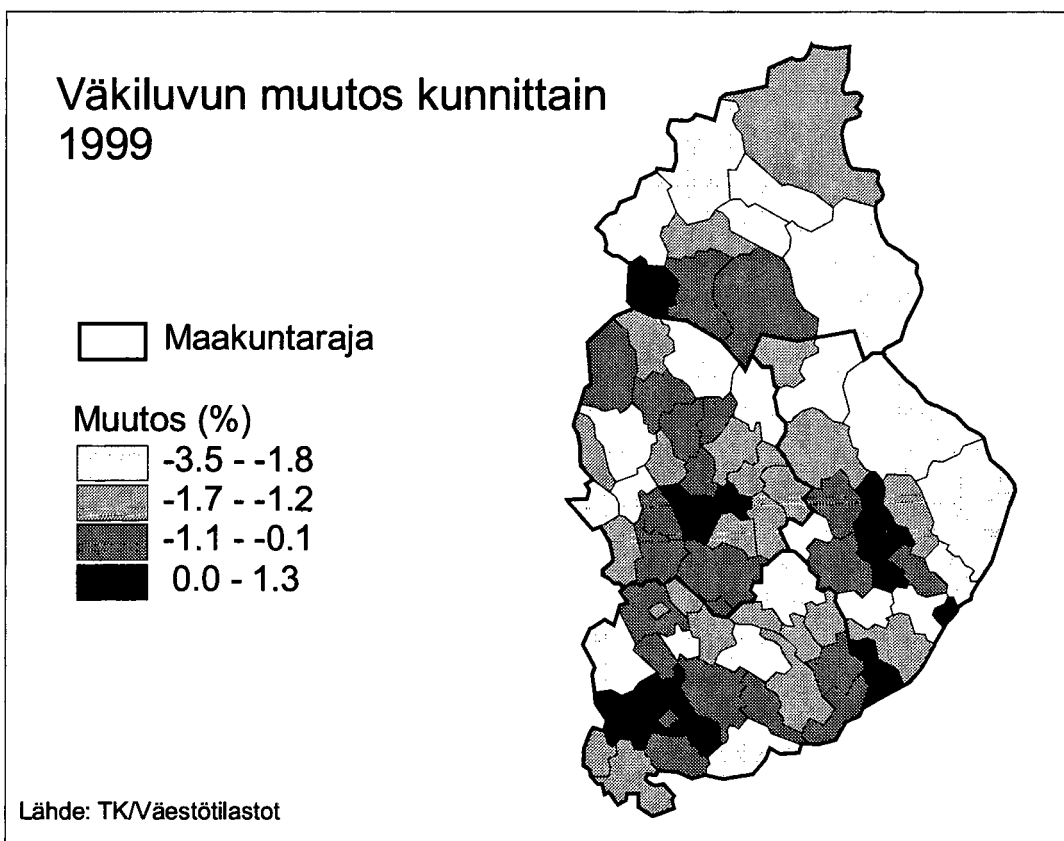
Väkiluku kunnittain 31.12.1999

Kuva 6. Väkiluku kunnittain 31.12.1999.

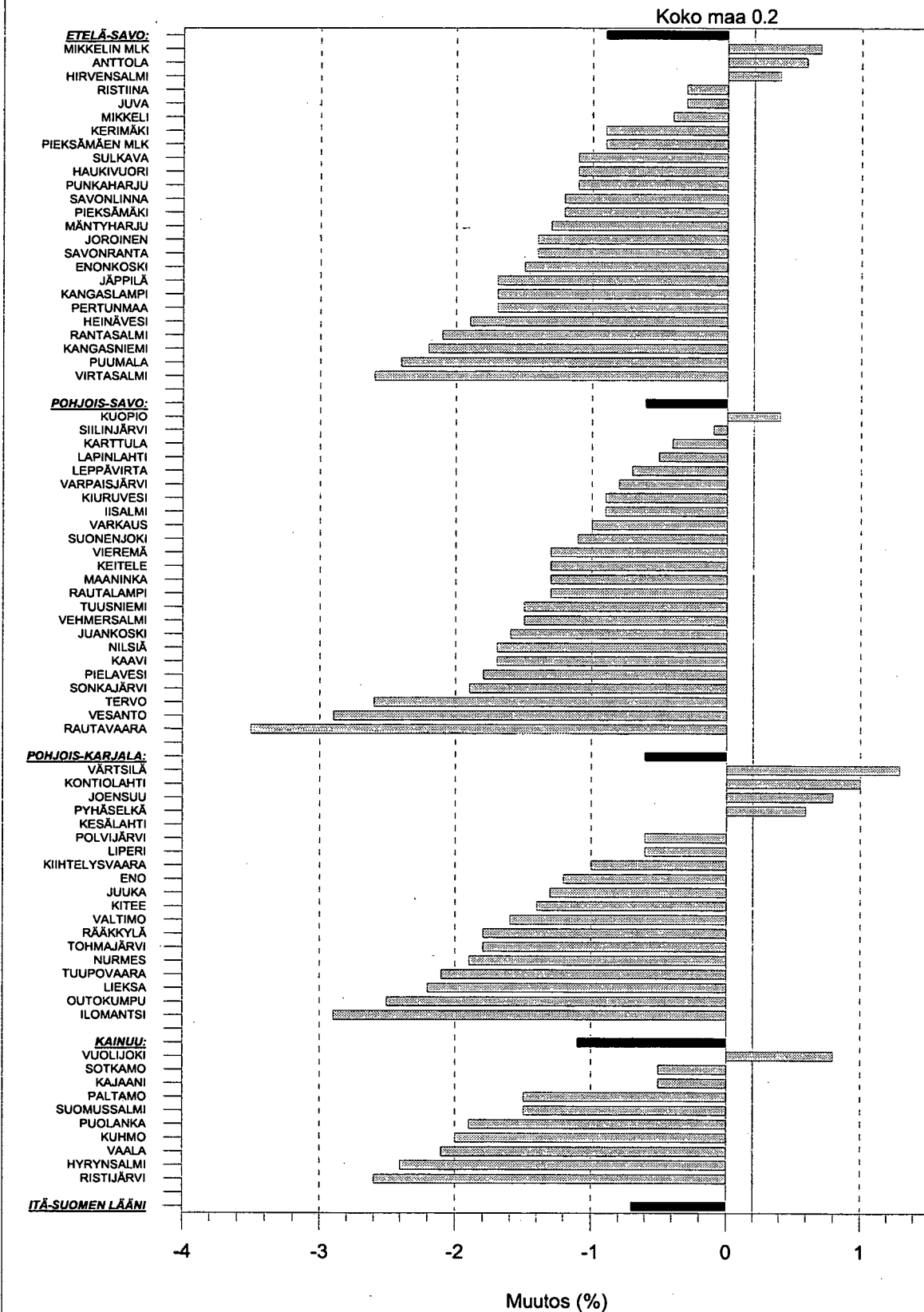

Kuva 7. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 – 1999.

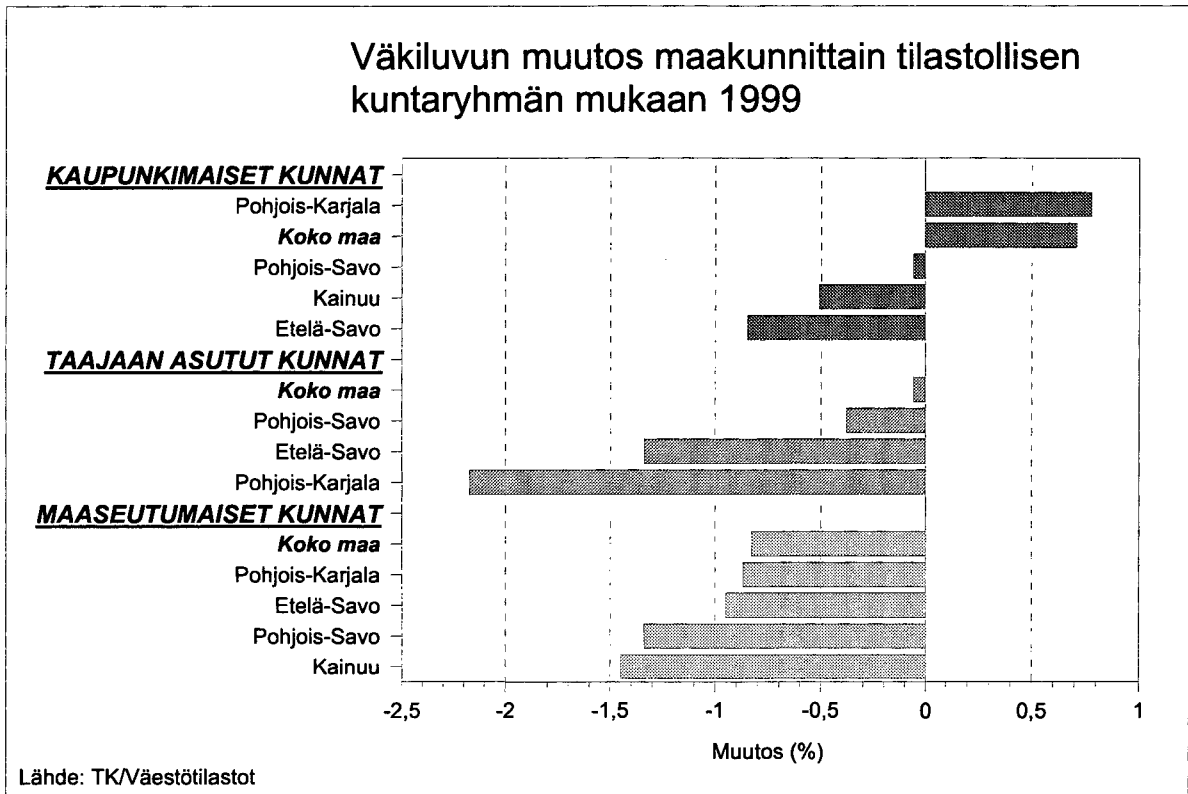

Kuva 8. Väkiluvun muutos kunnittain 1999.

Väkiluvun muutos kunnittain 1999

Kuva 9. Väkiluvun muutos kunnittain 1999.

Kuva 10. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 1999.

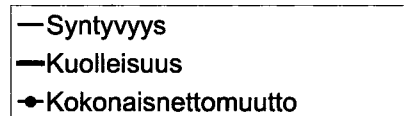
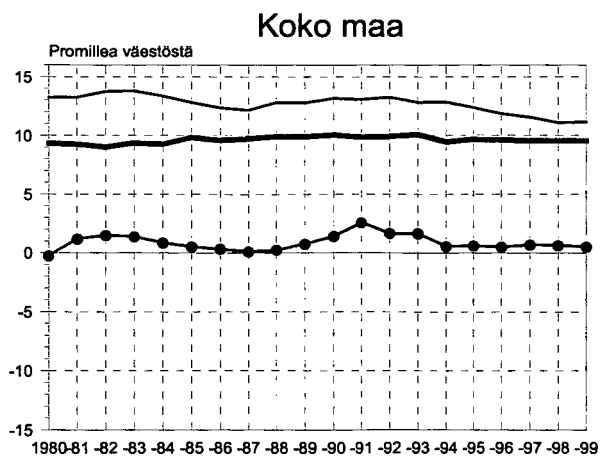
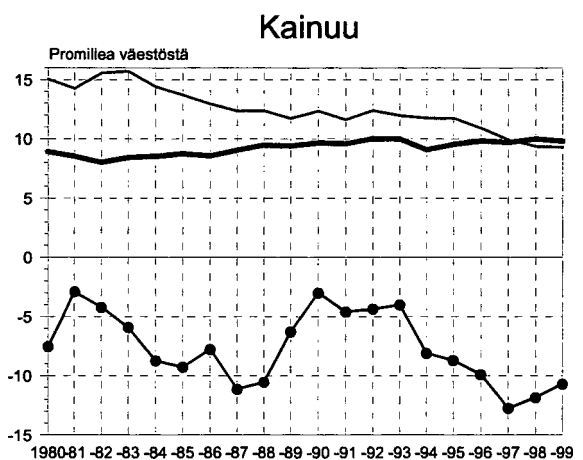
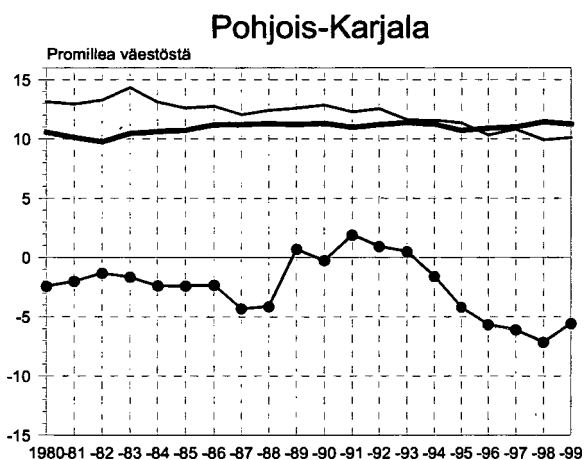
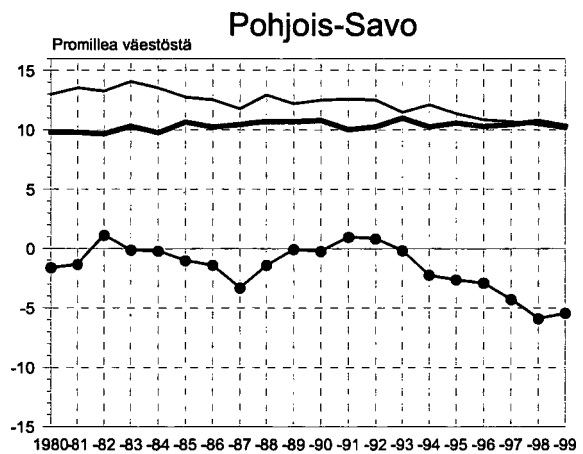
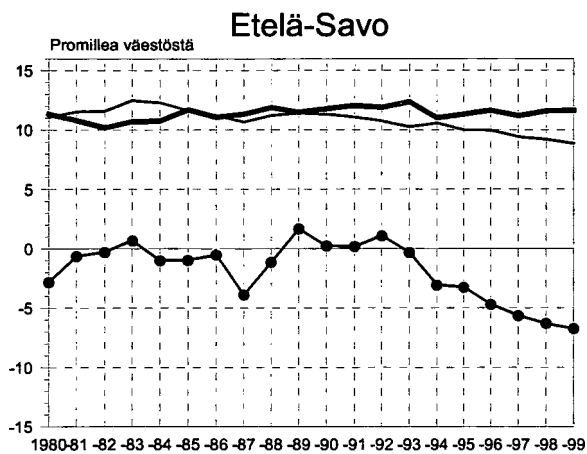
Tilastollisen kuntaryhmittelyn mukaan väkiluku kasvoi Itä-Suomessa vuonna 1999 ainoastaan Pohjois-Karjalan kaupunkimaisissa kunnissa. Se on ainoa väestönkasvun ryhmä myös koko maan tasolla. Pohjois-Karjalassa ja Etelä-Savossa eniten väestöä menettivät taajaan asutut kunnat, Kainuussa ja Pohjois-Savossa puolestaan maaseutumaiset kunnat.

Itä-Suomen maakunnissa kokonaisnettomuutto on ollut 1980- ja 1990-luvuilla negatiivinen muutamia vuosia lukuun ottamatta. Kaikissa maakunnissa syntyvyys on ollut laskusuunnassa ja kuolleisuus puolestaan nousussa.

Luonnollinen väestönkasvu

Syntyneiden enemmyydellä eli syntyneiden ja kuolleiden määrän erotuksella ilmaistaan luonnollisen väestönkasvun suuruutta. Vuonna 1999 kuolleisuus oli syntyvyyttä suurempaa kaikissa Itä-Suomen maakunnissa. Luonnollista väestönkasvua tapahtui vain kolmessatoista kunnassa. Positiivisin syntyneiden ja kuolleiden määrän erotus oli Kontiolahdella ja Siilinjärvellä, negatiivisin puolestaan Ristijärvellä.

Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 1999

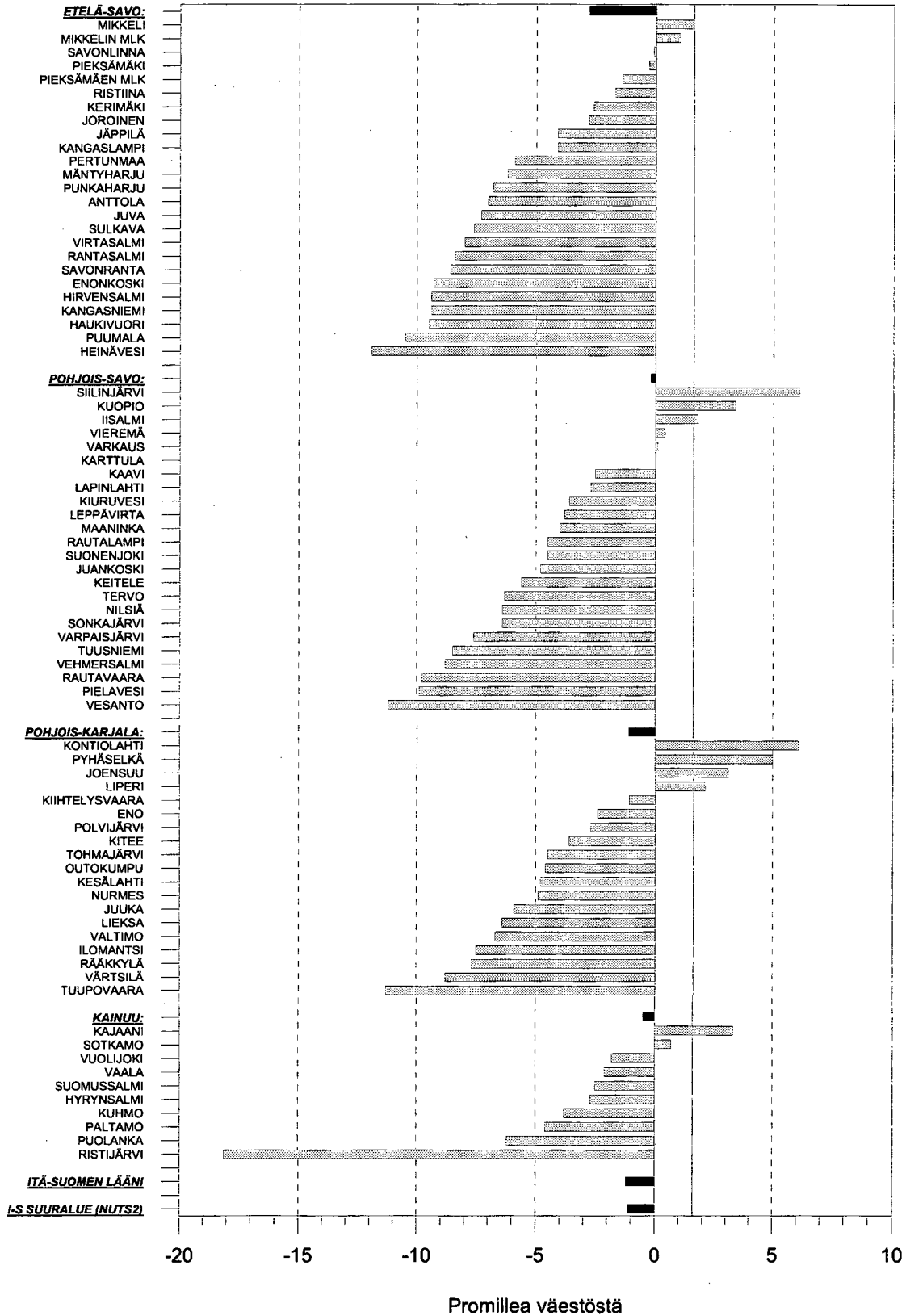

Lähde: TK/Väestötillastot

Kuva 11. Väestönmuutokset maakunnittain 1980 – 1999.

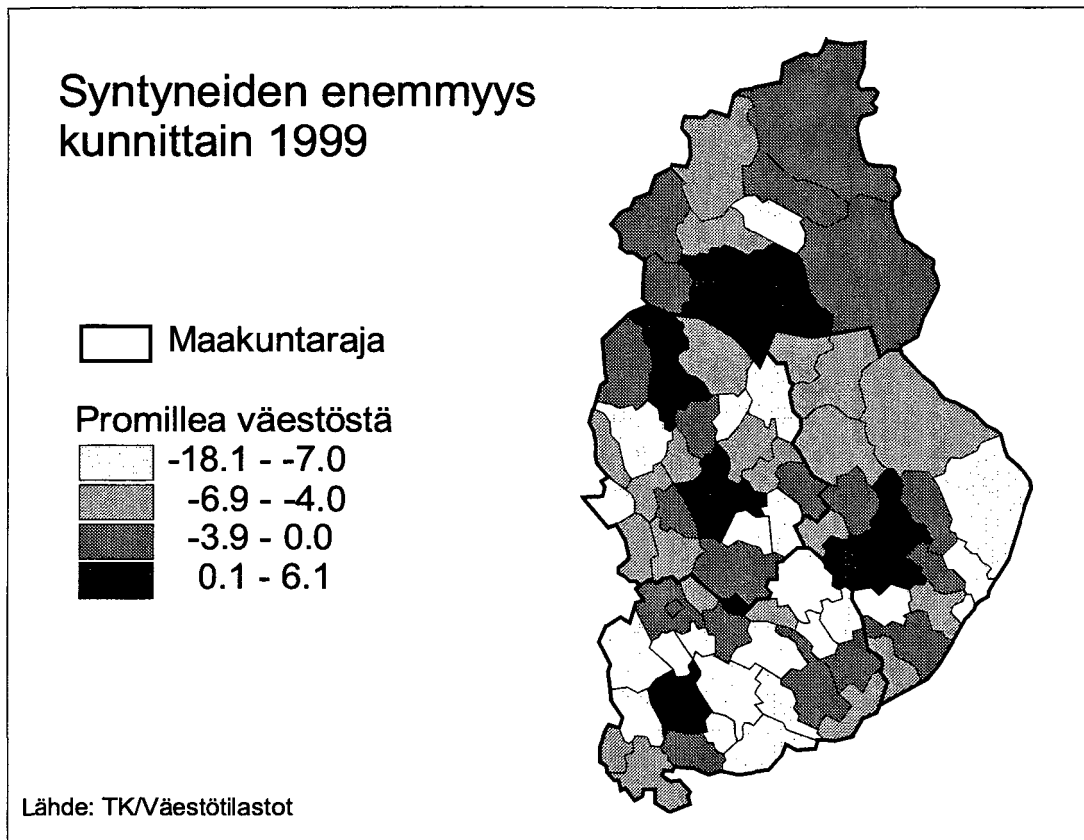
Syntyneiden enemmitys kunnittain 1999

Koko maa 1.59

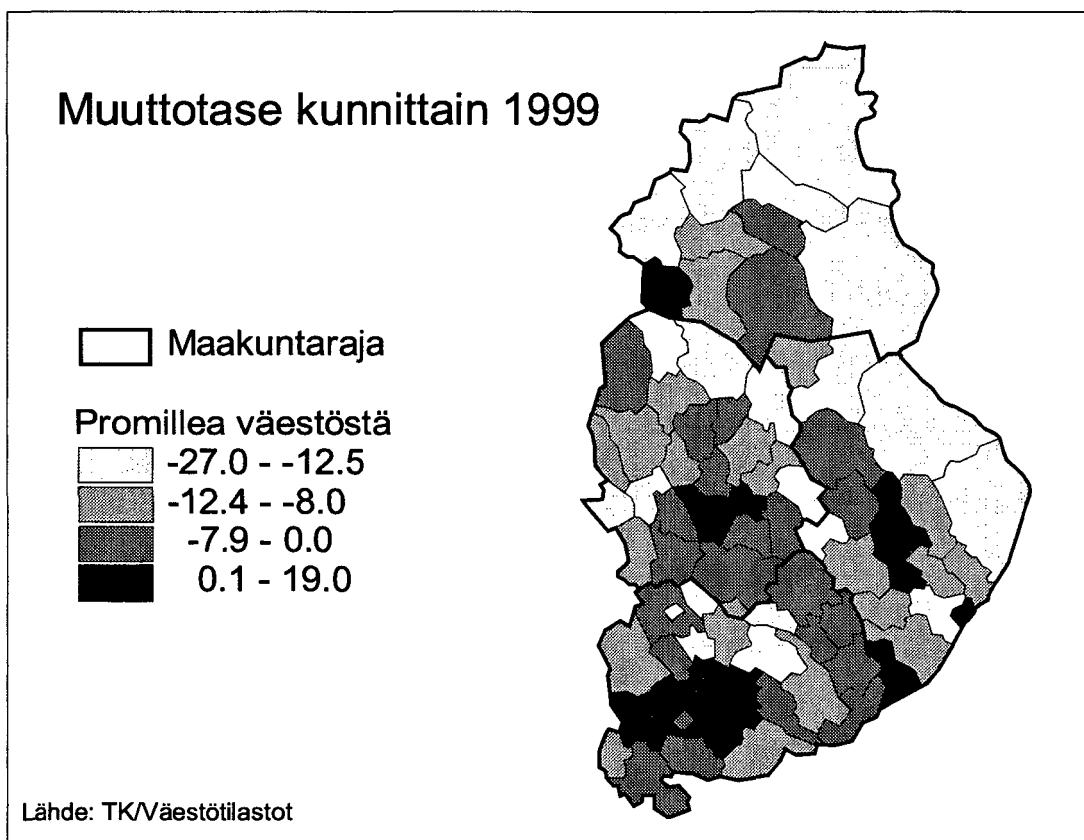

Lähde: TK/Väestötillastot

Kuva 12. Syntyneiden enemmitys kunnittain 1999.

Kuva 13. Syntyneiden enemmitys kunnittain 1999.

Kuva 14. Muuttotase kunnittain 1999.

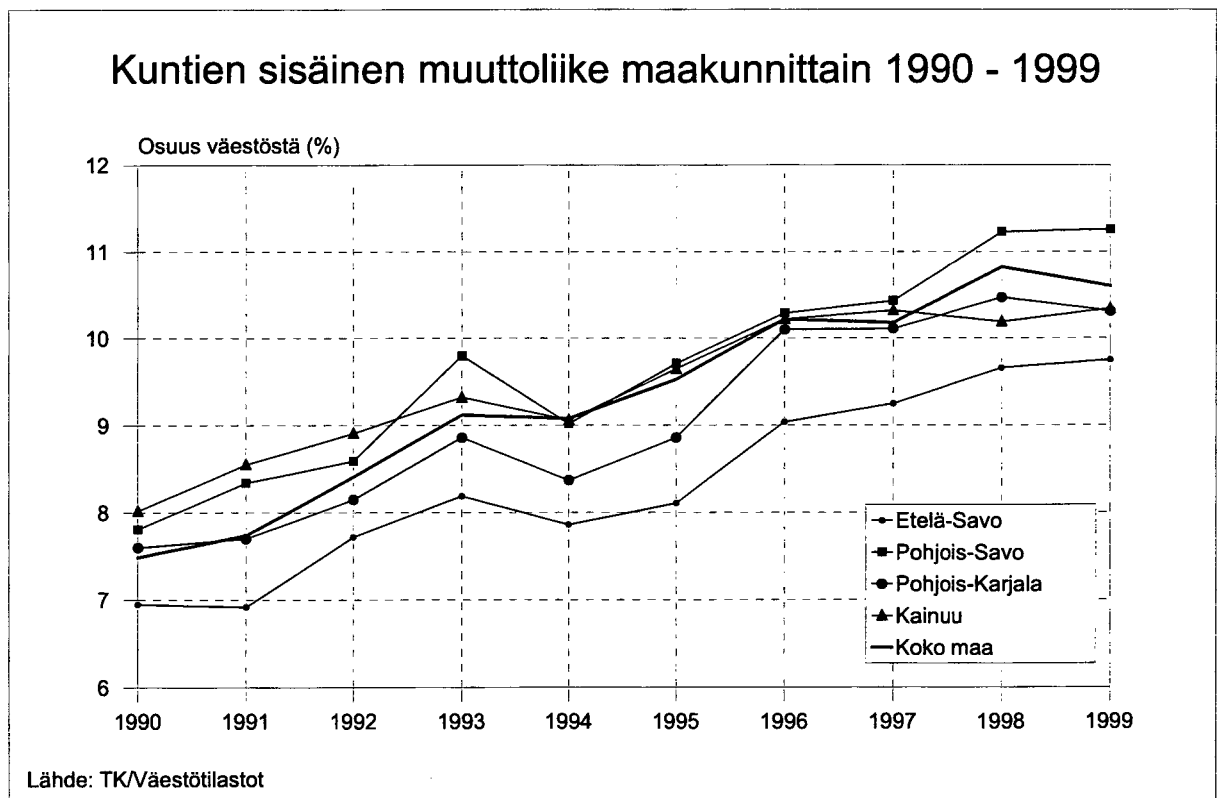
Muutot

Vuonna 1999 kaikissa Itä-Suomen maakunnissa muuttotase oli negatiivinen. Alueen 78 kunnasta vain 11 oli muuttovoittoista. Positiivisin muuttotase oli Värtsilässä, 1.9 % ja negatiivisin Rautavaaralla, -2.7 %.

Kuntien sisäinen muuttoliike on pääosin kasvanut koko 1990-luvun ajan kaikissa tarkasteltavissa maakunnissa, kuten myös koko maassa. Vuonna 1999 kuntien sisäiset muutot kuitenkin hieman vähenivät Pohjois-Karjalassa ja koko maassa. Etelä-Savossa kuntien sisäiset muutot suhteessa väestömäärään ovat olleet Itä-Suomen maakuntien alhaisimmat. Pohjois-Savossa sen sijaan kuntien sisällä muutettiin enemmän kuin maassa keskimäärin. Kunnassamuutto oli erityisen vilkasta Savonlinnassa, Mikkelissä, Kuopiossa ja Joensuussa eli alueen suurimmissa kaupungeissa.

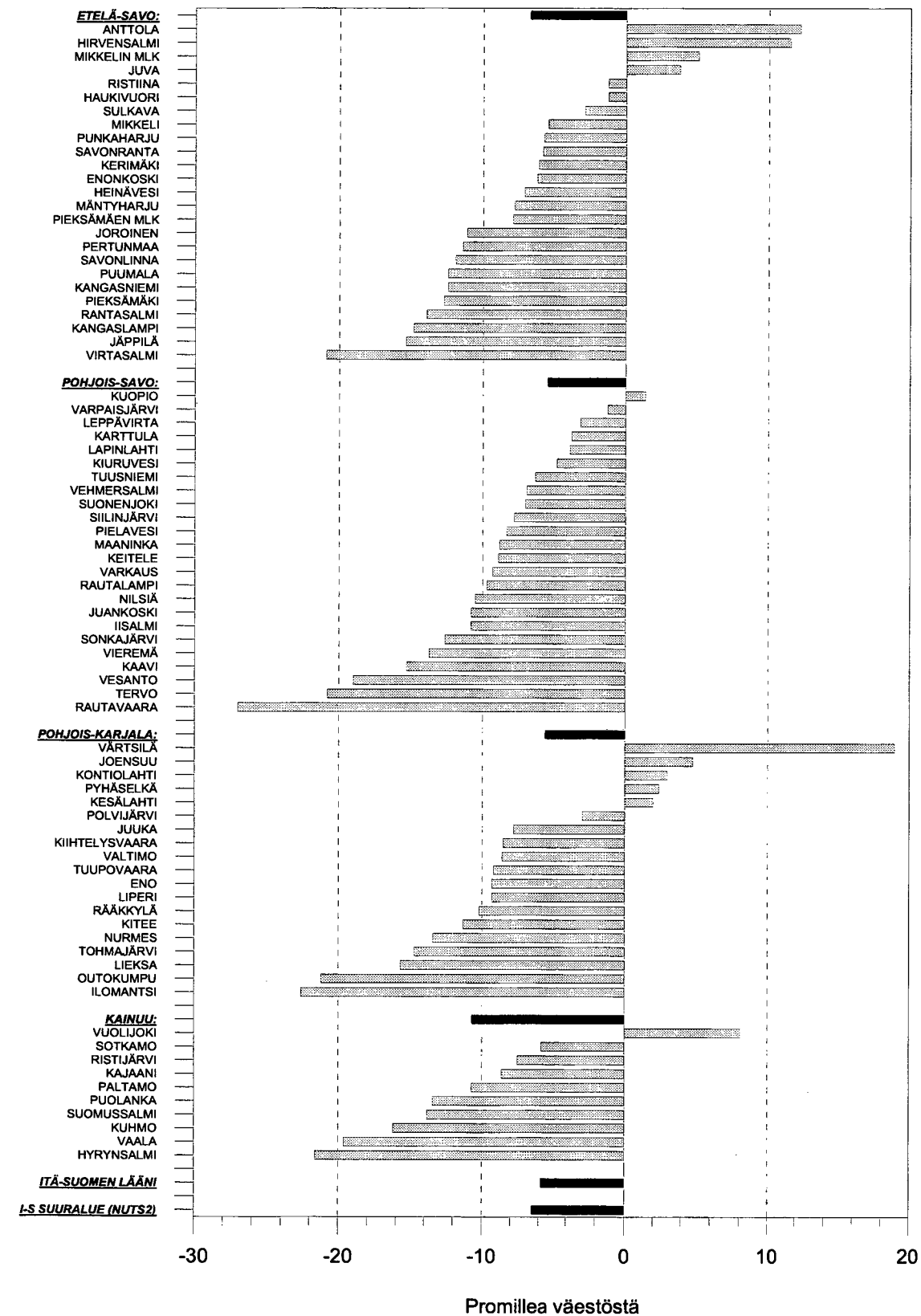
Suurimmat maakuntien väliset muuttovirrat alueella kulkivat vuonna 1999 Pohjois-Savon ja Uudenmaan välillä. Uudellemaalle Pohjois-Savosta lähteneitä oli yli 950 enemmän kuin sieltä tulleita. Myös Etelä-Savosta ja Pohjois-Karjalasta muutettiin useimmin Uudellemaalle. Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala saivat eniten muuttovoittoa Etelä-Savosta.

Kainuusta muutettiin useimmin Pohjois-Pohjanmaalle ja Uudellemaalle. Näistä maakunnista myös tulijoita oli eniten. Muuttovoittoa Kainuu sai kuitenkin vain hieman Lapista, Etelä-Karjalasta ja Keski-Pohjanmaalta.

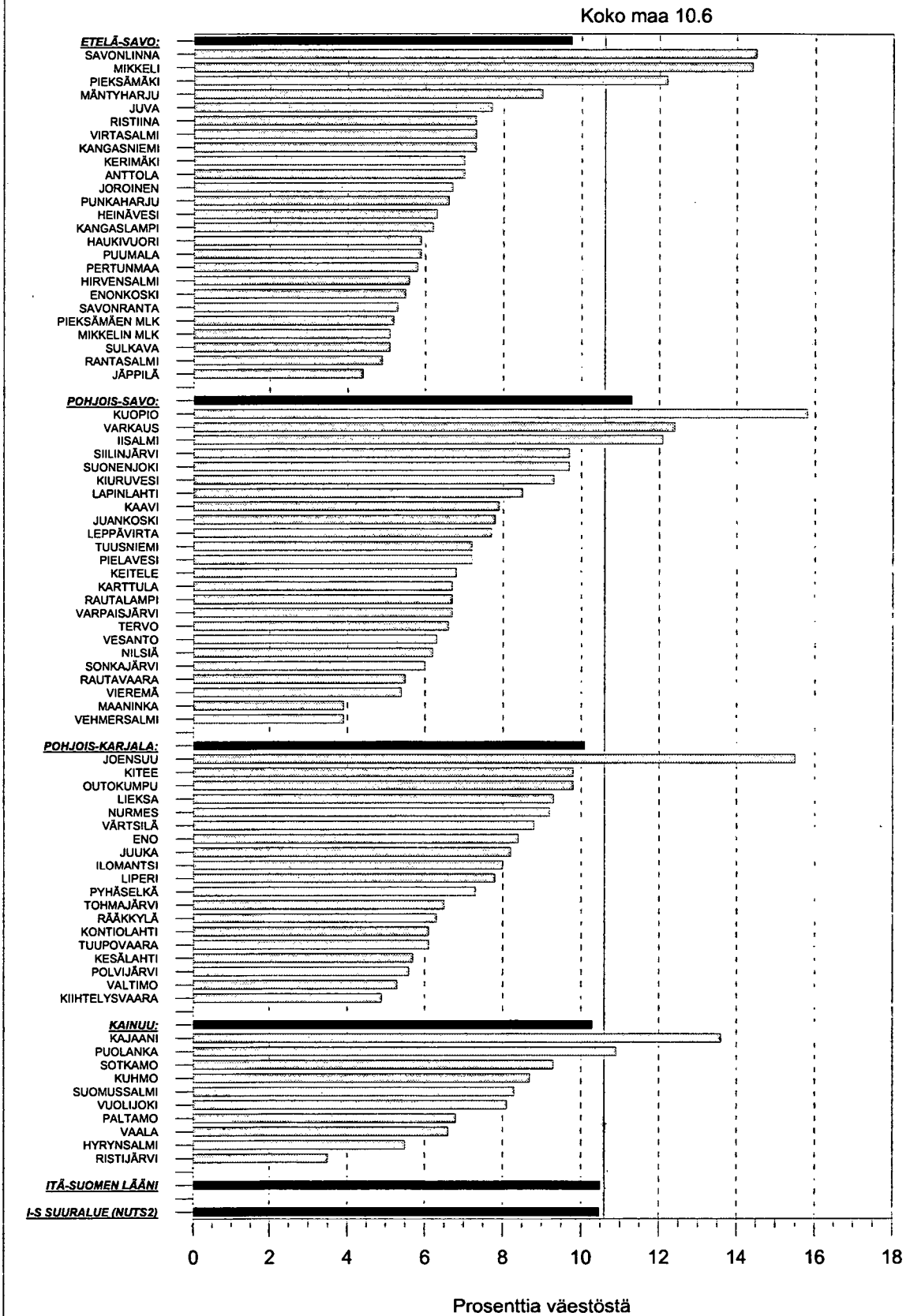
Kuva 15. Kuntien sisäinen muuttoliike maakunnittain 1990 – 1999.

Muuttotase kunnittain 1999

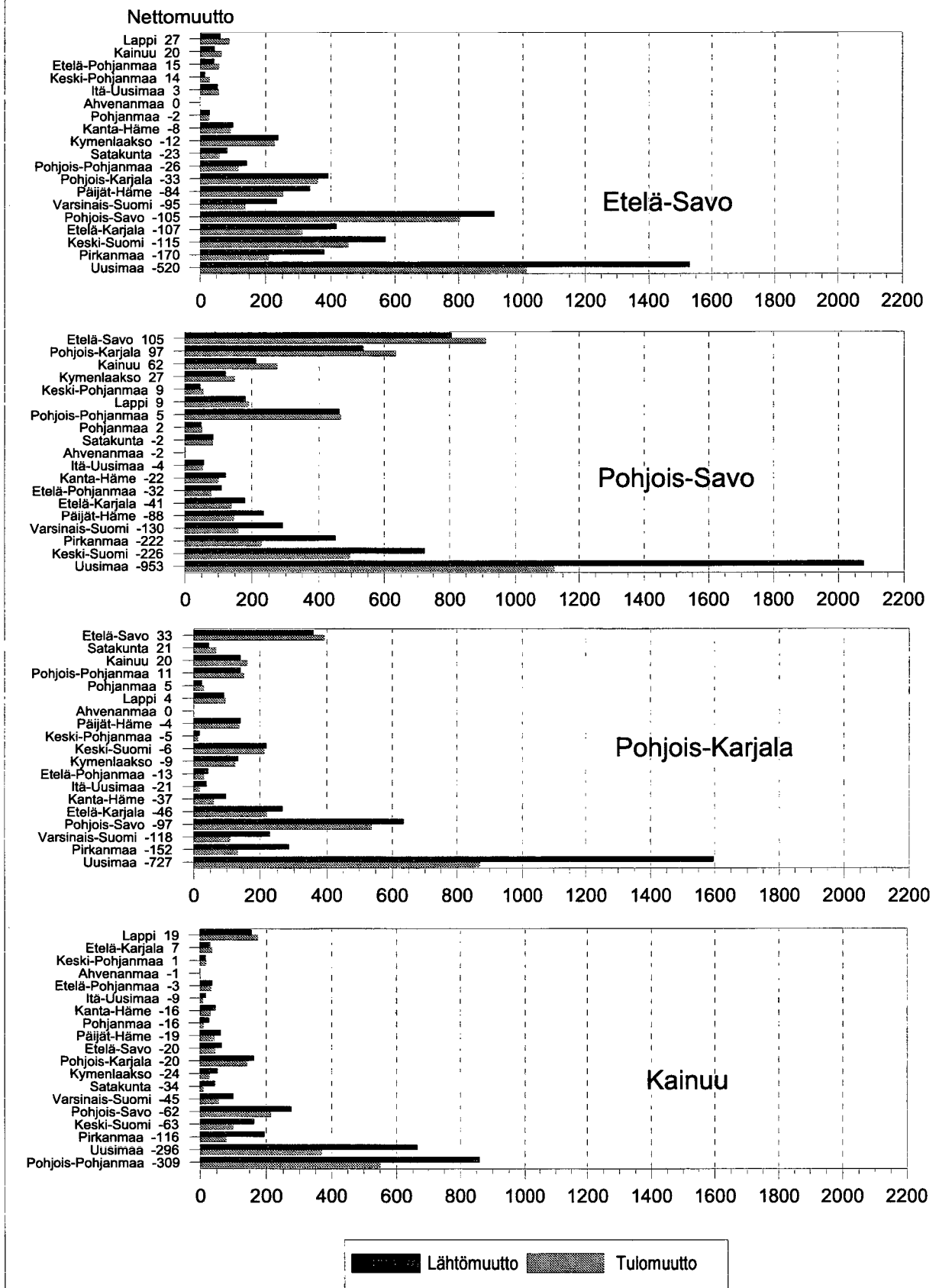
Kuva 16. Muuttotase kunnittain 1999.

Kunnassamuutto 1999

Kuva 17. Kunnassamuutto 1999.

Maakuntien väliset muutot 1999

Lähde: TK/Väestötillastot

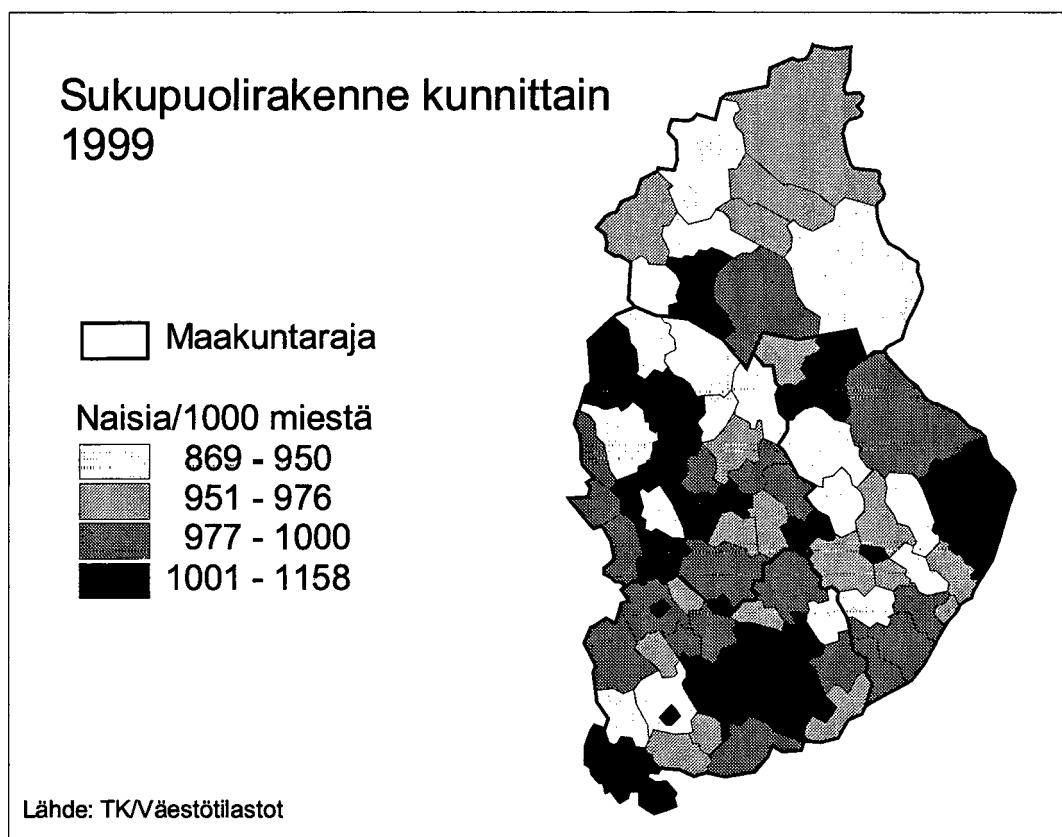
Kuva 18. Maakuntien väliset muutot 1999.

Ikä- ja sukupuolirakenne

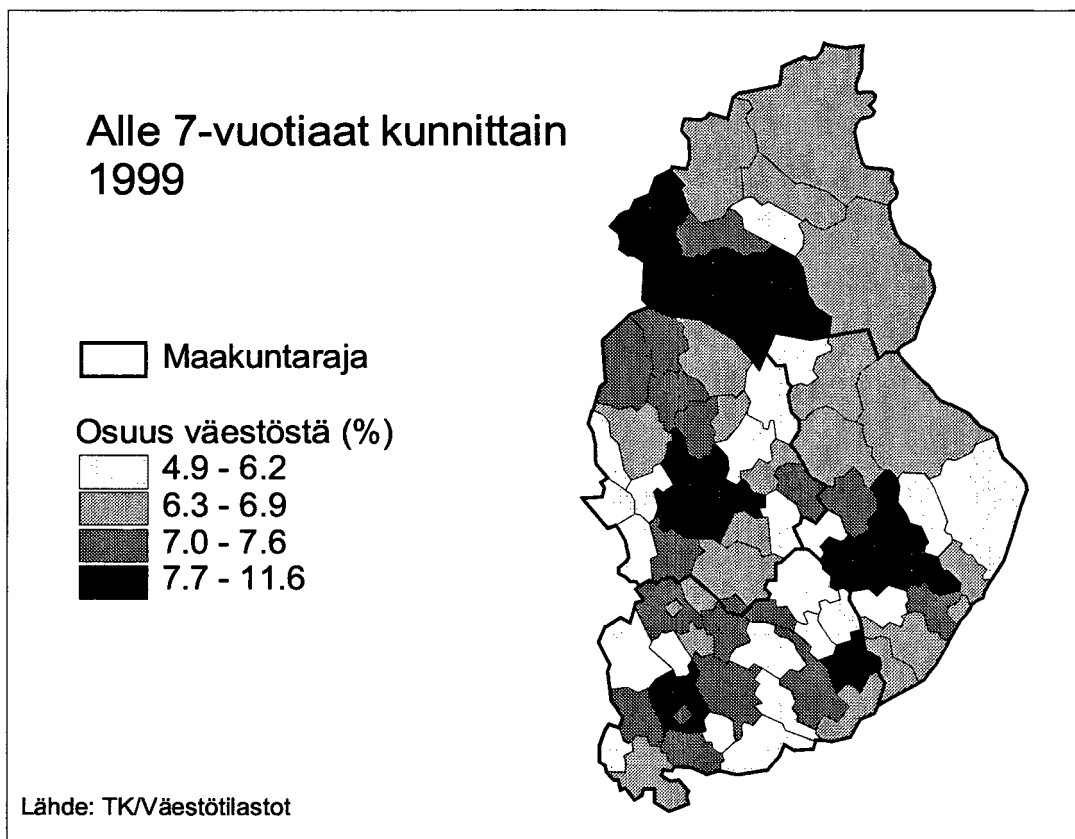
Itä-Suomessa nuorten aikuisten osuus on pienempi kuin koko maassa keskimäärin. Myös alle 5-vuotiaiden lasten osuudet jäävät koko maan keskimääräistä osuutta pienimmiksi. 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä olikin vuonna 1999 suuressa osassa kuntia huomattavasti alle 15-vuotiaiden osuutta suurempi. Pertunmaalla, Ristijärvellä, Virtasalmella ja Hirvensalmella yli 64-vuotiaita oli yli neljännes väestöstä. Suurin alle 15-vuotiaiden osuus oli Pyhäselän, Kontiolahden ja Siilinjärven kunnissa. Pyhäselässä myös alle 7-vuotiaita oli väestömäärään nähden eniten. Työikäisiä (15 – 64-vuotiaita) oli suhteellisesti eniten maakuntien keskuksissa ja vähiten Ristijärvellä.

Vuonna 1999 Itä-Suomen maakunnista korkein keski-ikä oli Etelä-Savossa, 41.8 vuotta ja alhaisin Pohjois-Savossa, 40.0 vuotta. Koko maassa väestön keski-ikä oli 39.2 vuotta. Vain kahdeksassa Itä-Suomen kunnassa väestön keski-ikä oli tätä alhaisempi. Keski-ikältään nuorinta väestö oli Pyhäselällä ja Siilinjärvellä, vanhinta puolestaan Pertunmaalla. Vuodesta 1997 vuoteen 1999 keski-ikä nousi Värtsilää lukuun ottamatta kaikissa Itä-Suomen kunnissa. Kuhmossa, Hyrnsalmella ja Rautavaaralla keski-ikä nousi 1.5 vuodella. Vuosien 1980 ja 1999 välillä keski-ikä on laskenut hieman Kiihtelysvaaran ja Karttulan kunnissa ja noussut kaikkialla muualla, eniten Kuhmossa (9.4 vuotta) ja Suomussalmella (8.9 vuotta).

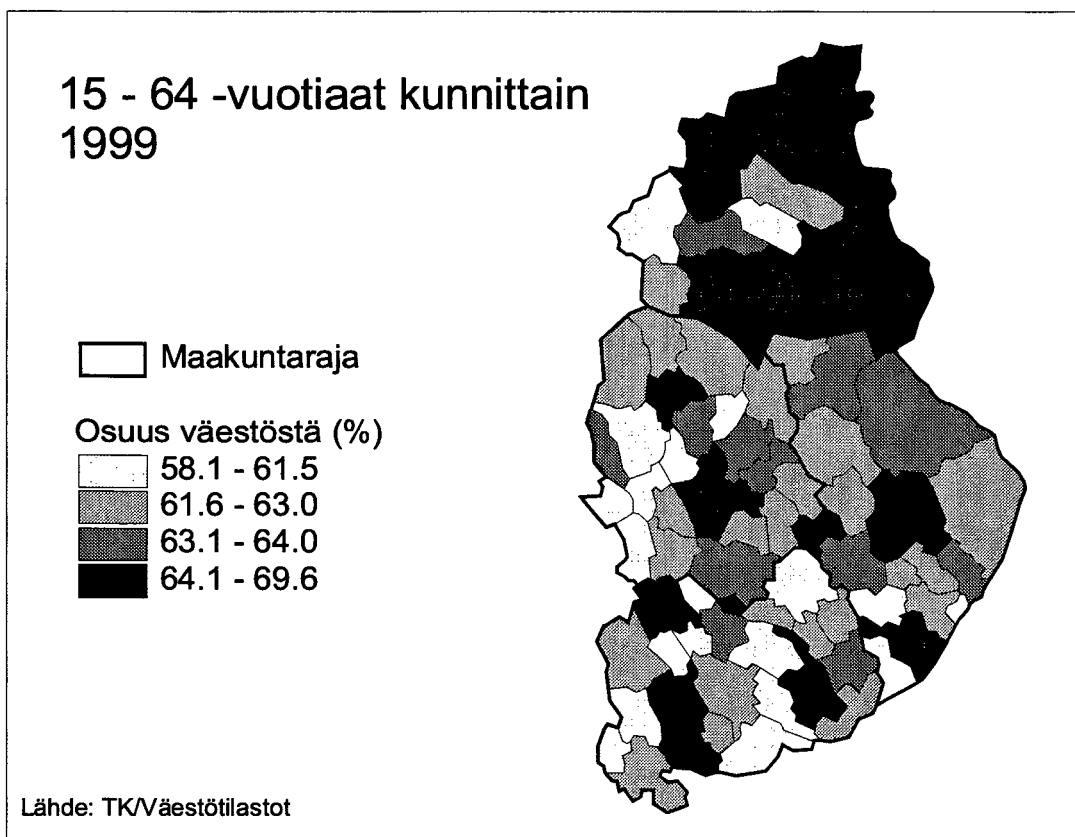
Lähes kolme neljästä Itä-Suomen kunnasta on sukupuolirakenteeltaan miesenemmistöisiä. Suhteellisesti eniten naisia asui vuonna 1999 Mikkelissä, 1 158 naista 1 000 miestä kohti. Miesvaltaisimmat kunnat olivat Rautavaara, Vuolijoki ja Savonranta.

Kuva 19. Sukupuolirakenne kunnittain 1999.

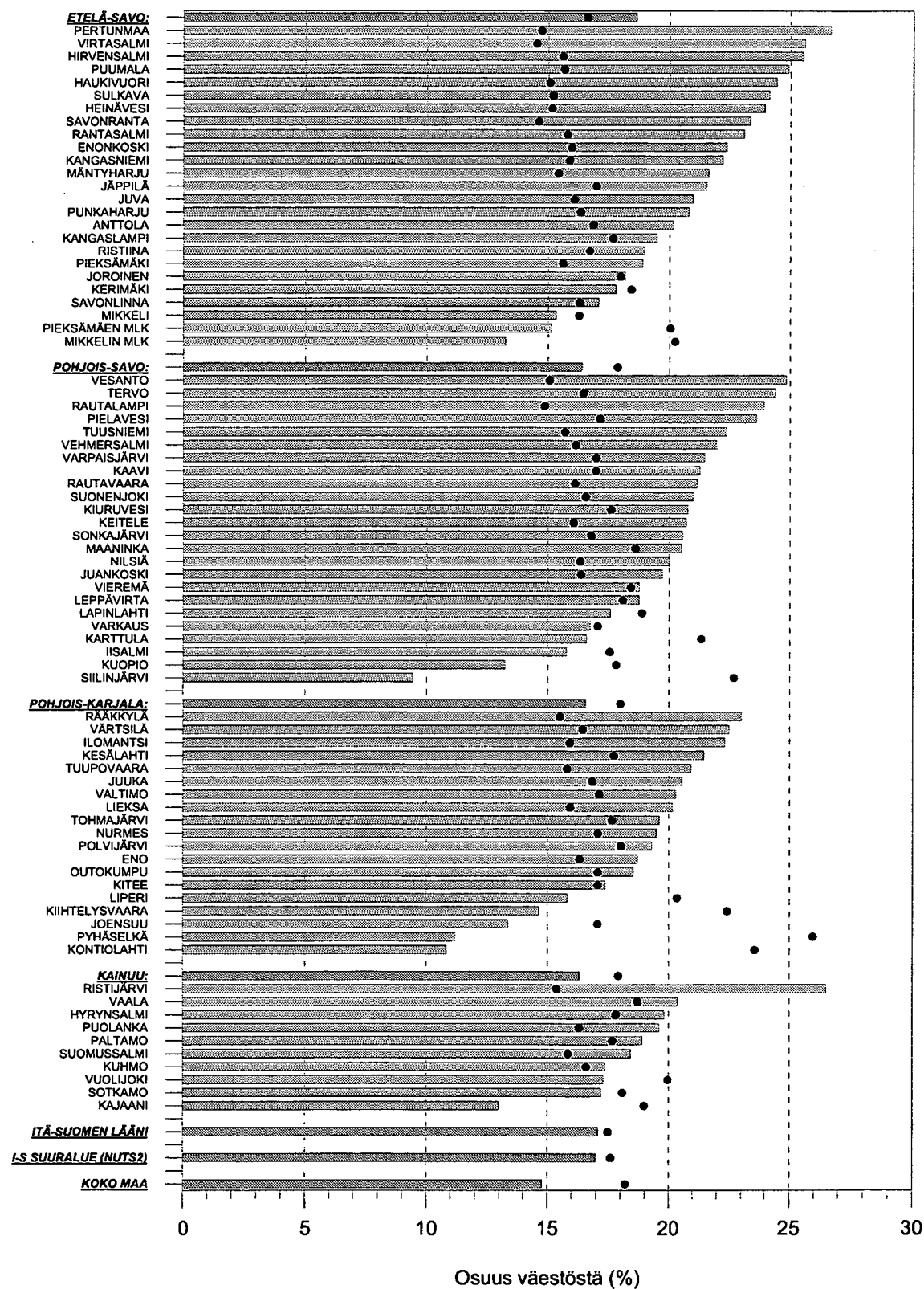

Kuva 20. Alle 7-vuotiaat kunnittain 1999.

Kuva 21. 15 – 64-vuotiaat kunnittain 1999.

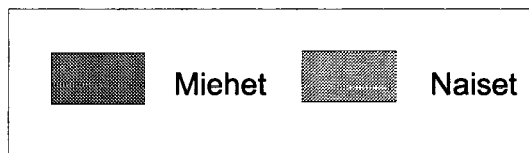
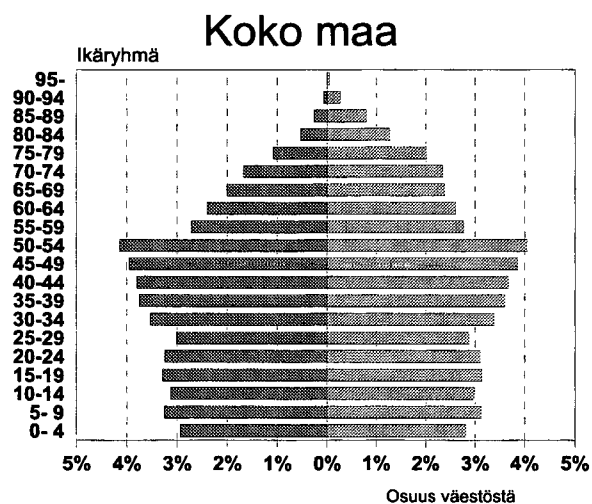
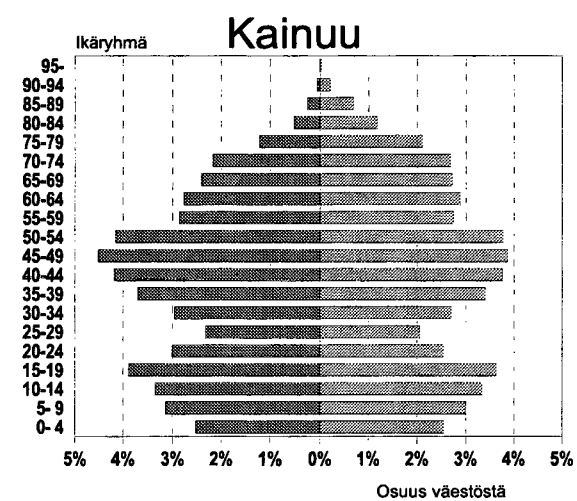
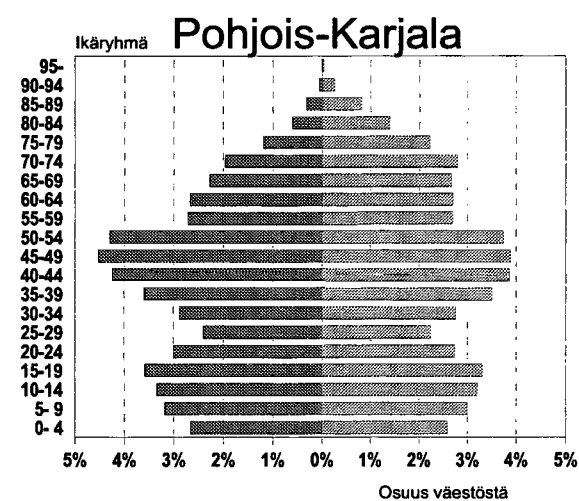
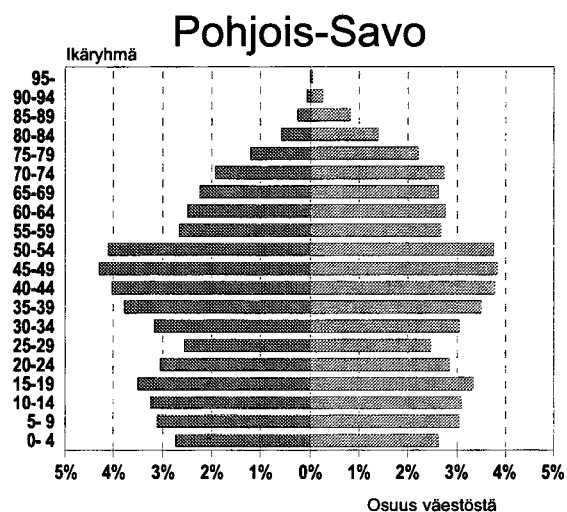
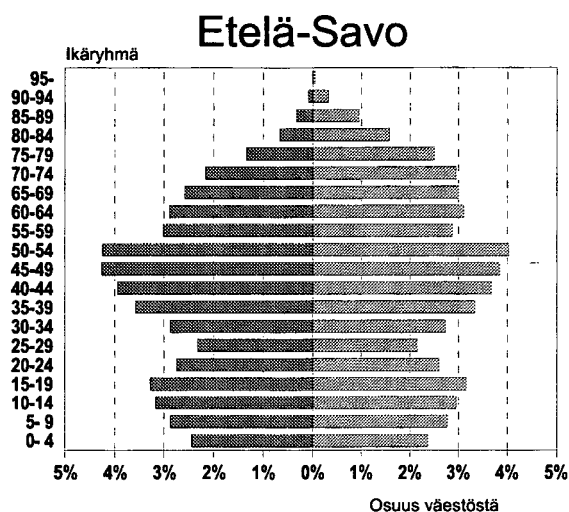
Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 1999

Lähde: TK/Väestöttilastot

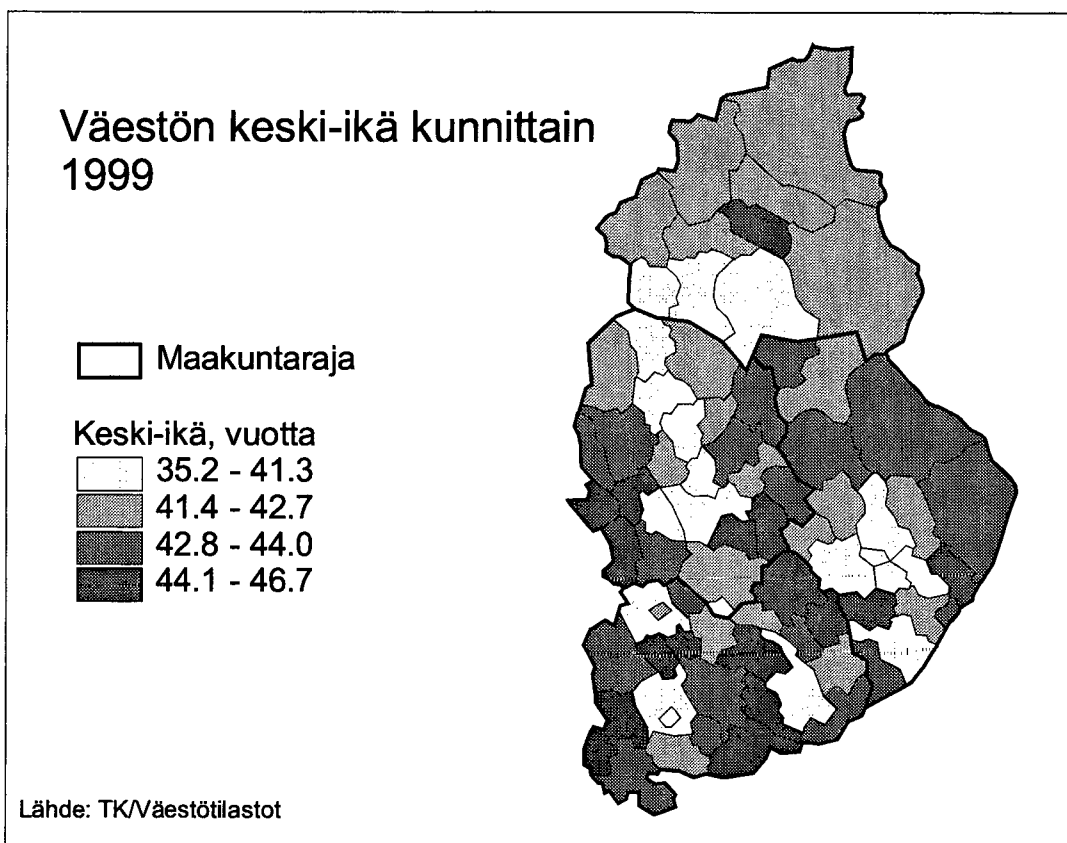
Kuva 22. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 1999.

Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1999

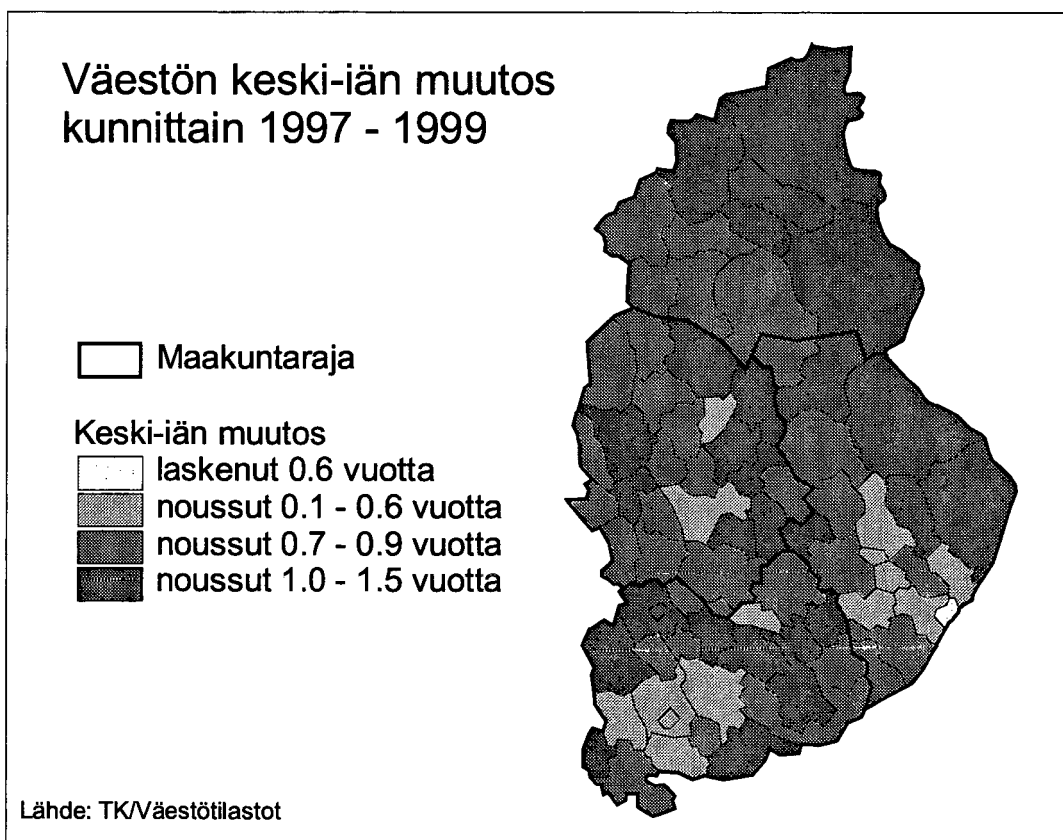

Lähde: TK/Väestöttilastot

Kuva 23. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1999.

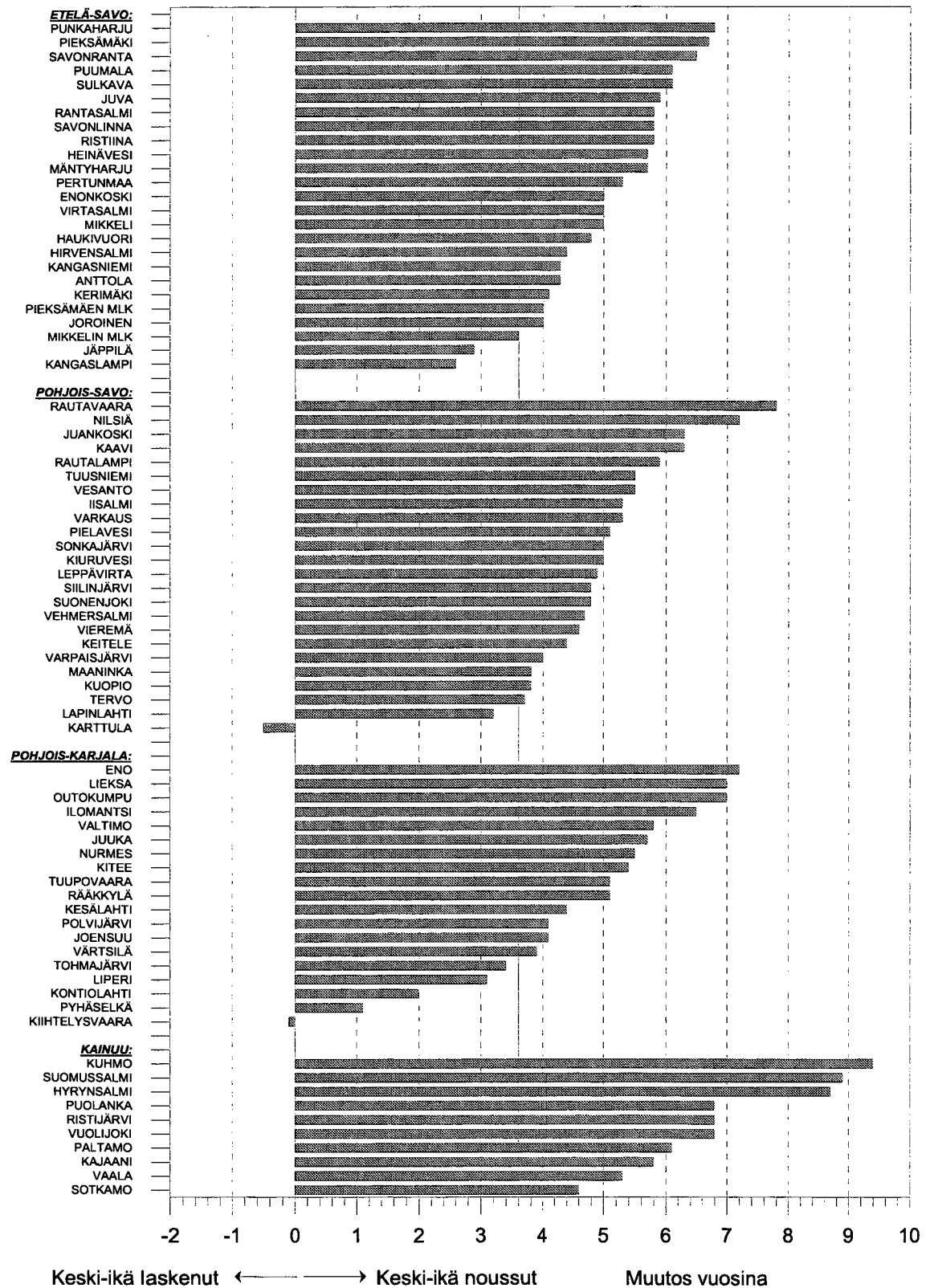
Kuva 24. Väestön keski-ikä kunnittain 1999.

Kuva 25. Väestön keski-ian muutos kunnittain 1997 – 1999.

Keski-iän muutos kunnittain 1980 - 1999

Koko maa 3.6

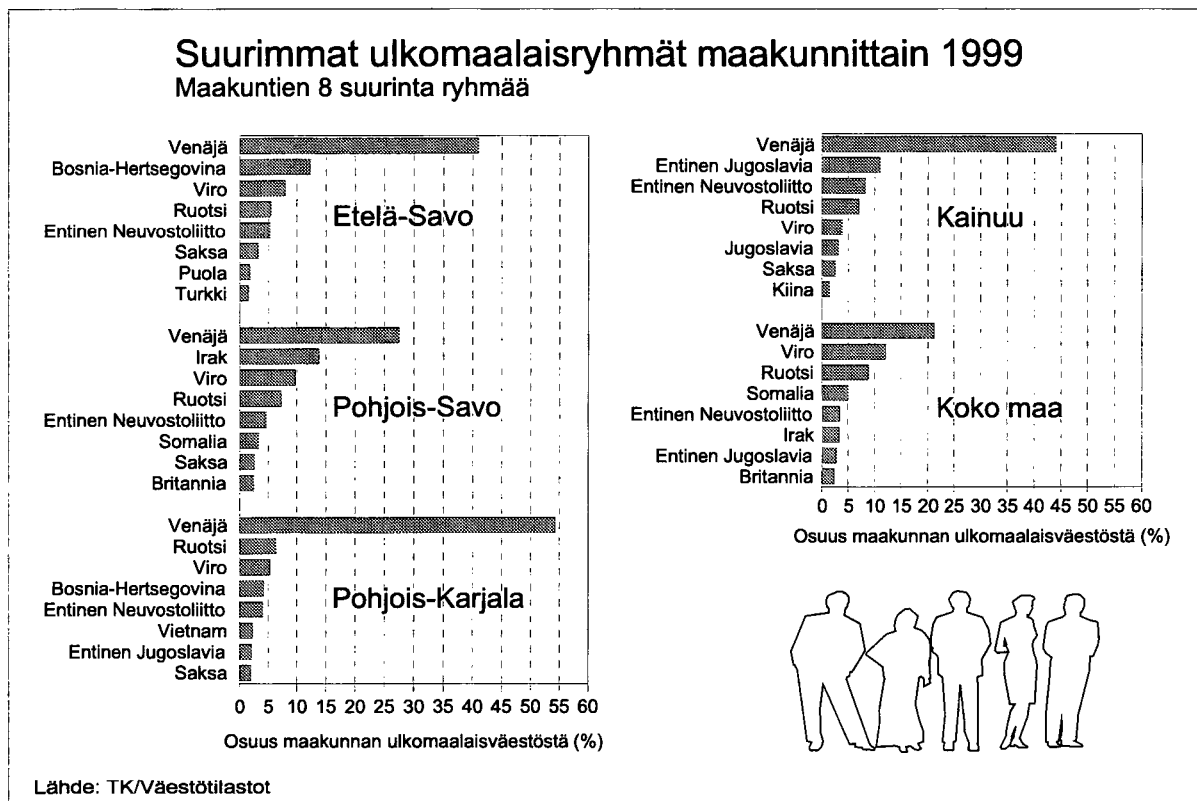

Lähde: TK/Väestötilastot

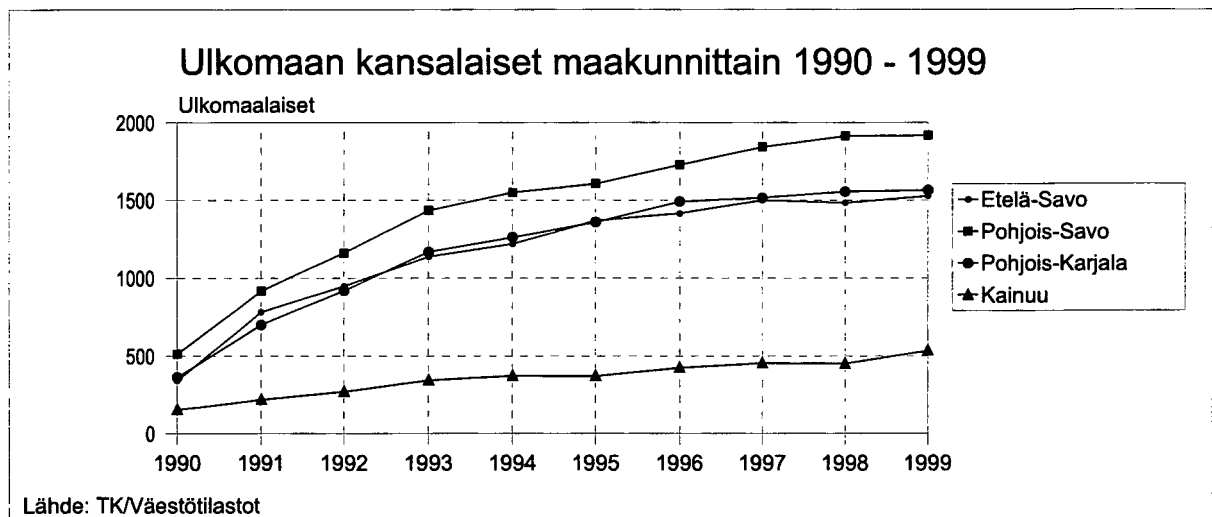
Kuva 26. Keski-iän muutos kunnittain 1980 – 1999.

Ulkomaalaisväestö

Vuonna 1999 Suomessa asui 87 680 ulkomaalaista, eli 17 promillea väestöstä. Itä-Suomen alueella suhteellisesti enemmän ulkomaalaisia asui Vuolijoenlaakso, Haukivuorella, Ristiinassa ja Värtsilässä. Rautavaaralla ei asunut lainkaan ulkomaalaisia vuoden 1999 lopussa. Maakunnista Etelä-Savossa ja Pohjois-Karjalassa ulkomaalaisten suhteellinen osuus on suurin. Venäläiset olivat kaikissa Itä-Suomen maakunnissa suurin yksittäinen ulkomaalaisryhmä. Kainuussa puolet ja Pohjois-Karjalassa lähes puolet ulkomaalaisista oli venäläisiä. Ulkomaalaisten osuus on Itä-Suomessakin kasvanut koko 1990-luvun ajan. Määrällisesti eniten ulkomaan kansalaisia asuu Pohjois-Savossa ja vähiten Kainuussa.

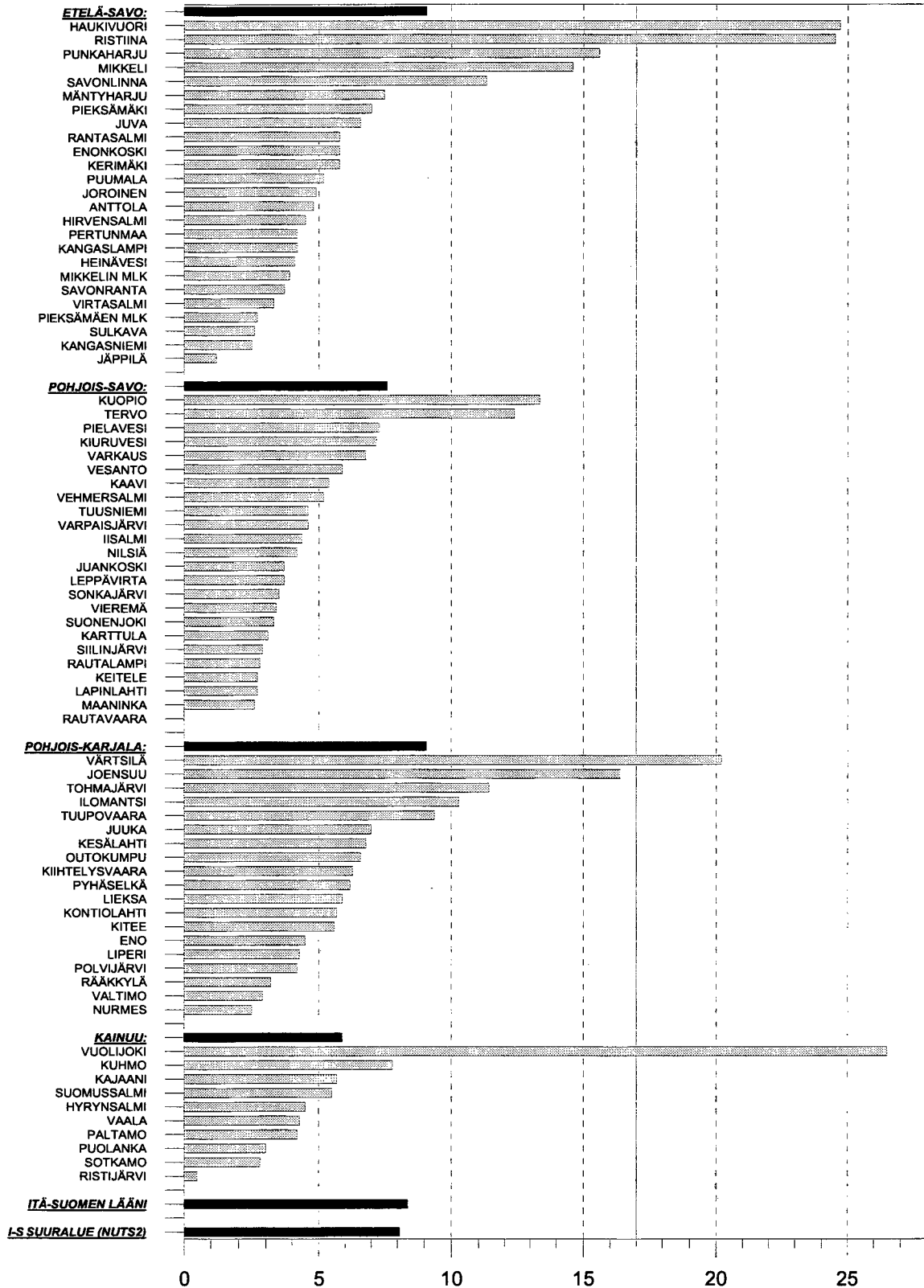
Kuva 27. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 1999.

Kuva 28. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990 - 1999.

Ulkomaalaiset kunnittain 1999

Koko maa 17.0

Lähde: TK/Väestötillastot

Promillea väestöstä

Kuva 29. Ulkomaalaiset kunnittain 1999.

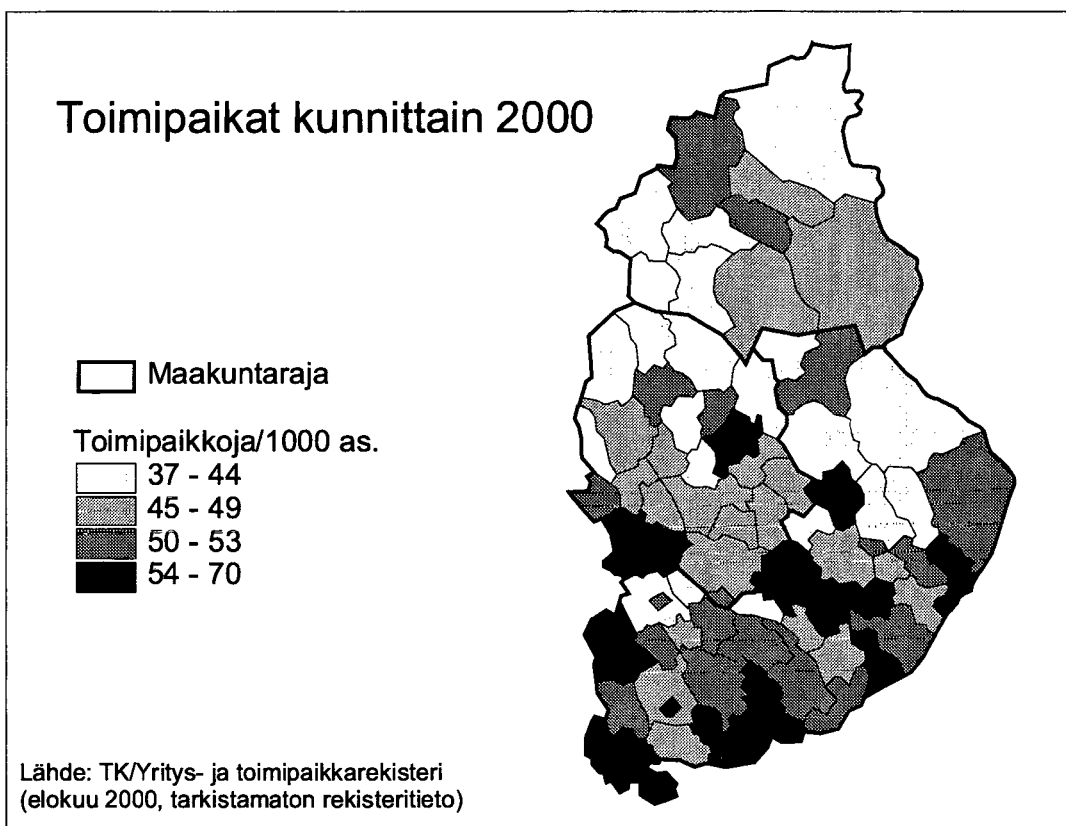
ELINKEINOELÄMÄ

Yritysten toimipaikat

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan elokuussa 2000 katsauksen tarkastelualueella oli 33 490 yritysten toimipaikkaa. Eniten niitä oli Pohjois-Savossa, 12 197. Etelä-Savossa toimipaikkojen määrä oli 8 909, Pohjois-Karjalassa 8 324 ja Kainuussa 4 060. Asukaslukuun suhteutettuna toimipaikkojen määrä oli suurin Etelä-Savossa ja siellä Pertunmaan kunnassa. Vuolijoella toimipaikkoja oli tuhatta asukasta kohti vähiten. Rekisteri kattaa kaikki yritykset, yhteisöt ja yksityiset elinkeinoharjoittajat, jotka ovat arvonlisäverovelvollisia tai toimivat työnantajina lukuun ottamatta julkisia viranomaisia.

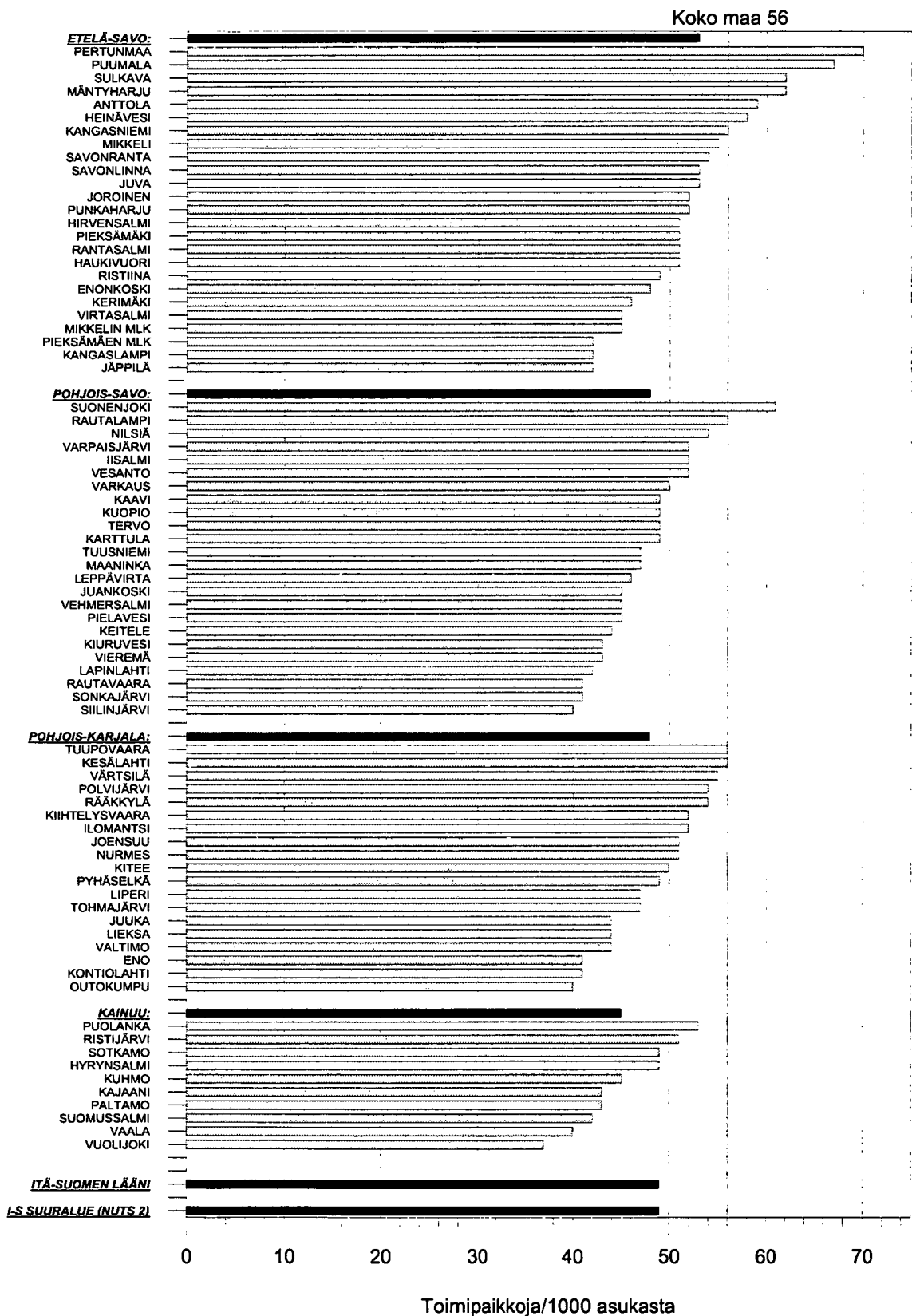
Itä-Suomessa on toimialoittain tarkasteltuna eniten tukku- ja vähittäiskaupan toimipaikkoja. Koko maahan verrattuna maa-, riista- ja metsätalouden sekä kuljetuksen, varastoinnin ja tietoliikenteen toimipaikkoja on alueella paljon. Kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimus- sekä liike-elämän palveluiden osuus on sen sijaan verraten pieni. Toimipaikkojen henkilöstöstä teollisuuden osuus on suurin kaikissa maakunnissa. Liikevaihdon osalta tukku- ja vähittäiskaupan osuus on ainoastaan Etelä-Savossa teollisuuden osuutta suurempi.

Vuosien 1995 ja 1998 välillä toimipaikkojen lukumäärä kasvoi Itä-Suomessa eniten Polvijärvellä. Vastaavana aikana seitsemässä kunnassa toimipaikat vähenivät hieman, eniten Paltamossa. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos vaihteli Kontiolahden 60 %:n kasvusta Pieksämäen 20 %:n vähenemiseen. Värtsilässä toimipaikkojen henkilöstö puolestaan lähes kaksinkertaistui. Hyrynsalmella niin toimipaikkojen määrä, liikevaihto kuin henkilöstökin vähenivät.

Kuva 30. Toimipaikat kunnittain 2000.

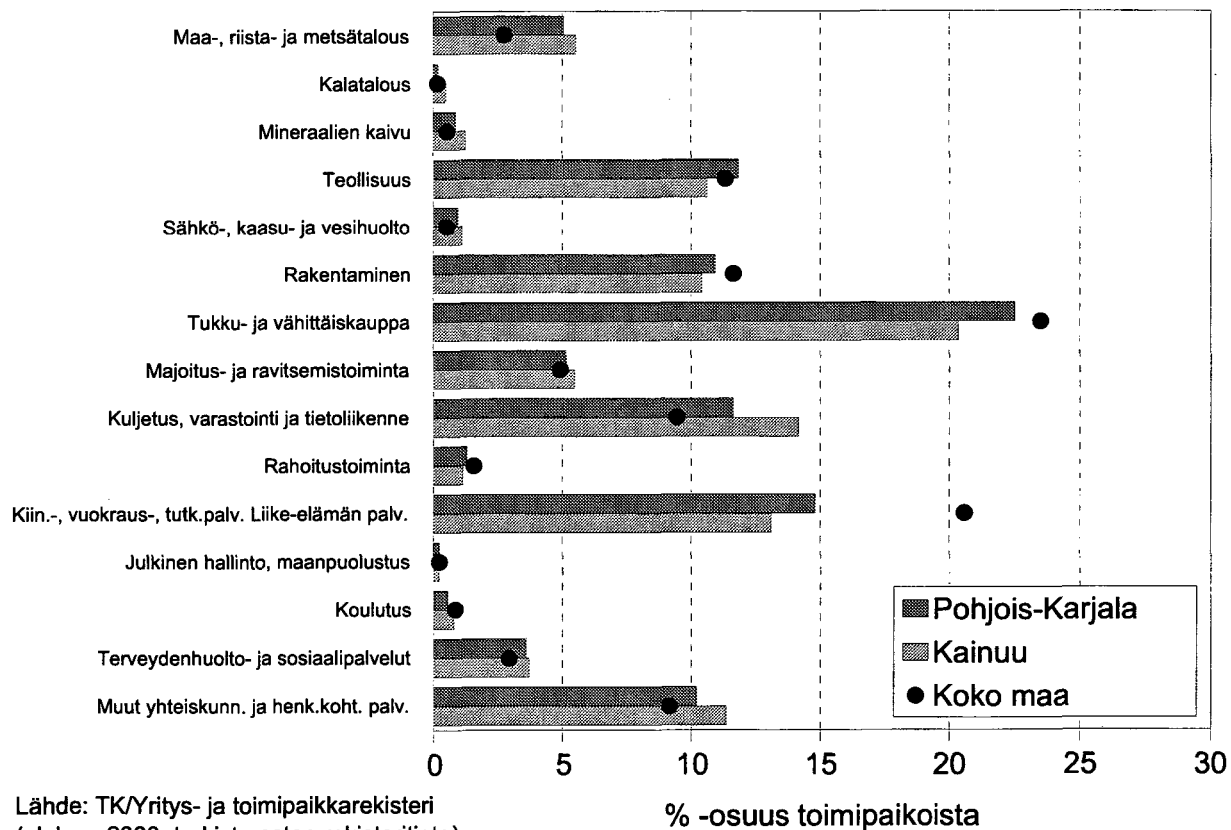
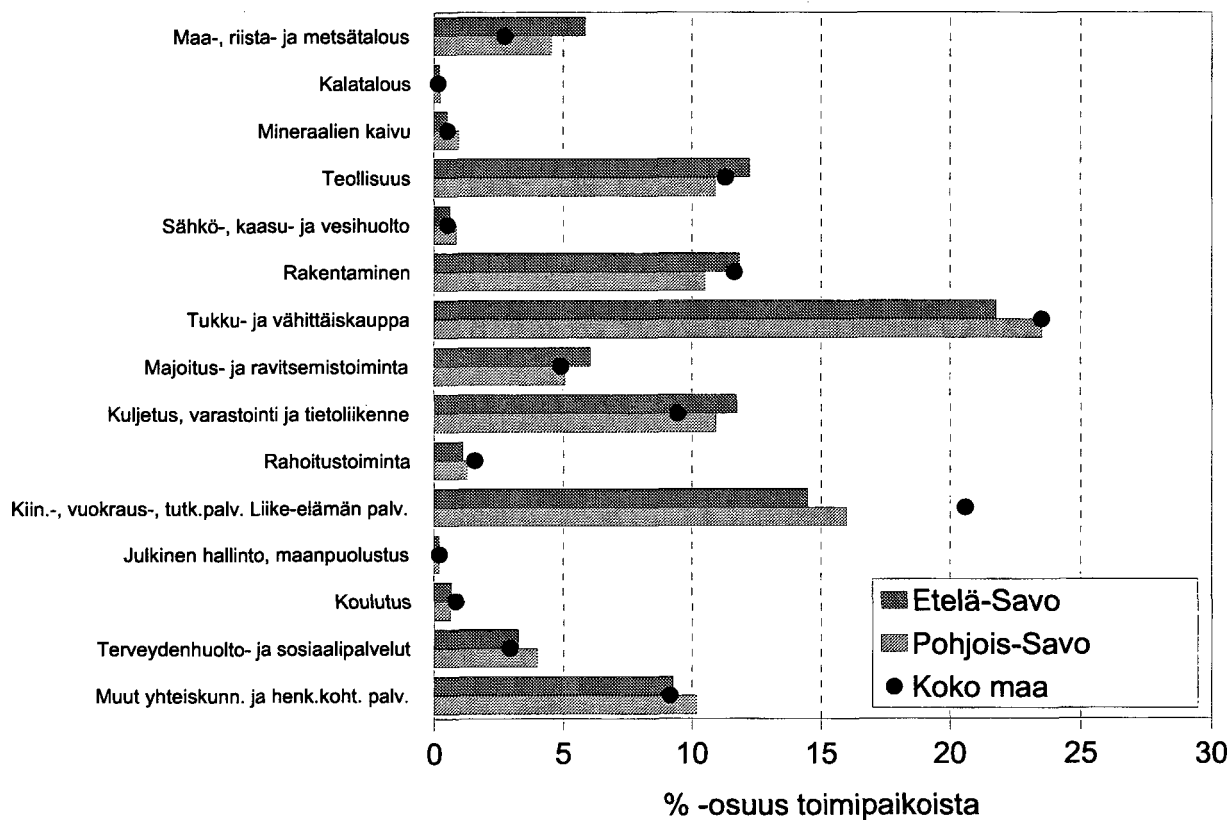
Toimipaikat kunnittain 2000

Lähde: TK/Yritys- ja toimipaikkarekisteri
(elokuu 2000, tarkistamaton rekisteritieto)

Kuva 31. Toimipaikat kunnittain 2000.

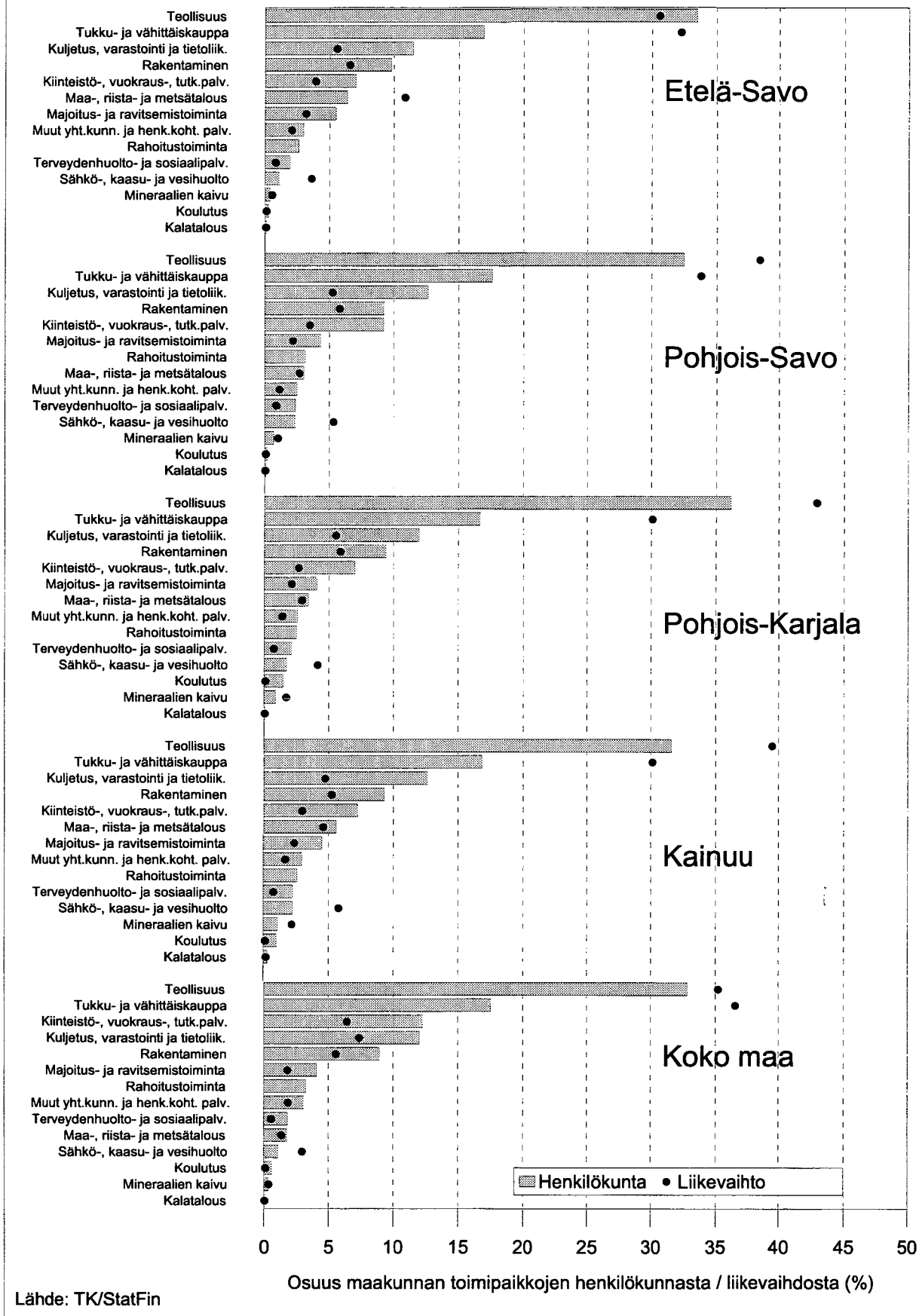
Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2000

Lähde: TK/Yritys- ja toimipaikkarekisteri (elokuu 2000, tarkistamaton rekisteritieto)

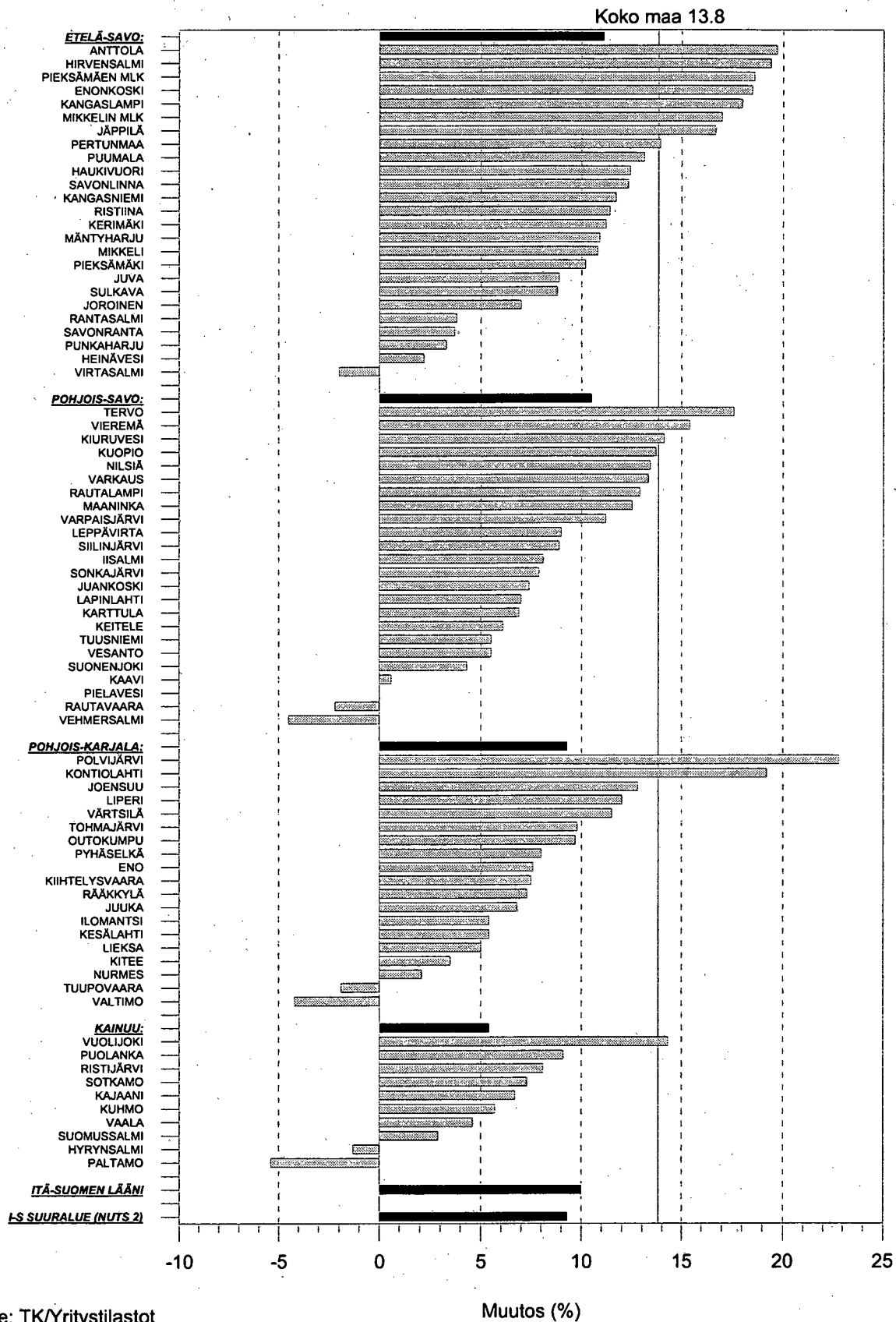
Kuva 32. Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2000.

Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 1998

Kuva 33. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 1998

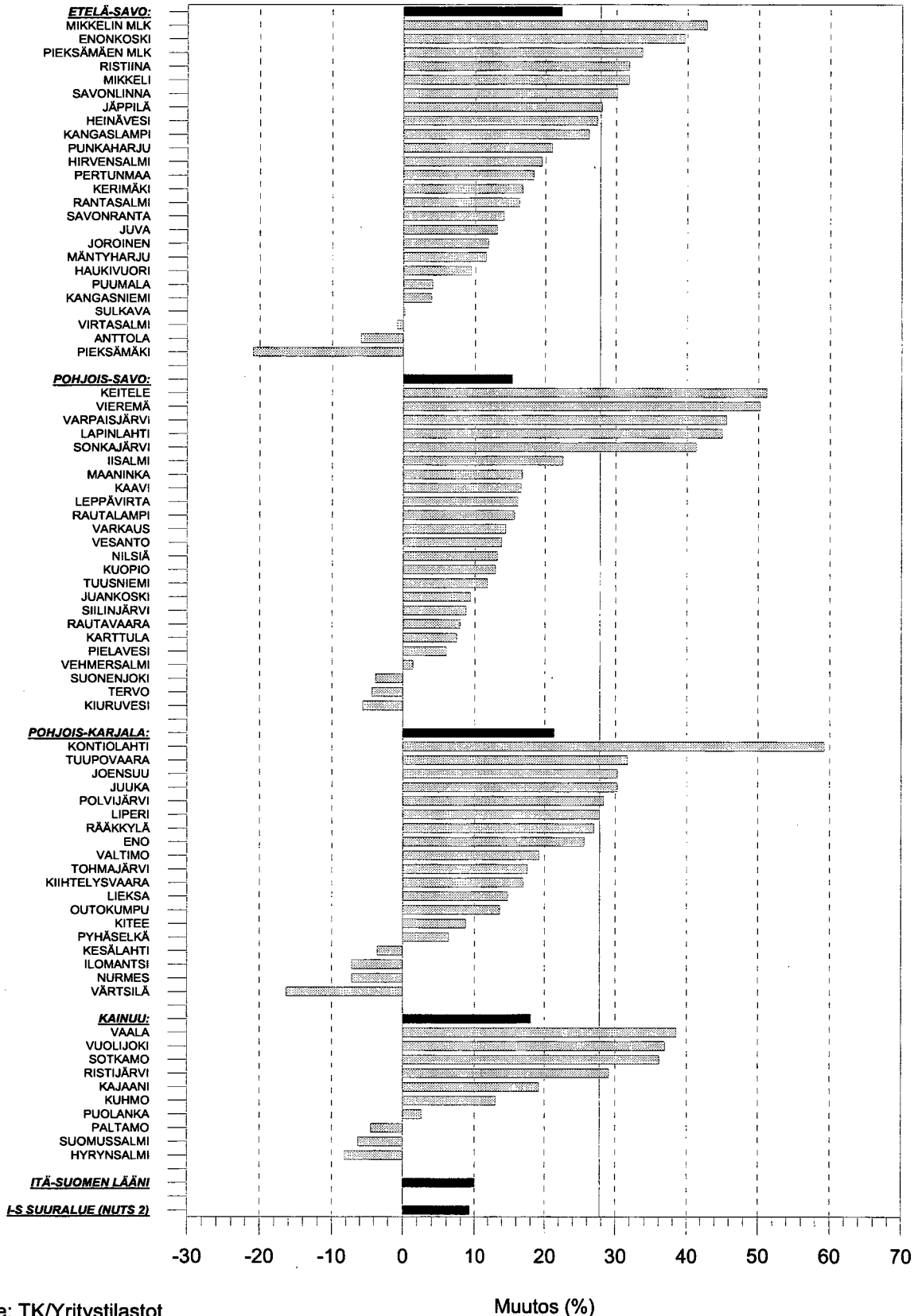
Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 1995 - 1998

Kuva 34. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 1995 – 1998.

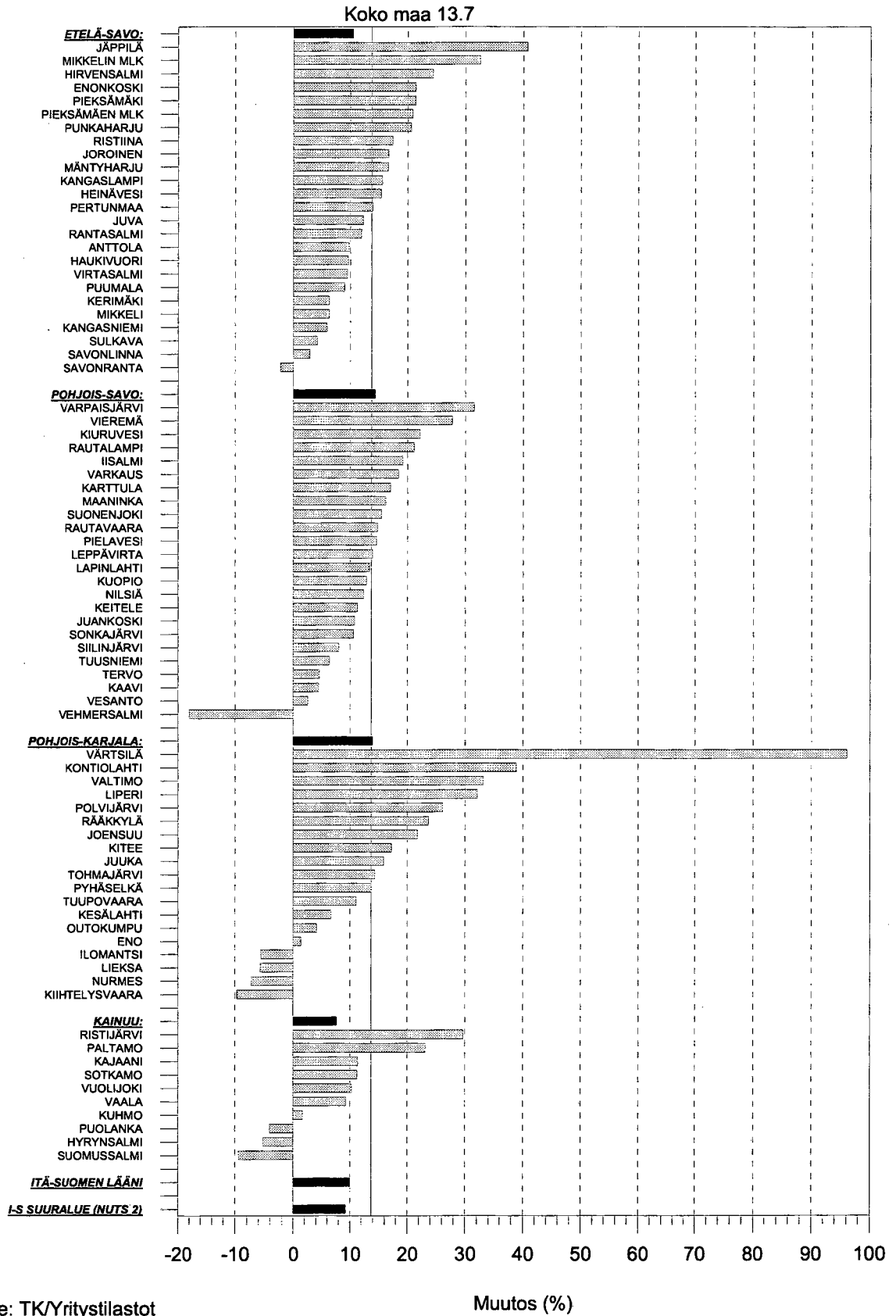
Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 1995 - 1998

Koko maa 27.8

Kuva 35. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 1995 – 1998.

Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 1995 - 1998

Kuva 36. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 1995 – 1998.

Elinkeinorakenne

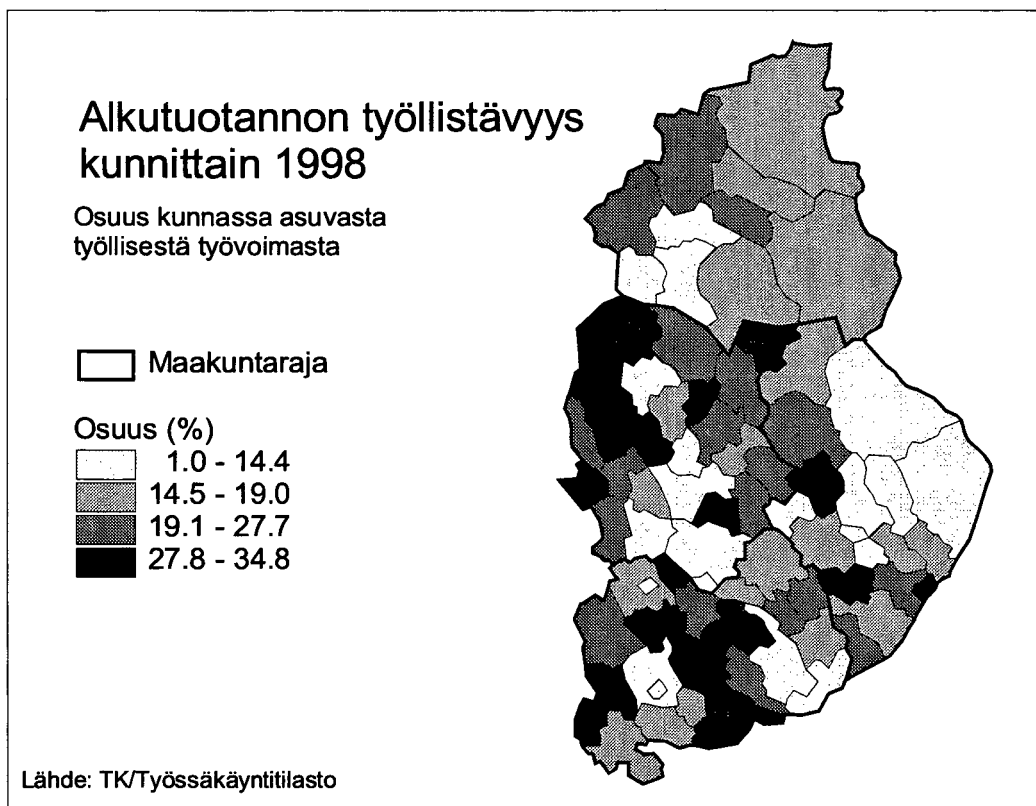
Työllisten määrä väheni Suomessa 1990-luvun alussa aina vuoteen 1993 saakka etenkin palveluissa ja jalostuksessa, eikä ole sittemmin noususta huolimatta saavuttanut kaikissa maakunnissa vuoden 1990 tasoa. Alkutuotannossa työpaikkojen määrä on vähentynyt melko tasaisesti koko tarkastelujakson (1987 – 1998) ajan.

Tarkemman toimialajaotuksen mukaan teollisuus oli suurin työllistäjä Etelä-Savossa ja Pohjois-Karjalassa vuonna 1998, joskaan sen merkitys ei ole yhtä suuri kuin maassa keskimäärin. Terveystenhoito ja sosiaalipalvelut työllistivät Kainuussa ja Pohjois-Savossa hieman enemmän kuin teollisuus.

Alkutuotanto

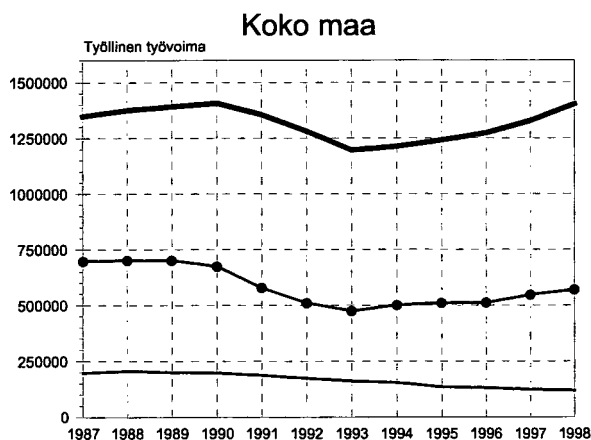
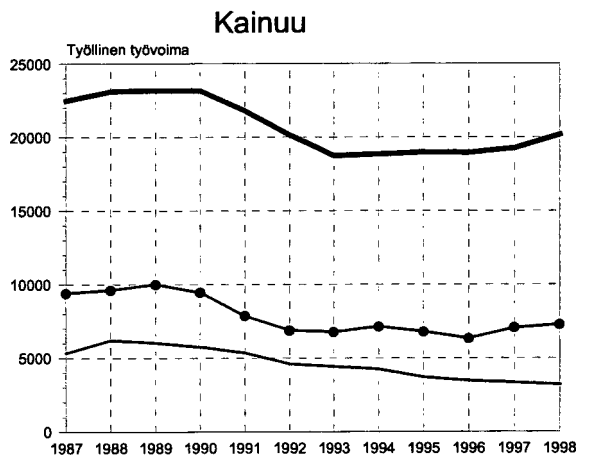
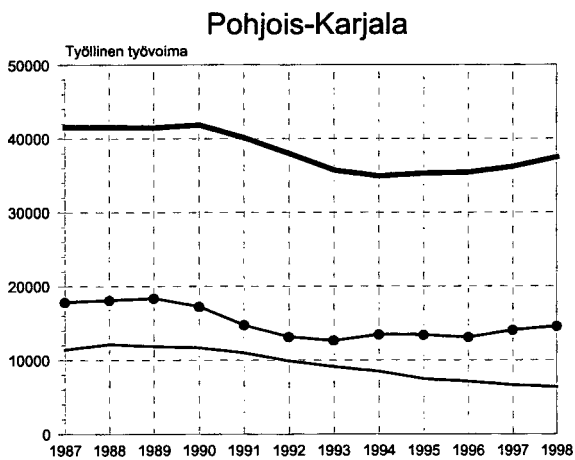
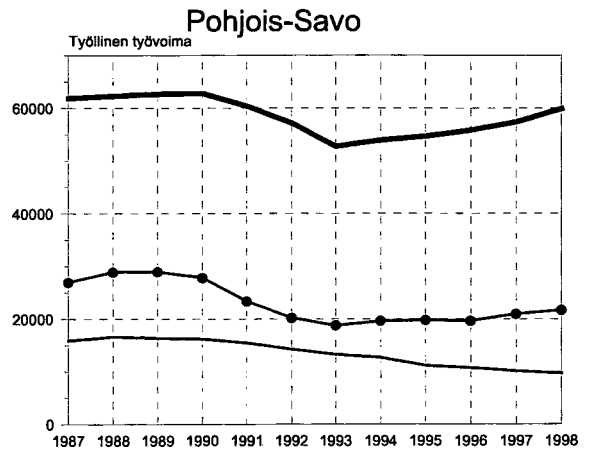
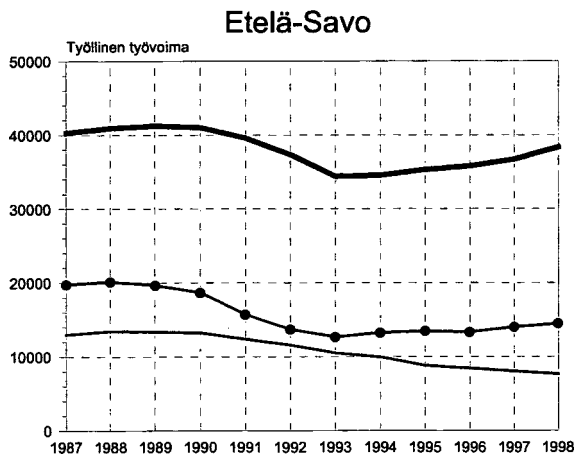
Kaikki Itä-Suomen maakunnat ovat alkutuotantovaltaisempia kuin koko maa keskimäärin. Alkutuotannossa työskentelevien osuus oli suurin Valtimon kunnassa, lähes 35 % työllisistä vuonna 1998. Suhteellisesti pienin osuus oli Joensuussa, Varkaudessa ja Mikkelissä.

Vaalalaiset tilat olivat vuonna 1998 pinta-alaltaan Itä-Suomen suurimpia, niillä oli keskimäärin yli 33 hehtaaria peltoa ja noin 97 hehtaaria metsää. Tilojen peltoalat olivat pienimmät Varkaudessa, 5.5 hehtaaria ja metsäalat Joensuussa, 11.3 hehtaaria tilaa kohti. Verotettavat tulot tilaa kohti ylittivät 200 000 markkaa Kontiolahdella ja Mikkelissä. Pienimmät, alle 120 000 markan tulot saatiin Tuupovaa-
ran ja Hyrynsalmen maatiloilla. Maatilatalouden keskimääräiset velat tilaa kohti olivat suurimmat Rantasalmella (yli 330 000 markkaa) ja pienimmät Varkaudessa ja Joensuussa (alle 55 000 markkaa).

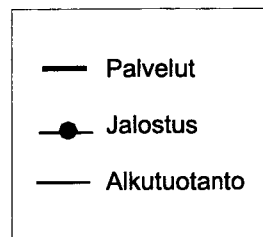

Kuva 37. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 1998.

Työllinen työvoima maakunnittain 1987 - 1998

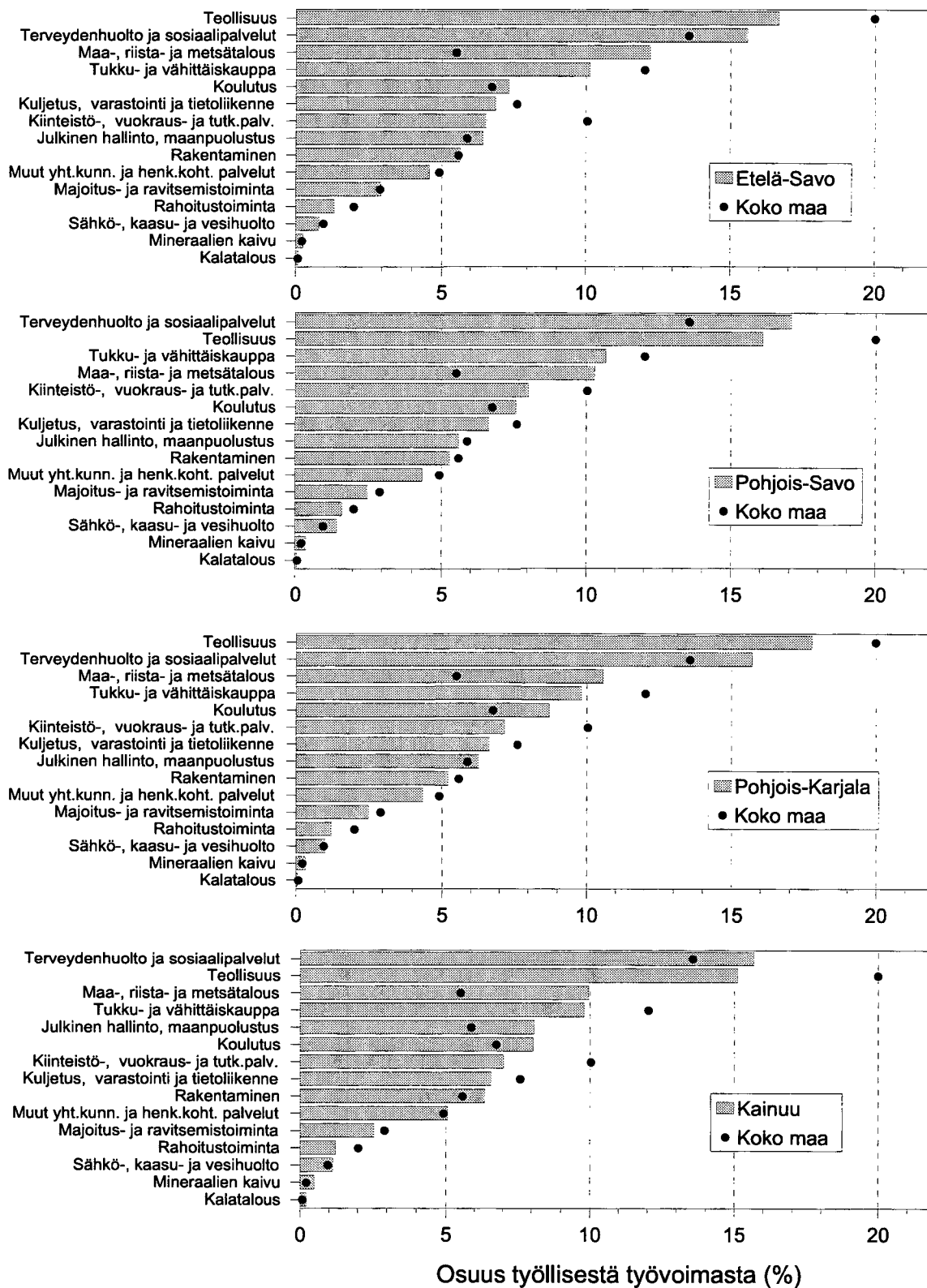
Huom! Erilaiset asteikot

Lähde: TK/Työssäkäyntitilastot

Kuva 38. Työllinen työvoima maakunnittain 1987 – 1998.

Elinkeinorakenne maakunnittain 1998

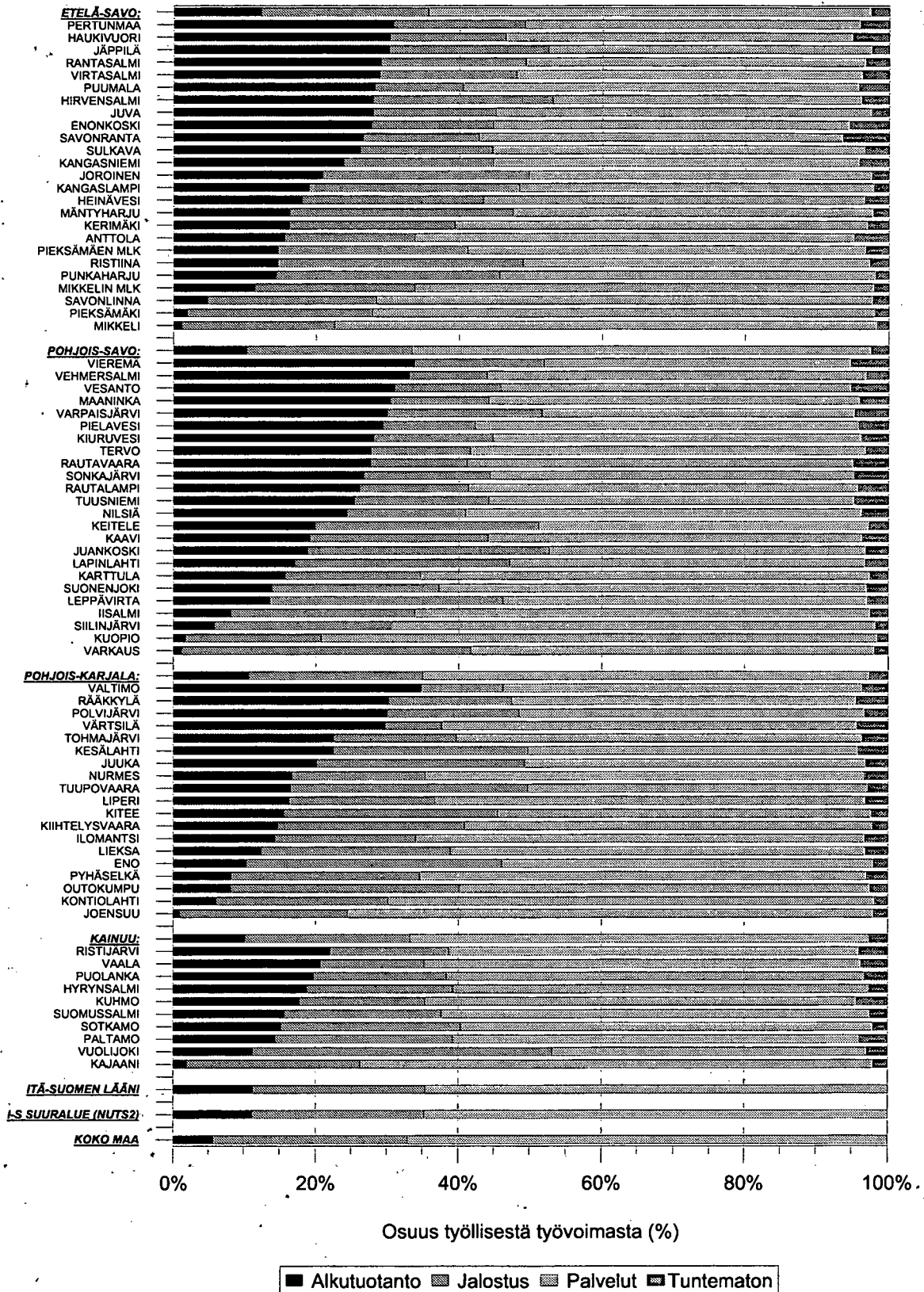

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

Kuva 39. Elinkeinorakenne maakunnittain 1998.

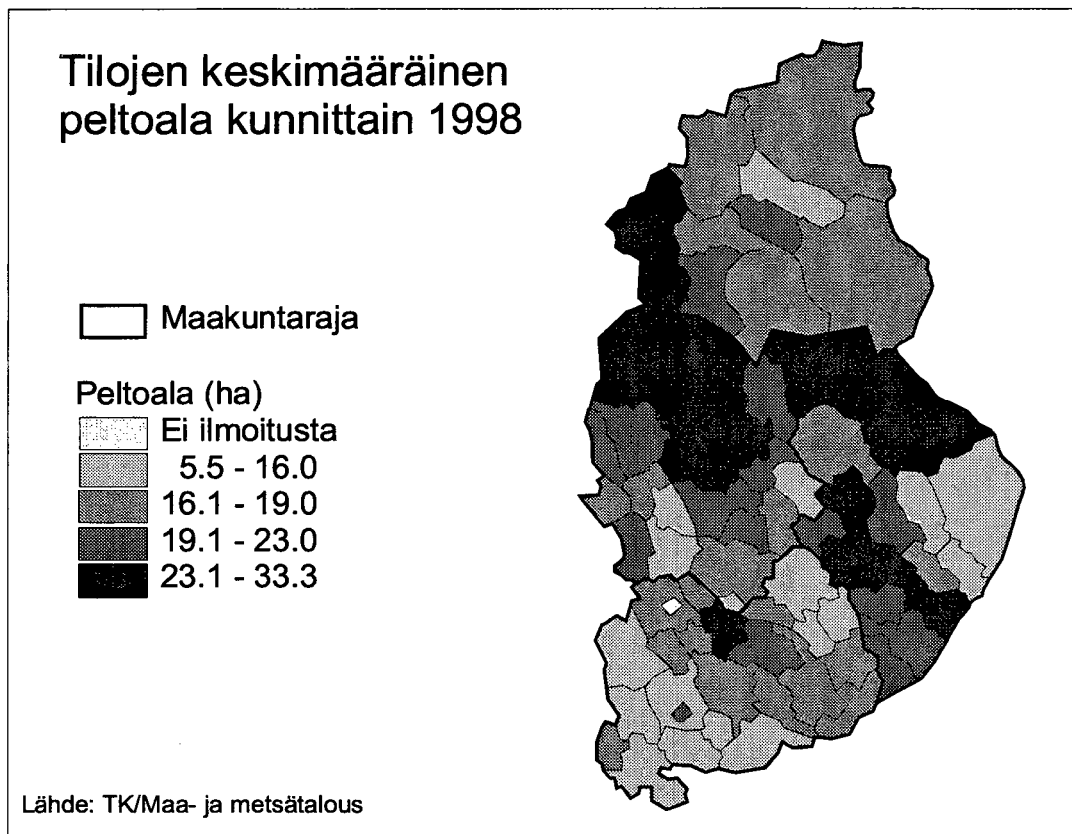
Elinkeinorakenne kunnittain 1998

Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan

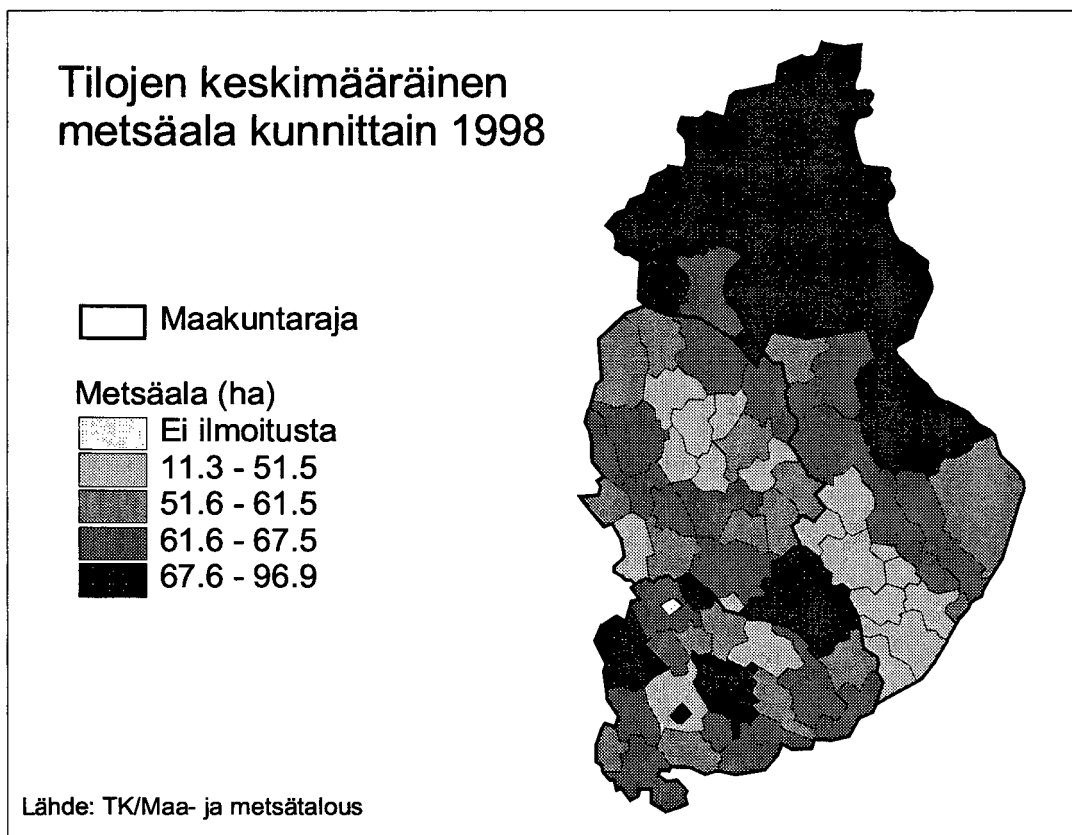

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

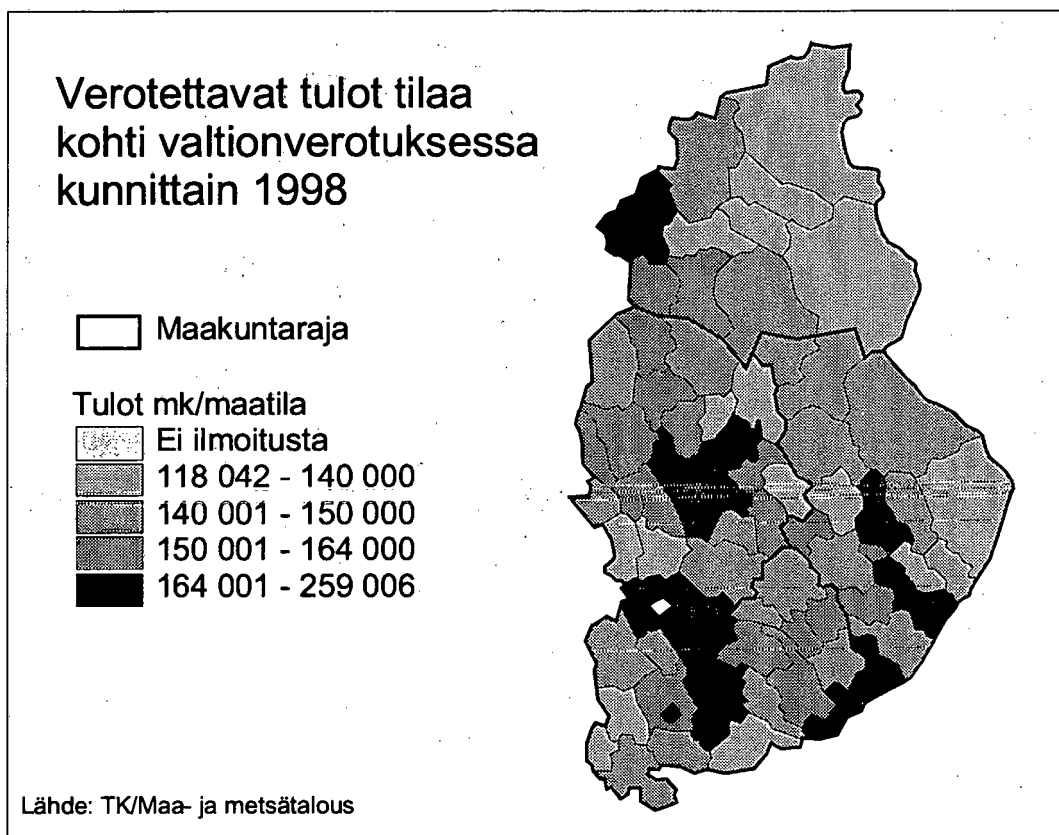
Kuva 40. Elinkeinorakenne kunnittain 1998. Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan.

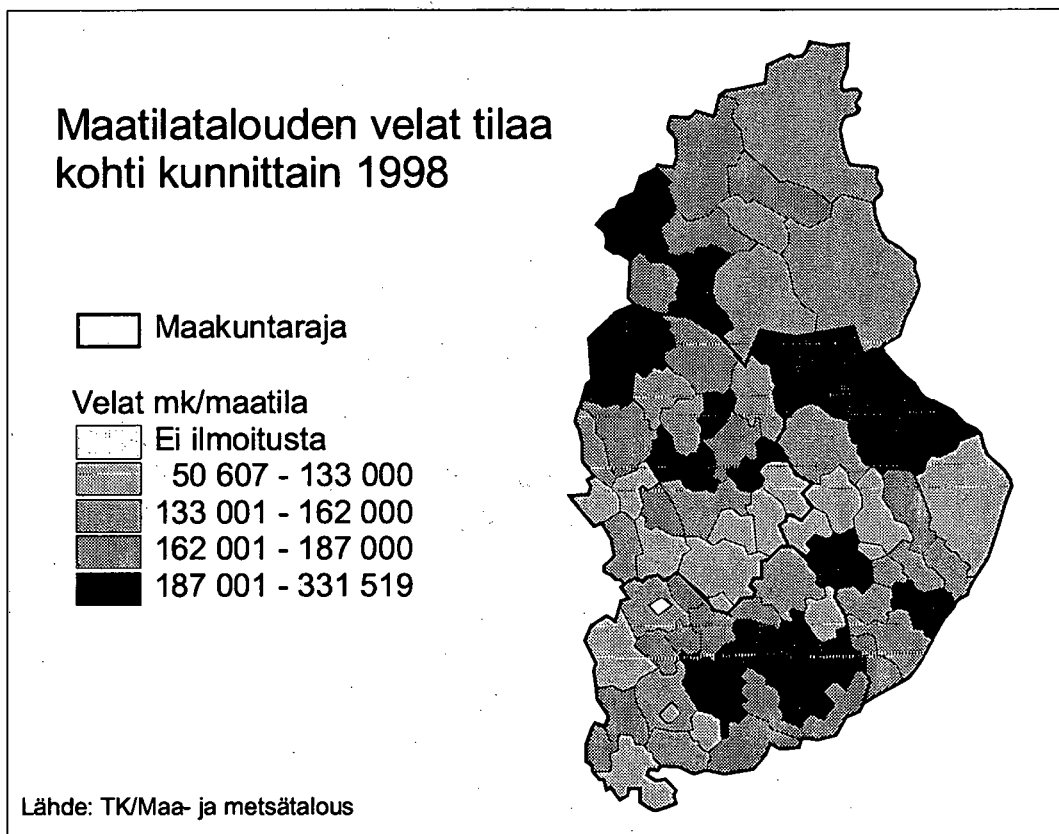
Kuva 41. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 1998.

Kuva 42. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 1998.

Kuva 43. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 1998.

Kuva 44. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 1998.

Jalostus

Vuonna 1998 jalostuselinkeinojen työllistävyys oli suhteellisesti suurin Vuolijoella ja Varkaudessa, joissa yli 40 % työllisistä työskenteli niiden piirissä. Suhteellisesti vähiten jalostus työllisti Värtsilän, Valtimon ja Vehmersalmen kunnissa asuvia.

Puutavaraa ja puutuotteita valmistavia, elintarvike-, juoma- ja tupakkateollisuuden sekä ei-metallisia mineraalituotteita valmistavia teollisuuden toimipaikkoja on Itä-Suomen maakunnissa suhteellisesti enemmän kuin maassa keskimäärin. Kaikissa maakunnissa puutavaraa ja -tuotteita valmistavien toimipaikkojen määrä on suurempi kuin minkään muun teollisuudenalan. Koko maassa runsaimmin on perusmetallin ja metallituotteiden toimipaikkoja, mutta etenkin Kainuussa niiden osuus on suhteellisen pieni. Myös massan ja paperin ym. valmistaminen sekä kustantaminen ja painaminen on Itä-Suomessa melko vähäistä muuhun maahan verrattuna. Luvut perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin elokuun 2000 tietoihin.

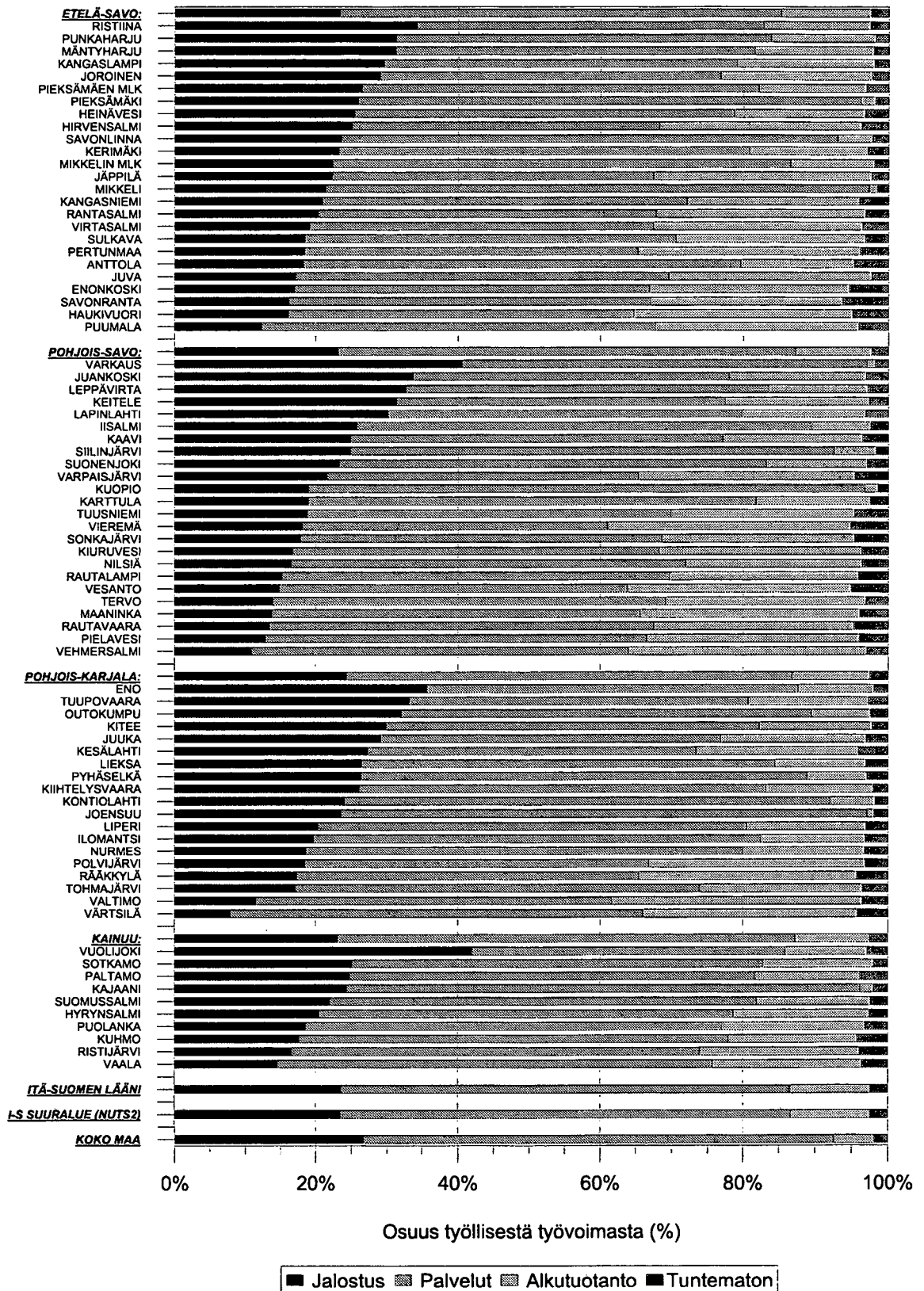
Teollisuuden jalostusarvo on noussut erityisesti Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa 1990-luvun alun notkahduksen jälkeen. Tosin vuodesta 1995 vuoteen 1996 jalostusarvo laski huomattavasti. Syynä oli suurelta osin massa- ja paperiteollisuuden tuotteiden hintojen erittäin jyrkkä lasku. Etelä-Savossa ja Kainuussa jalostusarvon nousu on ollut hitaampaa. Vuonna 1998 teollisuuden jalostusarvo oli Pohjois-Savossa 5.1 ja Pohjois-Karjalassa 3.5 miljardia markkaa. Etelä-Savossa vastaava arvo oli 2.4 ja Kainuussa 1.2 miljardia markkaa.

Metsäteollisuus on Itä-Suomessa hallitseva *teollisuustoiminnan* (sis. mineraalien kaivun, teollisuuden ja sähkö-, kaasu- ja vesihuollon) ala henkilökunnan määrällä, jalostusarvolla ja viennin määrällä mitattuna. Vuonna 1998 metsäteollisuuden osuus teollisuustoiminnan viennistä oli yli puolet kaikissa Itä-Suomen maakunnissa, Kainuussa lähes kaksi kolmannesta.

Teollisuustoiminnan jalostusarvo oli vuonna 1998 Enon kunnassa Itä-Suomen korkein, yli 74 000 markkaa asukasta kohti. Henkilökunnan määrällä mitattuna teollisuustoimipaikkojen keskikoko oli suurin Vuolijoella. Teollisuustoimitusten bruttoarvosta viennin osuus oli kahdessatoista Itä-Suomen kunnassa 50 % tai enemmän. Suurin tämä suhdeluku oli Ristiinassa, 76 %. Kymmenen kunnan yritykset eivät harjoittaneet lainkaan vientiä vuonna 1998.

Elinkeinorakenne kunnittain 1998

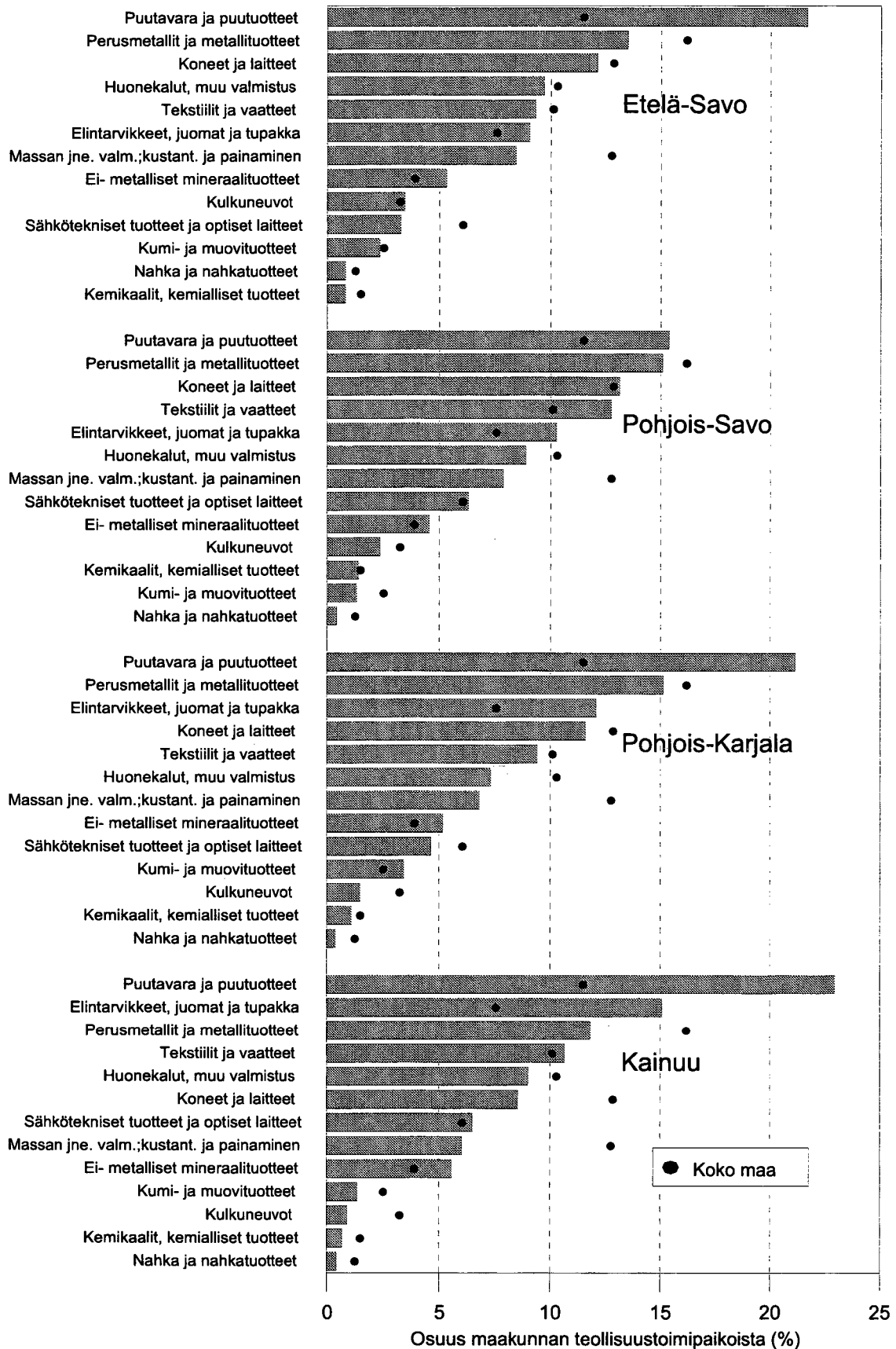
Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

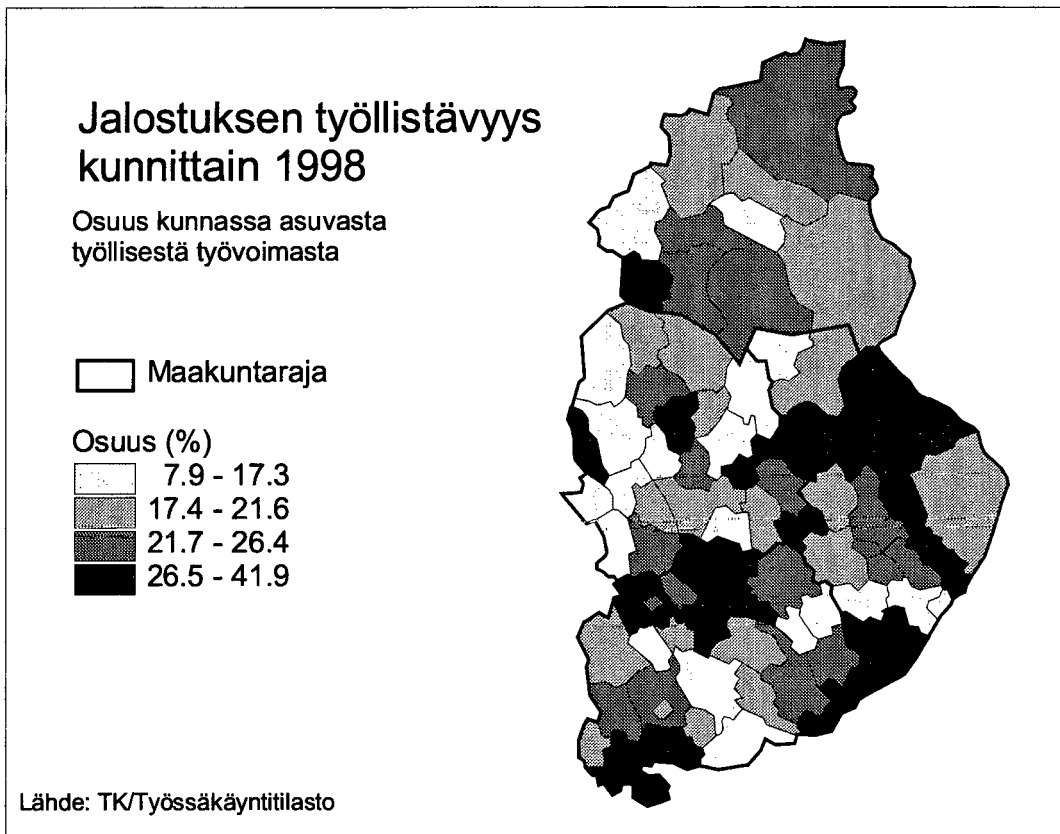
Kuva 45. Elinkeinorakenne kunnittain 1998. Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan.

Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2000

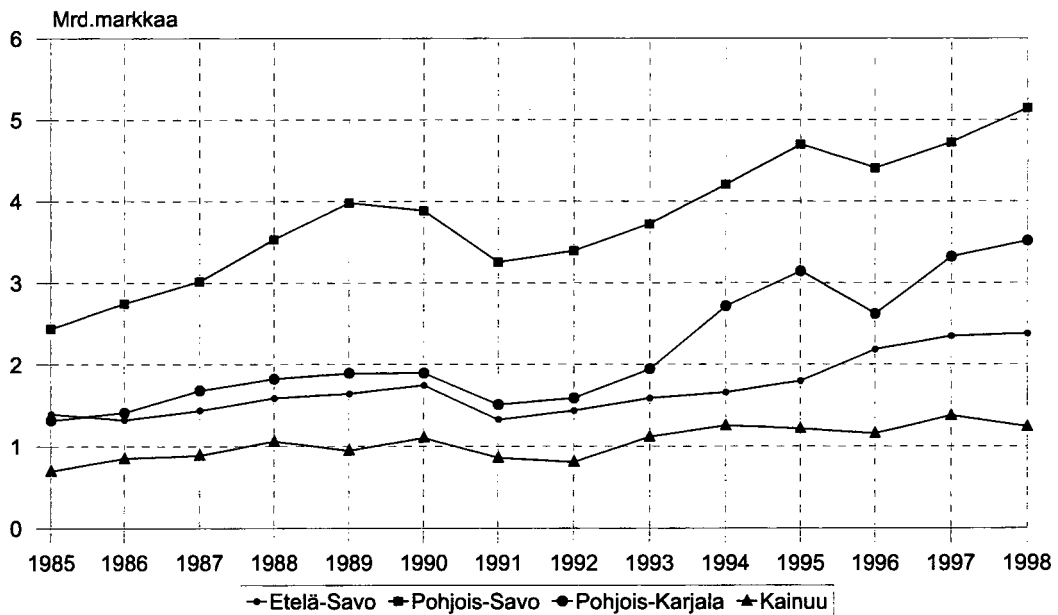
Lähde: TK/Yritys- ja toimipaikkarekisteri (elokuu 2000, tarkistamaton rekisteritieto)

Kuva 46. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2000.

Kuva 47. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 1998.

Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 - 1998

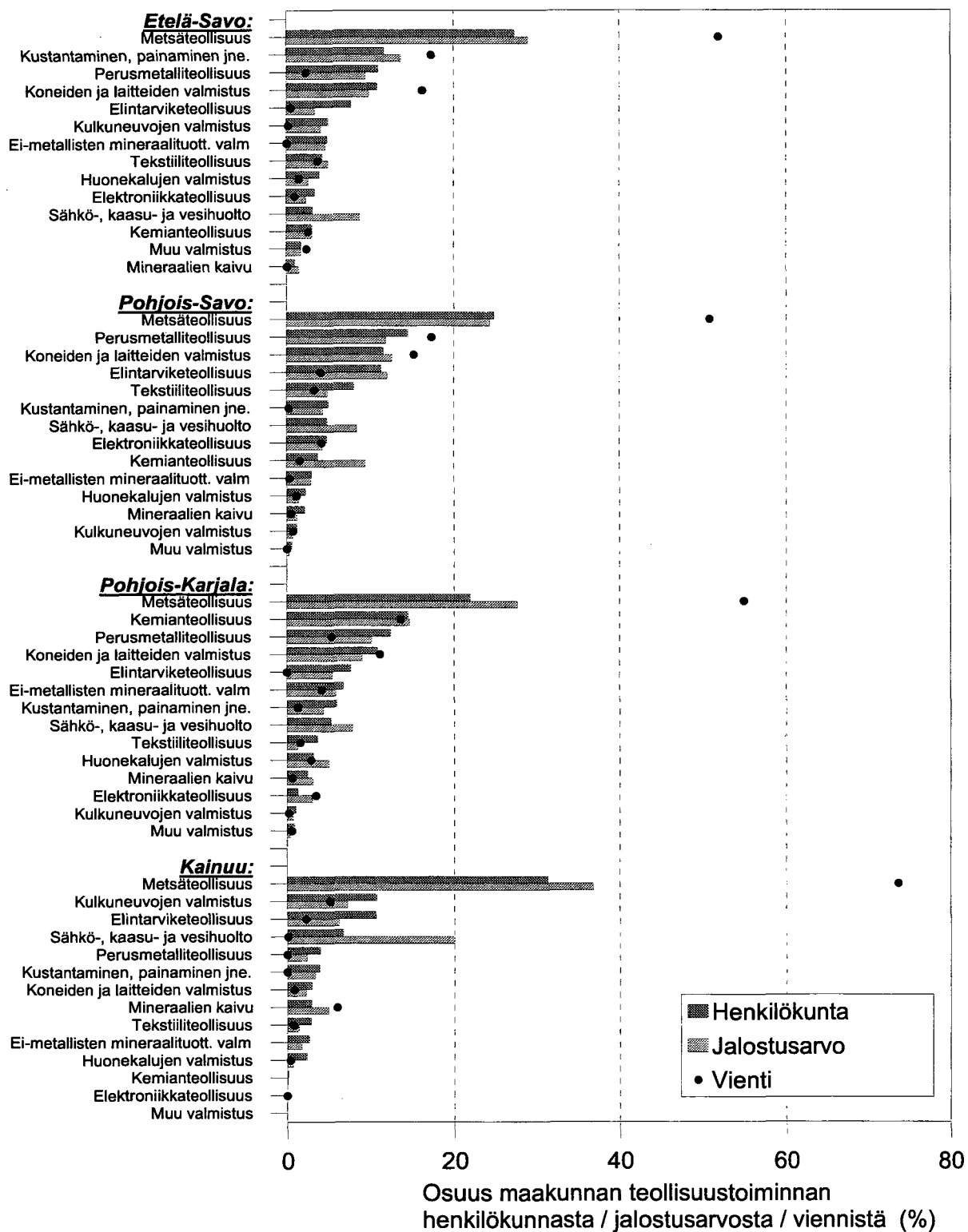
Lähde: TK/Teollisuustilastot

Teollisuustilasto v.1985-94 käsittää pääsääntöisesti yli 5 henkeä työllistävät toimipaikat

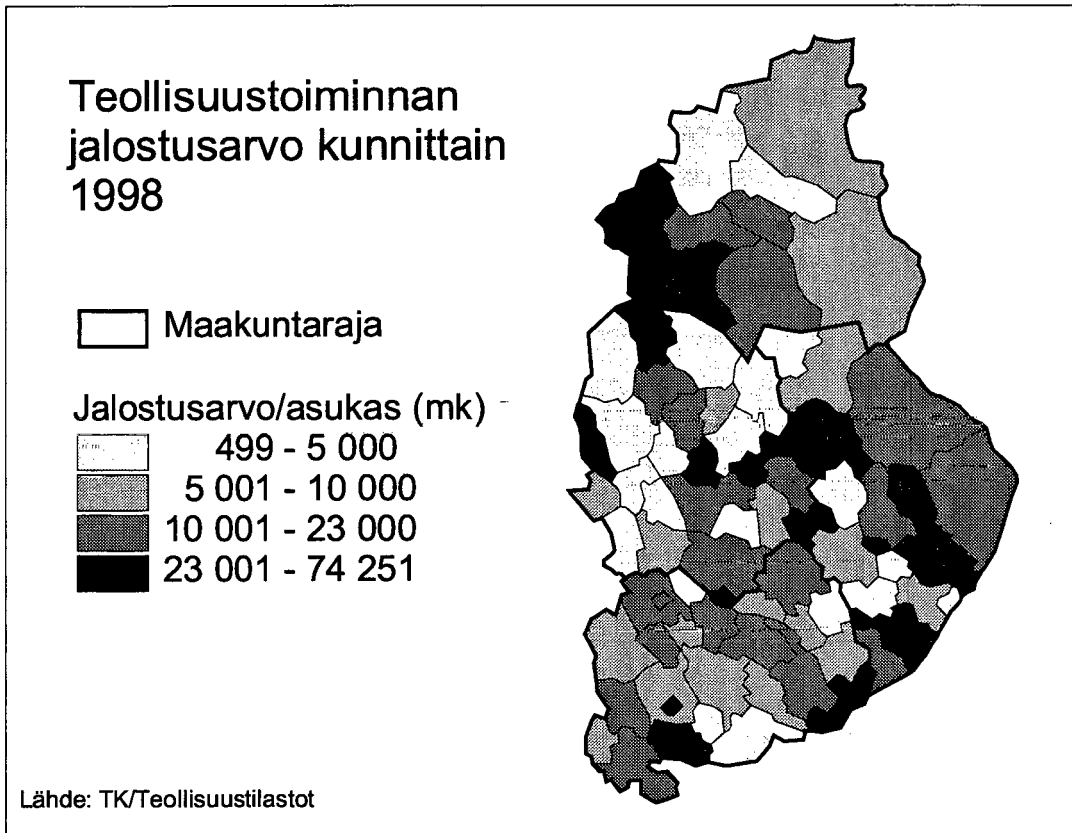
Kuva 48. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 - 1998.

Teollisuustoiminta maakunnittain ja toimialoittain 1998

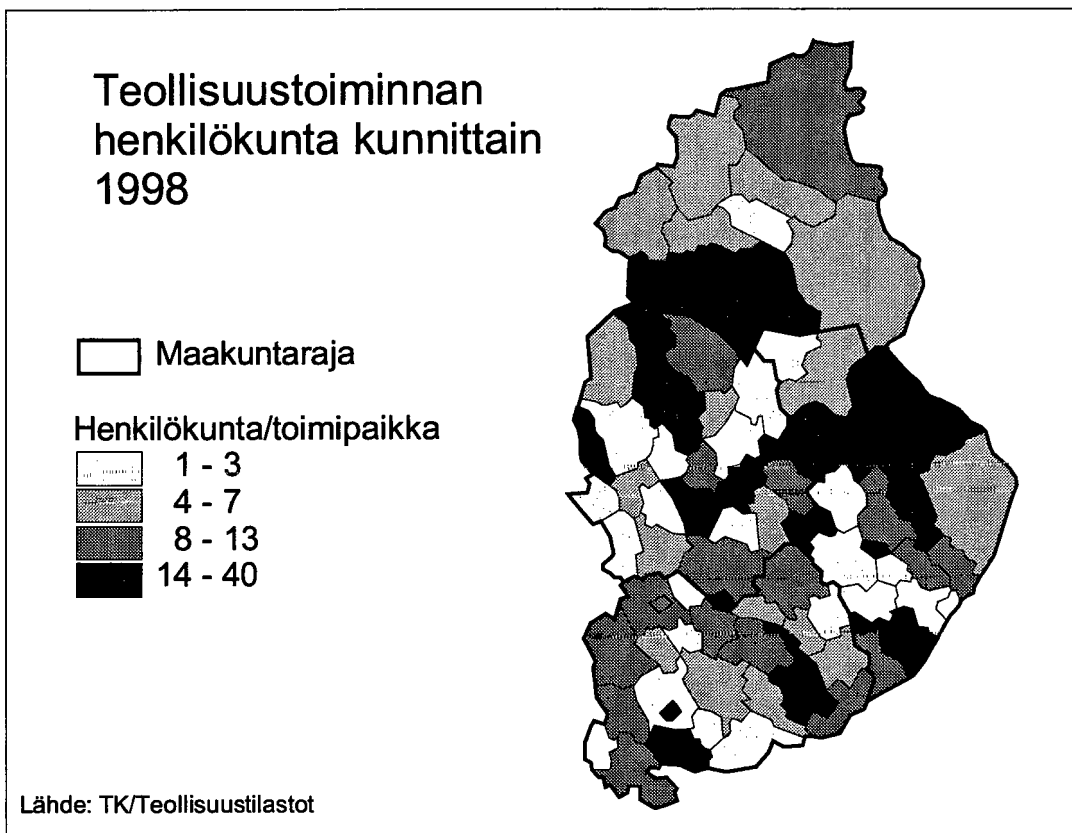
Toimialojen osuudet teollisuustoiminnan henkilökunnasta, jalostusarvosta ja viennistä

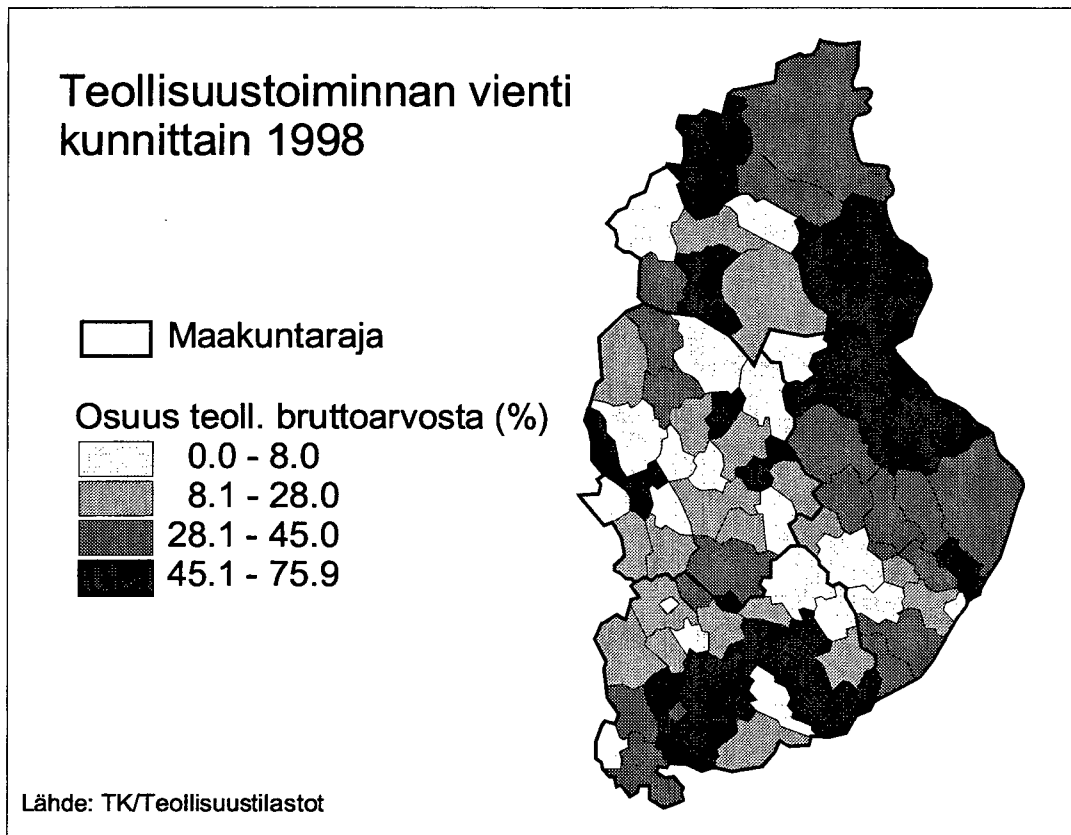
Kuva 49. Teollisuustoiminta maakunnittain ja toimialoittain 1998. Toimialojen osuudet teollisuustoiminnan henkilökunnasta, jalostusarvosta ja viennistä.

Kuva 50. Teollisuustoiminnan jalostusarvo kunnittain 1998.

Kuva 51. Teollisuustoiminnan henkilökunta kunnittain 1998.

Kuva 52. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 1998.

Palvelut

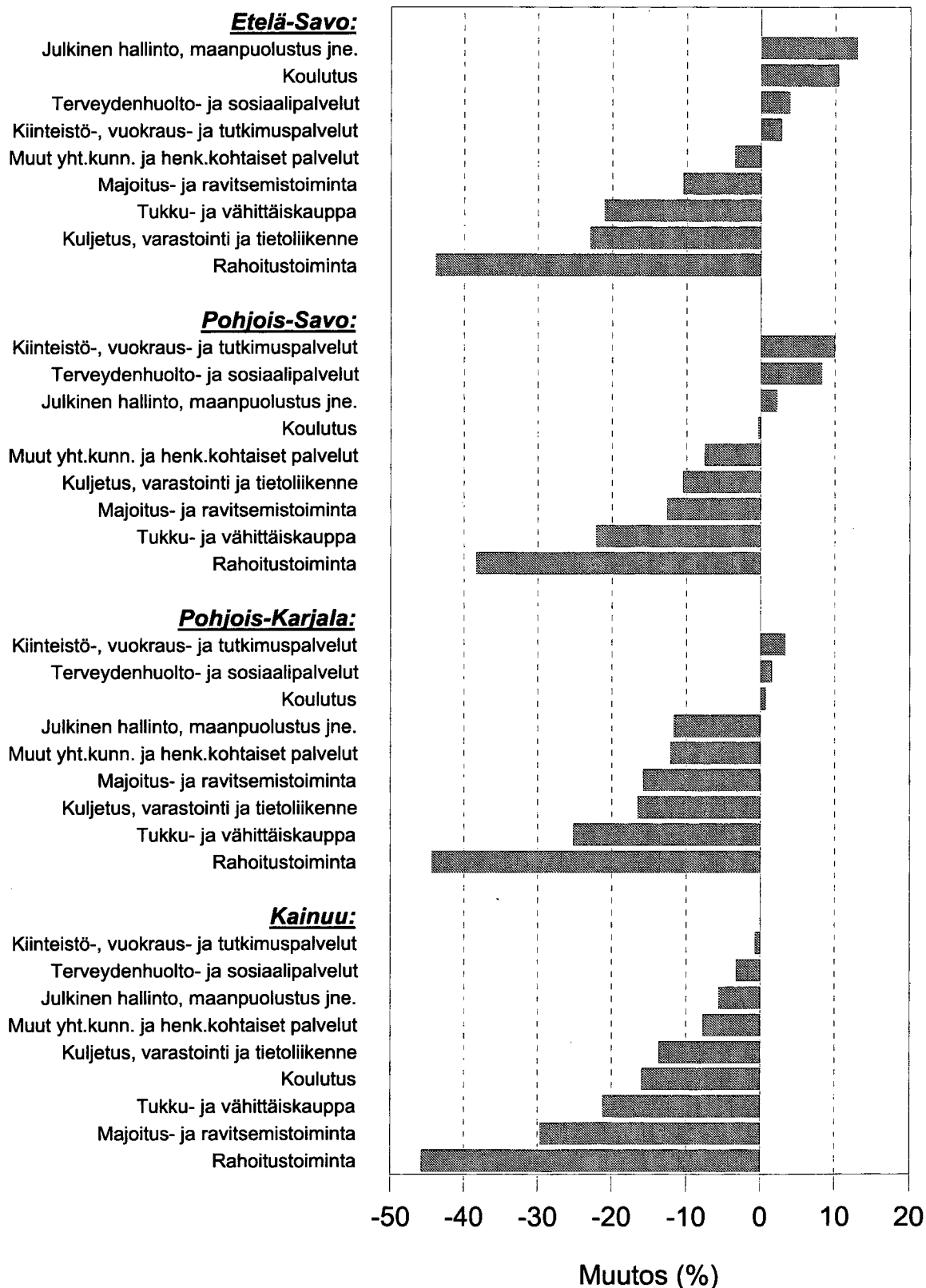
Palvelusektorin työpaikat ovat vähentyneet voimakkaasti 1990-luvulla. Kainuussa jokaisella palvelutoimialalla työpaikkoja oli vuonna 1998 vähemmän kuin vuonna 1990. Kaikissa muissa tarkasteltavissa maakunnissa terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden sekä kiinteistö- vuokraus- ja tutkimuspalveluiden työpaikat lisääntyivät 1990-luvulla. Lisäksi julkisen hallinnon työpaikat lisääntyivät Etelä- ja Pohjois-Savossa.

Vuosikymmenen puolenvälin jälkeen vuosina 1995 – 1998 työpaikat ovat kuitenkin lisääntyneet useimmilla toimialoilla. Etelä-Savossa eniten työpaikkoja on syntynyt tuolla aikavälillä muihin yhteiskunnallisiin ja henkilökohtaisiin palveluihin, muissa maakunnissa kiinteistö-, tutkimus- ja vuokrauspalveluihin.

Yksittäisistä palvelutoimialoista rahoitustoiminta on menettänyt Itä-Suomessa eniten työpaikkoja. Kaikissa maakunnissa tämän toimialan työpaikat vähenivät vähintään kolmanneksella vuosien 1990 – 1998 välillä.

Palvelutoimialojen osuus kunnassa asuvasta työllisestä työvoimasta oli suurin Kuopiossa ja Mikkelissä vuonna 1998. Vähäisin niiden merkitys oli Vieremän, Hirvensalmen ja Varpaisjärven kunnissa.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1990 - 1998

Lähde: TK/Työssäkäyntitilastot

Kuva 53. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1990 – 1998.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 - 1998

Etelä-Savo:

Muut yht.kunn. ja henk.kohtaiset palvelut
 Julkinen hallinto, maanpuolustus jne.
 Kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalvelut
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut
 Koulutus
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Rahoitustoiminta

Pohjois-Savo:

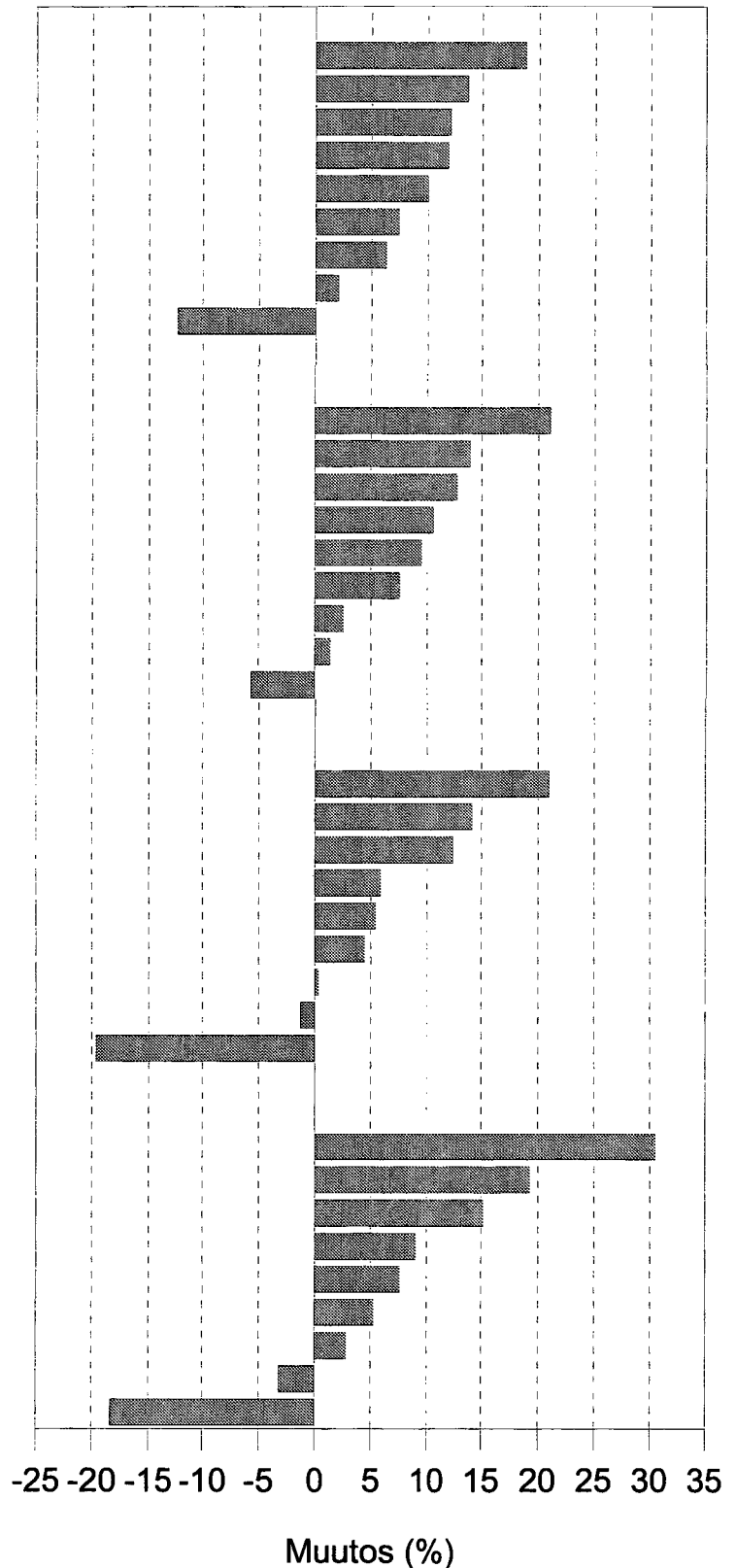
Kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalvelut
 Muut yht.kunn. ja henk.kohtaiset palvelut
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Julkinen hallinto, maanpuolustus jne.
 Koulutus
 Rahoitustoiminta

Pohjois-Karjala:

Kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalvelut
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Muut yht.kunn. ja henk.kohtaiset palvelut
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut
 Koulutus
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Julkinen hallinto, maanpuolustus jne.
 Rahoitustoiminta

Kainuu:

Kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalvelut
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Muut yht.kunn. ja henk.kohtaiset palvelut
 Julkinen hallinto, maanpuolustus jne.
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut
 Koulutus
 Rahoitustoiminta

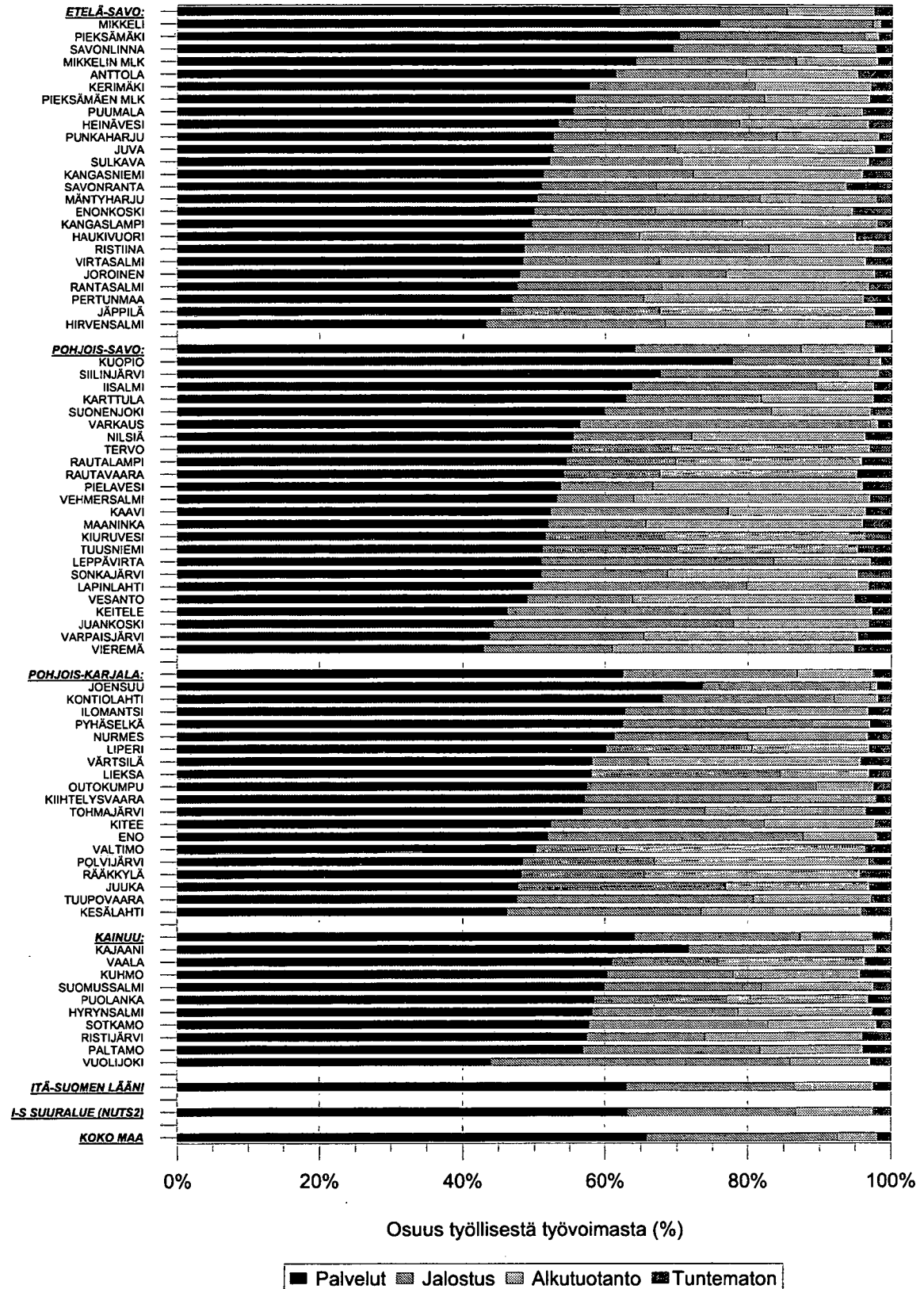

Lähde: TK/Työssäkäyntitilastot

Kuva 54. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 – 1998.

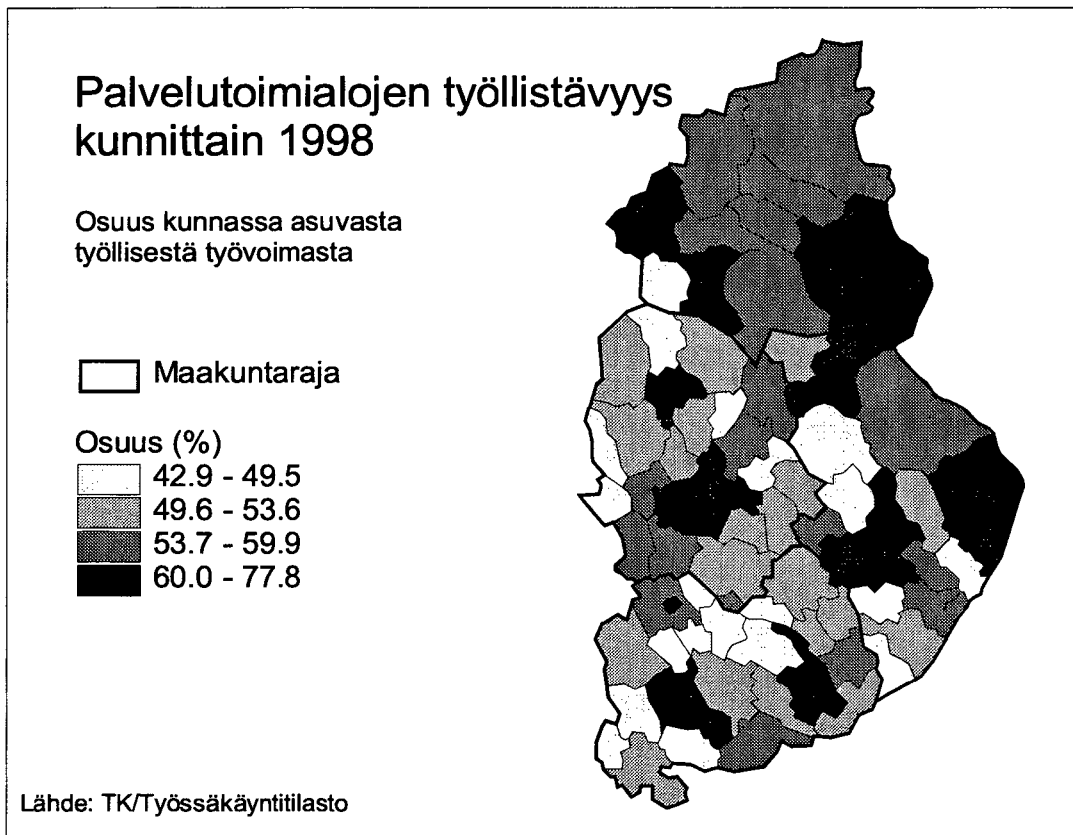
Elinkeinorakenne kunnittain 1998

Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

Kuva 55. Elinkeinorakenne kunnittain 1998. Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan.

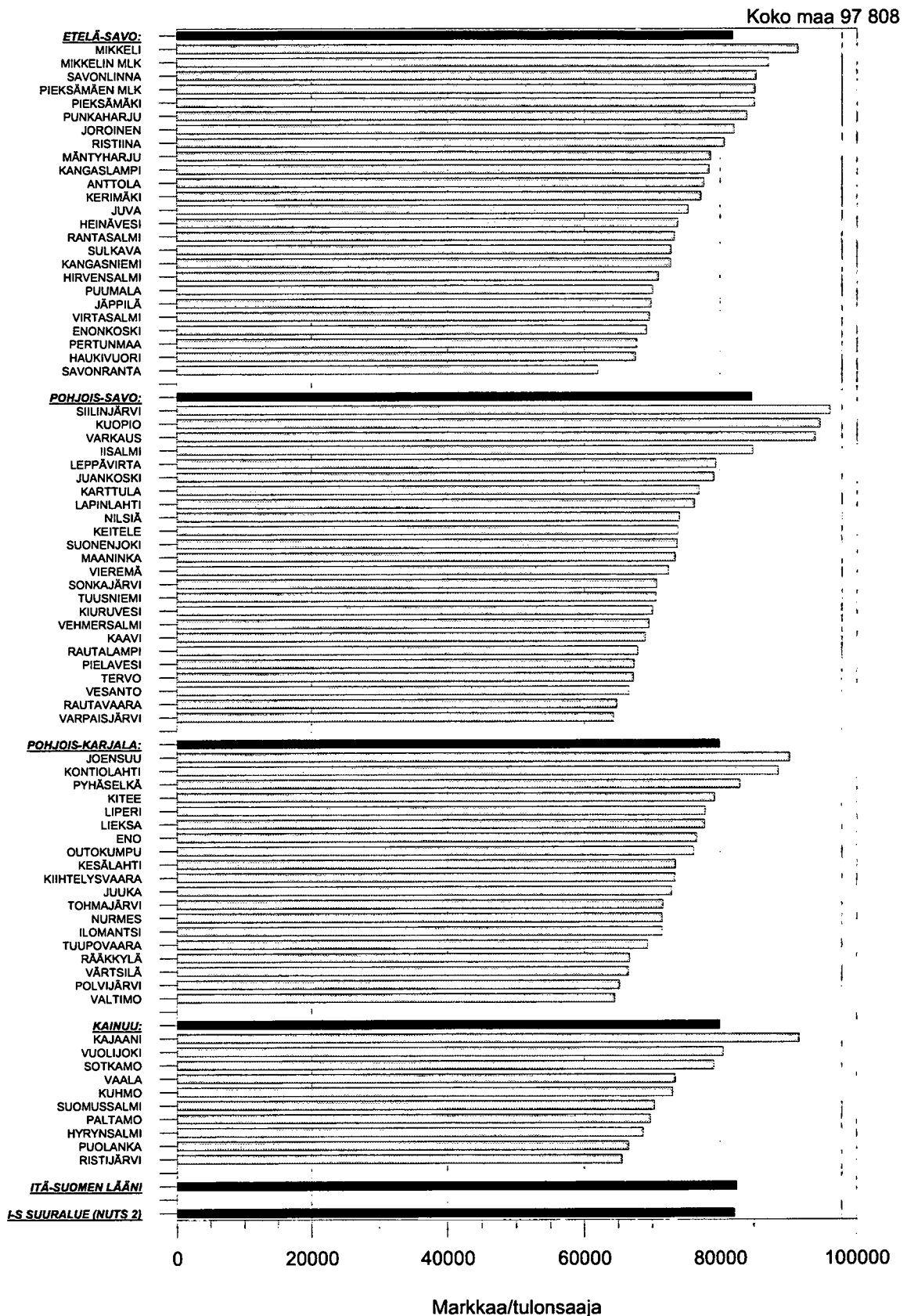
Kuva 56. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 1998.

Tulonsaajien tulot

Vuonna 1998 tulonsaajien keskimääräiset valtionveron alaiset tulot olivat Suomessa 97 808 markkaa. Itä-Suomessa Pohjois-Savon tulonsaajien keskitulot olivat korkeimmat, noin 84 700 markkaa vuodessa. Myös Etelä-Savossa ja Kainuussa tulot ylittivät 80 000 markkaa, mutta Pohjois-Karjalassa jäätin hieman sen alle. Missään Itä-Suomen kunnassa ei myöskään yletty maan keskimääräiseen tulotasoon. Korkeimmat keskitulot olivat Siilinjärvellä, 96 119 markkaa tulonsaajaa kohti. Alueen pienimmät keskitulot olivat savonrantalaisilla, jotka ansaitsivat vuodessa keskimäärin 62 000 markkaa.

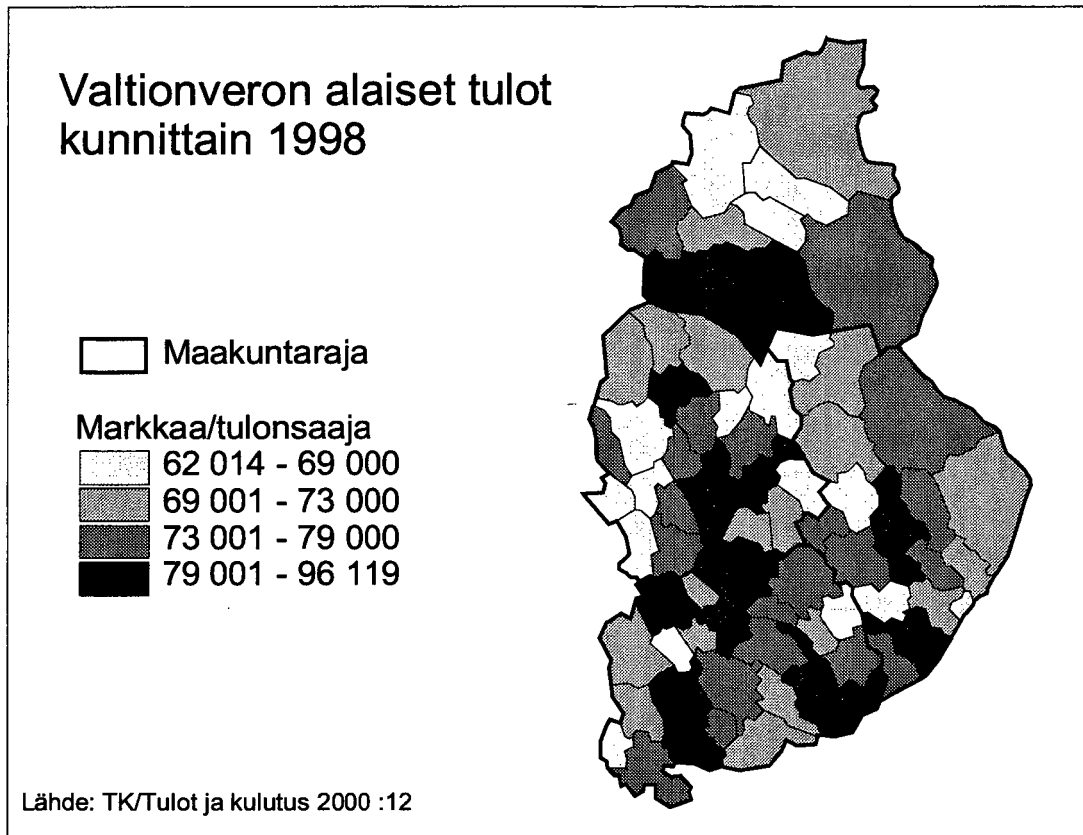
Keskimääräiset tulot nousivat vuodesta 1997 vuoteen 1998 koko maassa 5.4 %. Itä-Suomessa samoihin lukemiin päästiin kymmenessä kunnassa. Eniten keskitulot nousivat Hirvensalmella, noin 7.6 %. Tuupovaaralla tulot pysyivät ennallaan, Kiuruvedellä ja Enonkoskella ne laskivat hieman.

Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1998

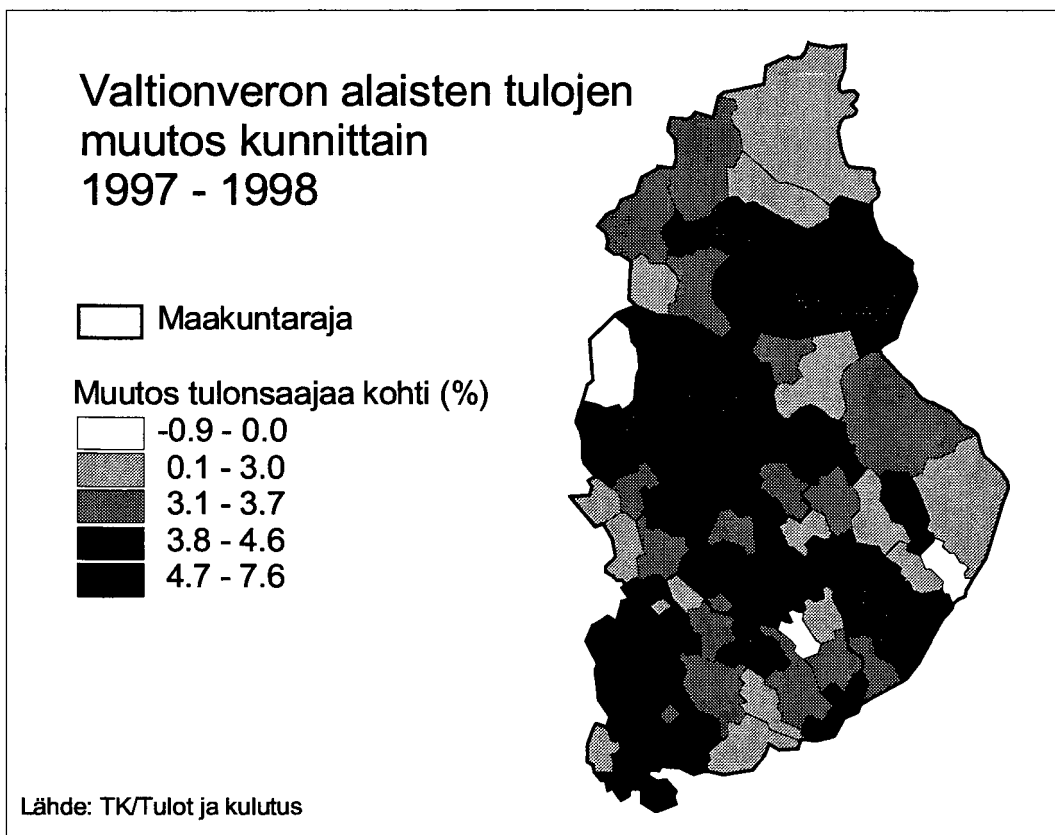

Lähde: TK/Tulot ja kulutus 2000:12

Kuva 57. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1998.

Kuva 58. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1998.

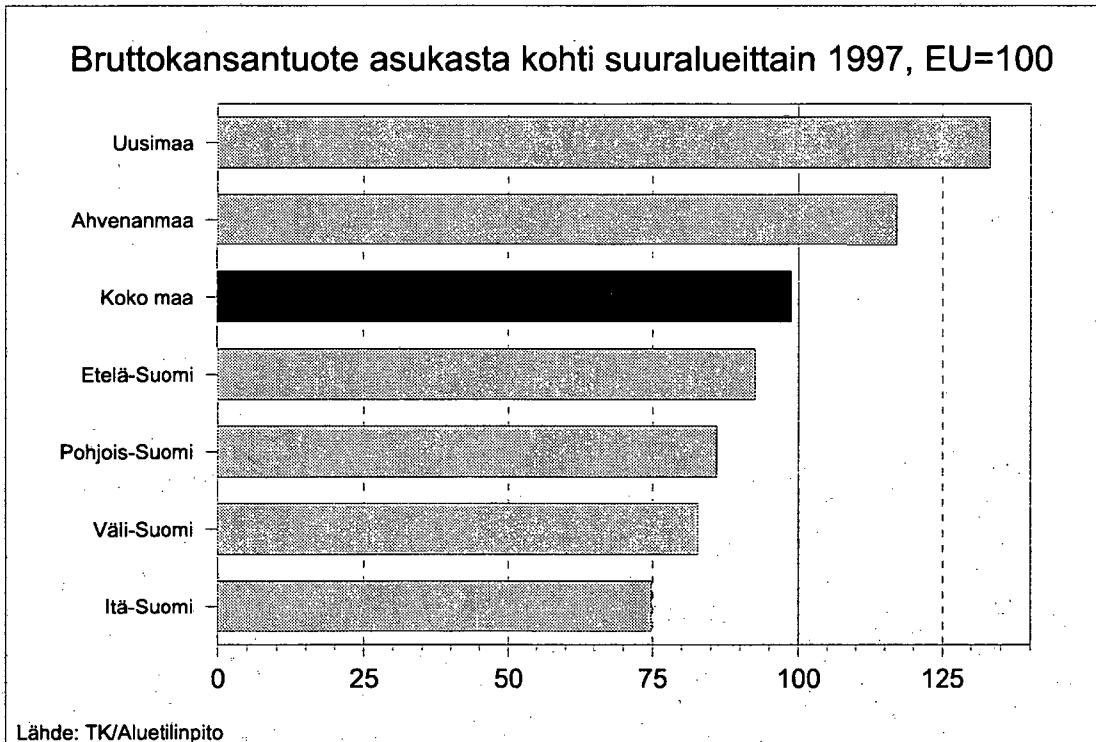
Kuva 59. Valtionveron alaisten tulojen muutos kunnittain 1997 – 1998.

Bruttokansantuote

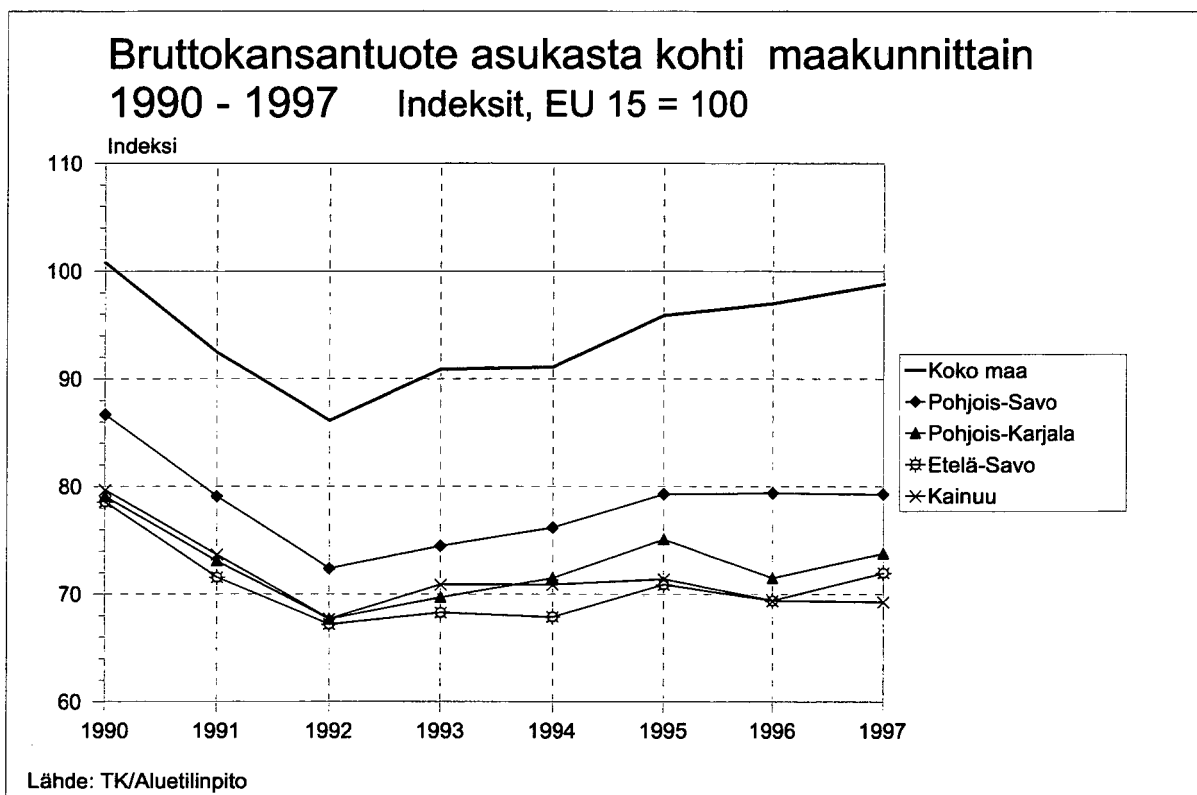
Suuralueittain tarkasteltuna bruttokansantuote asukasta kohti laskettuna oli Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla yli Euroopan Unionin maiden keskiarvon vuonna 1997. Itä-Suomen arvo oli Suomen suuralueiden matalin, 74,8 % EU:n keskimääräisestä.

Itä-Suomen maakunnissa BKT/asukas on ollut koko tarkasteluajan (1990 - 1997) huomattavasti alhaisemmalla tasolla kuin koko maassa ja Euroopan unionin maissa keskimäärin. Koko maassa BKT/asukas oli vuonna 1990 yli EU:n tason, mutta laski sen alle vuonna 1991. Viimeisin pisteluku on vuodelta 1997, jolloin koko maan arvo oli 98,8. Itä-Suomen maakuntien korkein arvo oli Pohjois-Savossa, 79,3. Matalin arvo oli Kainuussa, alle 70. Asukasta kohti laskettu bruttokansantuotteen arvo oli Pohjois-Savossa 86 900, Pohjois-Karjalassa 80 900, Etelä-Savossa 79 000 ja Kainuussa 76 000 markkaa asukasta kohti. Koko maassa se oli 108 300 markkaa asukasta kohti.

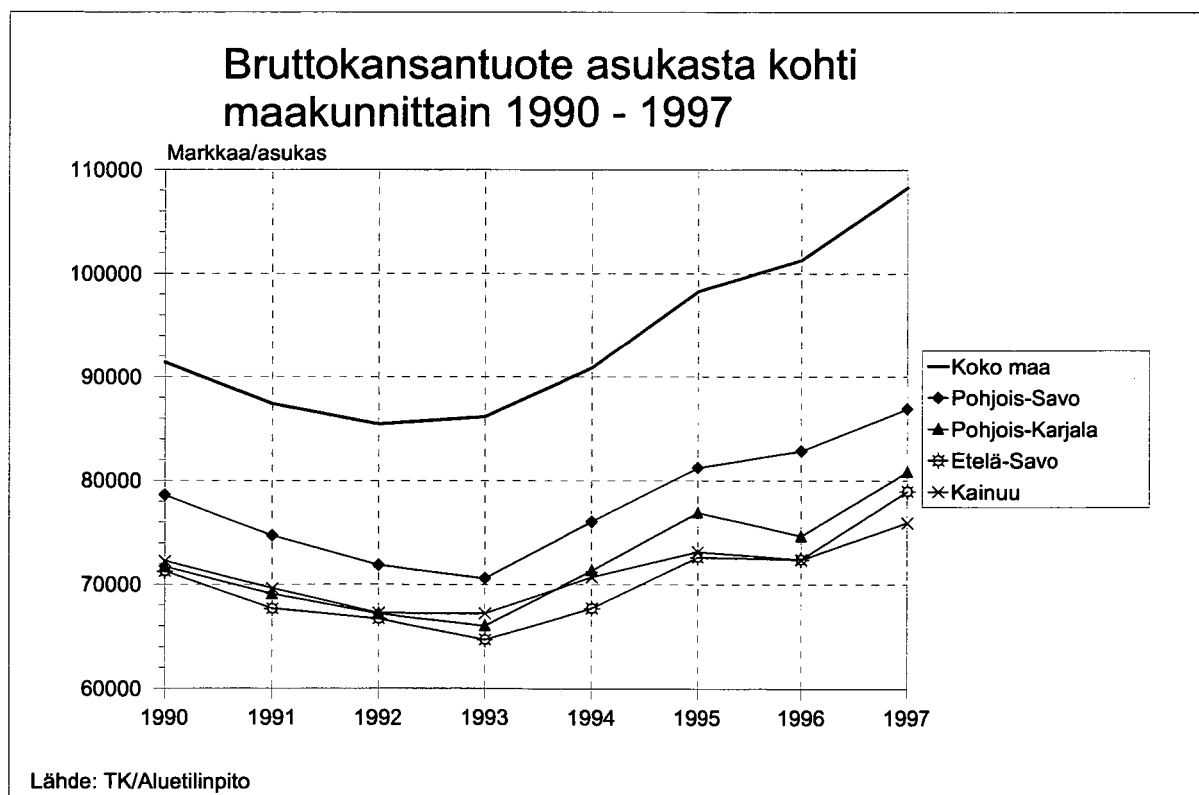
Vuonna 1997 bruttokansantuote oli Etelä-Savossa 13 620,8 miljoonaa markkaa, Pohjois-Savossa 22 362,4 miljoonaa markkaa, Pohjois-Karjalassa 14 204,7 miljoonaa markkaa ja Kainuussa 7 126,5 miljoonaa markkaa. Pohjois-Karjalassa teollisuuden osuus BKT:sta oli suurin. Muissa Itä-Suomen maakunnissa sen sijaan julkisen toiminnan osuus oli hieman teollisuuden arvoa suurempi.

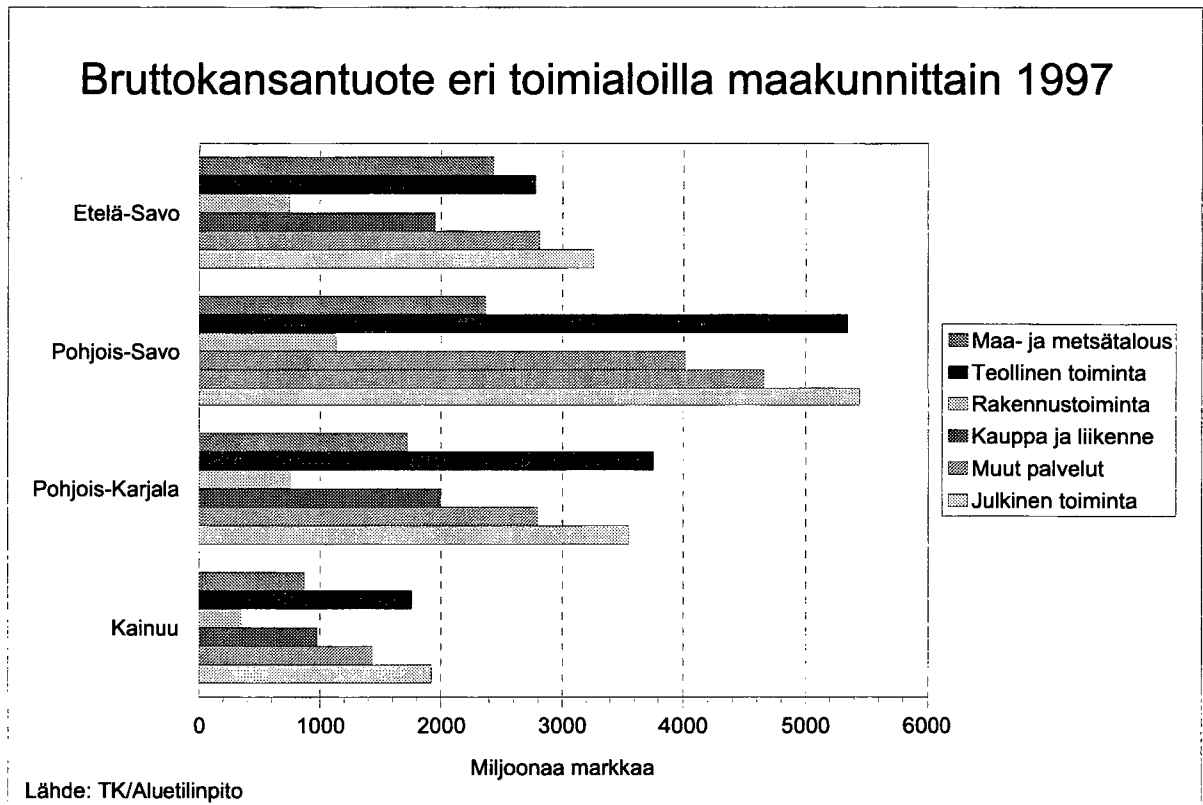
Kuva 60. Bruttokansantuote asukasta kohti suuralueittain 1997, EU=100.

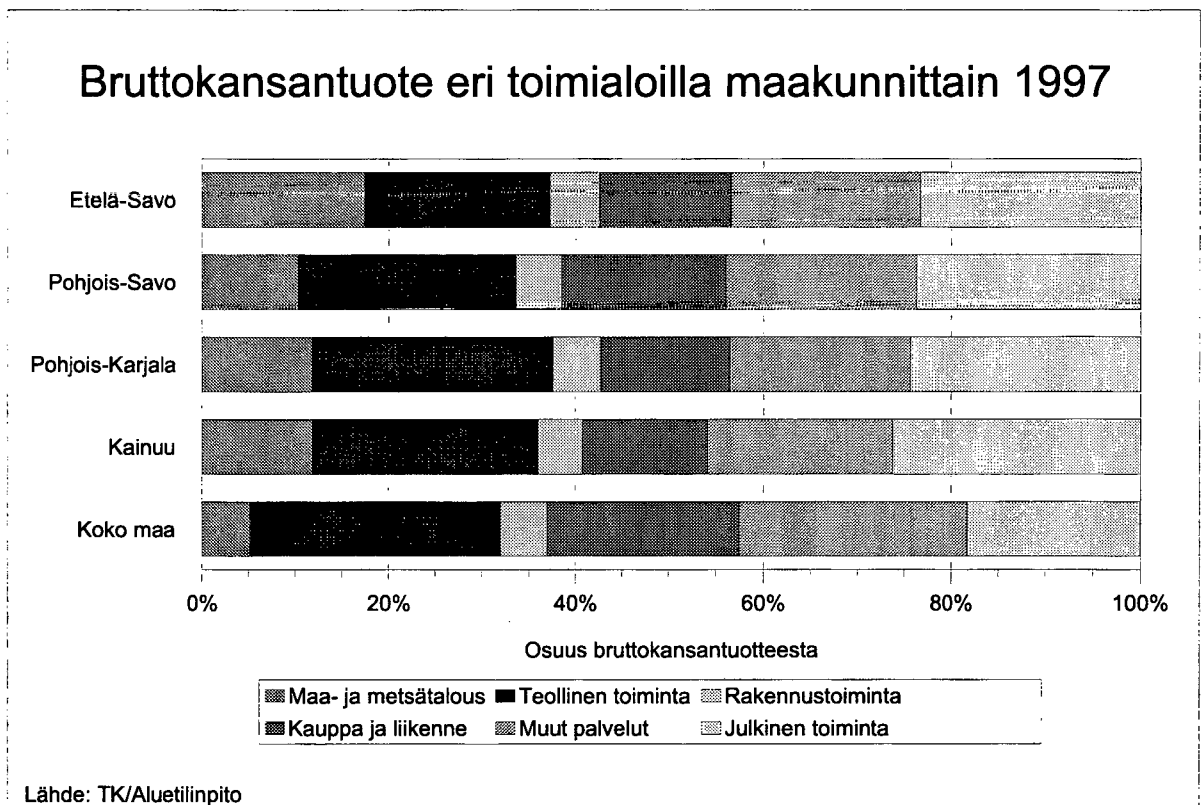
Kuva 61. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1990 – 1997, EU=100.

Kuva 62. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1990 – 1997.

Kuva 63. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1997, milj. mk.

Kuva 64. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1997, %.

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

Työllisyys

Itä-Suomen 78 kunnasta 18 oli vuonna 1998 työpaikkaomavaraisia, eli alueella oli yhtä paljon tai enemmän työpaikkoja kuin paikkakunnalla asuvia työllisiä. Työpaikkaomavaraisuusaste oli tuolloin korkein Värtsilässä, lähes 140 %. Myös Vuolijoella, Varkaudessa, Joensuussa ja Mikkelissä se oli yli 110 %. Työpaikkaomavaraisuus oli pienin Mikkelin maalaiskunnassa ja Jäppilässä. Vuodesta 1996 vuoteen 1998 omavaraisuusaste on noussut 30 kunnassa, eniten Vuolijoella, lähes 15 %-yksikköä. Värtsilässä työpaikkaomavaraisuus laski lähes 9 %-yksikköä.

Työpaikkojen määrä väheni kaikissa maakunnissa vuosina 1990 – 1993. Vuonna 1994 työpaikkojen määrä kasvoi, mutta kahtena seuraavana vuonna taas väheni Pohjois-Karjalassa ja Kainussa. Vuonna 1997 ja 1998 työpaikkojen määrät lisääntyivät kolmisen prosenttia kaikissa maakunnissa.

Avoimien työpaikkojen määrien vaihtelussa on säännönmukaisuutta kuukausittain. Maalis-, huhti- ja toukokuussa avoimia työpaikkoja on yleensä tarjolla eniten, vastaavasti joulutammikuussa vähiten.

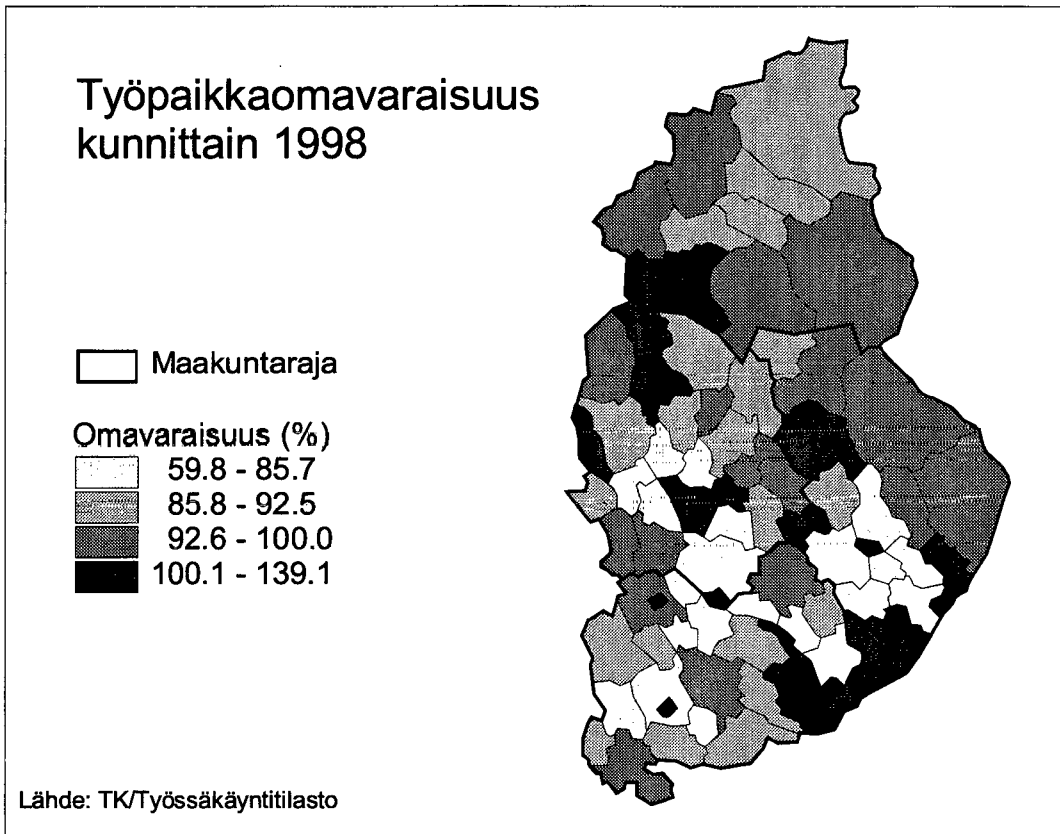
Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työvoiman ulkopuolella olevien ja työttömien määrää yhtä työllistä kohti. Ennakkotiedon mukaan vuonna 1998 Itä-Suomen korkein huoltosuhde oli Rautavaaralla (2.70) ja matalin Siilinjärvellä (1.43). Vuodesta 1990 huoltosuhde on noussut kaikissa kunnissa, eniten Savonrannalla ja Rautavaaralla.

Työttömyys

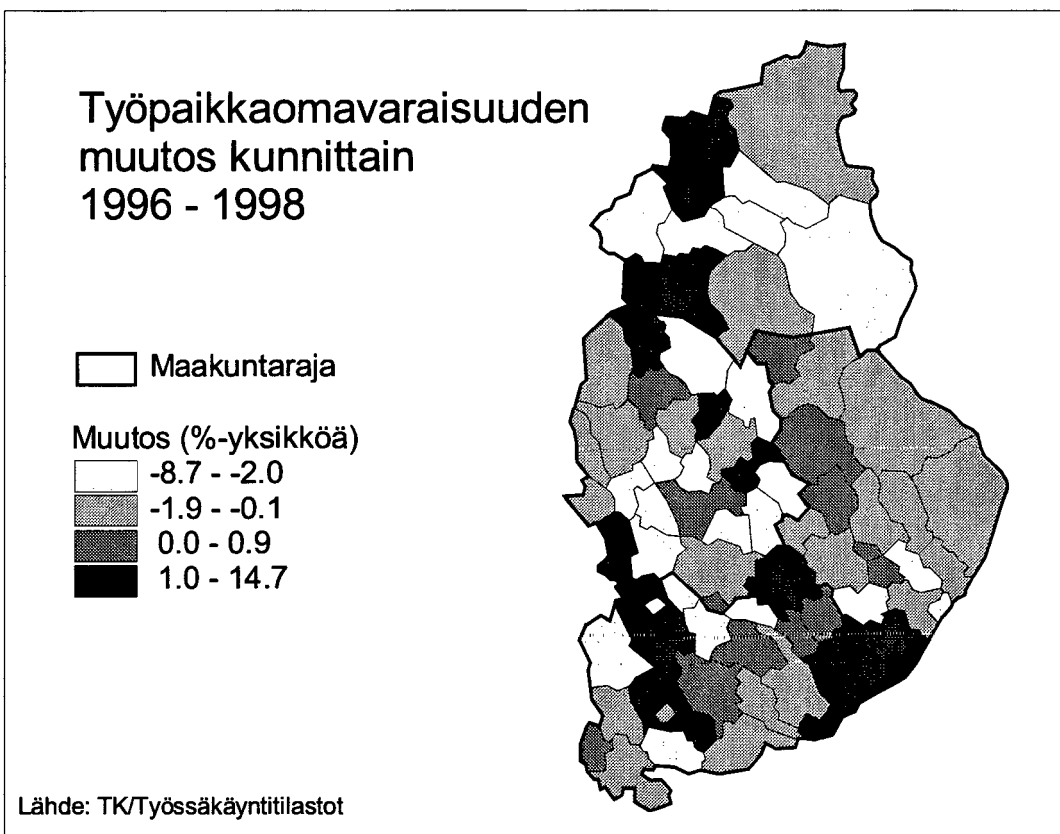
Työministeriön tilastojen mukaan työttömyysaste koko maassa oli vuoden 2000 elokuussa 12.0 %, mikä on 1.4 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pohjois-Savon TE-keskuksen alueella työttömyysaste oli tuolloin Itä-Suomen matalin, 14.9 %. Etelä-Savon TE-keskuksen alueella työttömiä oli työvoimasta 15.5 %, Pohjois-Karjalan TE-keskuksen alueella 17.8 % ja Kainuun TE-keskuksen alueella 19.9 %. Vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna työttömyys väheni yli prosenttiyksikön verran muualla paitsi Kainuussa, missä työttömyys hieman kasvoi.

Työttömyysaste vaihteli Itä-Suomen kunnissa vuoden 2000 elokuussa hieman yli 10 %:sta 25 %:iin. Joroisissa ja Pertunmaalla työttömiä oli suhteessa vähiten, Suomussalmella ja Hyrynsalmella eniten. Työttömien määrä nousi vuodesta 1998 vuoteen 1999 viidessä kunnassa, eniten Vuolijoella ja Kesälahdella. Lapinlahdella työttömien määrä sen sijaan väheni vuodessa yli 15 %.

Pitkäaikaistyöttömäksi lasketaan henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti yli vuoden ilman työtä. Vuoden 2000 elokuussa Hirvensalmella, Kiteellä ja Ristiinassa yli 40 % työttömistä oli pitkäaikaistyöttömiä. Hirvensalmella myös pitkäaikaistyöttömien osuus työvoimasta oli suurin. Pyhäselässä yli vuoden työttömänä olleita oli suhteessa vähiten.

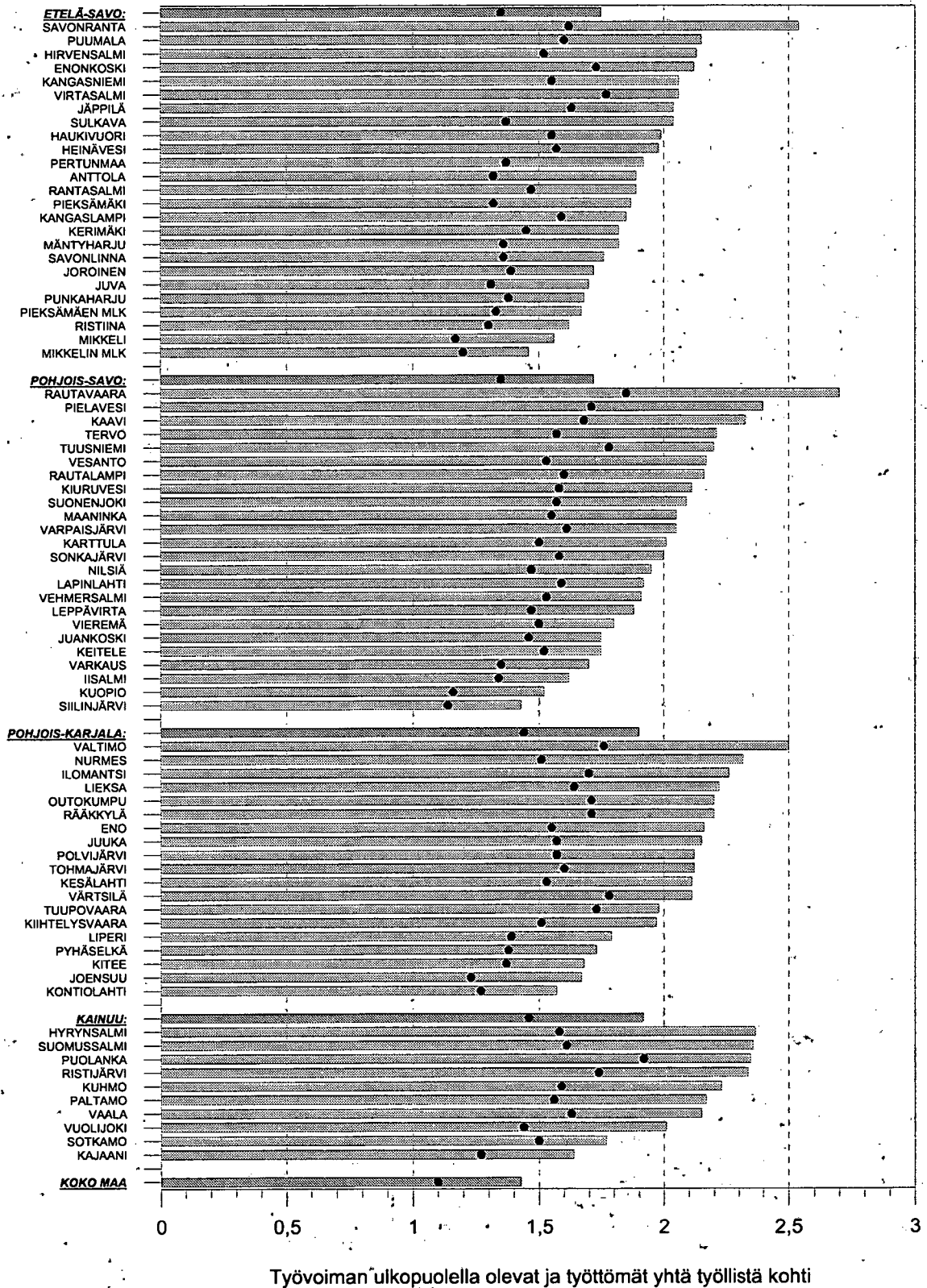

Kuva 65. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1998.

Kuva 66. Työpaikkaomavaraisuuden muutos kunnittain 1996 – 1998.

Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1990 ja 1998*

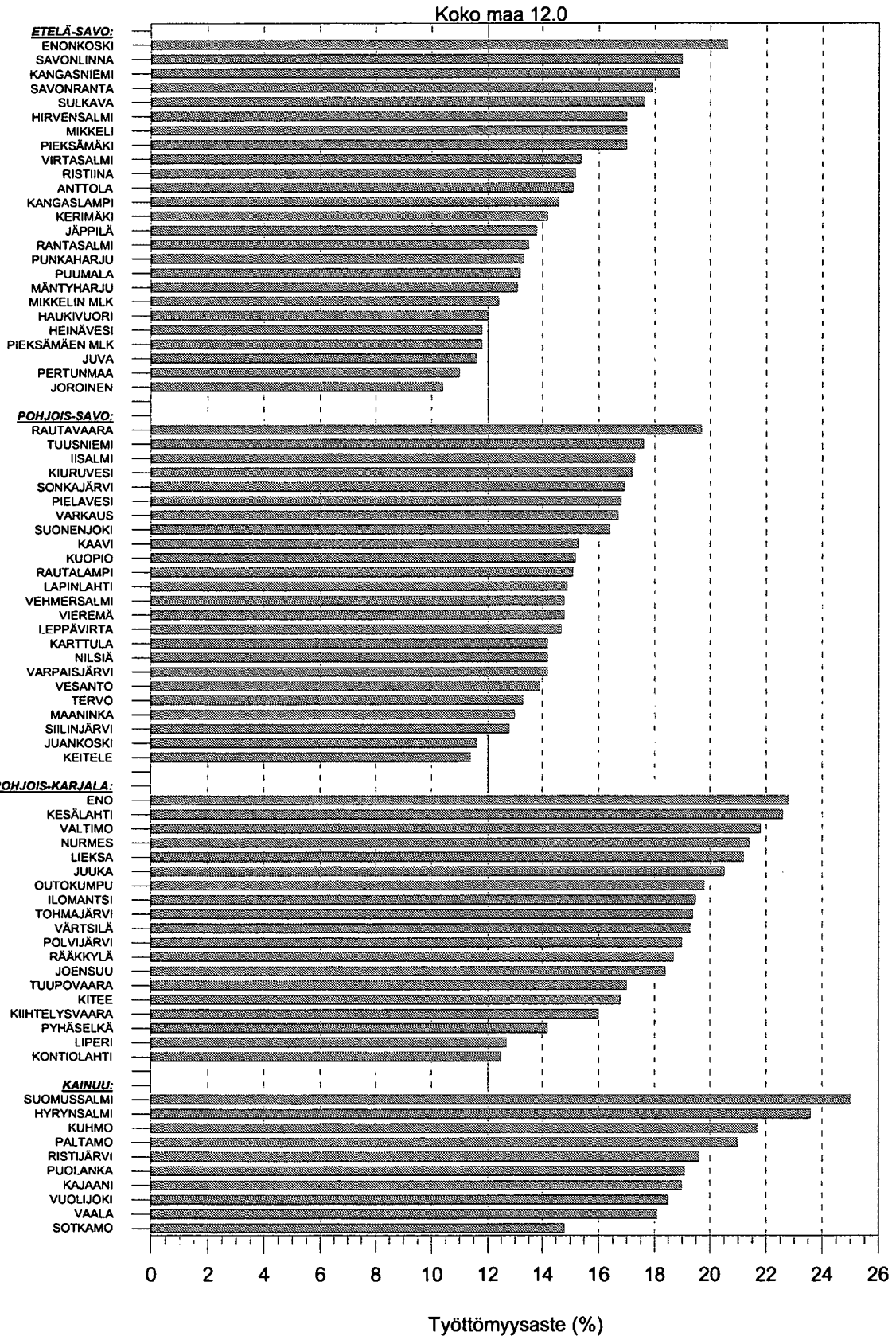

Lähde: TK/Työssäkäyntitilastot

*ennakkotieto

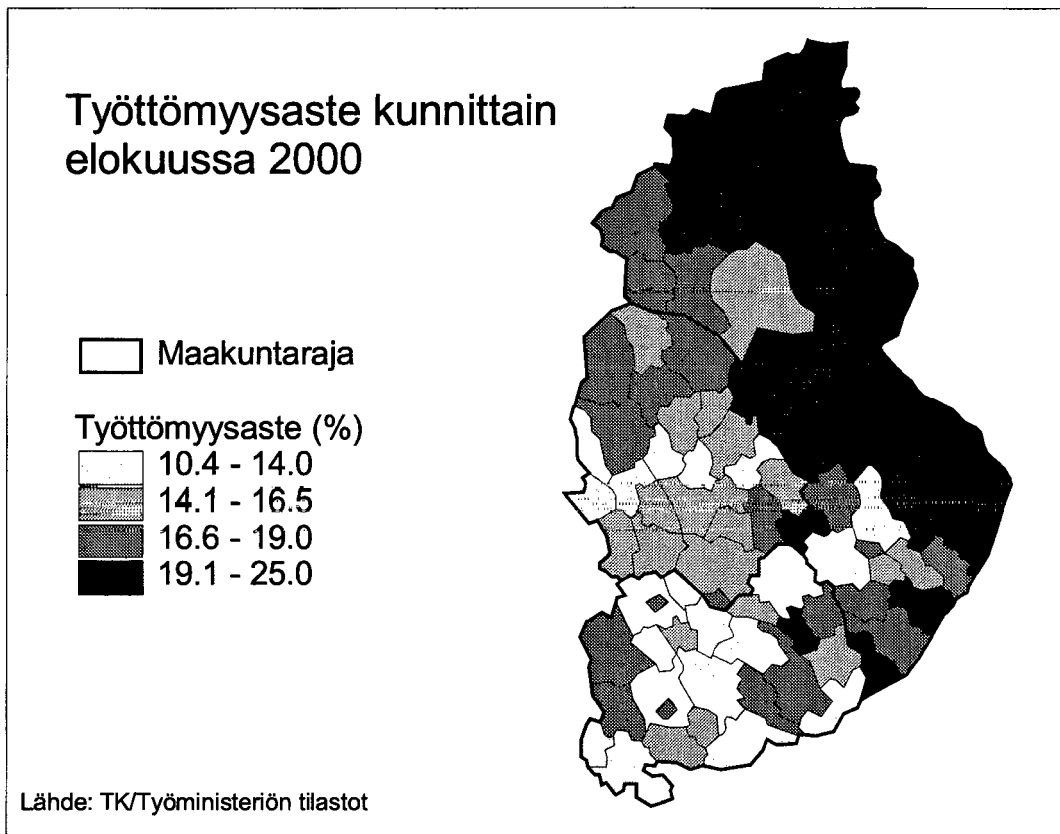
Kuva 69. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1990 ja 1998*.

Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2000

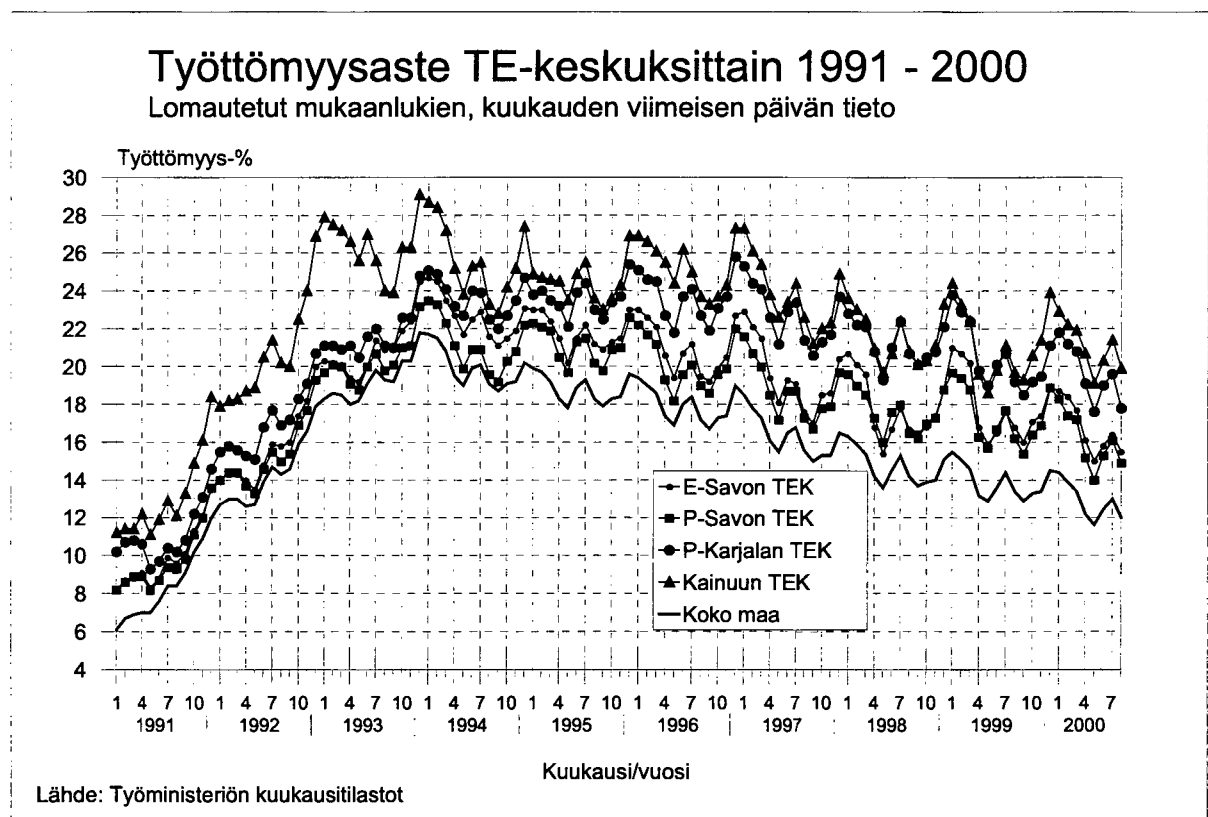

Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 70. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2000.

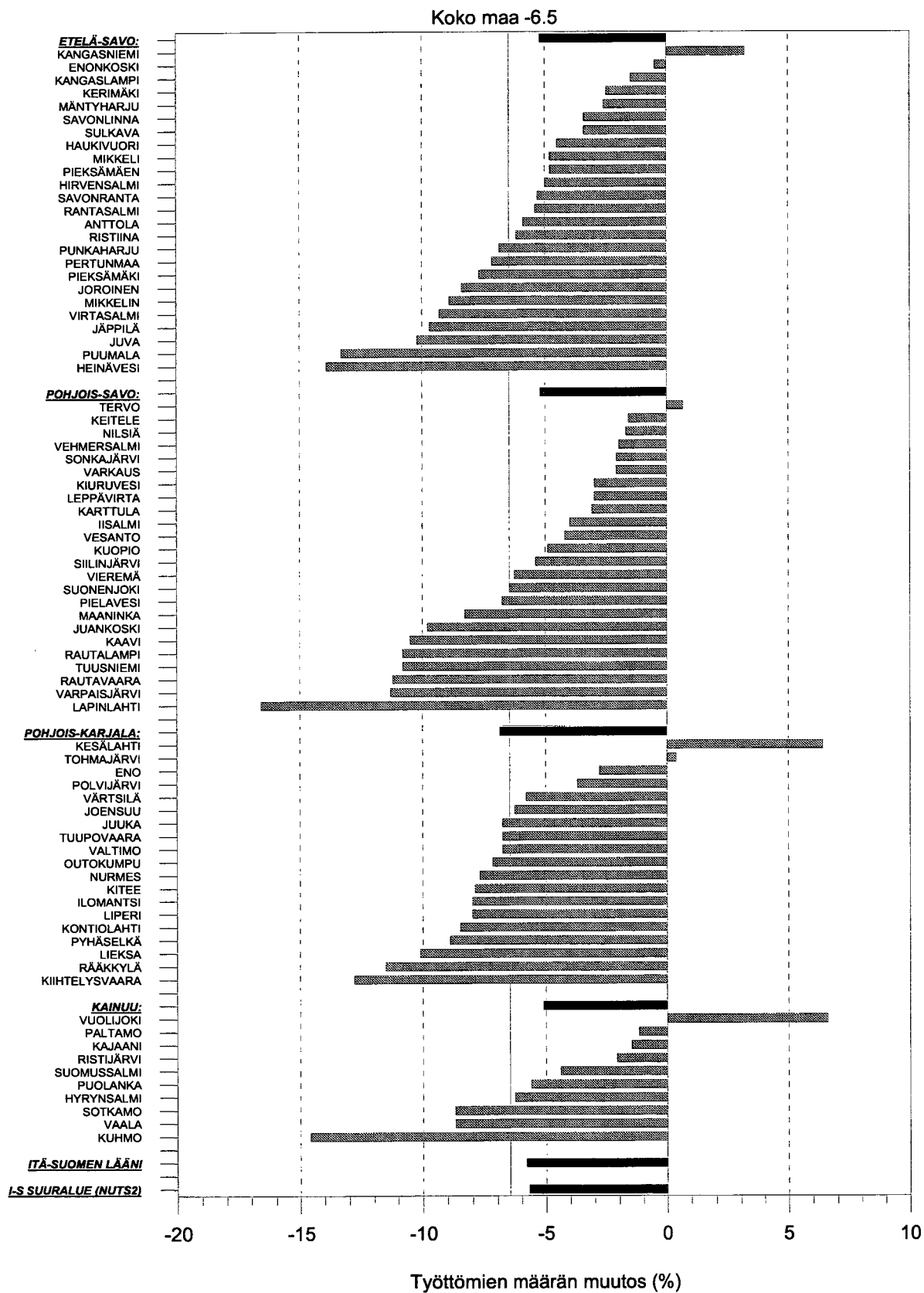

Kuva 71. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2000.

Kuva 72. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 - 2000.

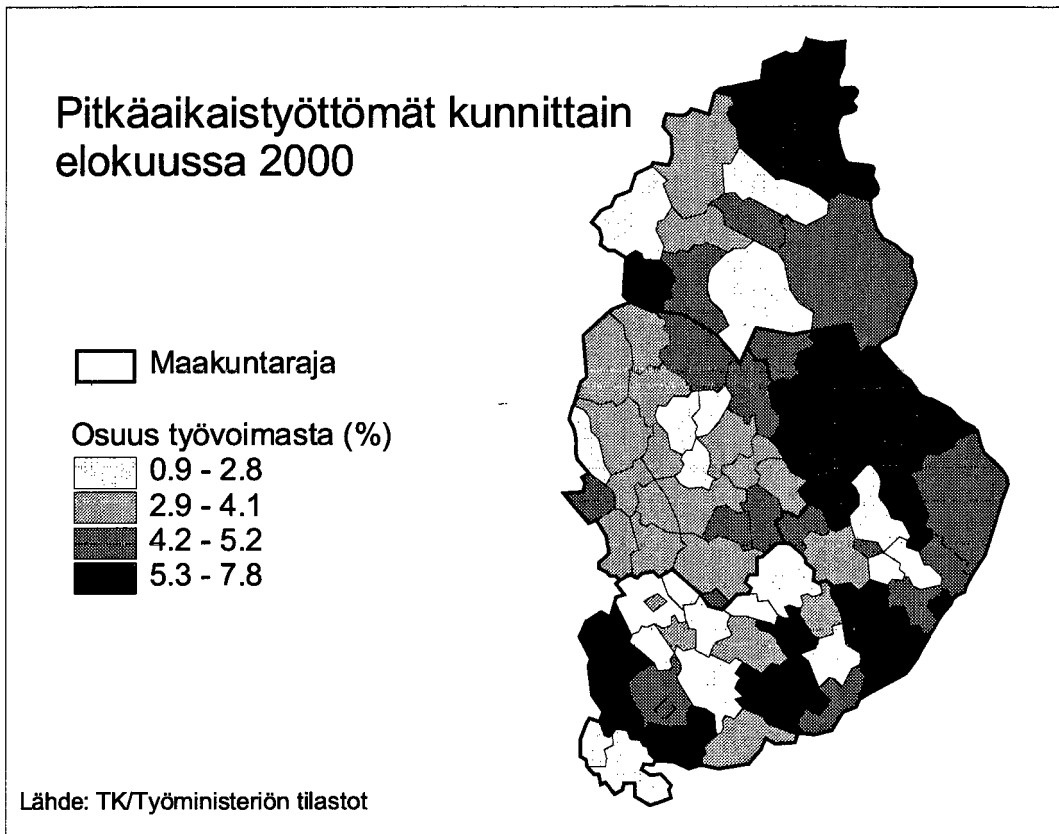
Työttömien määrän muutos kunnittain 1998 - 1999

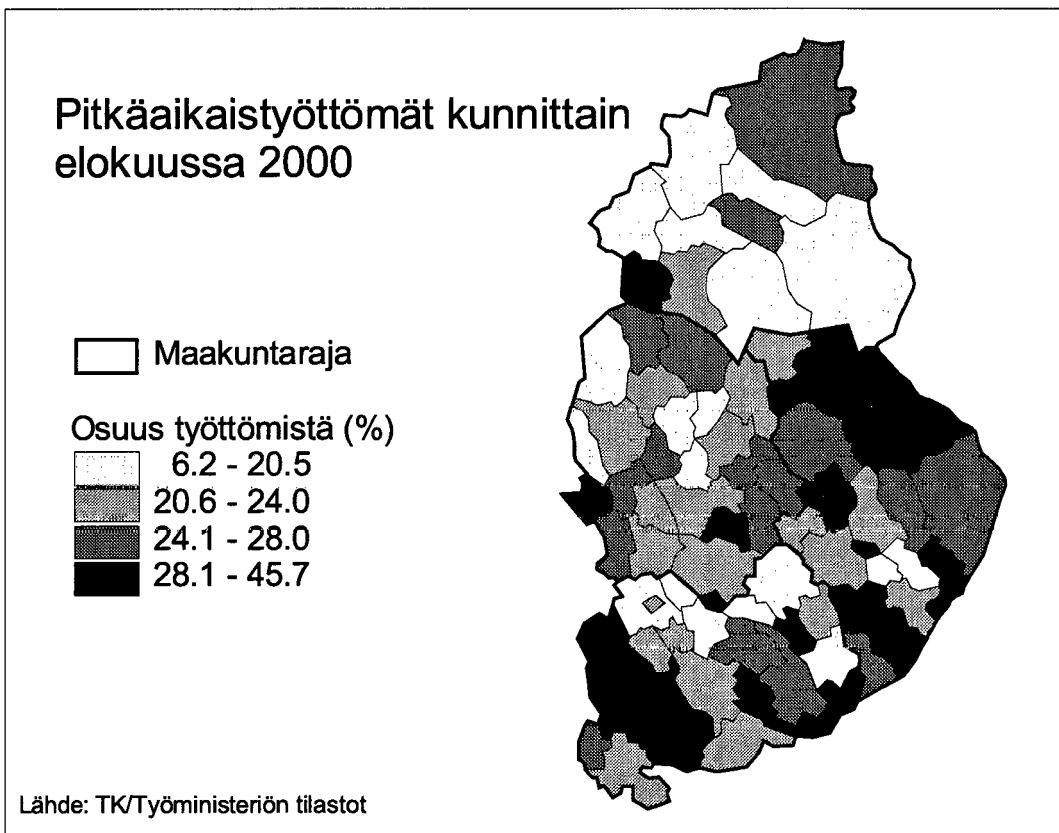
Lähde: TK/Kaupunki- ja seutuindikaattorit

Muutos laskettu työttömien määrän vuosikeskiarvoista

Kuva 73. Työttömien määrän muutos kunnittain 1998 – 1999.

Kuva 74. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2000 (osuus työvoimasta).

Kuva 75. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2000 (osuus työttömistä).

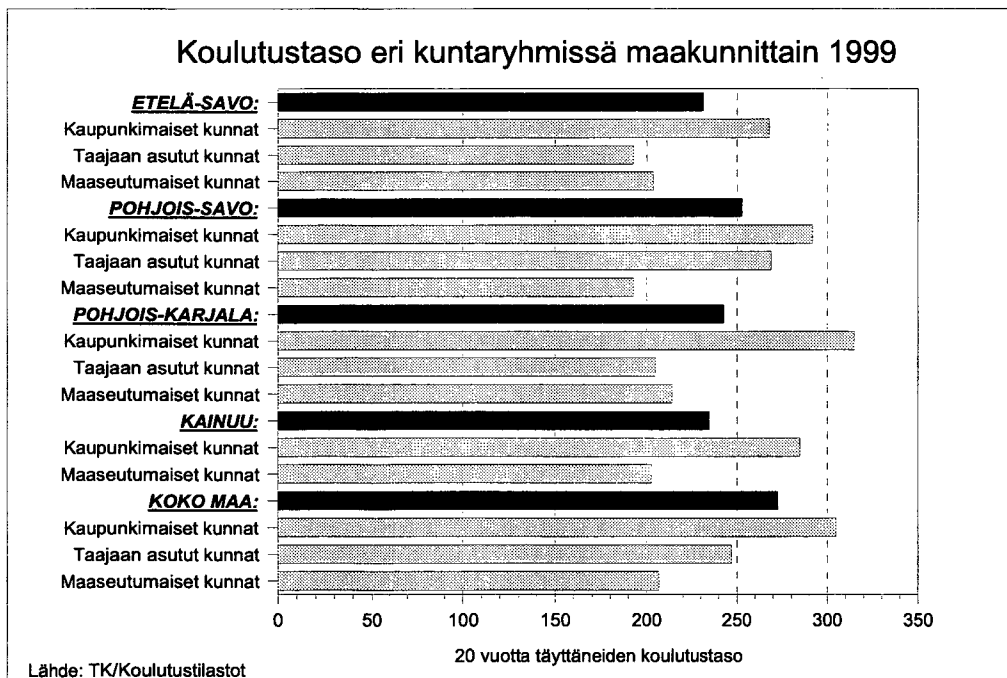
KOULUTUS

Väestön *koulutustaso* oli vuonna 1999 Itä-Suomessa korkein Pohjois-Karjalan kaupunkimaisissa kunnissa. Kaikissa maakunnissa maakuntakeskuksen asukkaat olivat koulutautuneimpia. Yliopistokaupungeissa Joensuussa ja Kuopiossa väestön koulutustaso oli alueen korkein, mutta myös Mikkelissä ja Kajaanissa sekä Siilinjärvellä ja Kontiolahdella koulutustaso oli korkeampi kuin maassa keskimäärin.

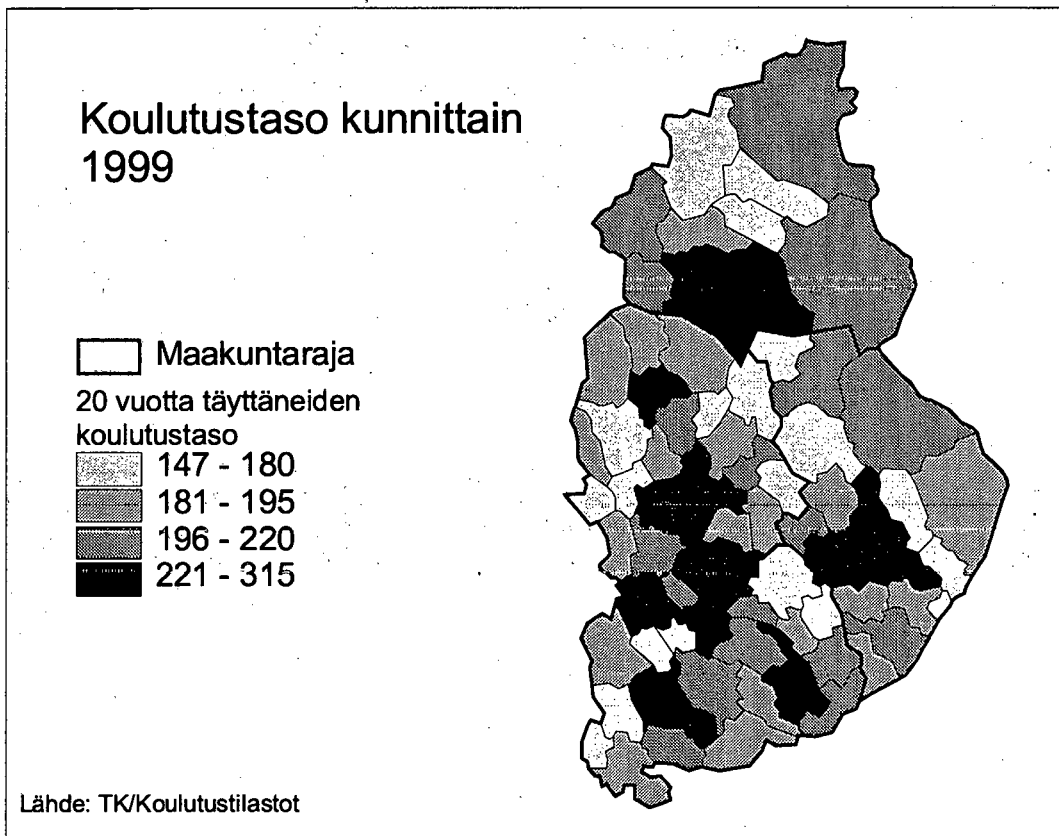
Koulutustasoa mitataan Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella väestön koulutustasomittaimella. Luku osoittaa alueen tutkintojen keskiarvon suhteutettuna väestöön, ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Eli mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus sitä korkeampi on koulutustaso. *Vuonna 1998 koulutustasomittaimen laskentatapa muuttui hieman edellisiin vuosiin verrattuna.* Eri koulutusasteille painotetut kertoimet muuttuivat. Lisäksi mittain lasketaan nyt 20 vuotta täyttäneestä väestöstä, kun ennen laskennassa olivat mukana 15 vuotta täyttäneet.

Itä-Suomen maakunnissa 15 vuotta täyttäneistä tutkinnon suorittaneista verraten suurella osalla on keskiasteen tutkinto. Vastaavasti vähintään alemman korkeakouluasteen tutkinnon suorittaneita on koko maahan nähden vähemmän. Peruskoulun varaan jääneiden osuus vaihteli kunnissa lähes 63 %:sta alle 34 %:in vuonna 1999. Eniten tutkintoja suorittamattomia asui Rautavaaralla ja vähiten Joensuussa. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli puolestaan suhteessa eniten Kuopiossa.

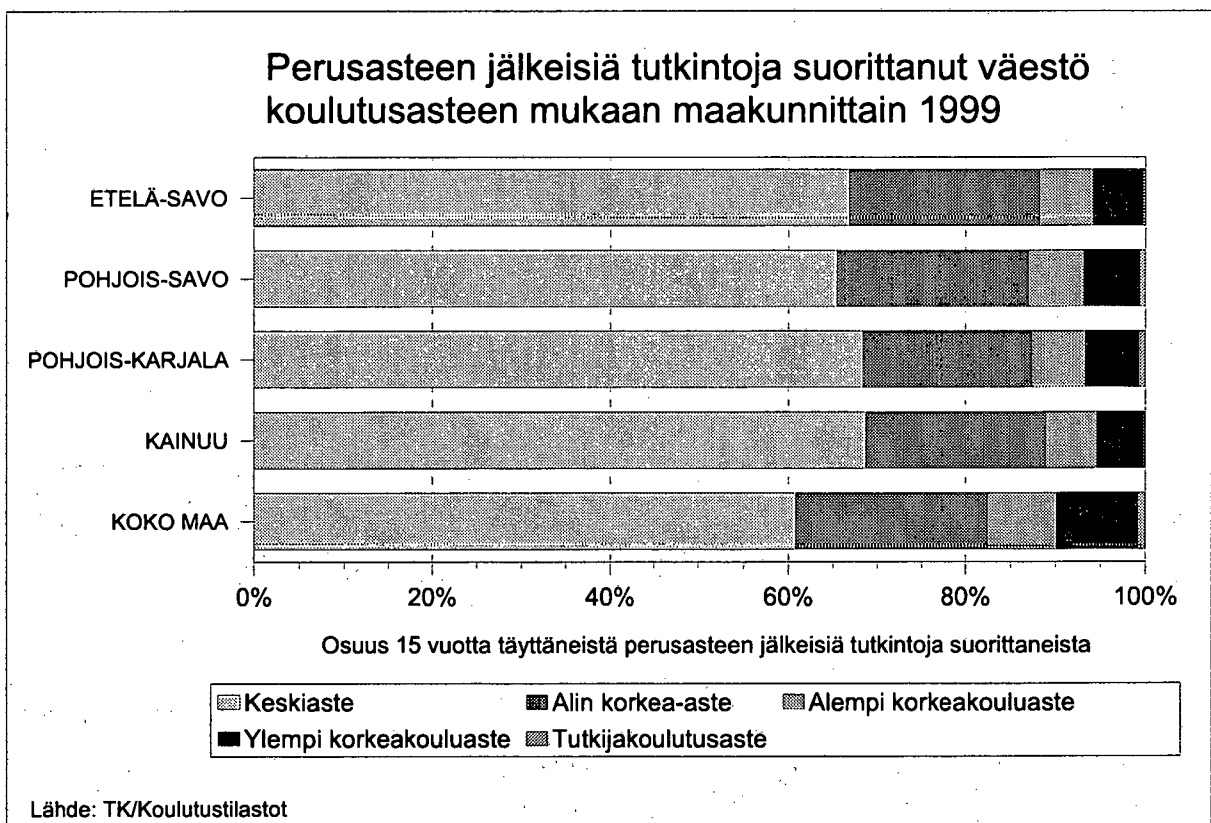
Opetustoimen nettokustannukset asukasta kohti vaihtelivat vuonna 1999 Virtsalmen 2 069 markasta Kajaanin 6 889 markkaan. Perusopetuksen menot olivat suhteessa suurimmat Tervossa ja Rautavaaralla, lukiokoulutuksen menot Rautalammilla. Verrattaessa lukuja kuntien kesken on kuitenkin muistettava, että kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.

Kuva 76. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 1999.

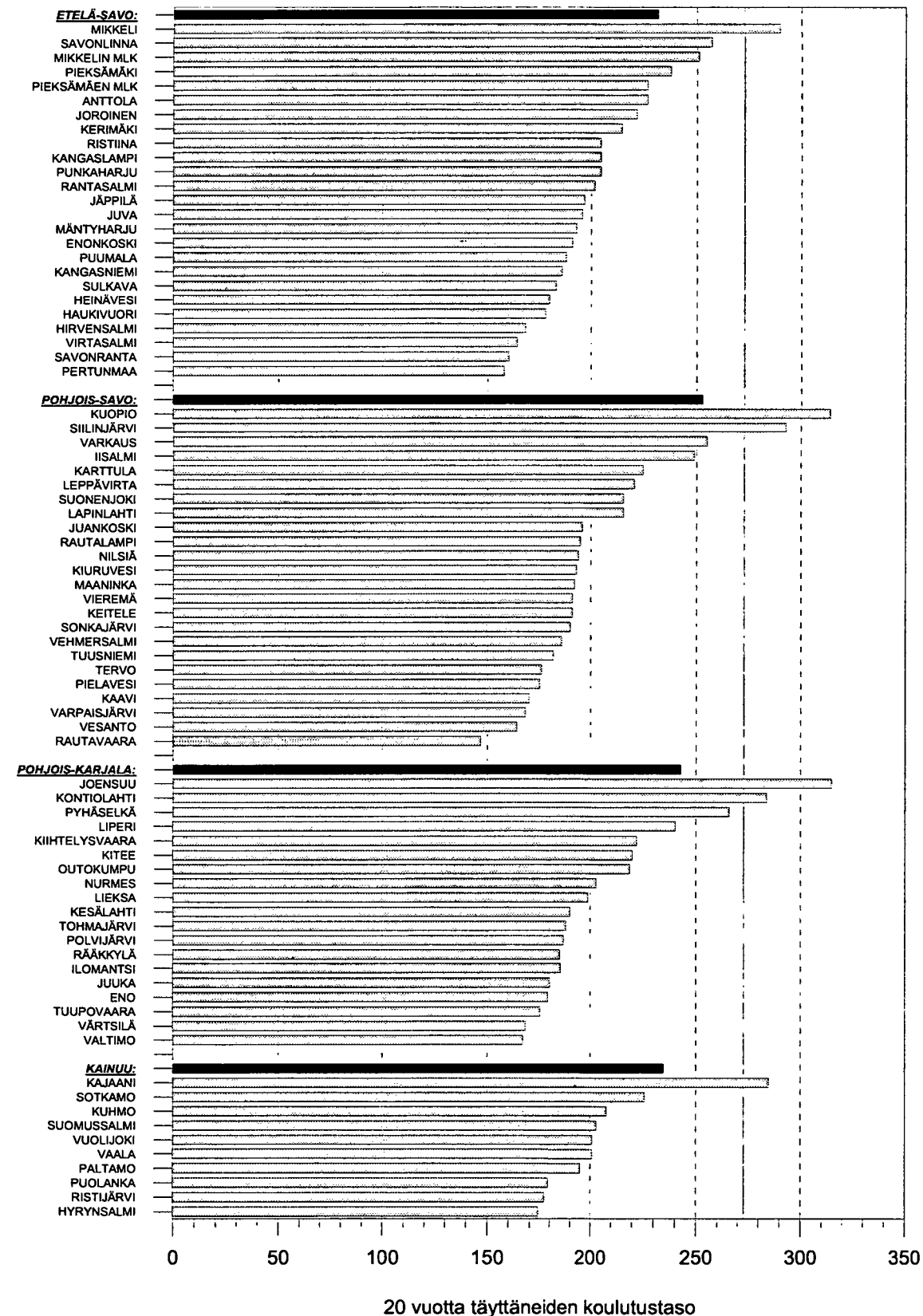
Kuva 77. Koulutustaso kunnittain 1999.

Kuva 78. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain 1999.

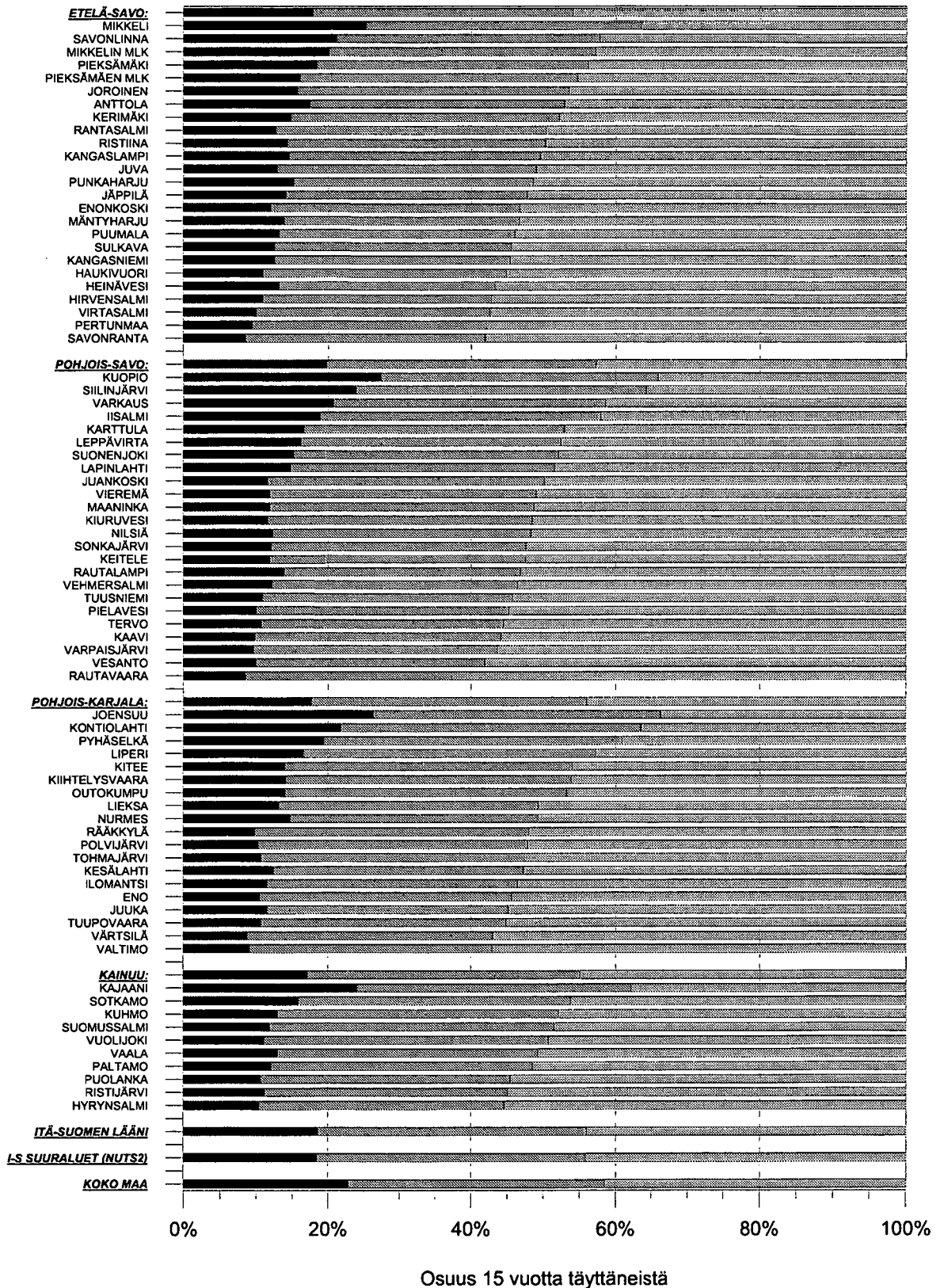
Koulutustaso kunnittain 1999

Koko maa 273

Kuva 79. Koulutustaso kunnittain 1999.

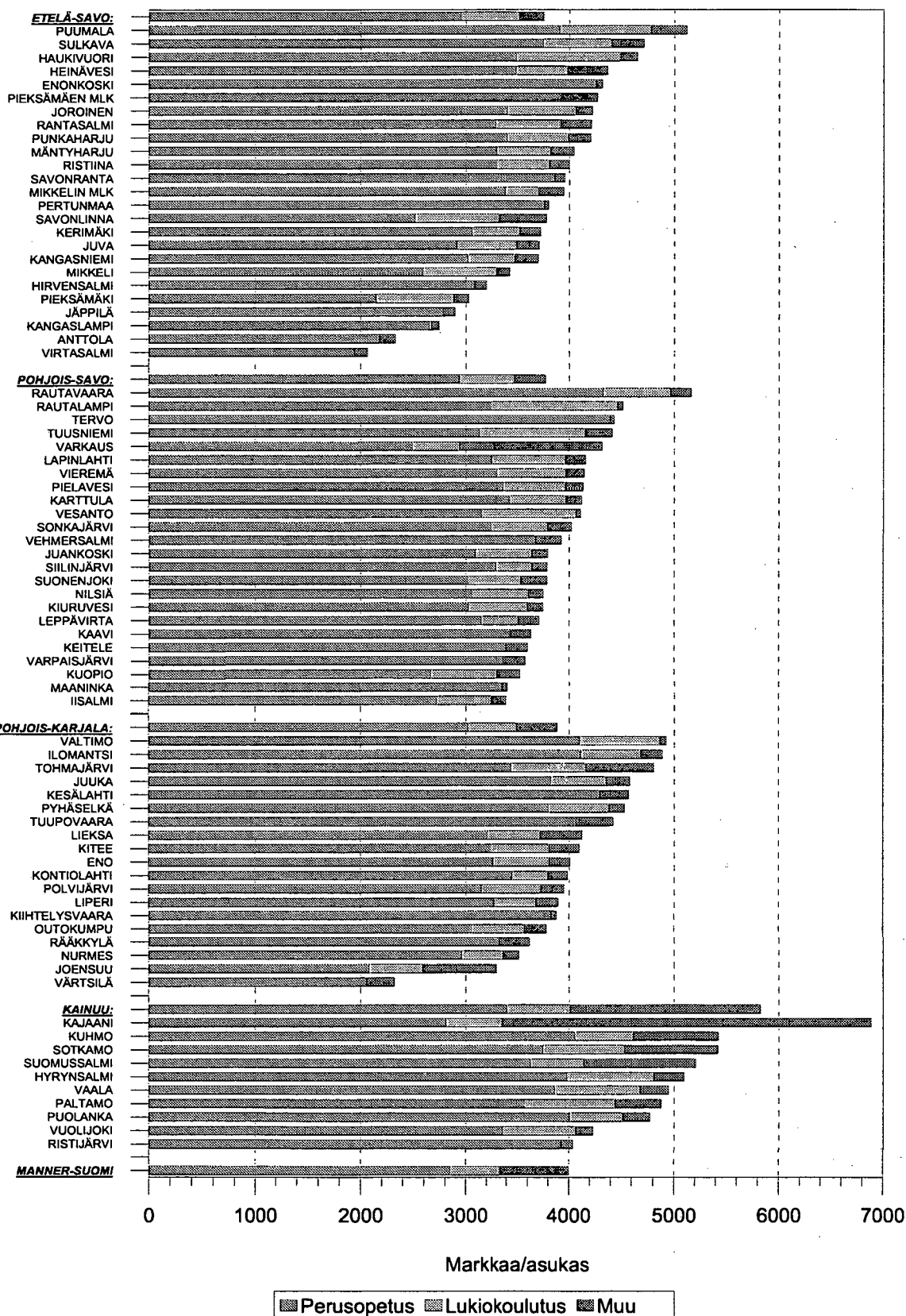
Koulutusaste kunnittain 1999

Lähde: TK/Koulutustilastot

Kuva 80. Koulutusaste kunnittain 1999.

Opetustoimen nettokustannukset kunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 81. Opetustoimen nettokustannukset kunnittain 1999.

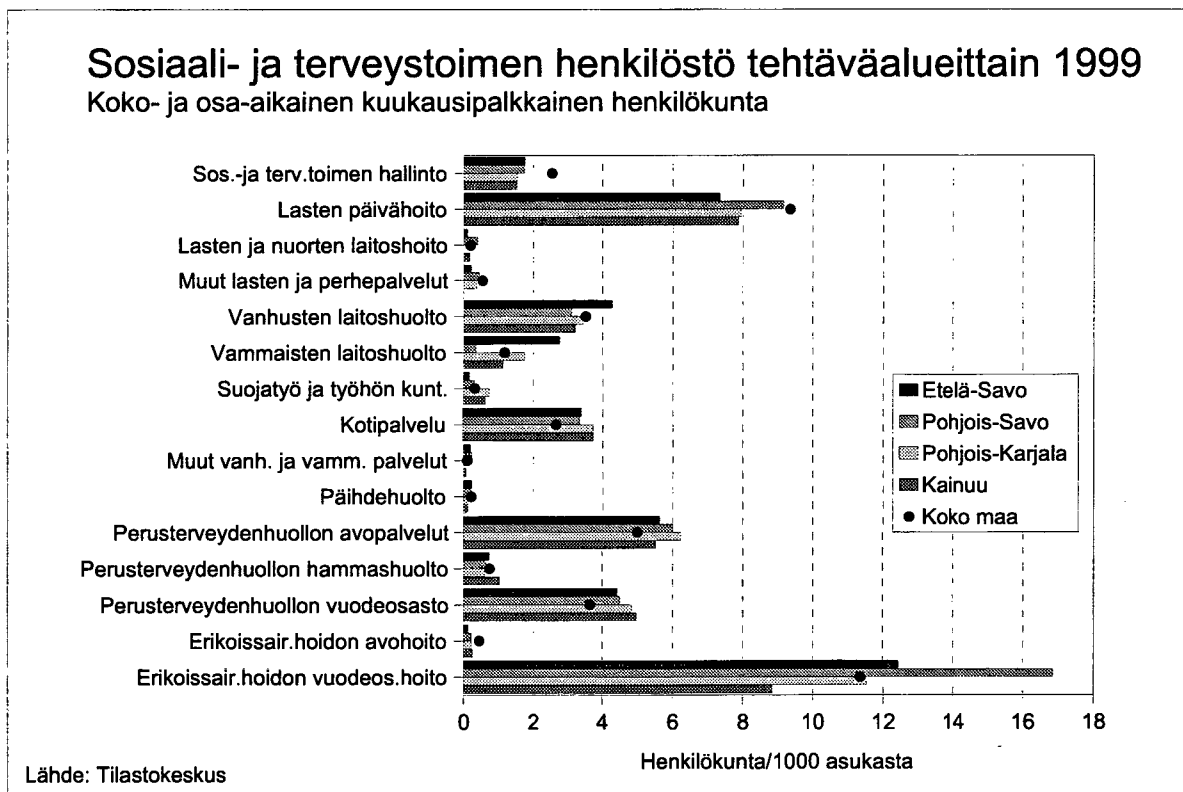
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

Itä-Suomen sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöstä valtaosa työskenteli erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla vuonna 1999. Kainuussa tämän alan henkilöstöä oli suhteessa vähiten. Toiseksi työllistävin sosiaali- ja terveystoimen tehtäväalue kaikissa maakunnissa oli lasten päivähoito.

Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset kunnissa koostuvat pääasiassa lasten päivähoitoon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon menoista. Vuonna 1999 kustannukset asukasta kohti vaihtelivat Itä-Suomen kunnissa 12 909 markasta 8 212 markkaan. Suurimmat ne olivat Tuupovaarassa, Ristijärvellä, Vesannolla ja Sulkavalla ja pienimmät Mikkelissä, Siilinjärvellä ja Kontiolahdella. Perusterveydenhuoltoon käytettiin Tuupovaarassa, Ristijärvellä ja Pieksämäellä yli 4 300 markkaa/asukas. Erikoissairaanhoidon menoja oli puolestaan suhteessa eniten Rääkkylässä, Virtasalmella ja Värtsilässä.

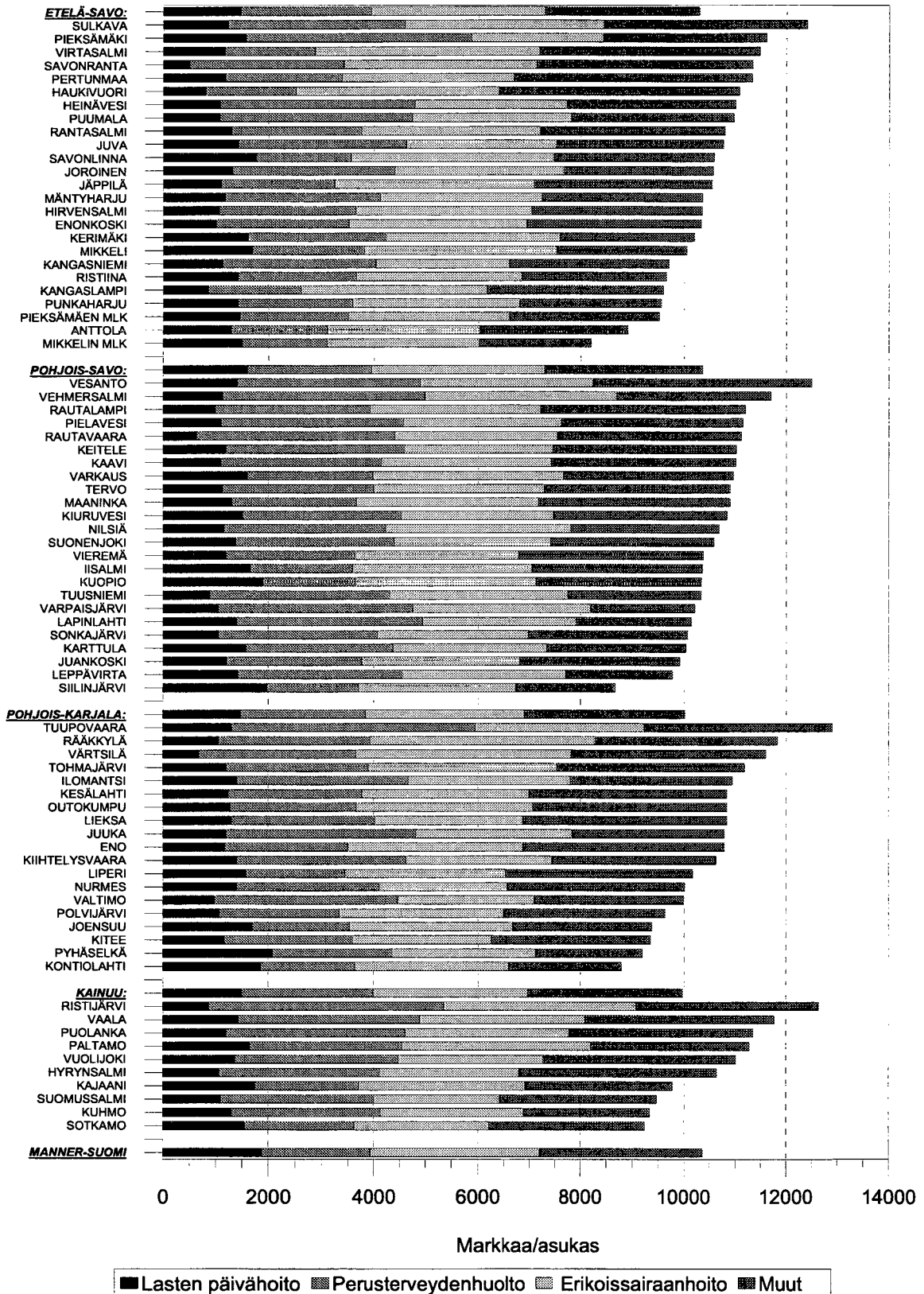
Lasten päivähoitoon nettokustannukset olivat suurimmat Pyhäselässä, Siilinjärvellä ja Kuopiossa, yli 1 900 markkaa asukasta kohti. Kuopiossa peräti 54 % alle 7-vuotiaista lapsista oli kunnallisessa kokopäivähoidossa. Päivähoitoon käytökustannukset yhtä alle kouluikäistä kohti olivat suurimmat Savonlinnassa. Itä-Suomen alhaisimmiksi nämä kulut jäivät Värtsilässä, missä verraten pieni osa lapsista on kunnallisessa päivähoitossa.

Verrattaessa kuntien lukuja toisiin kuntiin ja keskiarvoihin tulee muistaa, että kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.

Kuva 82. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain 1999.

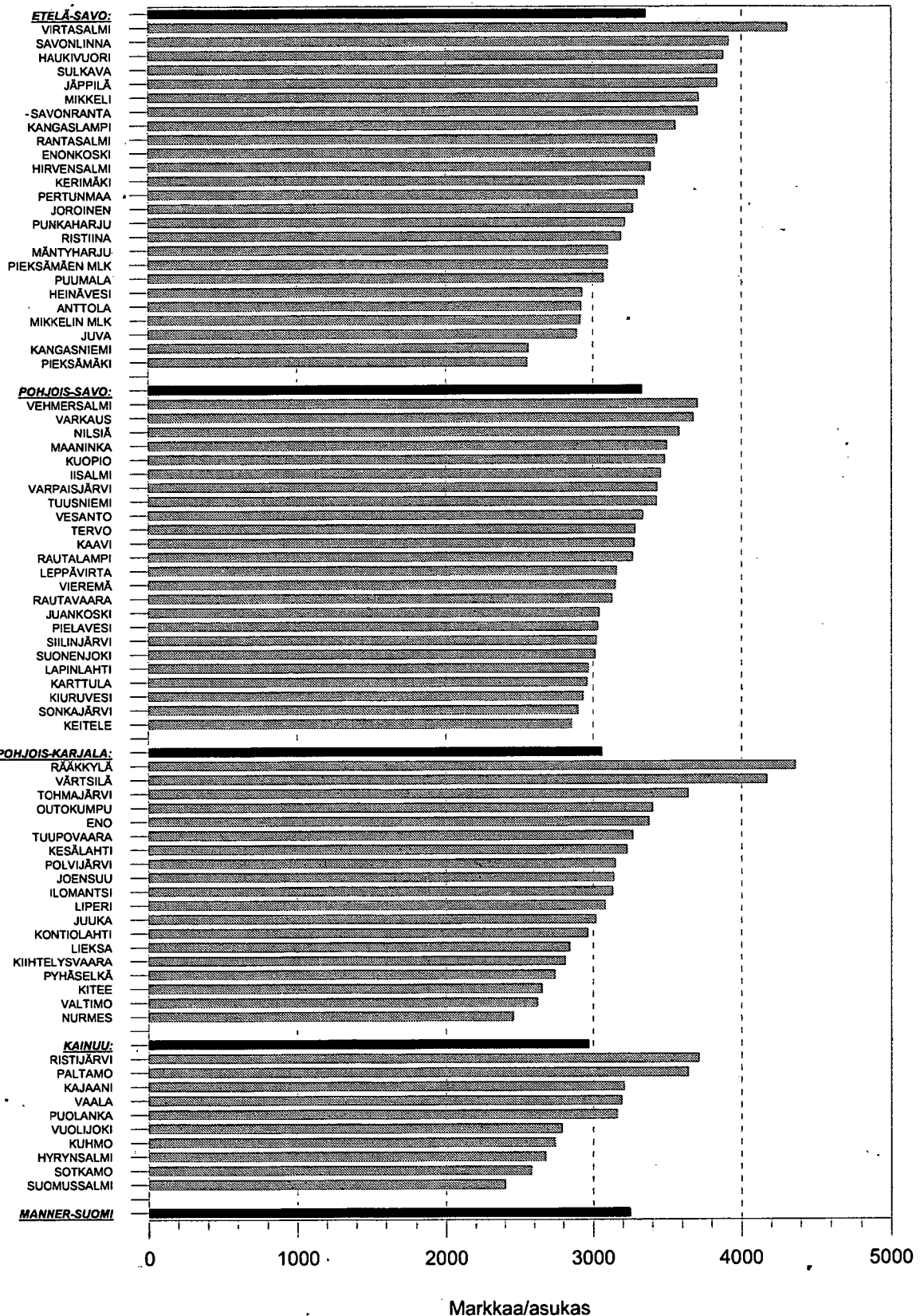
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 83. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1999.

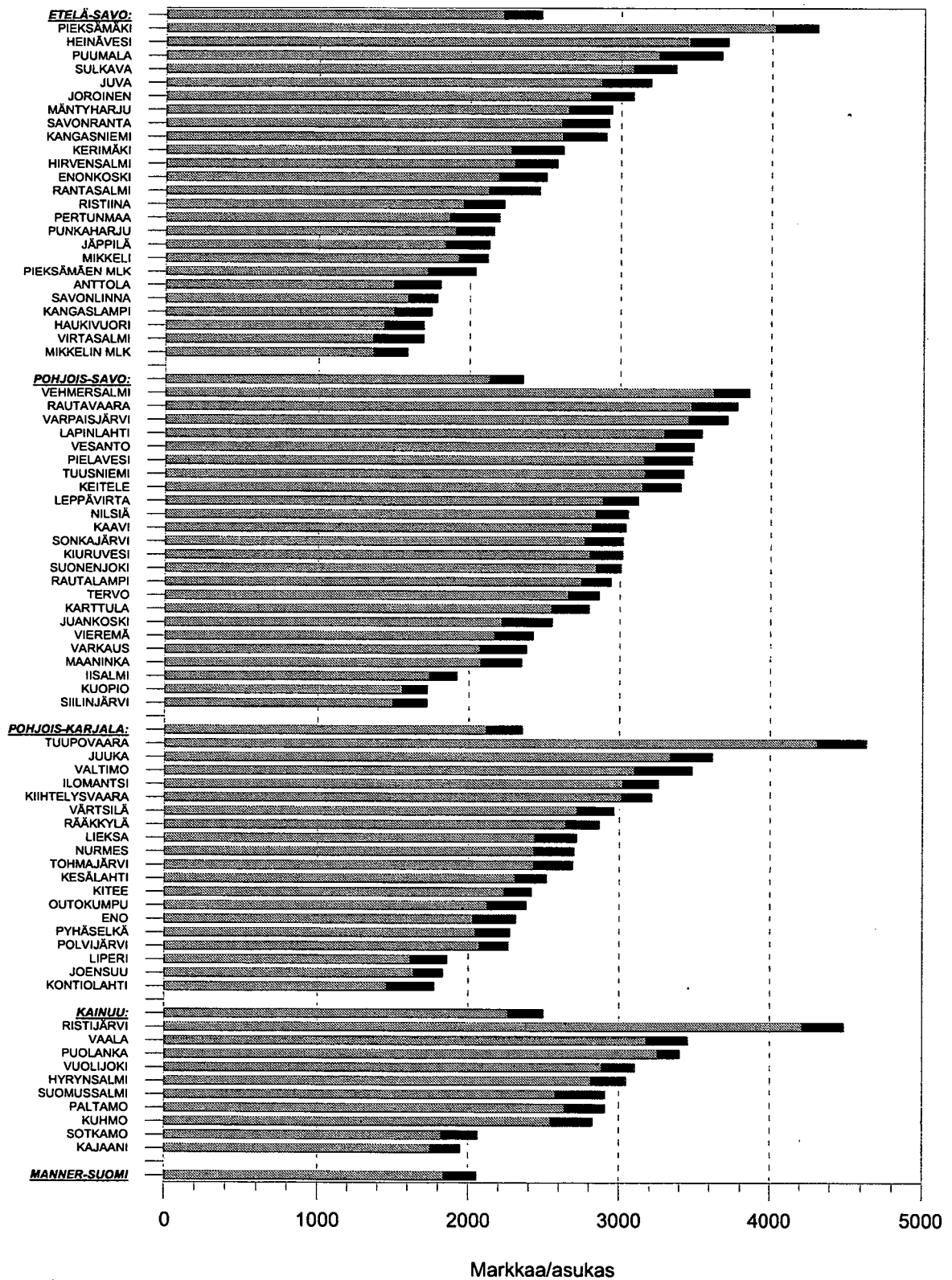
Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 84. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 1999.

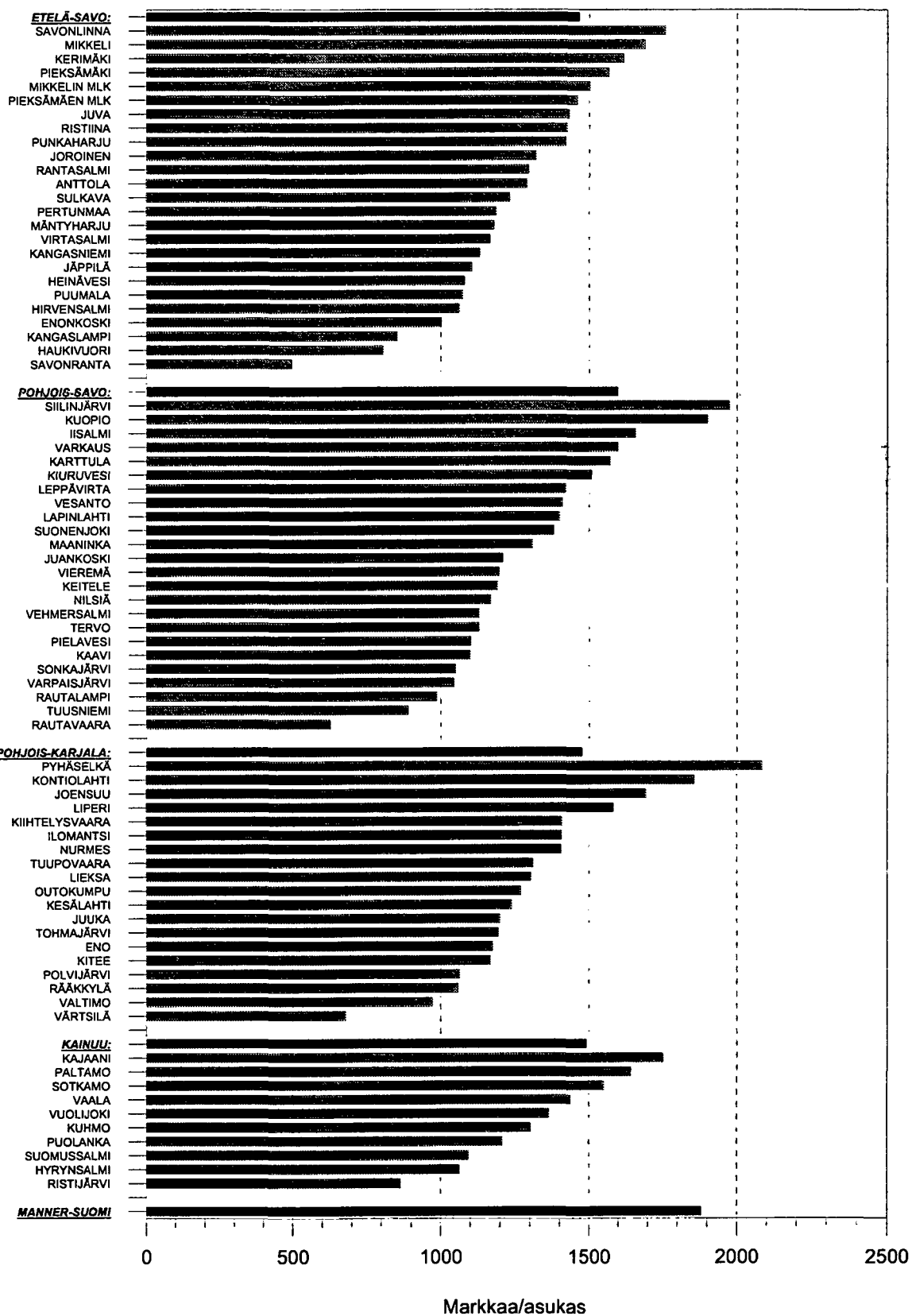
Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 85. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 1999.

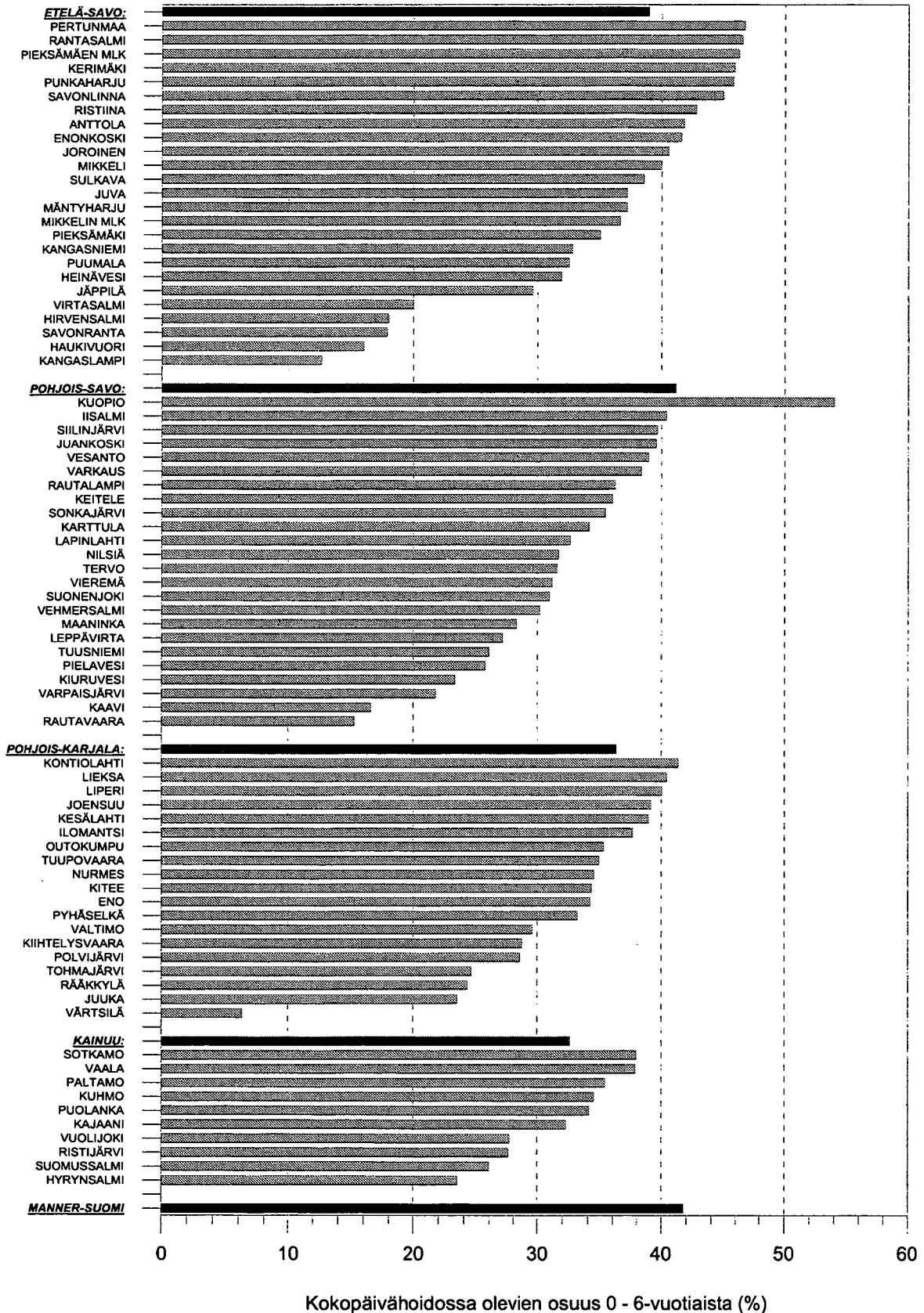
Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 86. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 1999.

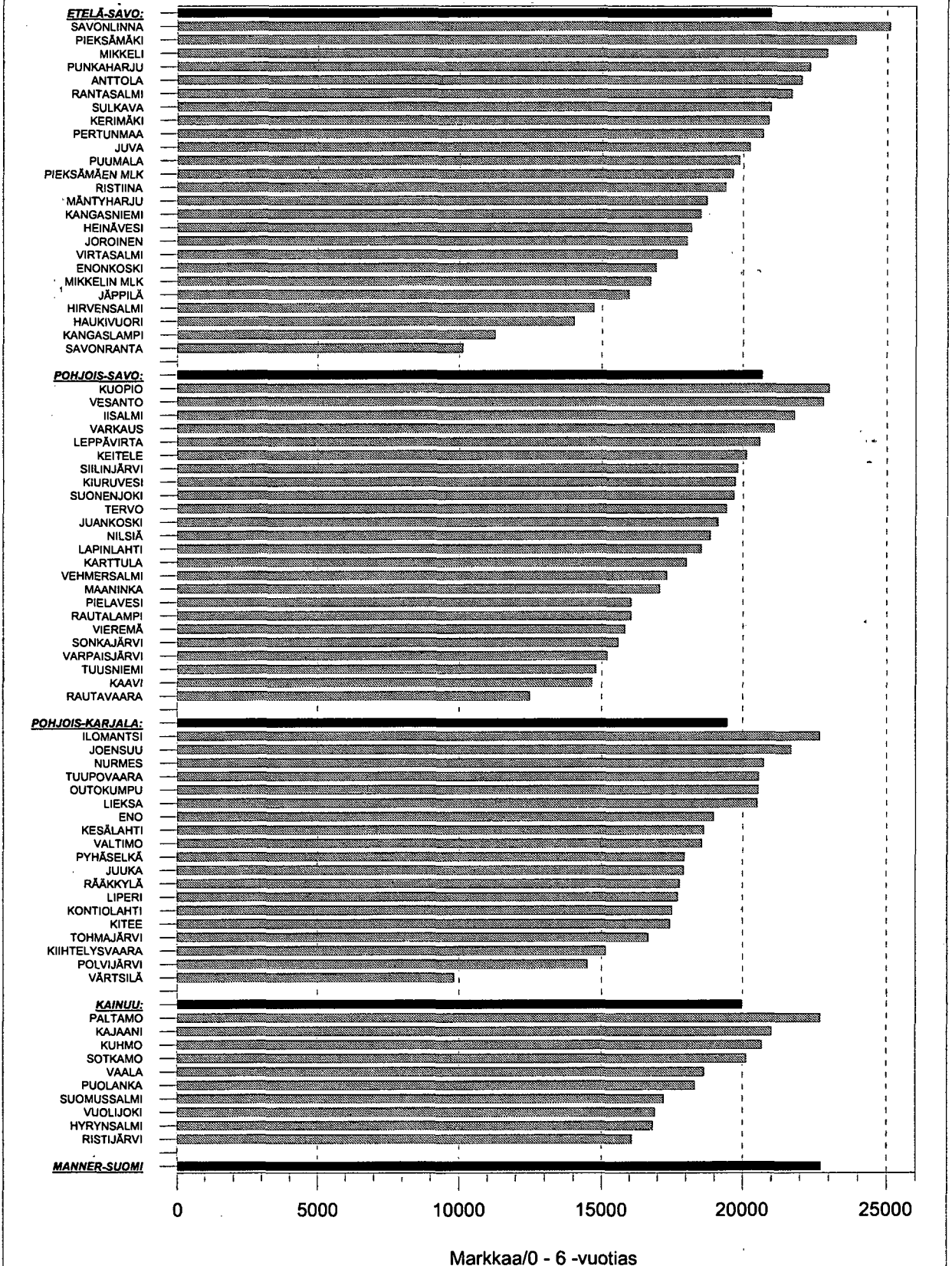
Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 87. Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 1999.

Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Markkaa/0 - 6 -vuotias

Kuva 88. Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 1999.

RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

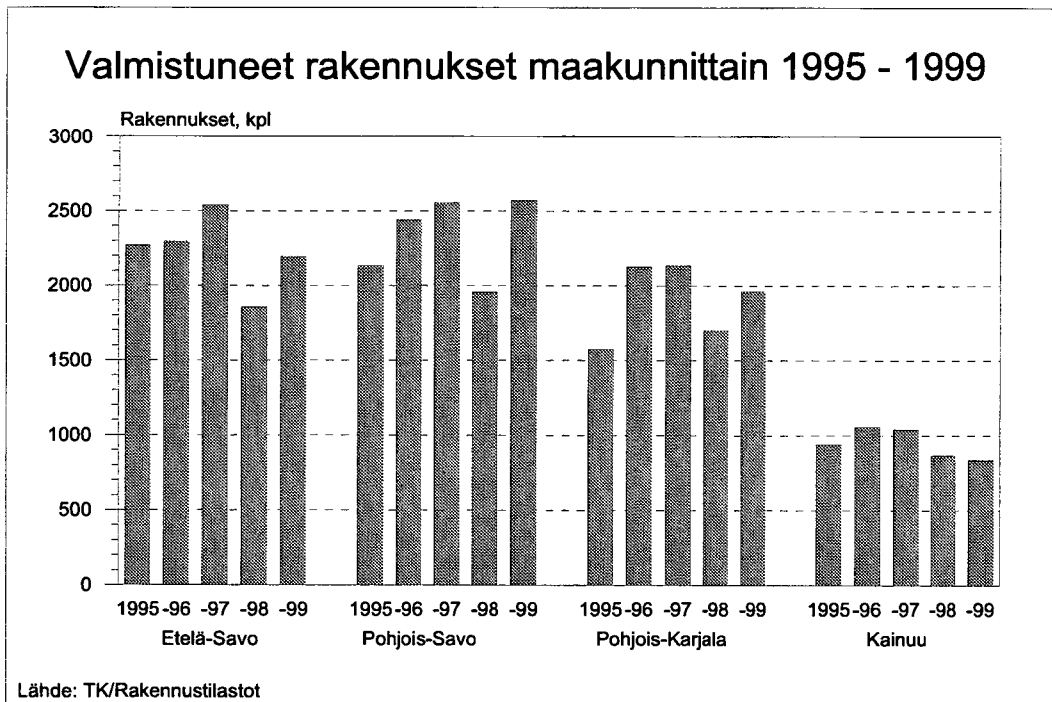
Pohjois-Savoon valmistui vuonna 1999 uusia rakennuksia lähes 2 600 kappaletta, huomattavasti enemmän kuin vuonna 1998. Myös Etelä-Savossa ja Pohjois-Karjalassa rakennustuotanto kasvoi edelliseen vuoteen nähden. Rakennuksia valmistui tuolloin Itä-Suomessa asukasluvuun nähden eniten Hirvensalmelle. Rakennuskanta on vanhinta Savonrannalla, missä rakennusten keskimääräinen valmistumisvuosi on 1959. Uusinta rakennuskanta on Siilinjärvellä.

Asuntotuotanto on laskenut maakunnissa 1990-luvun alusta lähtien. Vuoden 1996 jälkeen asuntojen rakentaminen on vilkastunut jonkin verran etenkin Pohjois-Savossa, mutta edelleen asuntoja valmistuu 1980-lukuun verrattuna vähän. Vuonna 1999 asuntorakentaminen oli vilkkainta Kontiolahdella, Kuopiossa ja Mikkelissä.

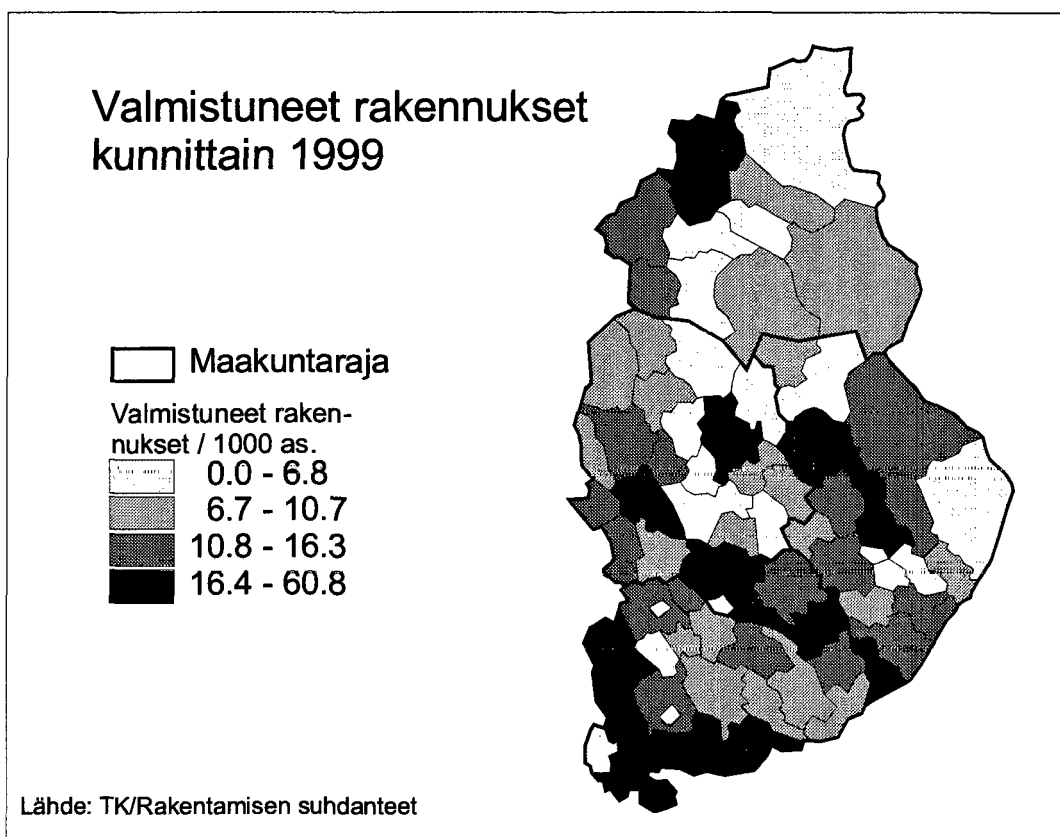
Asuntojen hinnat olivat korkeimmillaan vuonna 1989, jonka jälkeen hinnat laskivat vuoteen 1993 asti. Vielä vuoden 2000 alussa asuntoja sai halvemmalla kuin 1980-luvun lopussa. Itä-Suomen suurimmissa kaupungeissa asuntojen neliöhinnat ovat jatkuvasti olleet alhaisemmat kuin maassa keskimäärin. Kunnissa ne vaihtelivat noin 2 300 markasta Kuopion 6 881 markkaan. Usean kunnan alueella asuntokauppoja tehtiin vähemmän kuin viisi, joten hintatietoa näiden kuntien osalta ei voida julkistaa.

Asuntokuntien keskikoko oli vuonna 1998 suurin Pyhäselässä ja Vieremällä, pienin mm. Pieksämäellä, Mikkelissä ja Joensuussa, joissa myös ahtaasti asuvia asuntokuntia oli vähiten. Kiihtelysvaarassa, Rautavaaralla ja Polvijärvellä ahtaasti asuviksi luokiteltiin normi 3 mukaan yli 10 % asuntokunnista. Asunto on tämän normin mukaan ahtaasti asuttu, kun siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti (keittiö mukaan luettuna).

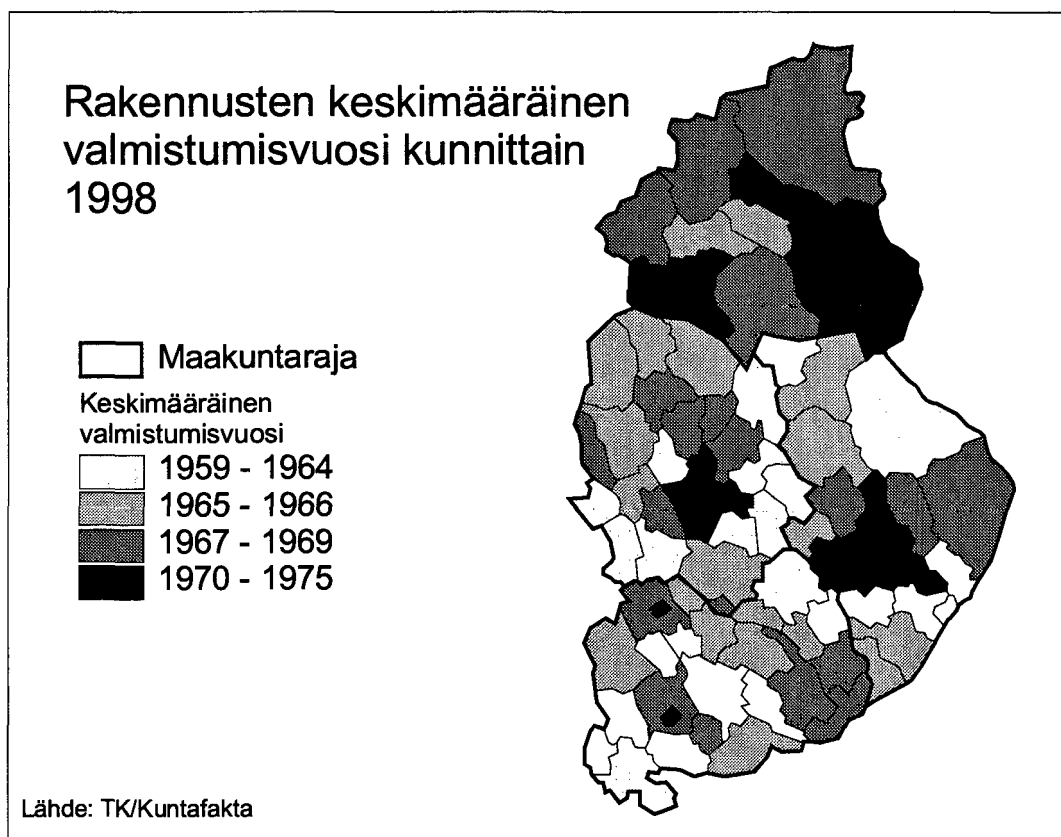
Mikkelissä ja Joensuussa 40 % asuntokunnista asui vuokra-asunnoissa. Vuokrala asuminen on yleistä myös muissa alueen suurimmissa kaupungeissa, kun taas Mikkelin maalaiskunnassa 81 % asuntokunnista asui omistusasunnoissa.

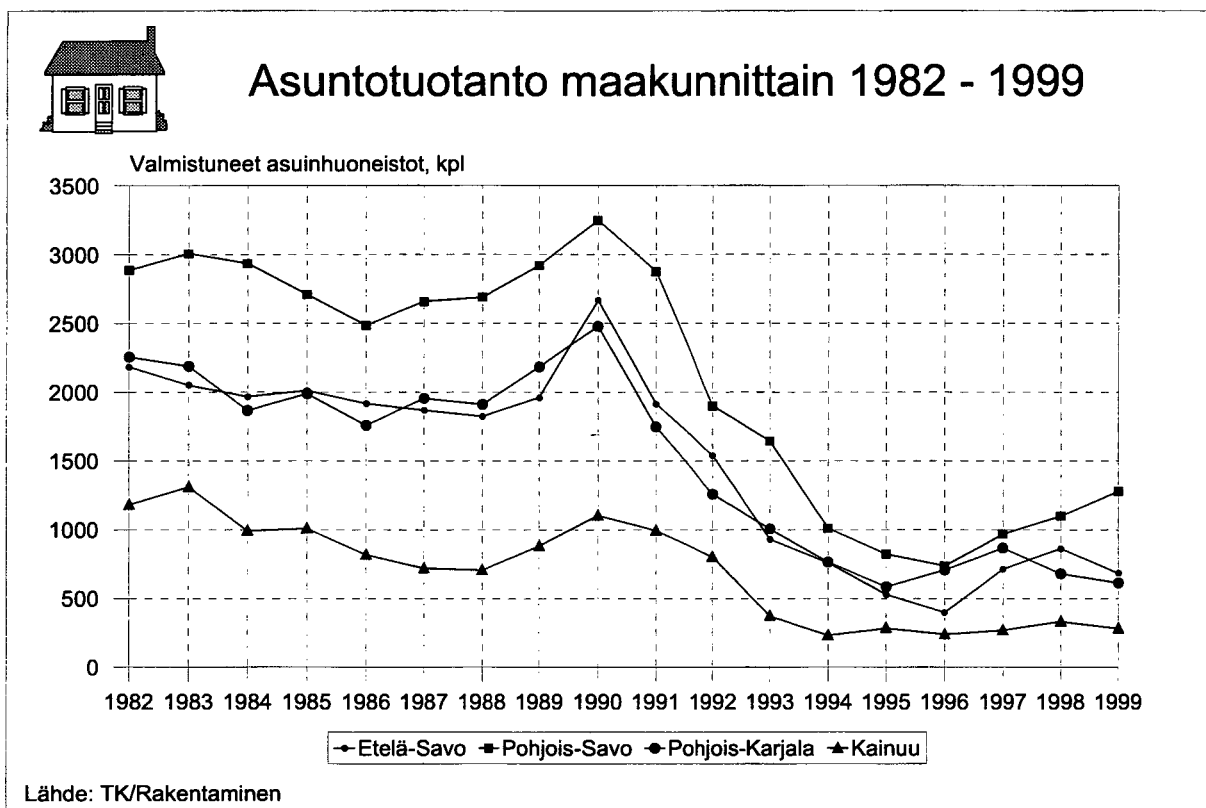
Kuva 89. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1995 – 1999.

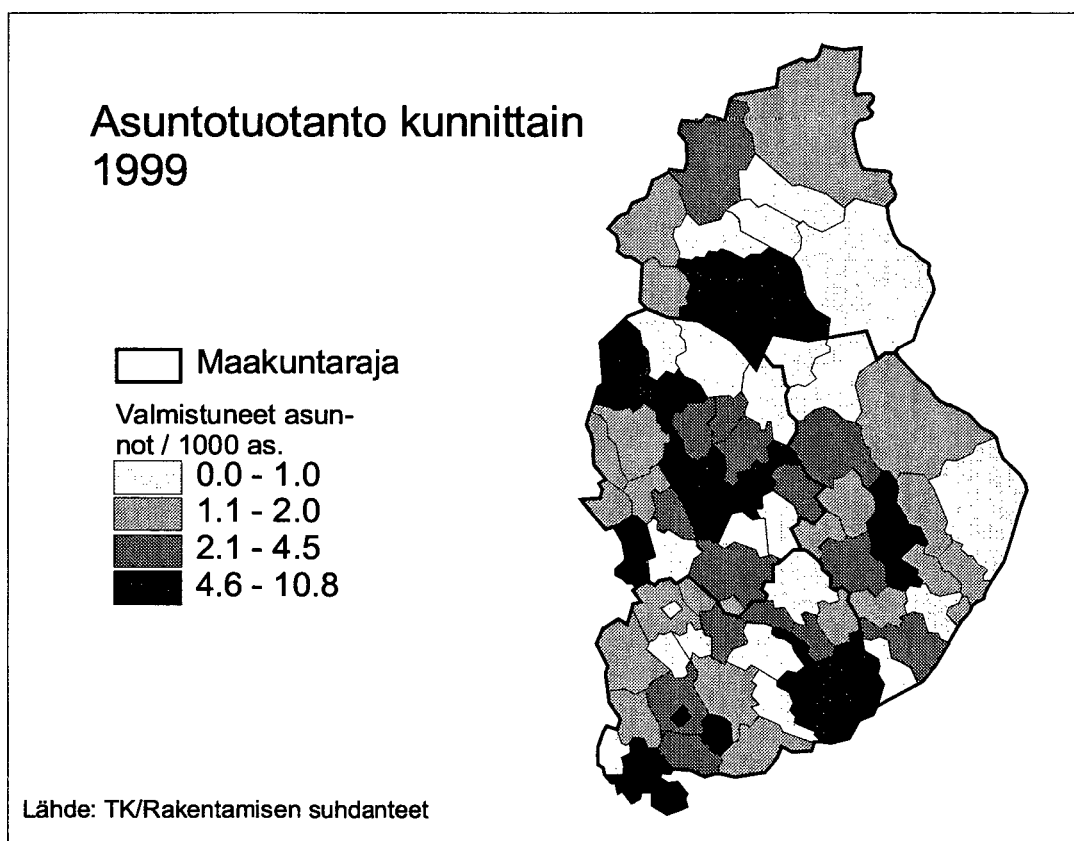
Kuva 90. Valmistuneet rakennukset kunnittain 1999.

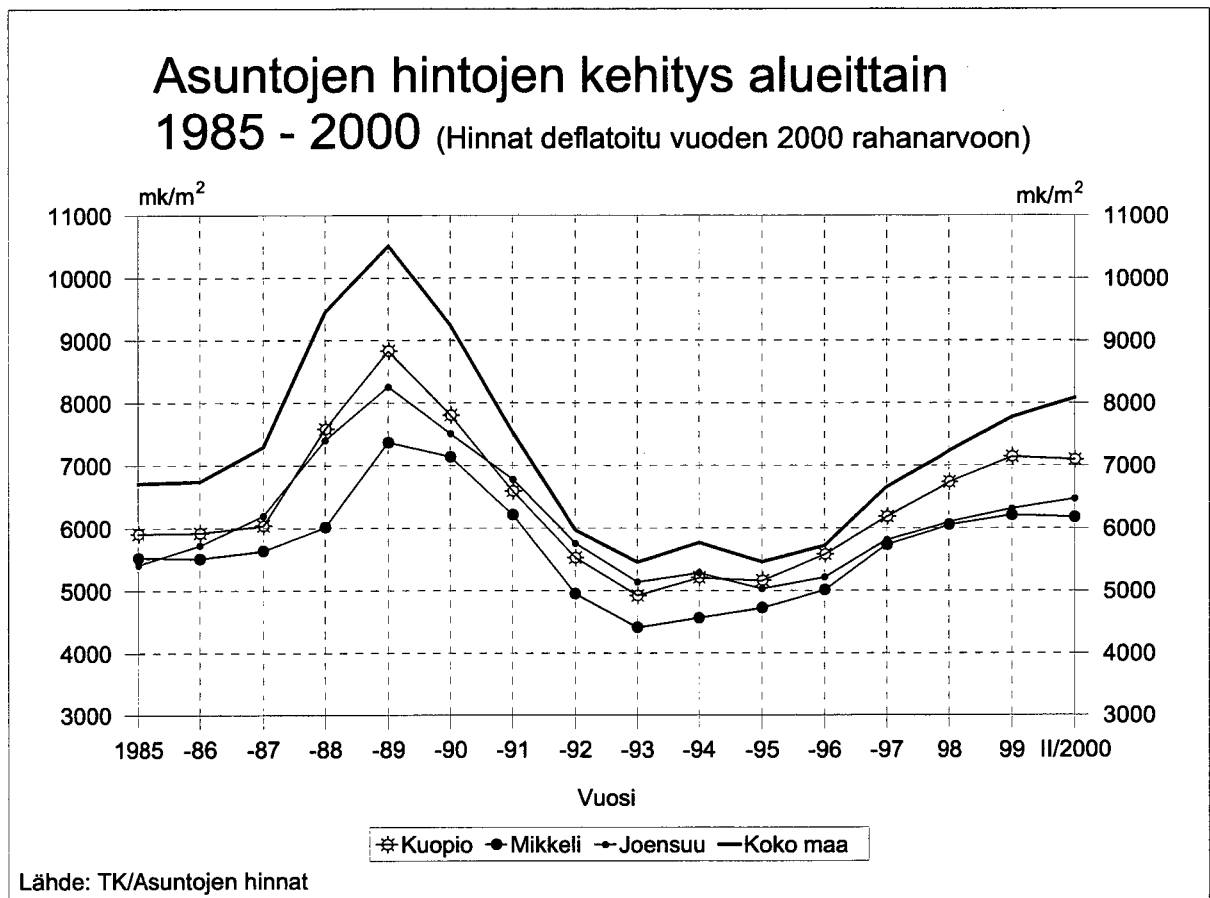
Kuva 91. Rakennusten keskimääräinen valmistumisvuosi kunnittain 1998.

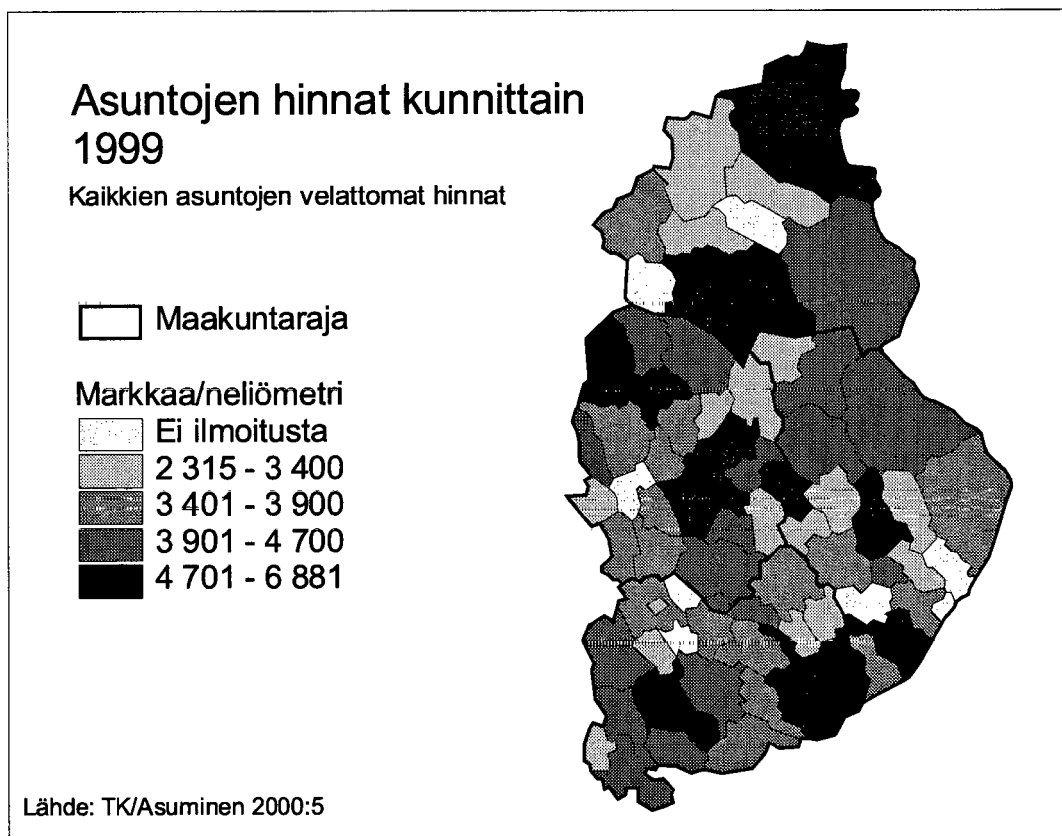
Kuva 92. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1999.

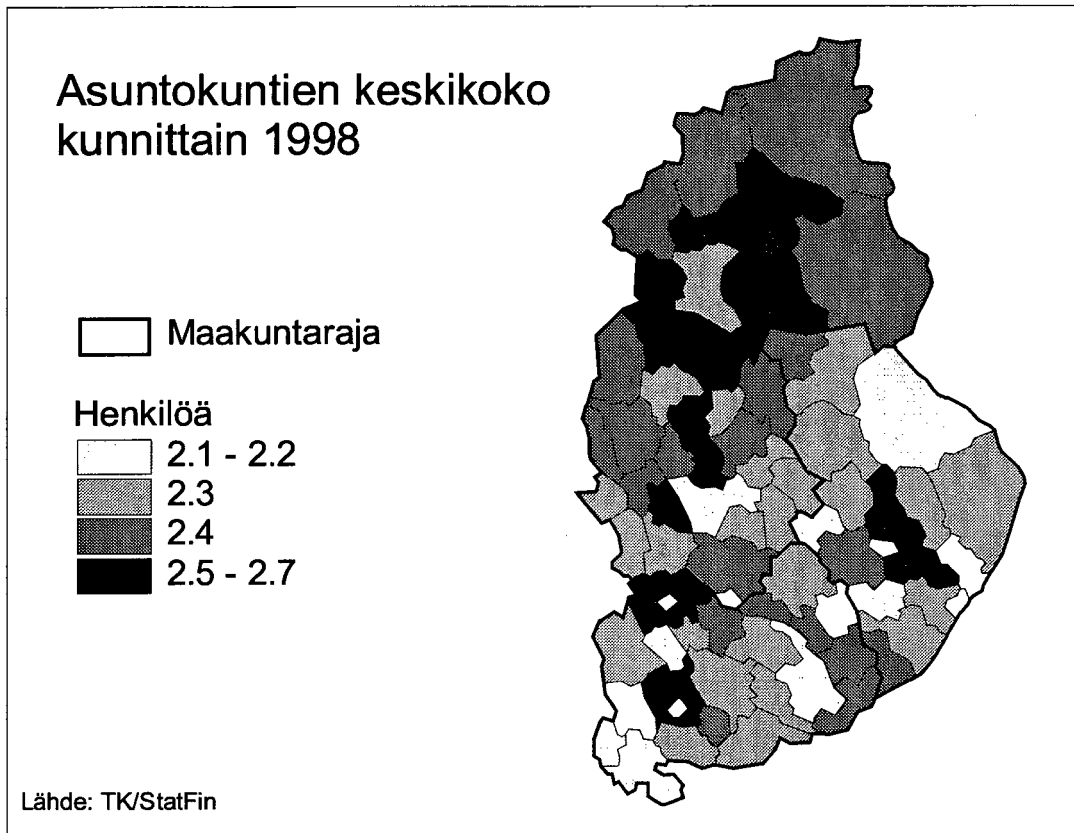
Kuva 93. Asuntotuotanto kunnittain 1999.

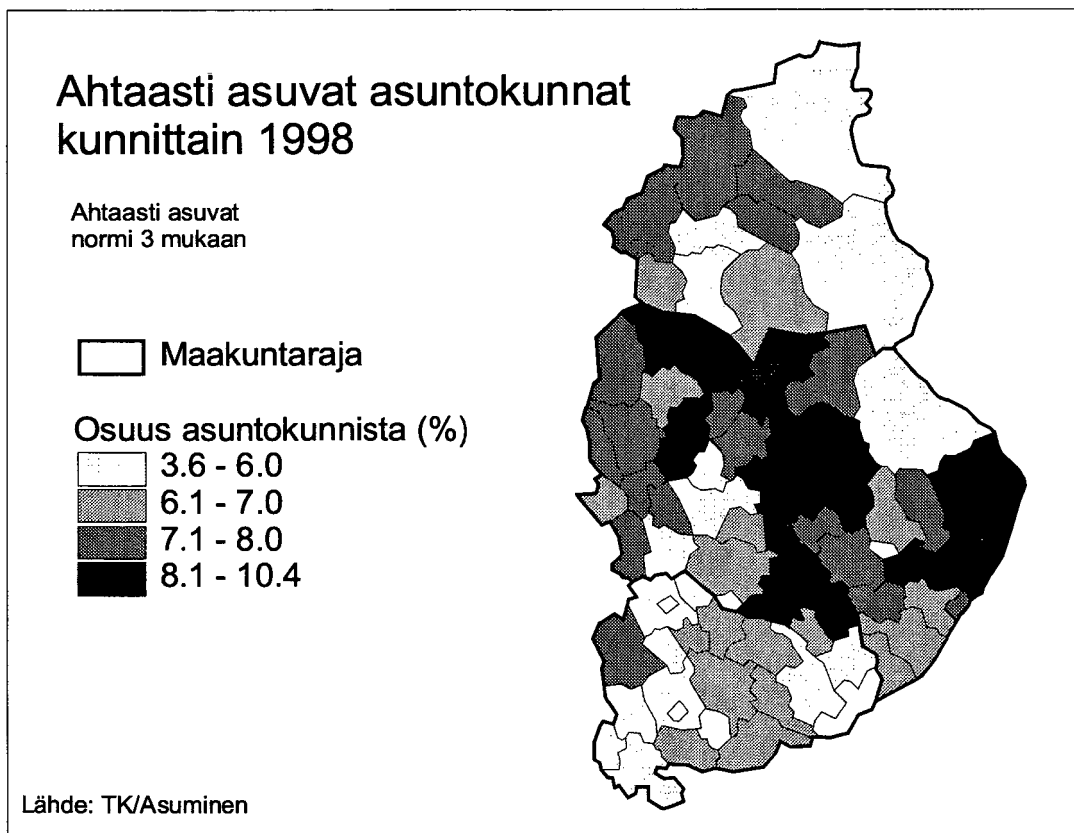
Kuva 94. Asuntojen hintojen kehitys alueittain 1985 - 1999.

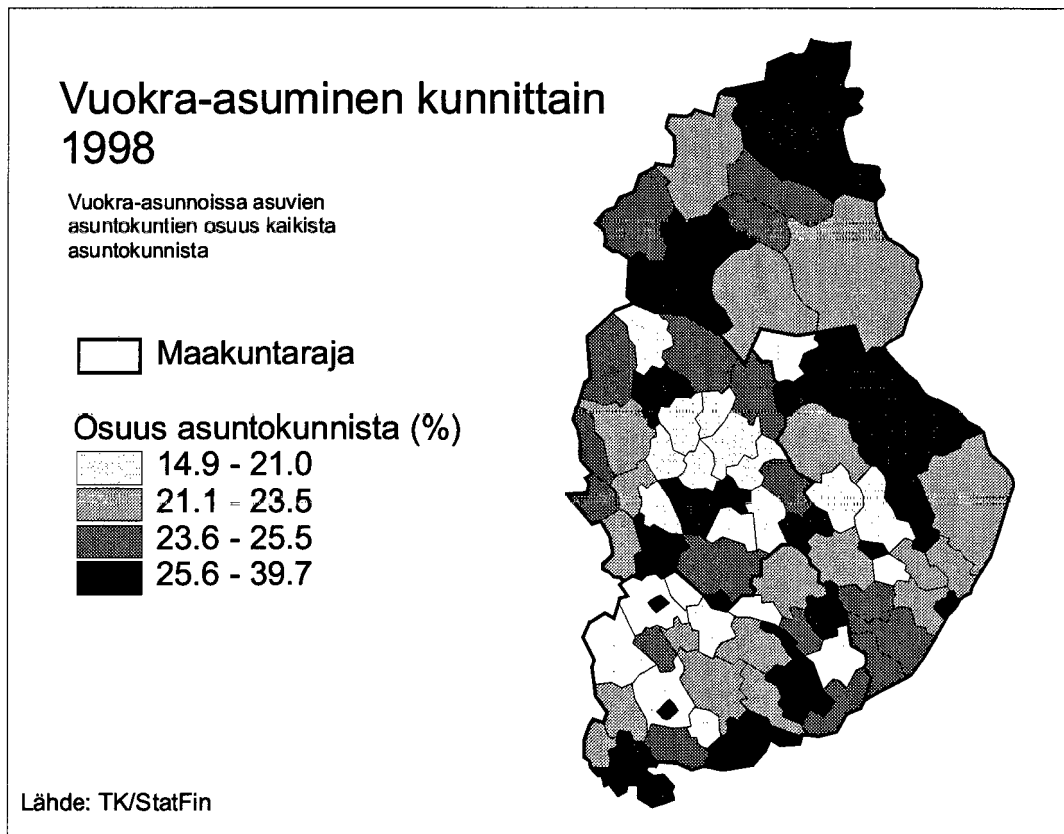
Kuva 95. Asuntojen hinnat kunnittain 1999.

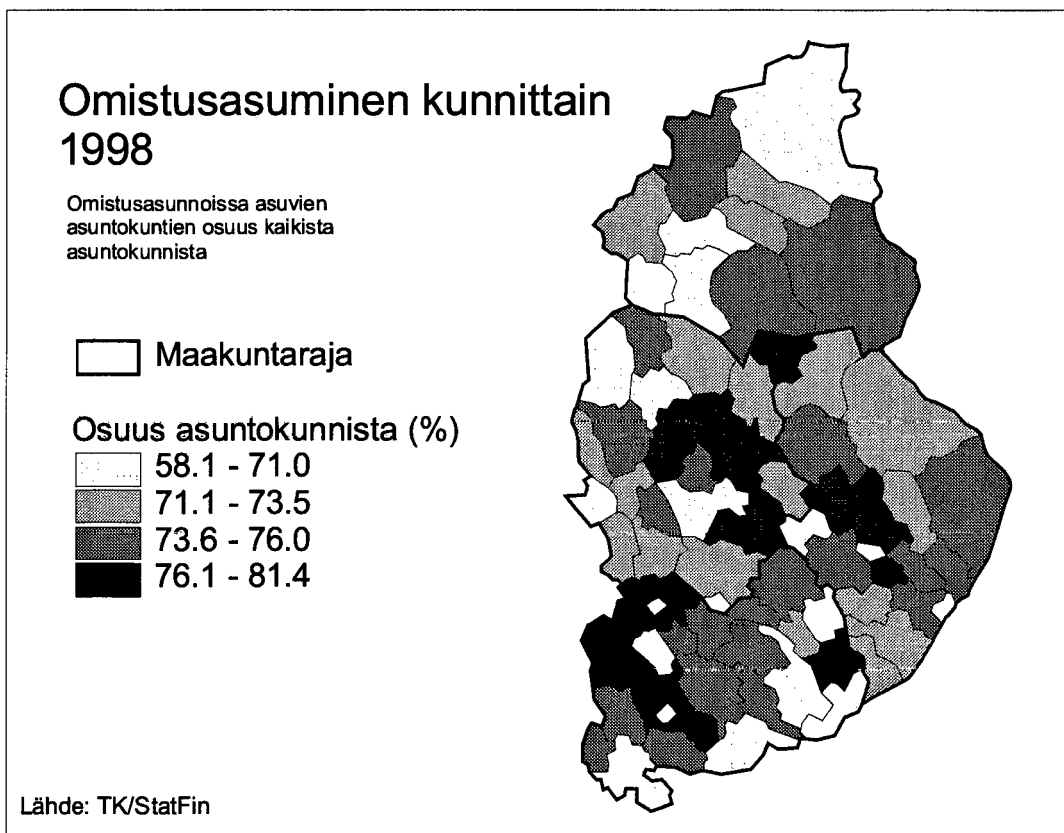
Kuva 96. Asuntokuntien kesikoko kunnittain 1998.

Kuva 97. Ahtaasti asuvat asuntokunnat kunnittain 1998.

Kuva 98. Vuokra-asuminen kunnittain 1998.

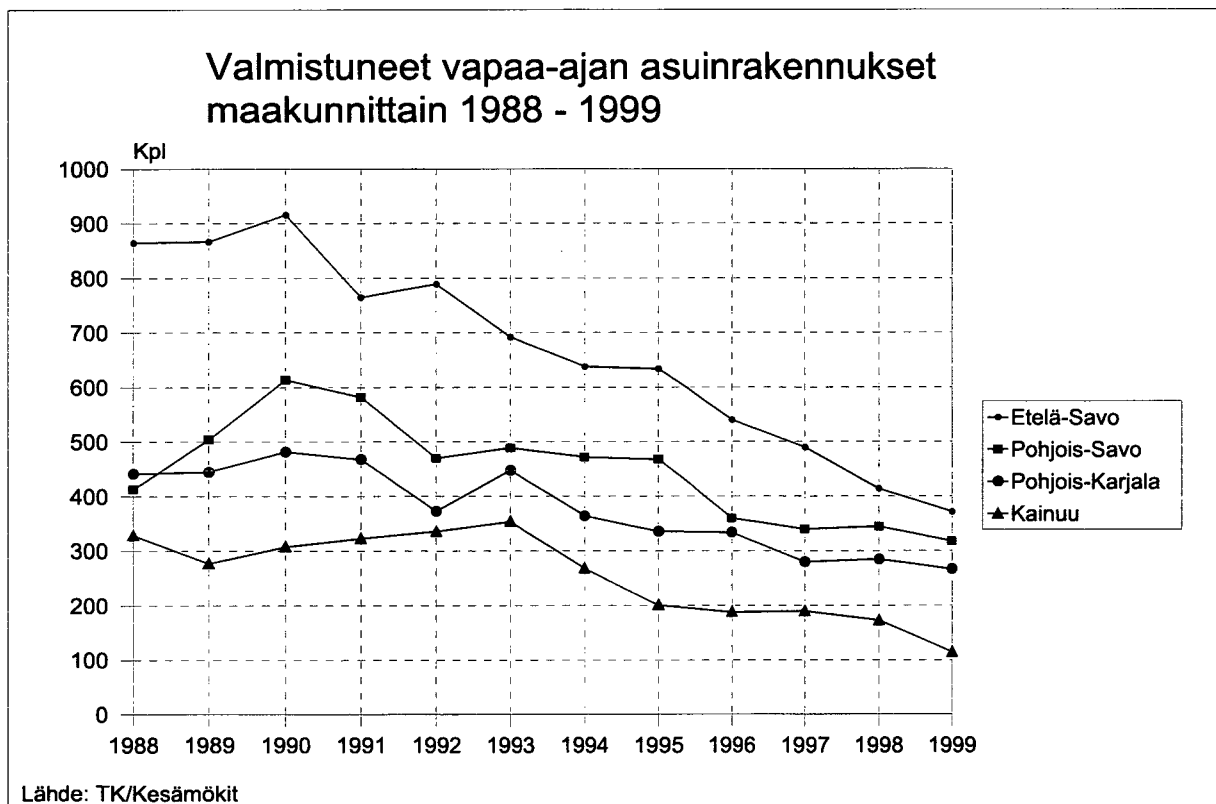

Kuva 99. Omistusasuminen kunnittain 1998.

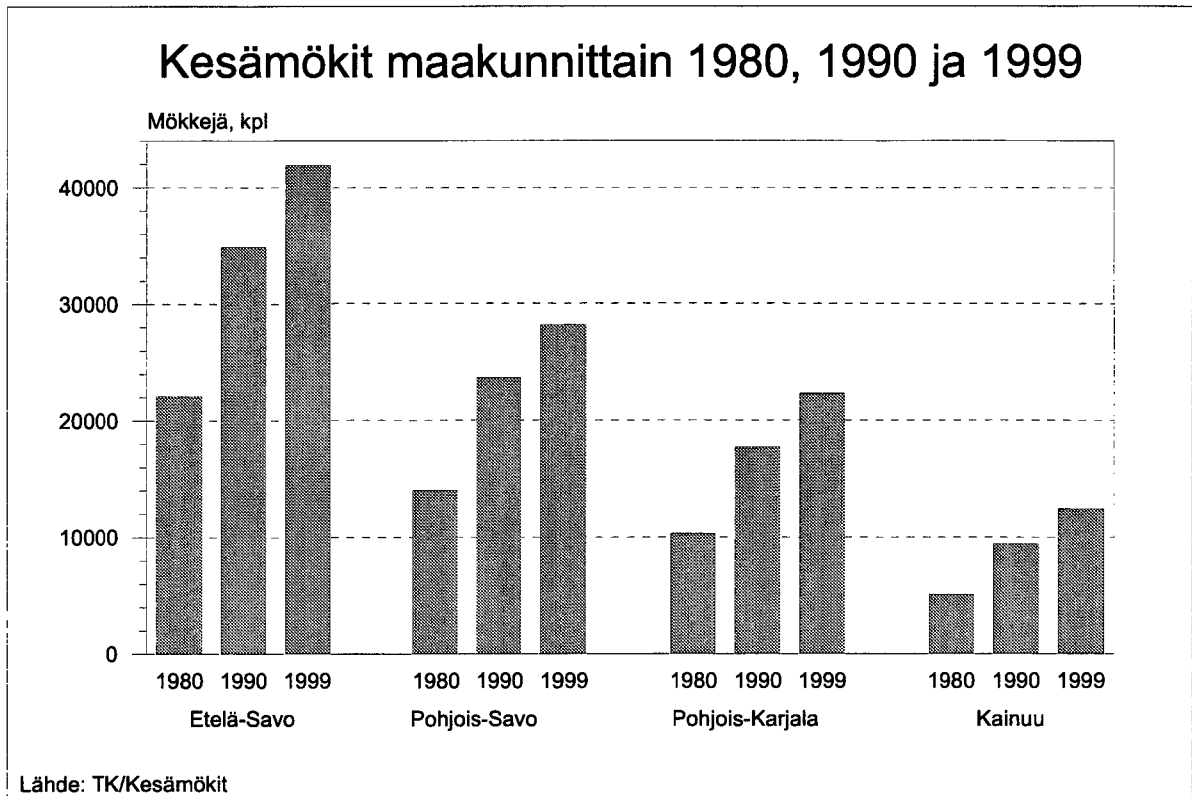
Vapaa-ajan asuinrakennukset

Valmistuneiden vapaa-ajan asuinrakennusten määrä on laskenut Itä-Suomessa 1990-luvun loppua kohti vuosikymmenen alun määristä. Etelä-Savoon vapaa-ajan asuinrakennuksia on valmistunut lukumääräisesti eniten, joskin niiden määrä on vähitellen laskenut lähelle Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan lukemia. Vuonna 1999 vapaa-ajan asuinrakennuksia valmistui Etelä-Savoon 372, Pohjois-Savoon 318 ja Pohjois-Karjalaan 267. Kainuussa vastaava luku oli 115.

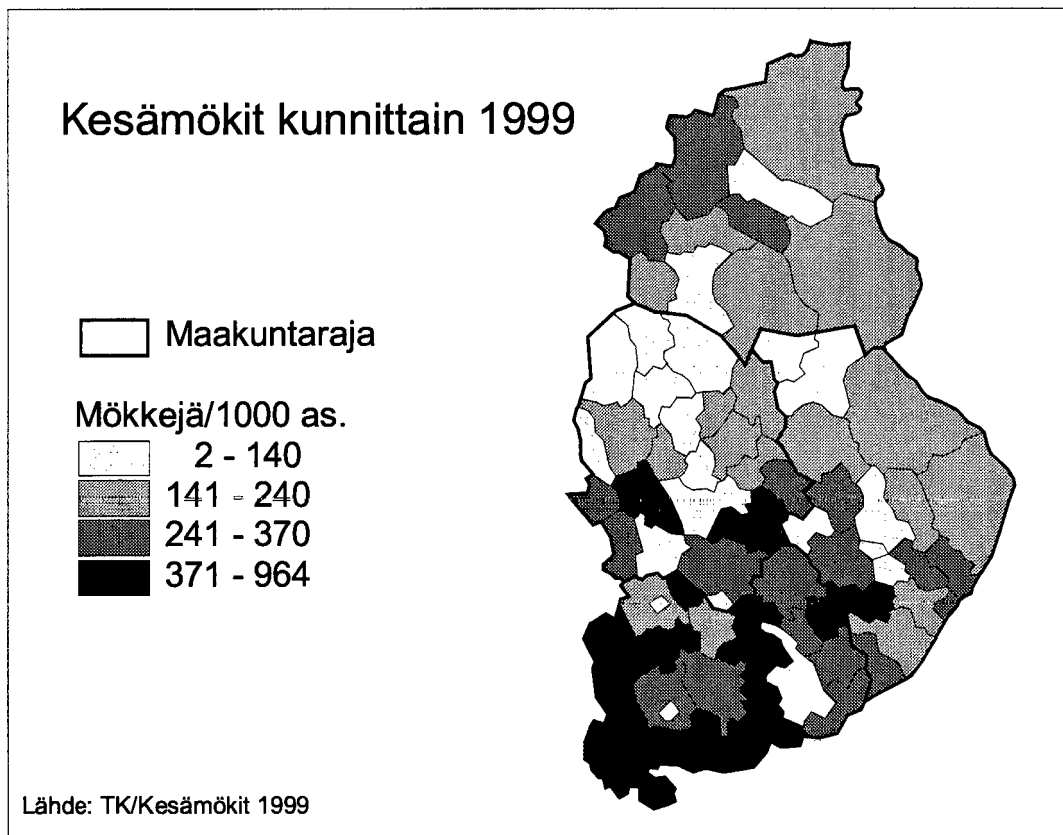
Vuonna 1999 Itä-Suomen 104 851 kesämökistä kaksi viidennestä sijaitsi Etelä-Savossa. Pohjois-Savossa mökkejä oli reilu neljännes koko alueen mökeistä. Kunnittain tarkasteltuna mökkejä oli lukumääräisesti eniten Mäntyharjulla, asukasluvuun suhteutettuna kuitenkin Puumalassa ja Hirvensalmella. Pieksämäellä, Joensuussa ja Mikkelissä kesämökkejä oli suhteessa vähiten.

Kuva 100. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1988 – 1999.

Kuva 101. Kesämökit maakunnittain 1980, 1990 ja 1999.

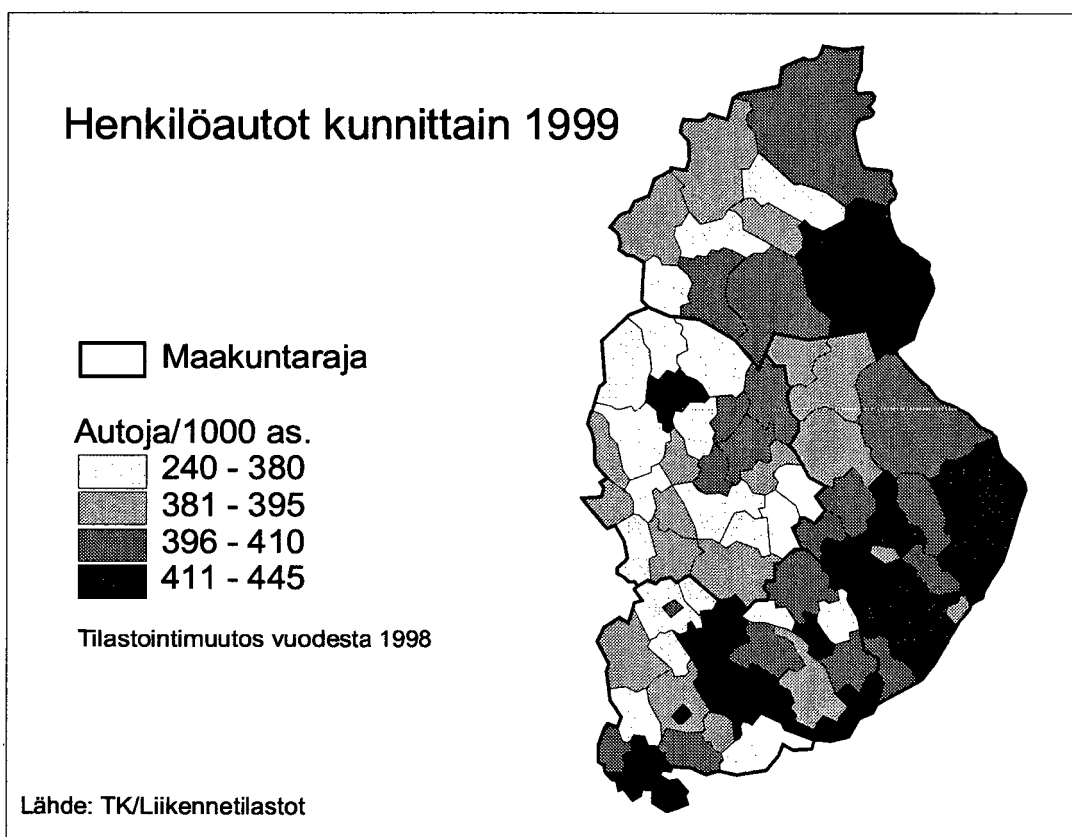
Kuva 102. Kesämökit kunnittain 1999.

LIIKENNE JA MATKAILU

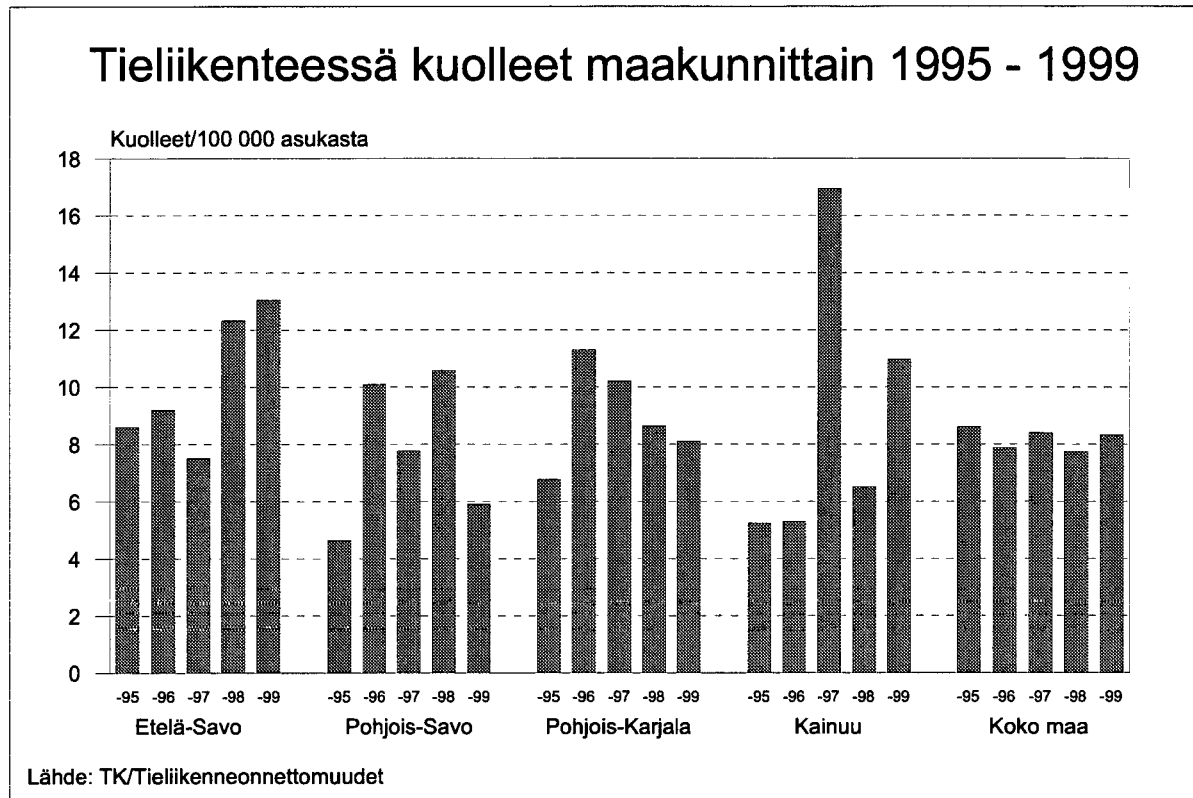
Suomessa oli 403 henkilöautoa tuhatta asukasta kohti vuonna 1999. Itä-Suomen 33 kunnassa autoja oli suhteessa vähintään saman verran. Autoistunein kunta oli Kitee, missä autoja oli 445 tuhatta asukasta kohti. Vähiten henkilöautoja oli Kangaslammen kunnassa.

Tieliikenteessä kuolleiden määrä nousi vuodesta 1998 vuoteen 1999 koko maassa neljästä sadasta 431:een. Myös Etelä-Savossa ja Kainuussa kuolemantapauksia sattui vuonna 1999 enemmän kuin edellisellä vuonna. Asukaslukuun verrattuna eniten kuolonuhreja vaati Etelä-Savon tieliikenne. Suhteellisesti vähiten kuolemantapauksia oli Pohjois-Savossa.

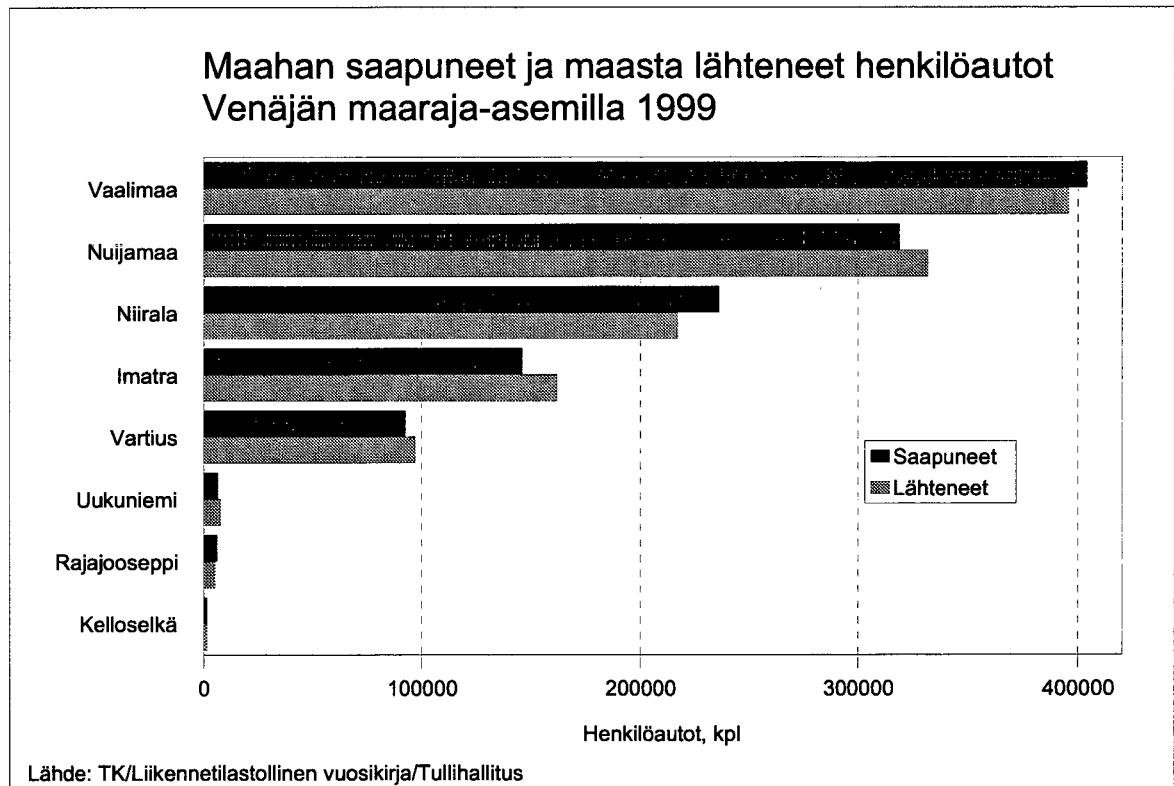
Venäjän rajan vilkkain ylityspaikka on Vaalimaa. Vuonna 1999 rajan ylitti siellä yli 800 000 henkilöautoa. Toiseksi eniten rajanylityksiä tehtiin Nuijamaalla. Siellä maahan saapuneita ja maasta lähteneitä henkilöautoja tilastoitiin noin 651 000.

Kuva 103. Henkilöautot kunnittain 1999.

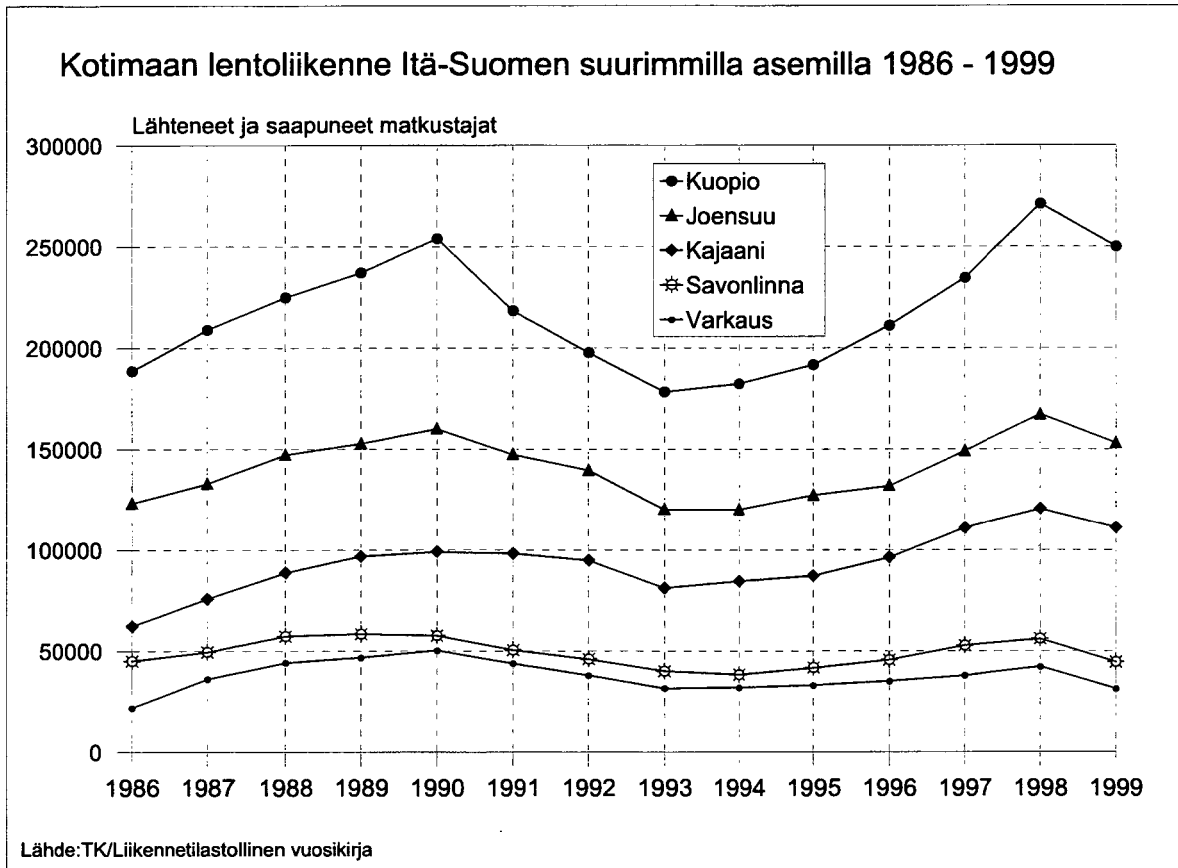

Kuva 104. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 – 1999.

Kuva 105. Maahan saapuneet ja maasta lähteneet henkilöautot Venäjän maaraja-aseilla 1999.

Itä-Suomen vilkkain lentoasema on Kuopion asema, jossa saapuneita ja lähteneitä matkustajia oli vuonna 1999 yhteensä noin 250 000. Edellisvuoteen verrattuna matkustajamäärät laskivat noin 20 000 matkustajalla. Myös muilla Itä-Suomen lentoasemilla kotimaan lentoliikenne väheni vuoteen 1998 verrattuna.

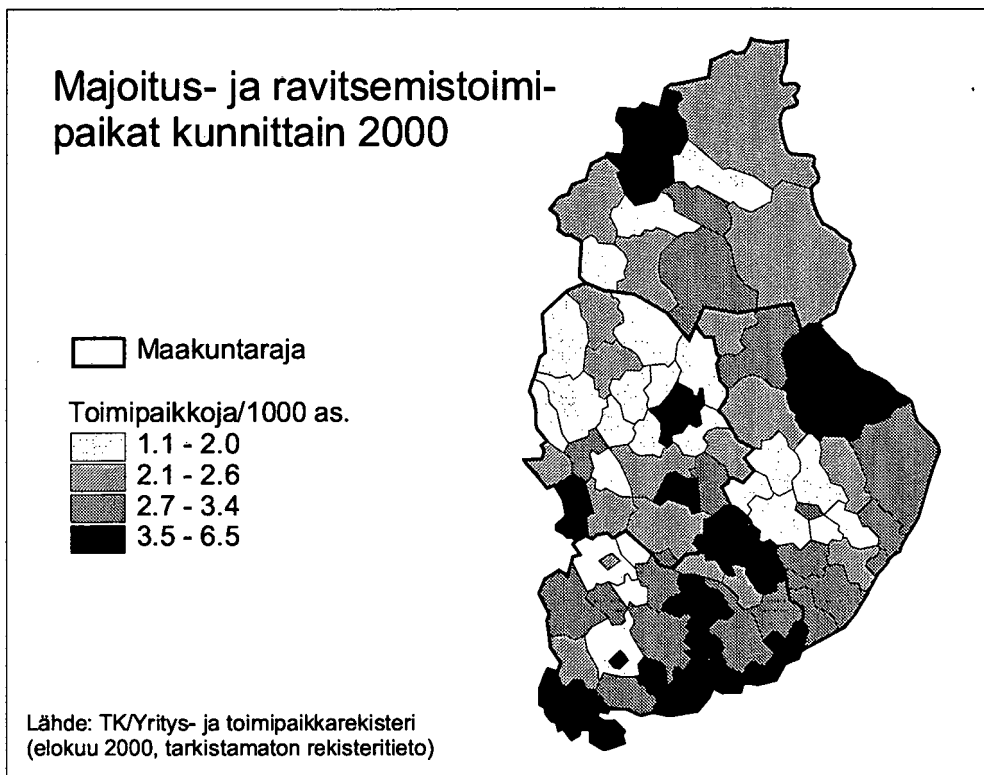
Kuva 106. Kotimaan lentoliikenne Itä-Suomen suurimmilla asemilla 1986 – 1999.

Majoitus- ja ravitsemuspalvelut

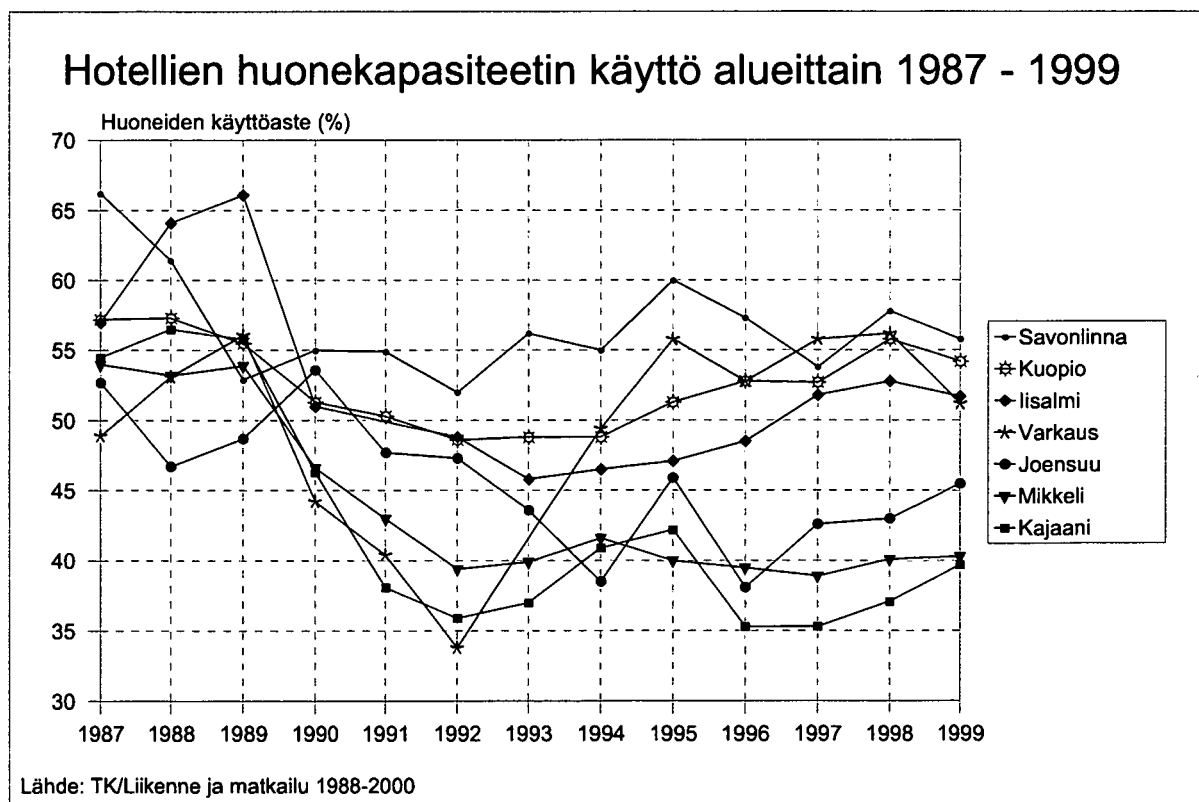
Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja oli elokuussa 2000 Itä-Suomen alueella yhteensä 1 813 kappaletta. Asukaslukuun suhteutettuna niitä oli eniten Puumalassa ja Rautalammilla, vähiten Kontiolahden ja Paltamon kunnissa.

Hotellien huonekapasiteetin käyttöaste oli vuonna 1999 Itä-Suomen korkein Savonlinnassa, 55,8 %. Kaikissa tarkasteltavissa kunnissa Varkautta lukuun ottamatta huonekapasiteetin käyttöaste oli pienempi kuin tarkastelukauden alussa, vuonna 1987.

Etelä-Savossa ja Pohjois-Karjalassa yöpymisvuorokausia kirjattiin vuonna 1999 enemmän kuin vuotta aiemmin. Etelä-Savossa koko majoituskapasiteetti oli vuoden 2000 alussa 3 666, Pohjois-Savossa 3 043, Pohjois-Karjalassa 2 282 ja Kainuussa 1 878. Majoituskapasiteetti kasvoi ainoastaan Pohjois-Karjalassa edellisestä vuodesta. Majoituskapasiteettiin lasketaan huoneet ja mökit.

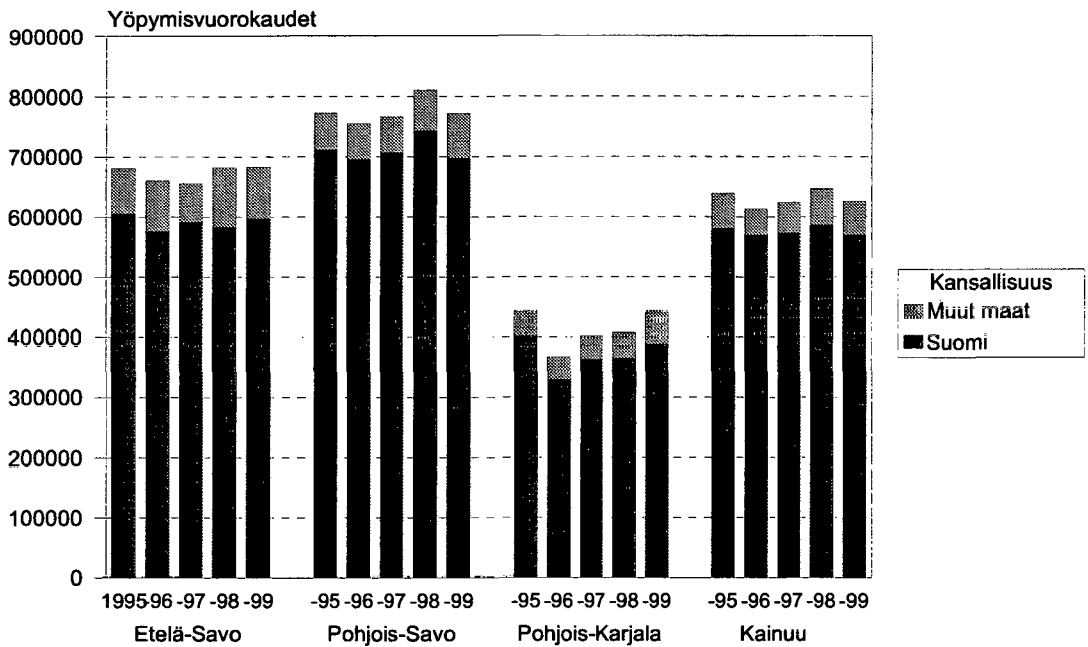
Kuva 107. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2000.

Kuva 108. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 1999.

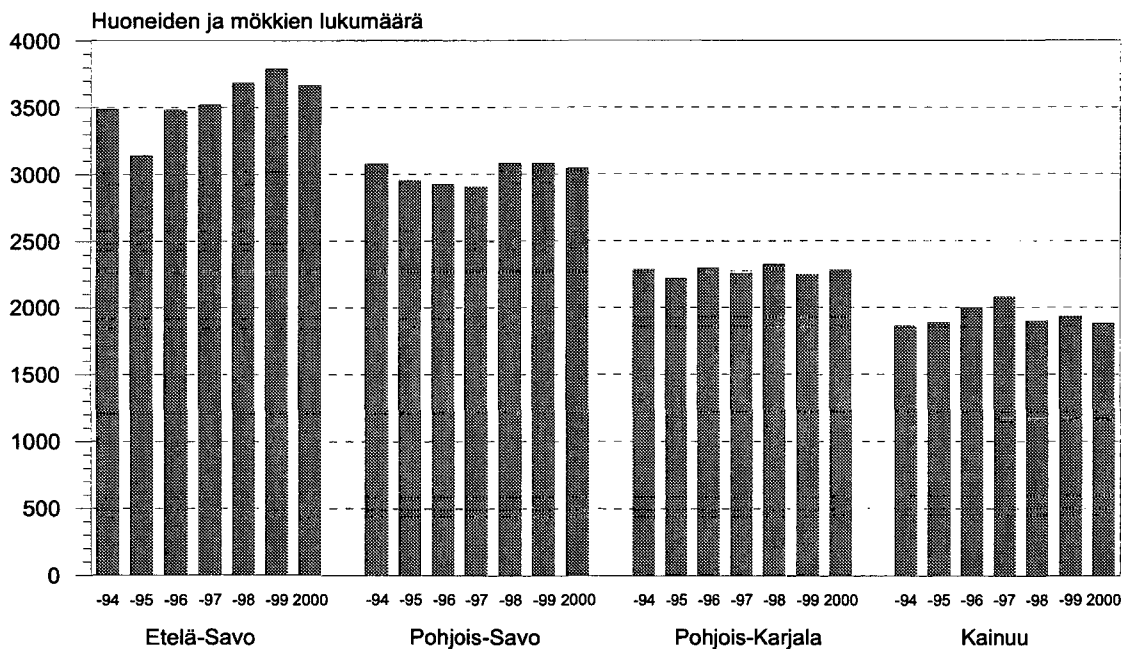
Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 - 1999

Lähde: TK/Matkailutilastot 1996-2000

Kuva 109. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 – 1999.

Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 - 2000

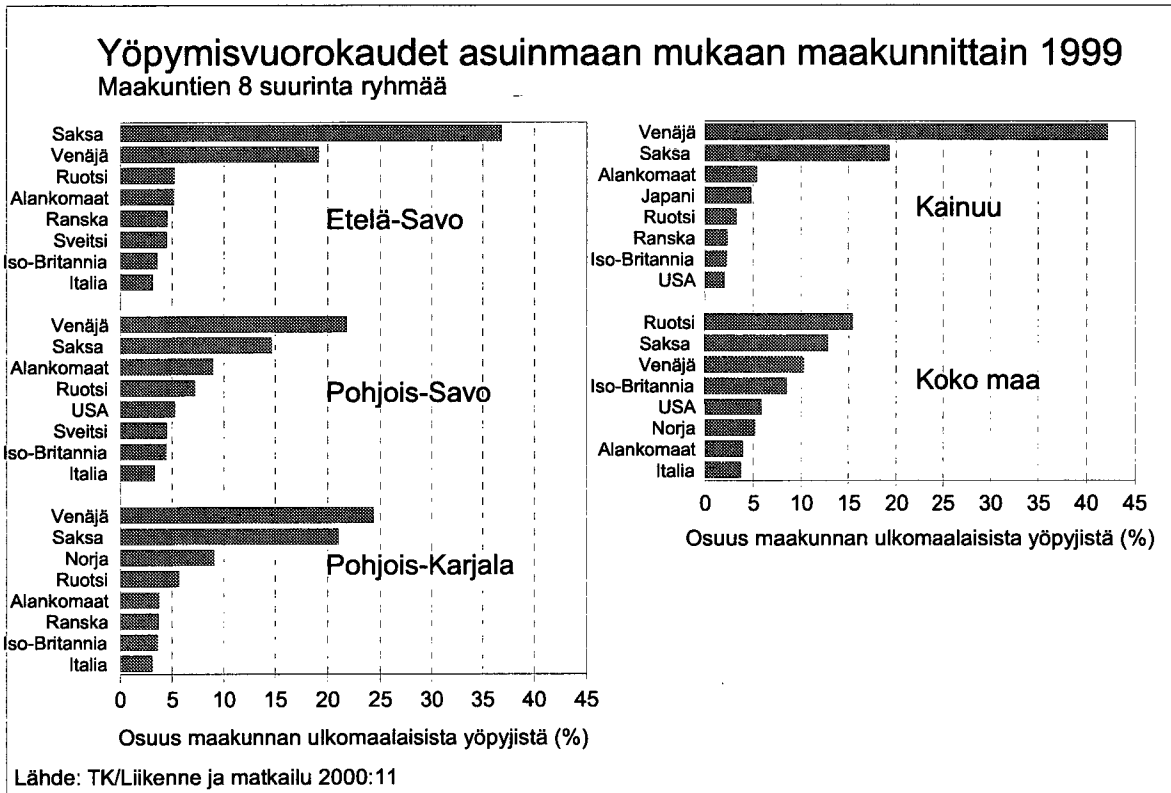

Lähde: TK/Liikenne ja matkailu

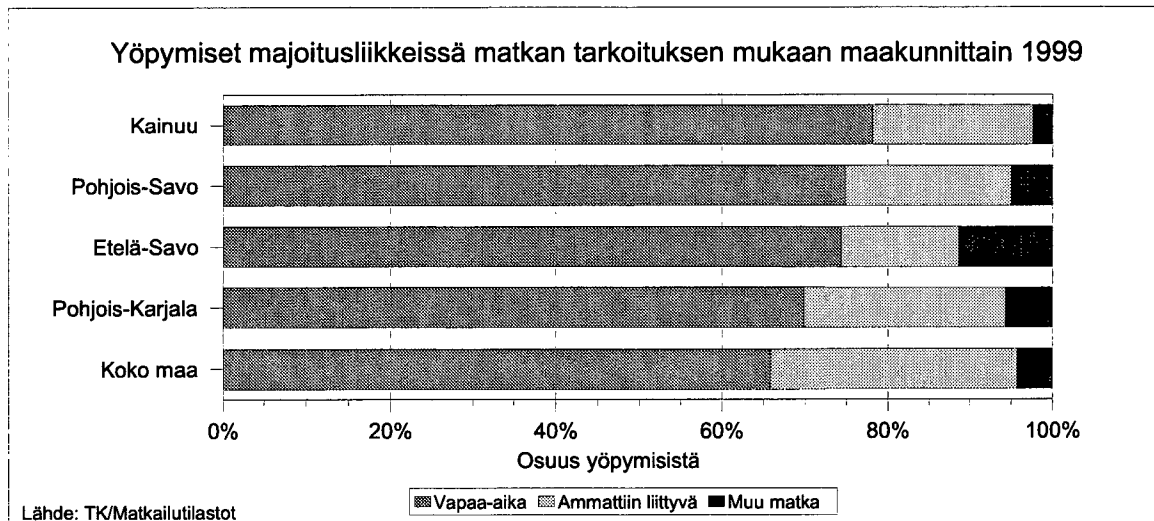
Kuva 110. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 – 2000.

Ulkomaalaisten yöpyjien osuudet ovat Itä-Suomessa verraten vähäisiä. Eri ulkomaalaisryhmistä venäläisten ja saksalaisten turistien osuus korostuu. Kainuussa venäläiset muodostivat vuonna 1999 yli 40 % ulkomaalaisten yöpymisistä. Etelä-Savon ulkomaalaisista yöpyjistä yli 35 % oli saksalaisia.

Kainuuseen suuntautuvista matkoista lähes 80 % oli vapaa-aikaan liittyviä. Ammattiin liittyvien matkojen osuus oli Itä-Suomessa pienempi kuin koko maassa keskimäärin vuonna 1999.

Kuva 111. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 1999.

Kuva 112 Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 1999.

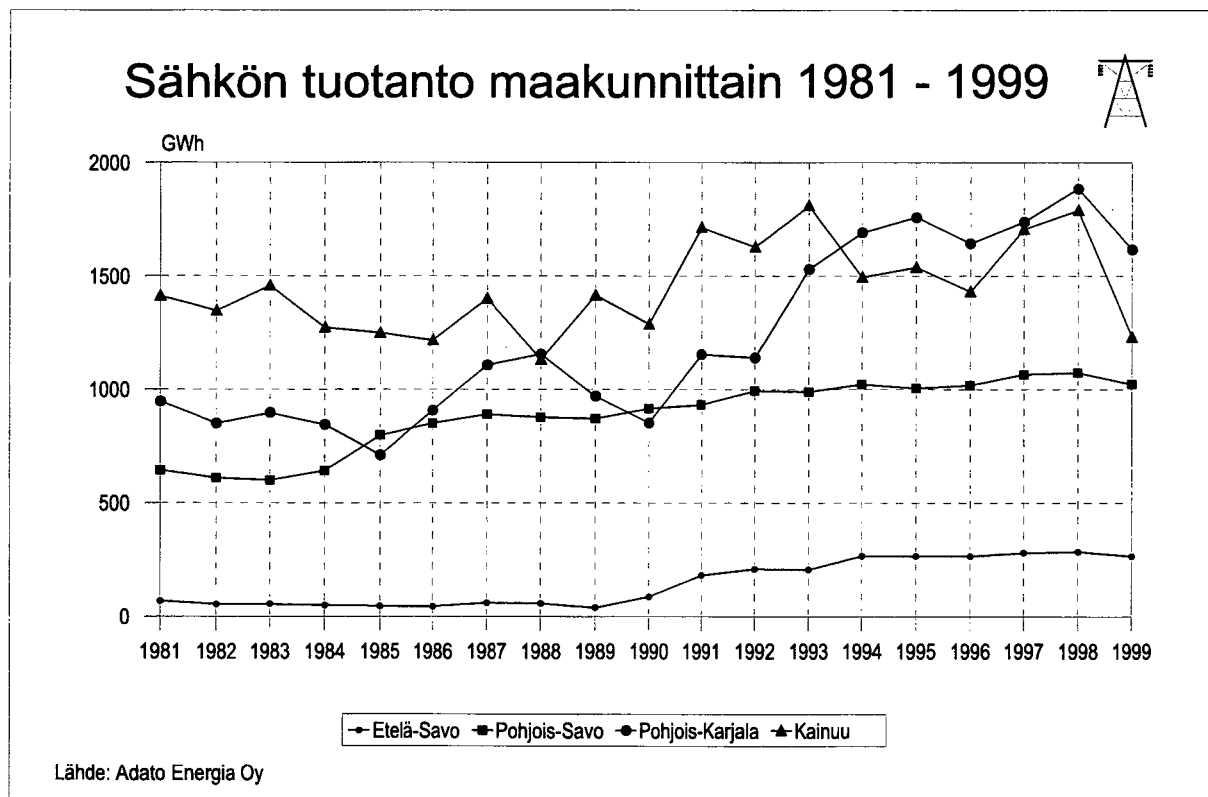
ENERGIATALOUS

Pohjois- ja Etelä-Savon sähkön tuotantomäärät ovat nousseet suhteellisen tasaisesti tarkasteluajana, vuodesta 1980 lähtien. Pohjois-Karjalan ja Kainuun tuotannoissa on ollut voimakkaampia vaihteluita. Sähkön kulutus on kasvanut suhteellisen tasaisesti kaikissa maakunnissa koko tarkasteluajan.

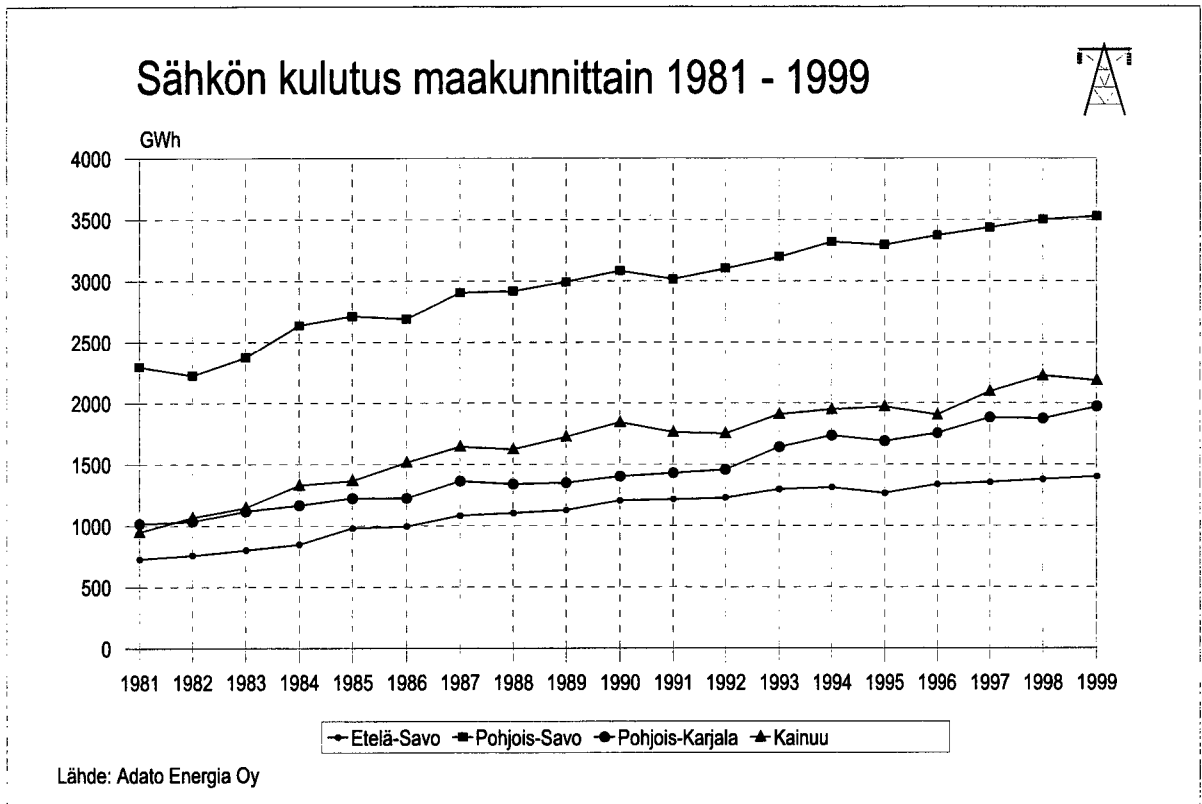
Vuonna 1999 jalostus oli suurin energian käyttäjäryhmä koko maassa, kuten myös Itä-Suomessa Etelä-Savon maakuntaa lukuun ottamatta. Etelä-Savossa yksityisen kulutuksen osuus oli lähes 40 % maakunnan kulutuksesta. Kunnittaisessa tarkastelussa yksityinen kulutus asukasta kohti laskettuna oli suurin Vaalassa ja Ristijärvellä. Vähäisin se oli Kuopiossa ja Kiuruvedellä.

Vuonna 1999 Itä-Suomen maakuntien osuus koko maan sähkön tuotannosta oli 6.2 %. Vastaavasti Itä-Suomen osuus koko maan sähkön kulutuksesta oli 12 %. Kainuussa tuotettiin vajaa 8 % koko maan vesivoimalla tuotetusta energiasta. Tämä osuus on pienentynyt 2 %-yksikköä vuoden 1997 tasosta.

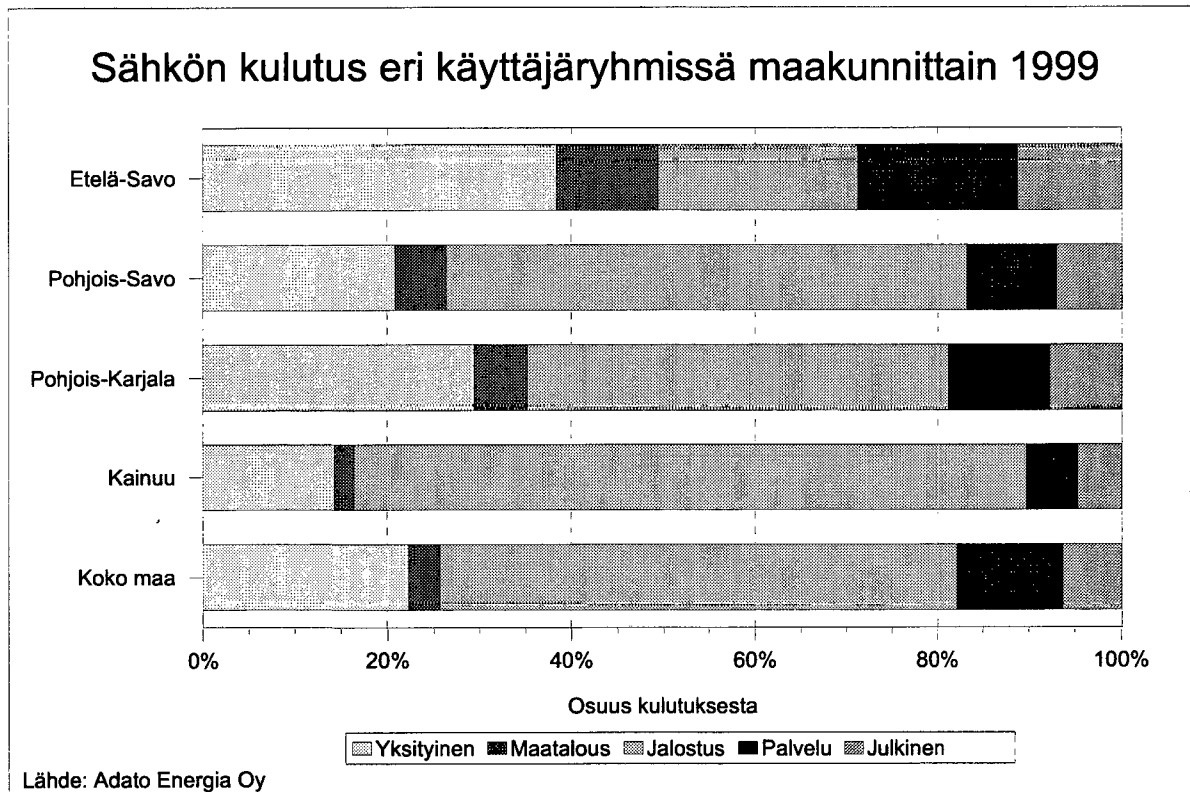
Vuonna 1999 mikään Itä-Suomen maakunta ei ollut sähköomavarainen. Paras sähköomavaraisuusaste oli Pohjois-Karjalassa, 84 %. Kainuun sähköomavaraisuus on laskenut vuoden 1981 150 %:sta 56 %:iin. Pohjois-Savossa sähköomavaraisuus oli 29 % ja Etelä-Savossa 19 % vuonna 1999.

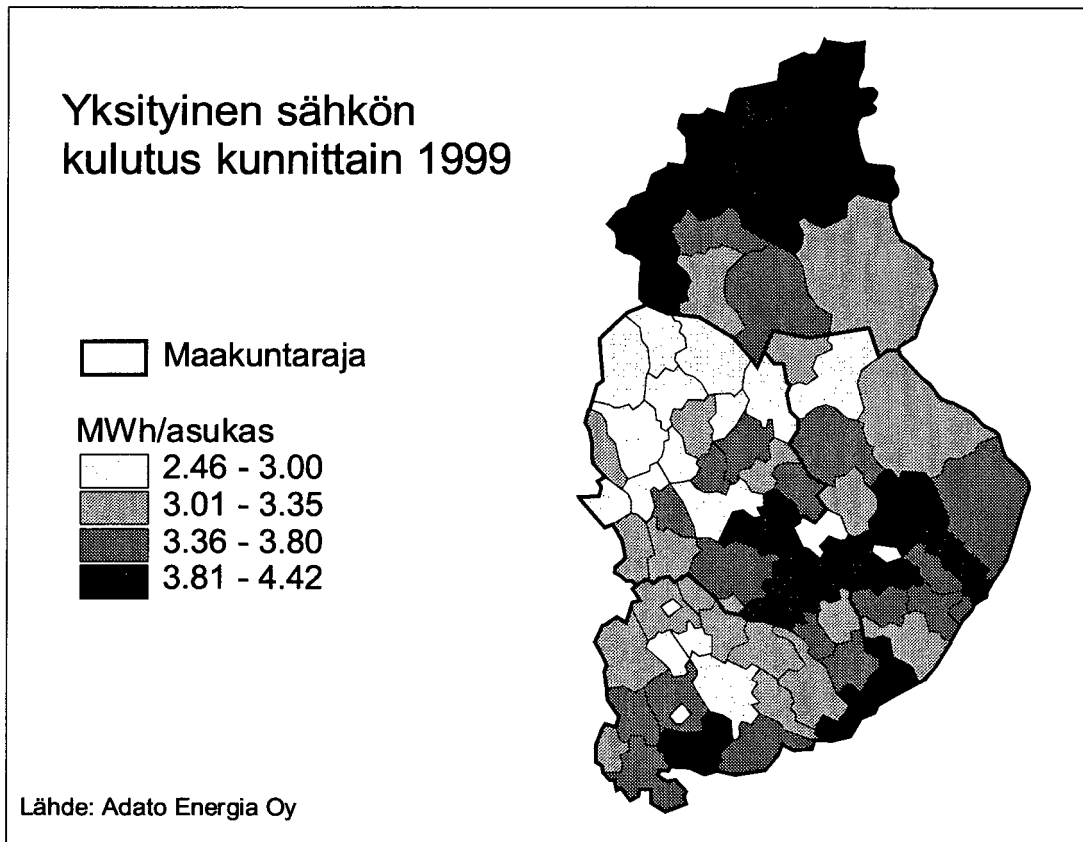
Kuva 113. Sähkön tuotanto maakunnittain 1981 – 1999.

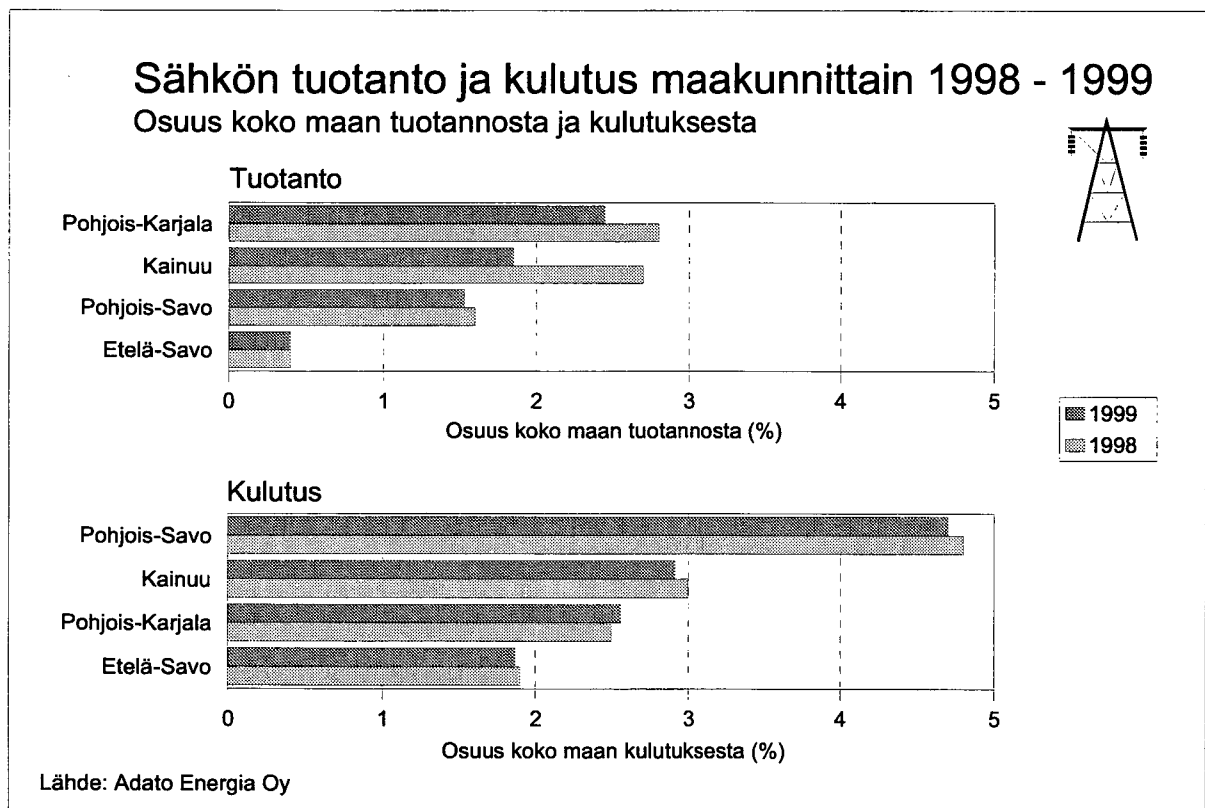
Kuva 114. Sähkön kulutus maakunnittain 1981 – 1999.

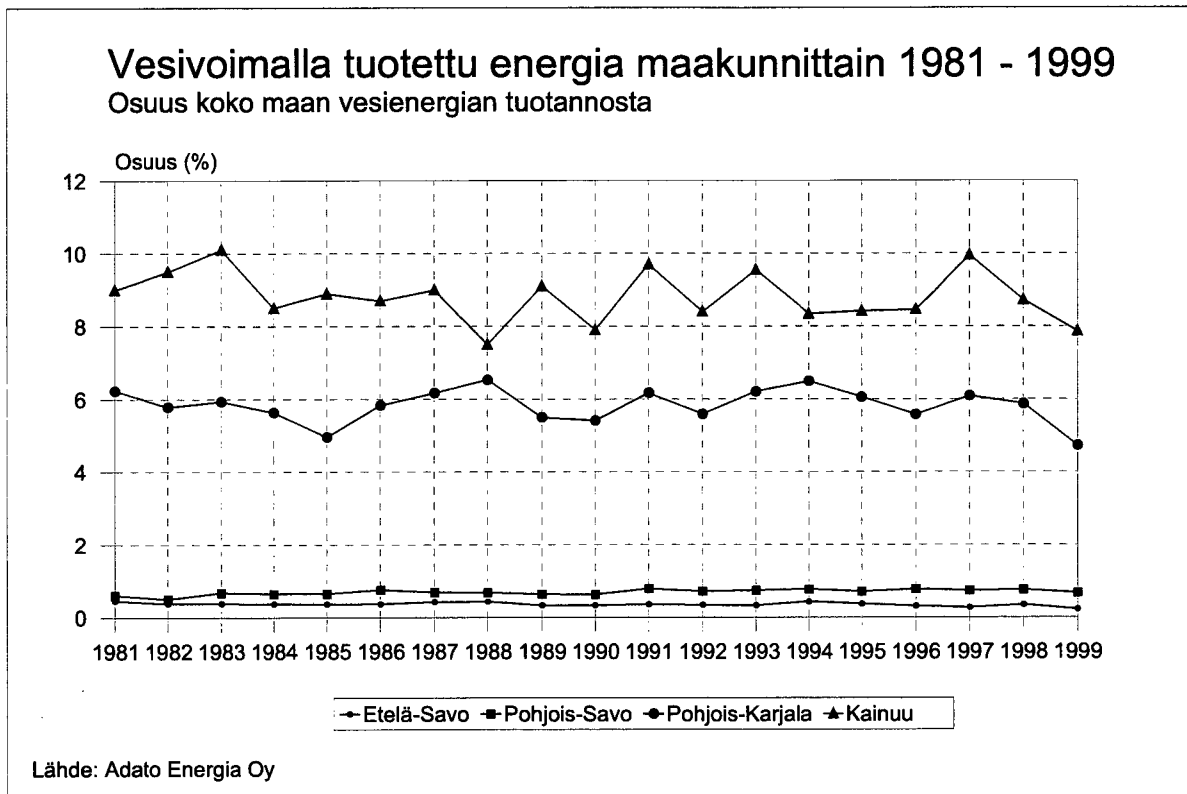
Kuva 115. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 1999.

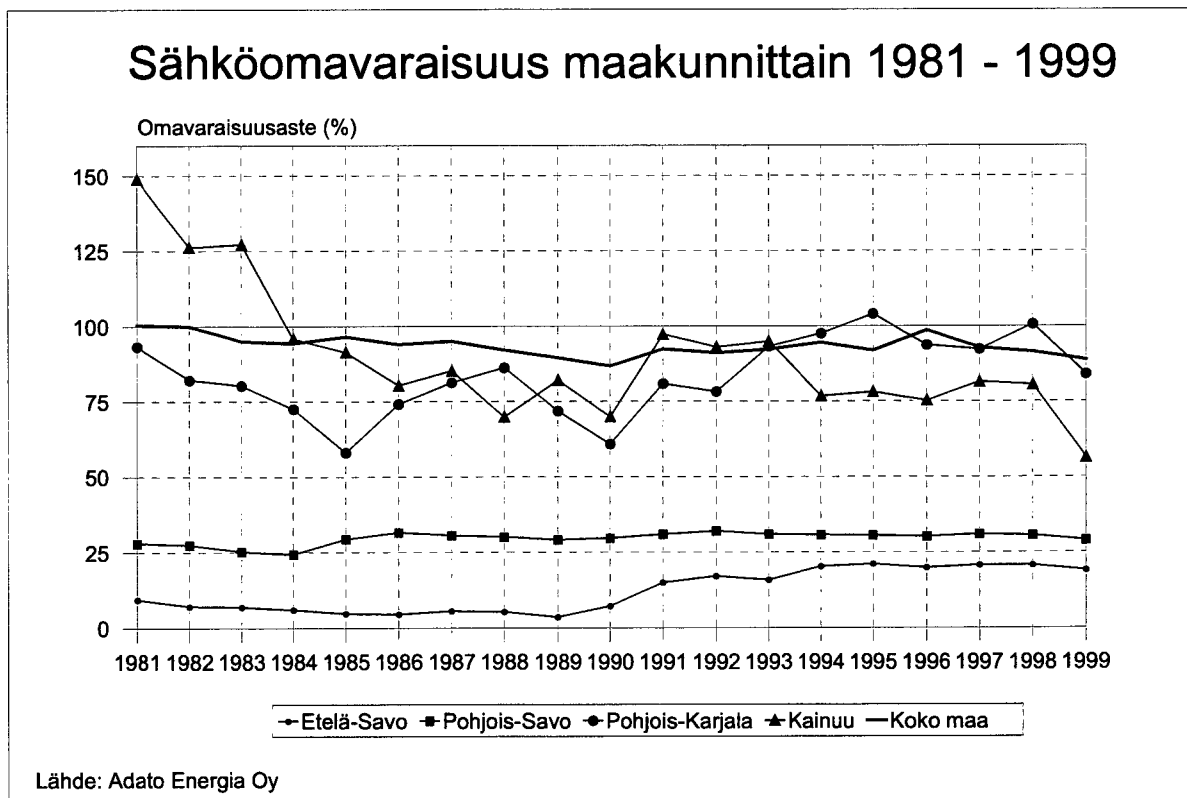
Kuva 116. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 1999.

Kuva 117. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1998 - 1999.

Kuva 118. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1981 – 1999.

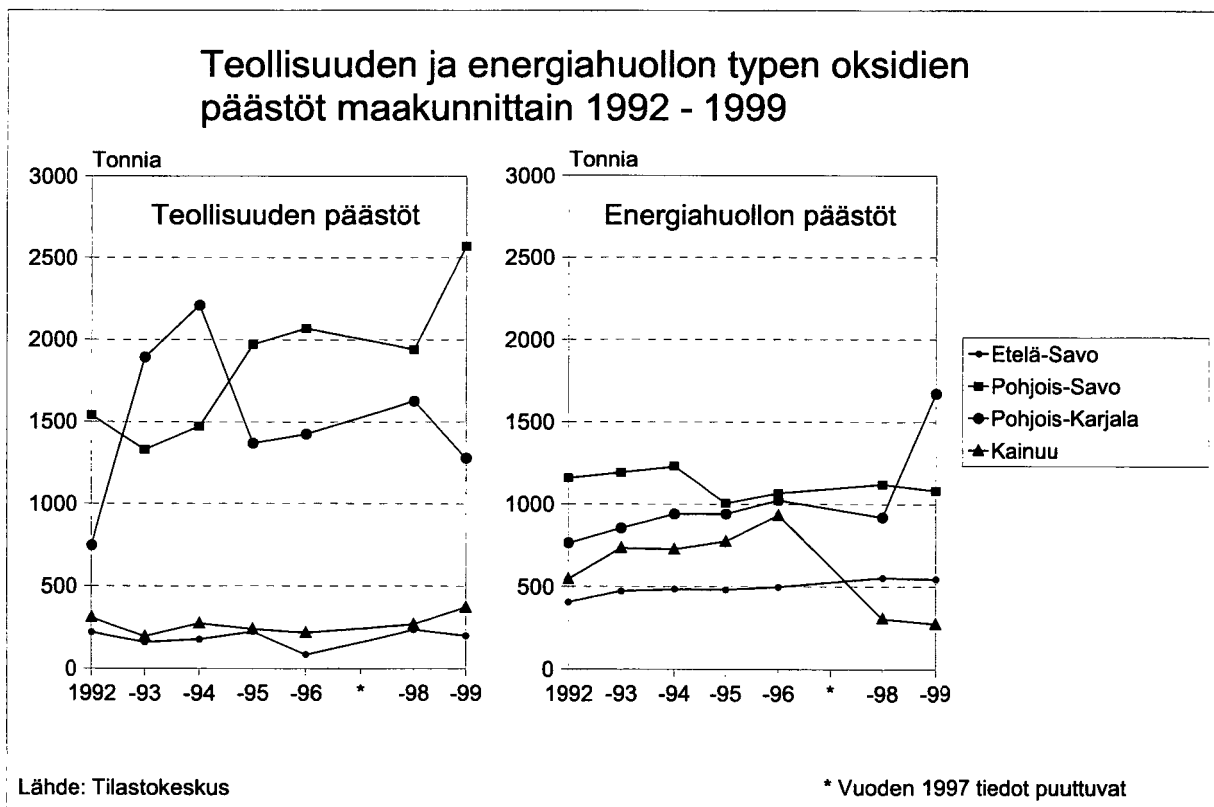
Kuva 119. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1981 – 1999.

YMPÄRISTÖN TILA

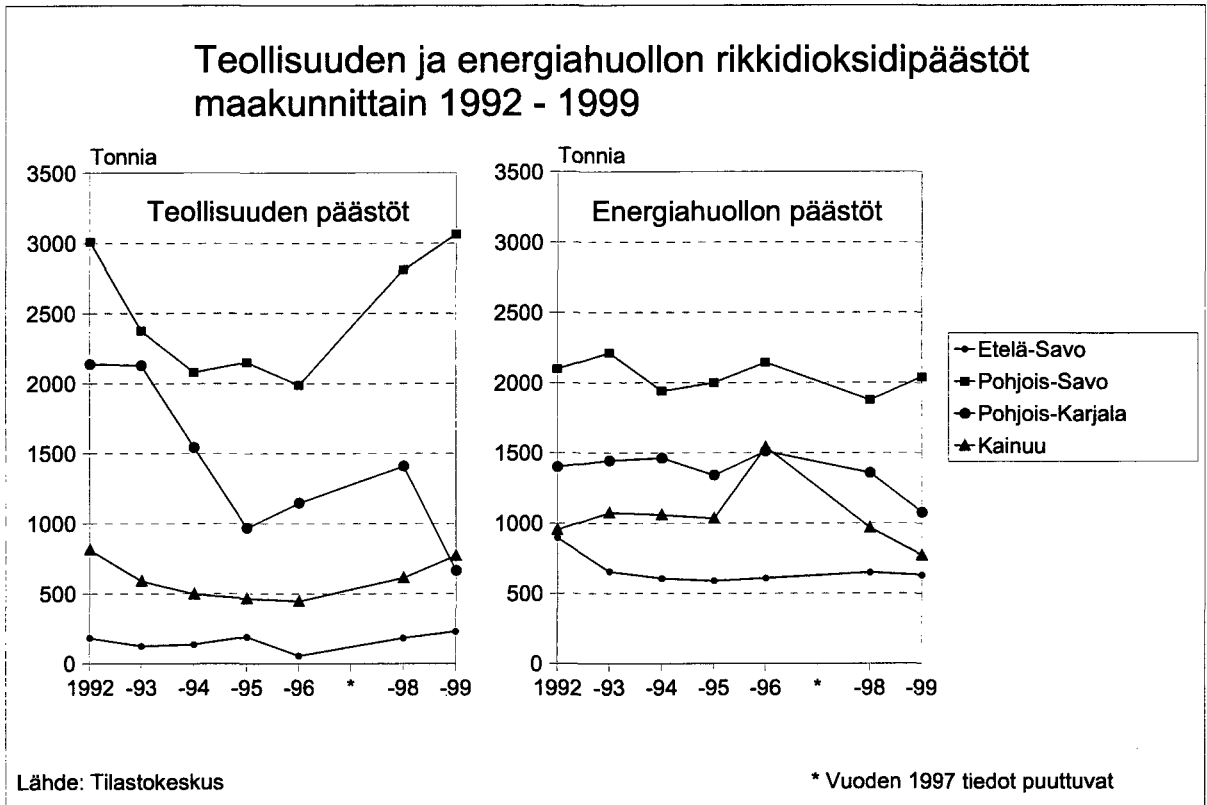
Teollisuuden typen oksidien päästöt ovat Itä-Suomessa suurimmat Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa. Vuosien 1998 ja 1999 välillä teollisuuden typpioksidipäästöt lisääntyivät Pohjois-Savossa huomattavasti, Pohjois-Karjalassa puolestaan laskivat. Energiahuollon typpioksidipäästöt olivat vuonna 1999 suurimmat Pohjois-Karjalassa. Rikkidioksidipäästöt ovat vähentyneet vuodesta 1992 Pohjois-Karjalan teollisuuden piirissä, ja vuonna 1999 Pohjois-Savo tuottikin selkeästi suurimmat rikkidioksidipäästöt alueella niin teollisuudessa kuin energiahuollossakin. Teollisuuden hiukkaspäästöt olivat viime vuosikymmenen lopussa suurimmat Pohjois-Savossa, kun Pohjois-Karjalassa niiden määrä vähentyi vuodesta 1998 vuoteen 1999 vajaan viidennekseen. Etelä-Savossa teollisuuden hiukkaspäästöt ovat kasvaneet huomattavasti vuodesta 1996 alkaen ja ovat tällä hetkellä Itä-Suomen toiseksi suurimmat. Energiahuollon hiukkaspäästöt alueella ovat noin sata tonnia muualla paitsi Pohjois-Karjalassa, missä energiahuolto ei tuota hiukkaspäästöjä juuri lainkaan.

Maakunta- ja kuntakohtaiset tiedot päästöistä huomioidaan vain ilmoitusvelvollisten laitosten osalta. Itä-Suomessa tällaisia laitoksia oli vuonna 1999 47 kunnassa. Katsauksessa ilmoitusvelvollisten laitosten päästötiedot on suhteutettu niiden sijaintikunnan pinta-alaan. Näin laskettuna suurimmat rikki- ja typpioksidipäästöt olivat Joensuussa, Varkaudessa ja Mikkelissä. Hiukkaspäästöt olivat suurimmat Varkaudessa, Mikkelissä ja Pieksämäellä.

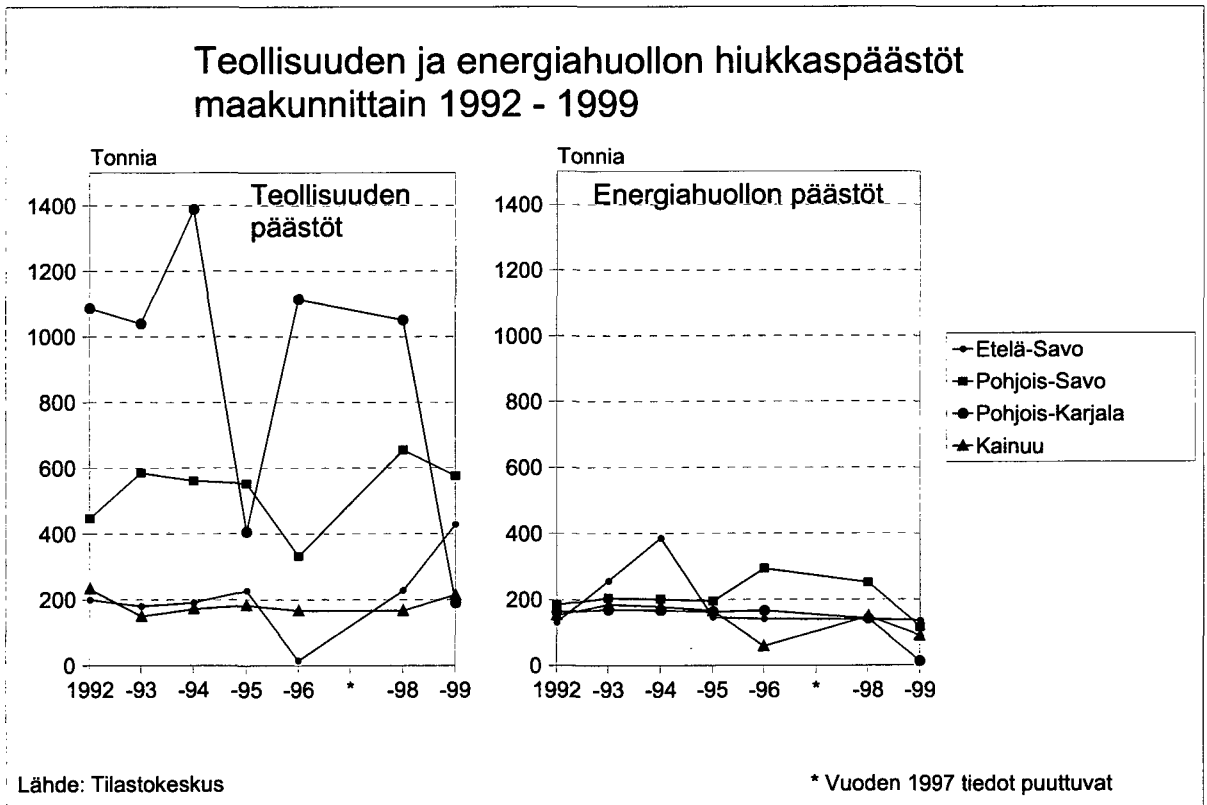
Itä-Suomessa sijaitsevasta kahdeksasta kansallispuistosta suurin on Pohjois-Karjalassa itärajan tuntumassa sijaitseva Patvinsuon kansallispuisto. Luonnonpuistoja on viisi, joista neljä sijaitsee Kainuussa.

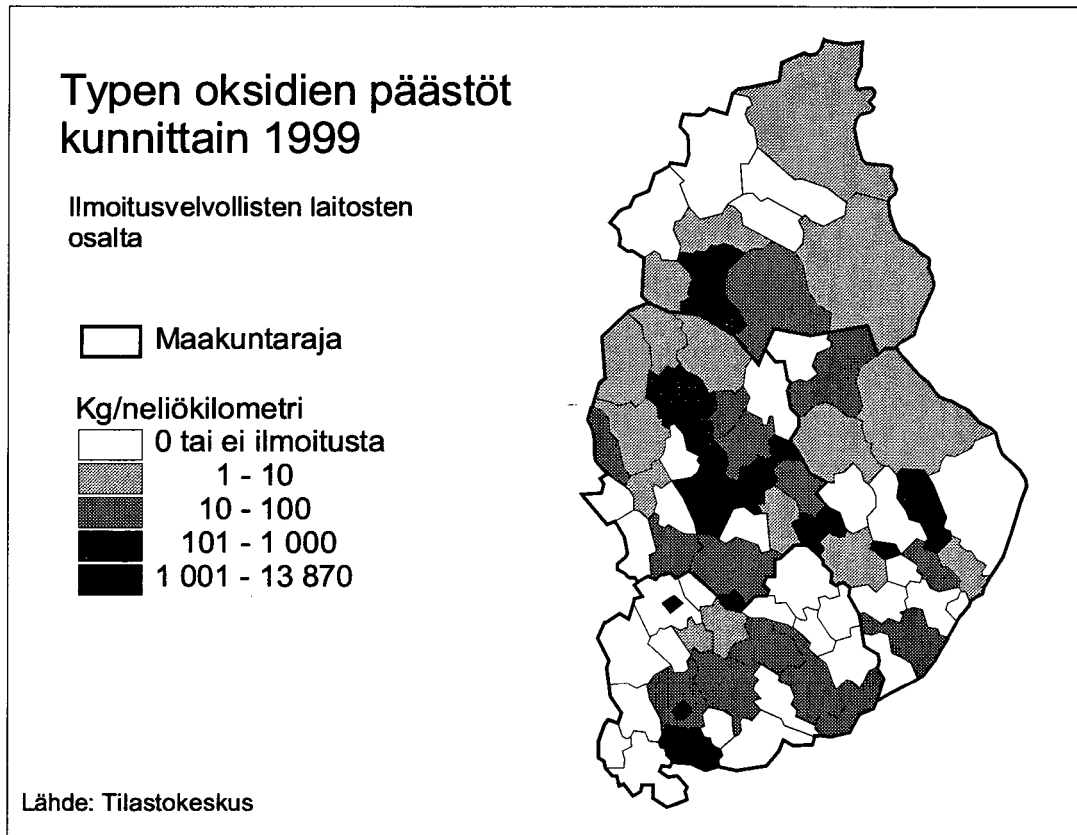
Kuva 120. Teollisuuden ja energiahuollon typen oksidien päästöt maakunnittain 1992 - 1999.

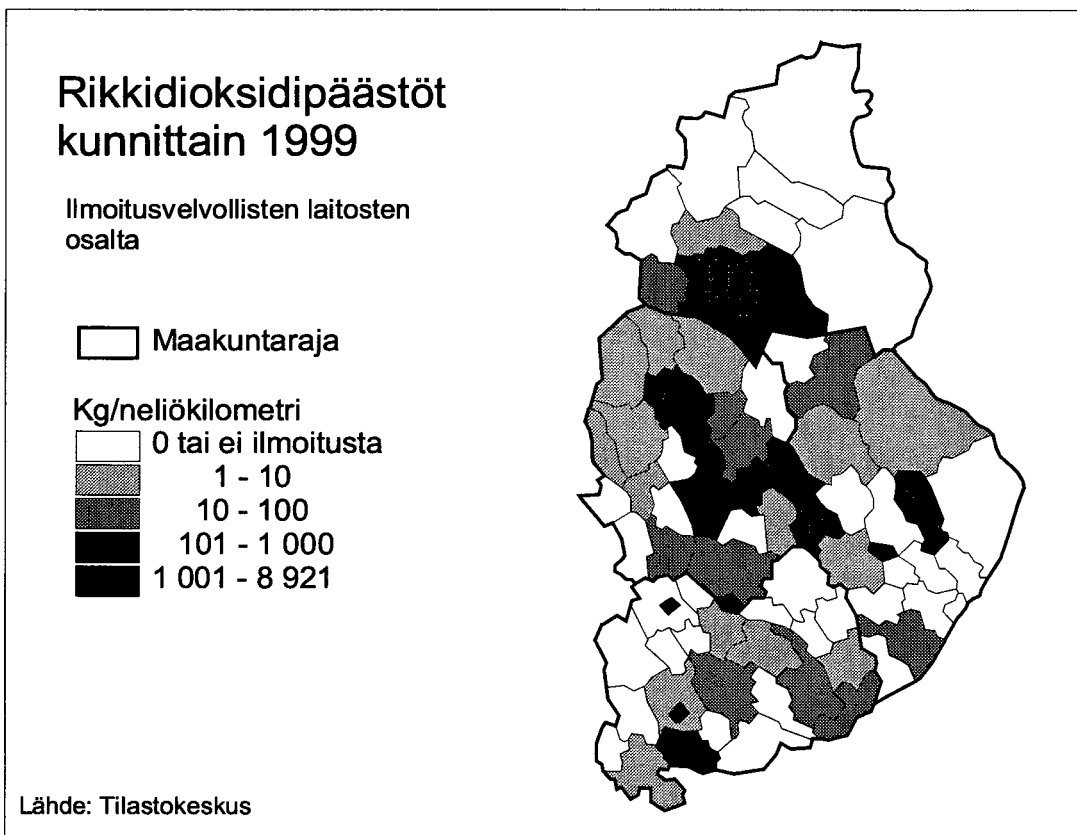
Kuva 121. Teollisuuden ja energiahuollon rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1999.

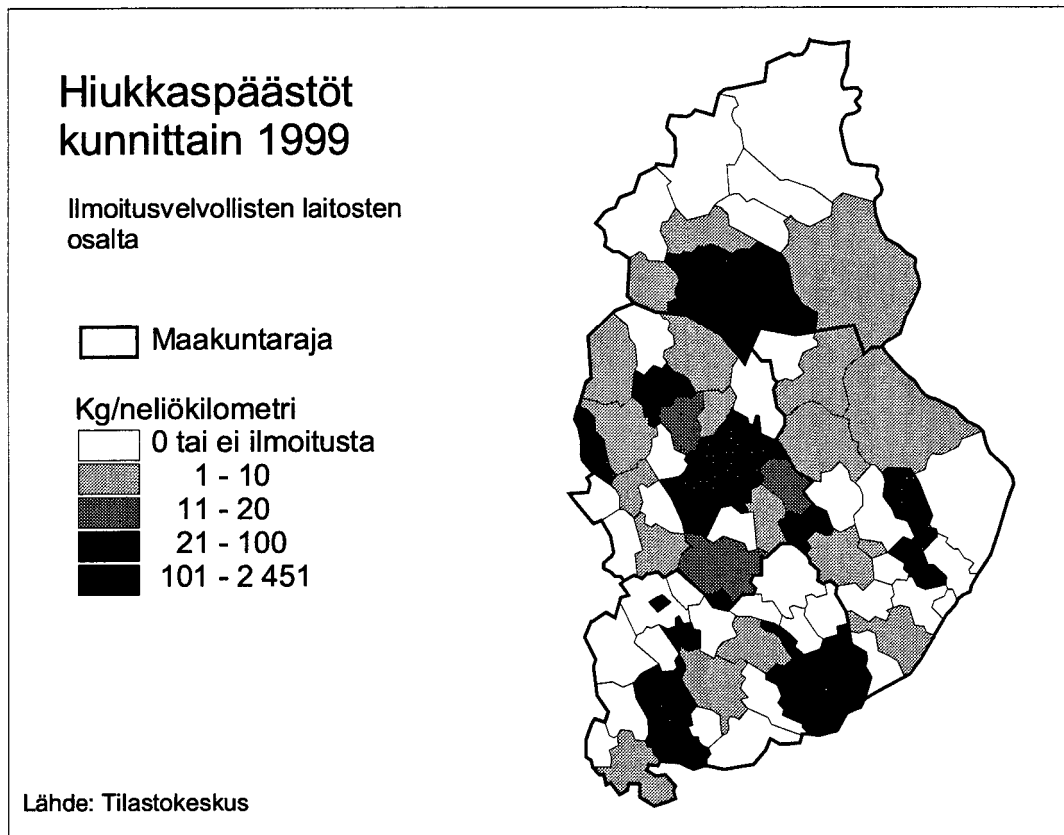
Kuva 122. Teollisuuden ja energiahuollon hiukkaspäästöt maakunnittain 1992 - 1999.

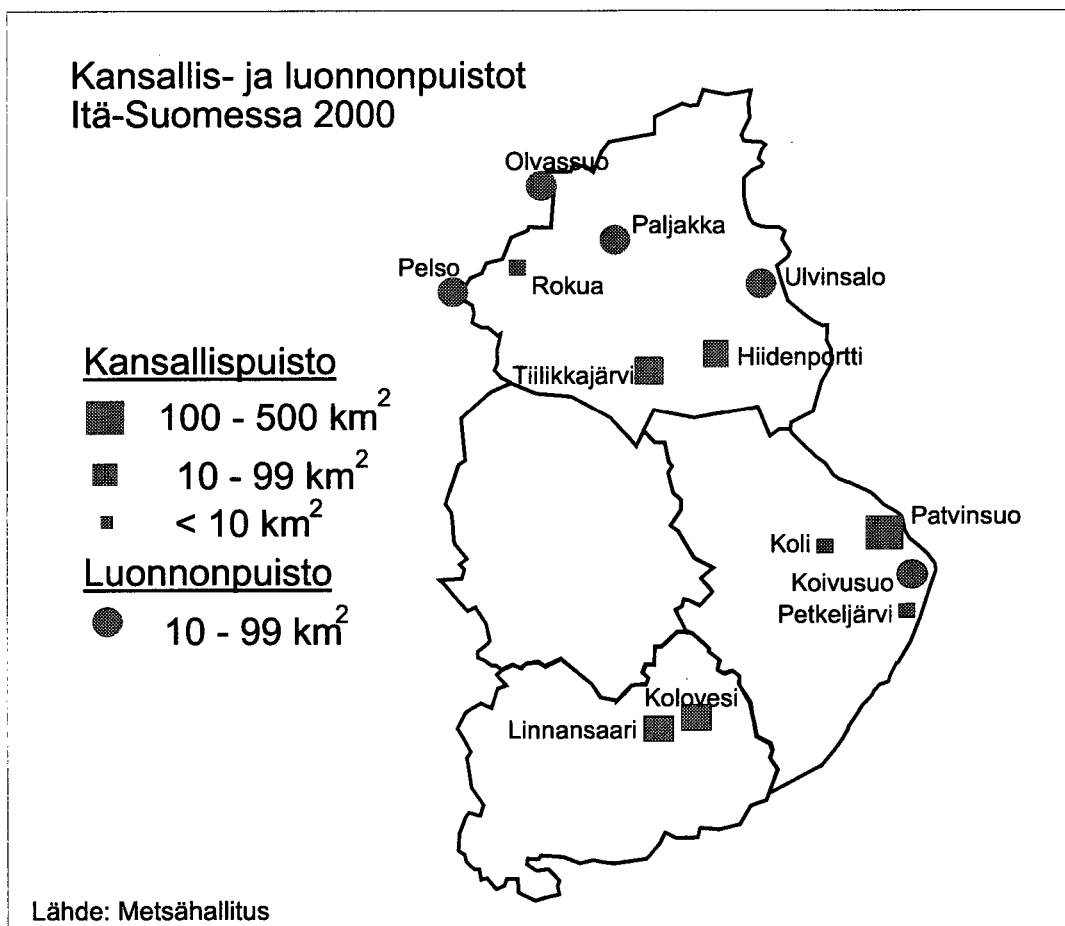
Kuva 123. Typen oksidien päästöt (No_x) kunnittain 1999.

Kuva 124. Rikkidioksidipäästöt (SO_2) kunnittain 1999.

Kuva 125. Hiukkaspäästöt kunnittain 1999.

Kuva 126. Kansallis- ja luonnonpuistot Itä-Suomessa 2000.

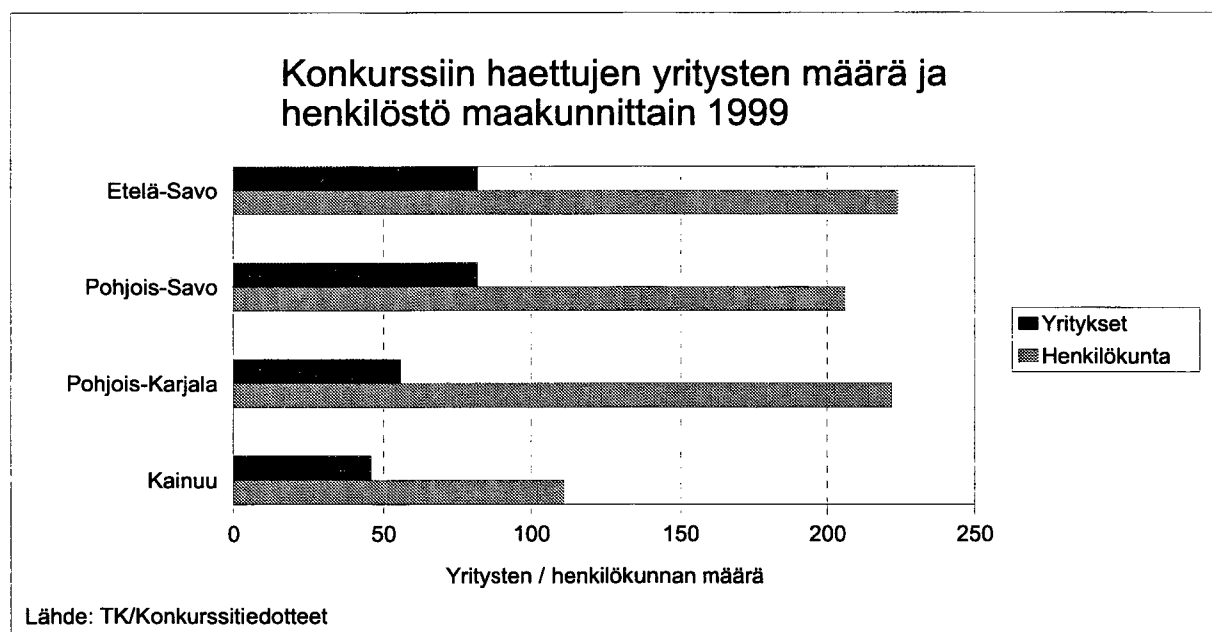
OIKEUSTILASTOT

Etelä-Savossa haettiin 80 yritystä konkurssiin vuonna 1998. Vastaava luku oli Pohjois-Savossa 106, Pohjois-Karjalassa 58 ja Kainuussa 40. Henkilökuntaa konkurssiin haetuissa yrityksissä oli Etelä-Savossa 191, Pohjois-Savossa 288, Pohjois-Karjalassa 117 ja Kainuussa 101. Pohjois-Savon henkilökunnasta 118 oli Kuopiosta. Mikkelissä konkurssiin haettujen yritysten yhteenlaskettu henkilökunta oli 48 ja Joensuussa 33 henkeä. Näissä kaupungeissa konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä oli pienempi kuin edellisellä vuonna.

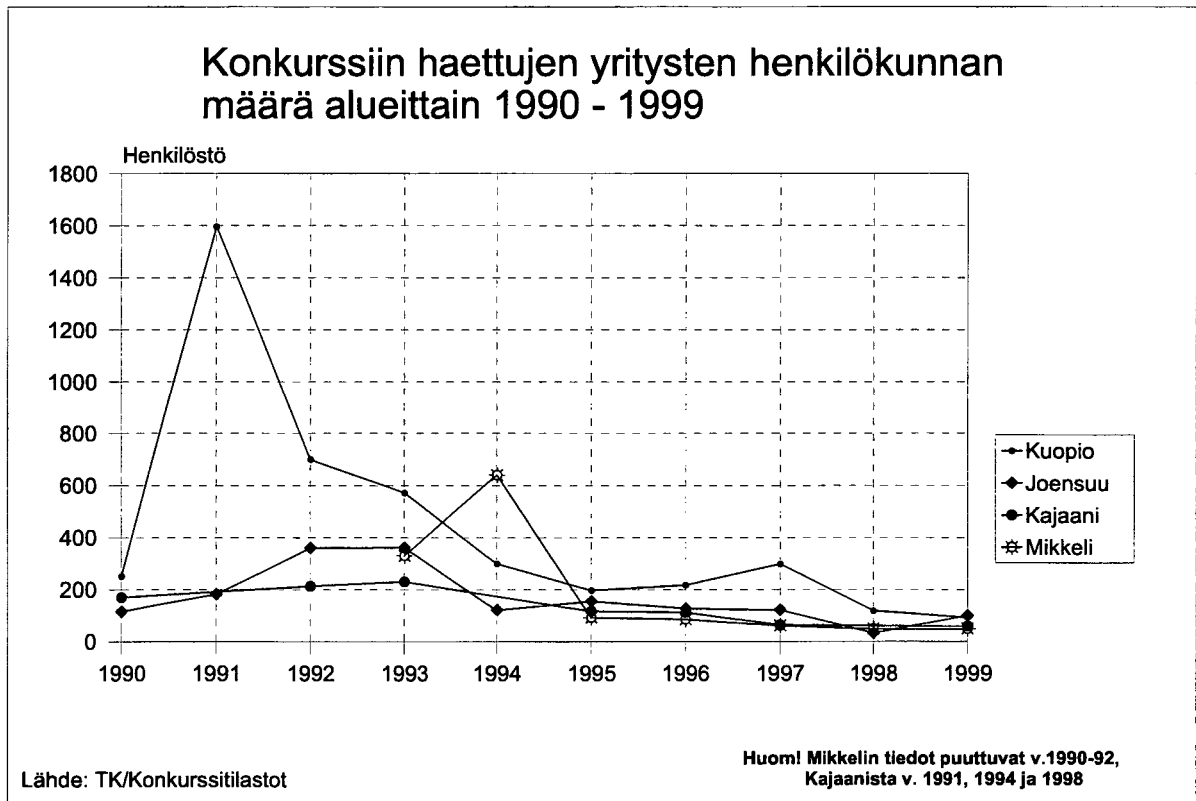
Rikostilastolla kuvataan rikoksia, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Tilastoilla kuvataan yksittäisten rikosten määriä. *Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset* sisältävät mm. omaisuusrikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, siveellisyysrikokset, rikokset julkista viranomaisista ja yleistä järjestystä vastaan sekä liikennejuopumukset. *Muihin rikoksiin* kuuluvat mm. alkoholilakirikokset ja liikenne rikokset. Yhdessä nämä ryhmät muodostavat *poliisin tietoon tulleen rikollisuuden*.

Poliisin tietoon tuli vuonna 1998 koko maassa kaikkiaan 743 000 rikosta. Näistä rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli 383 500. Pohjois-Savossa asukaslukuun suhteutetut rikosluvut ovat olleet koko tarkasteluajan (1994 – 1998) suuremmat kuin koko maassa keskimäärin. Muissa maakunnissa rikollisuus on ollut yleensä suhteessa asukaslukuun pienempää.

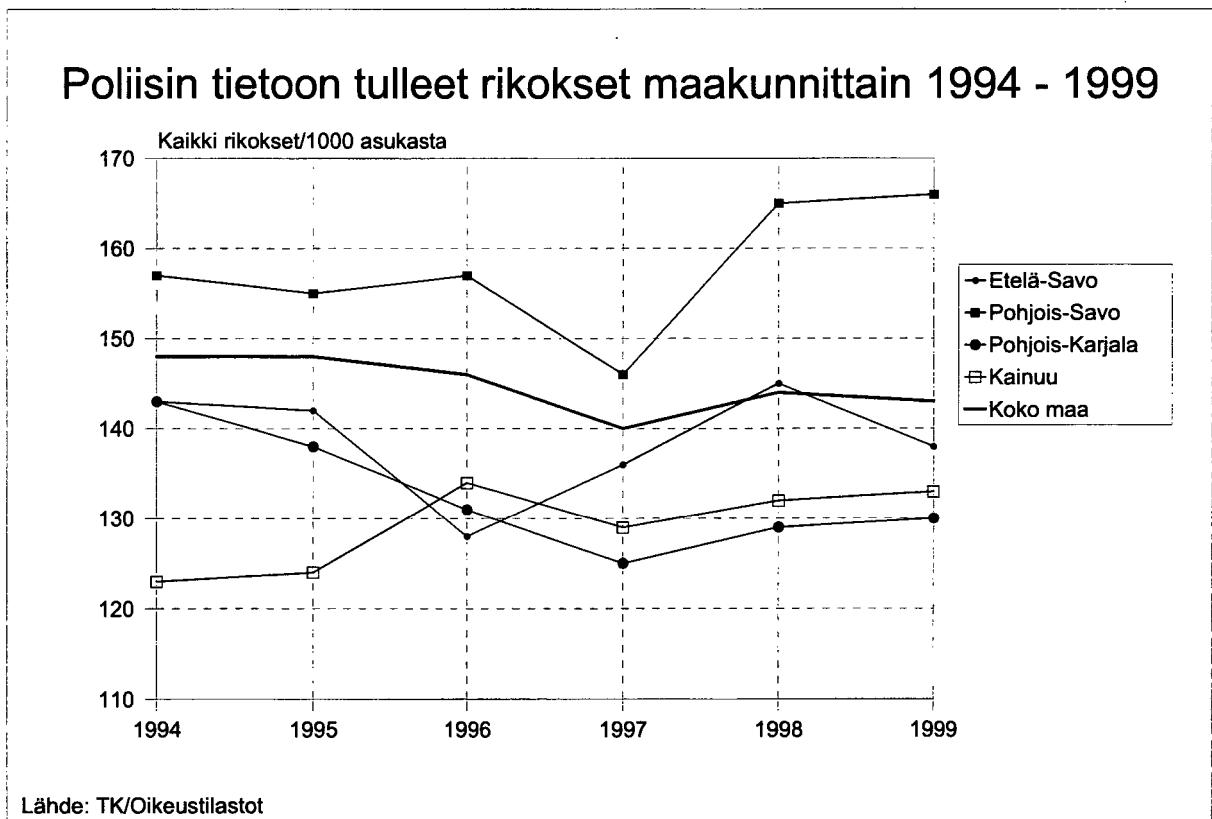
Kunnittain tarkasteltuna poliisin tietoon tulleita rikoksia suhteessa asukaslukuun oli vuonna 1998 eniten Juvalla ja Leppävirralla. Pienen tämä suhde oli Enonkoskella ja Vehmersalmella. Rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli suhteellisesti vähiten Valtimon ja Anttolan kunnissa, eniten Joensuussa ja Pieksämäellä.

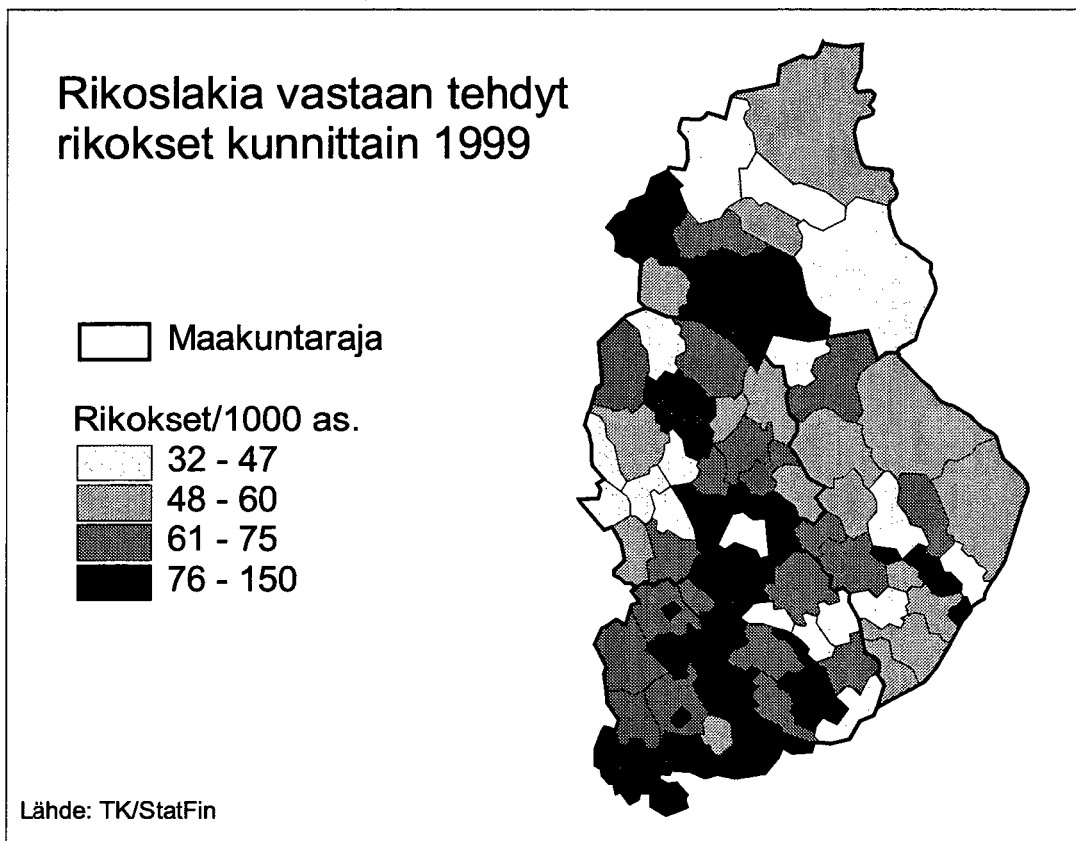
Kuva 127. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 1999.

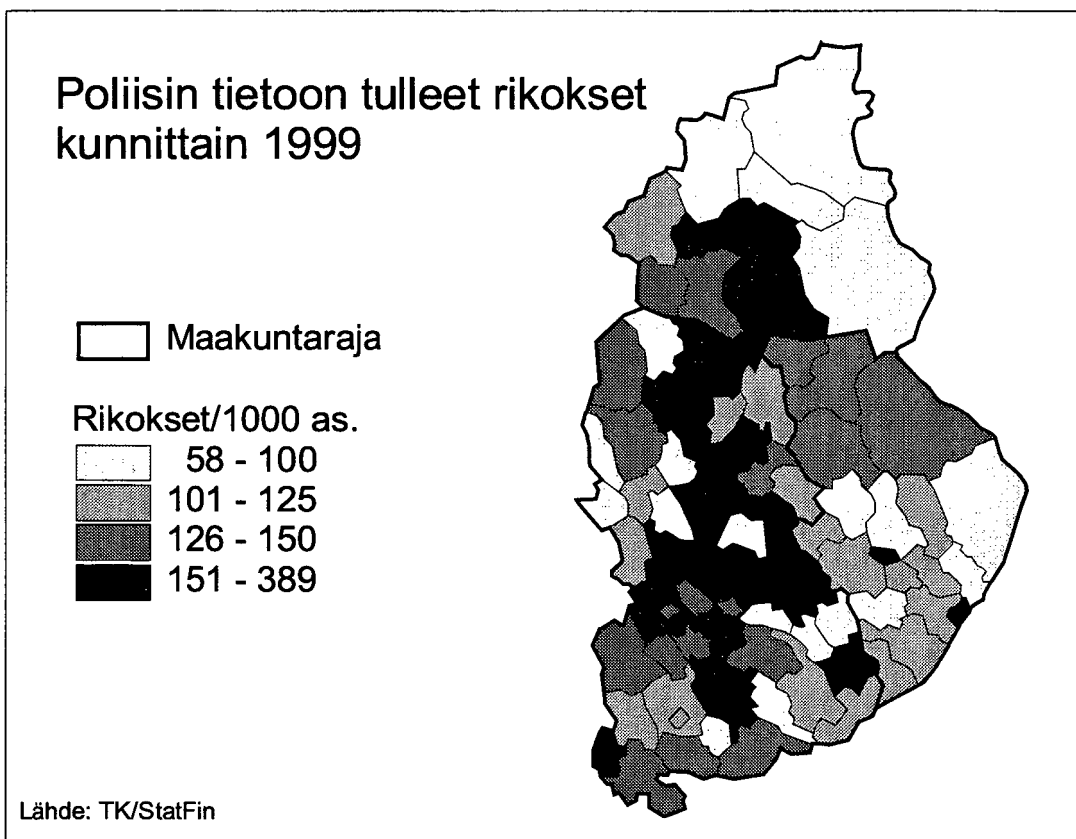
Kuva 128. Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 – 1999.

Kuva 129. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1994 – 1999.

Kuva 130. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 1999.

Kuva 131. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 1999.

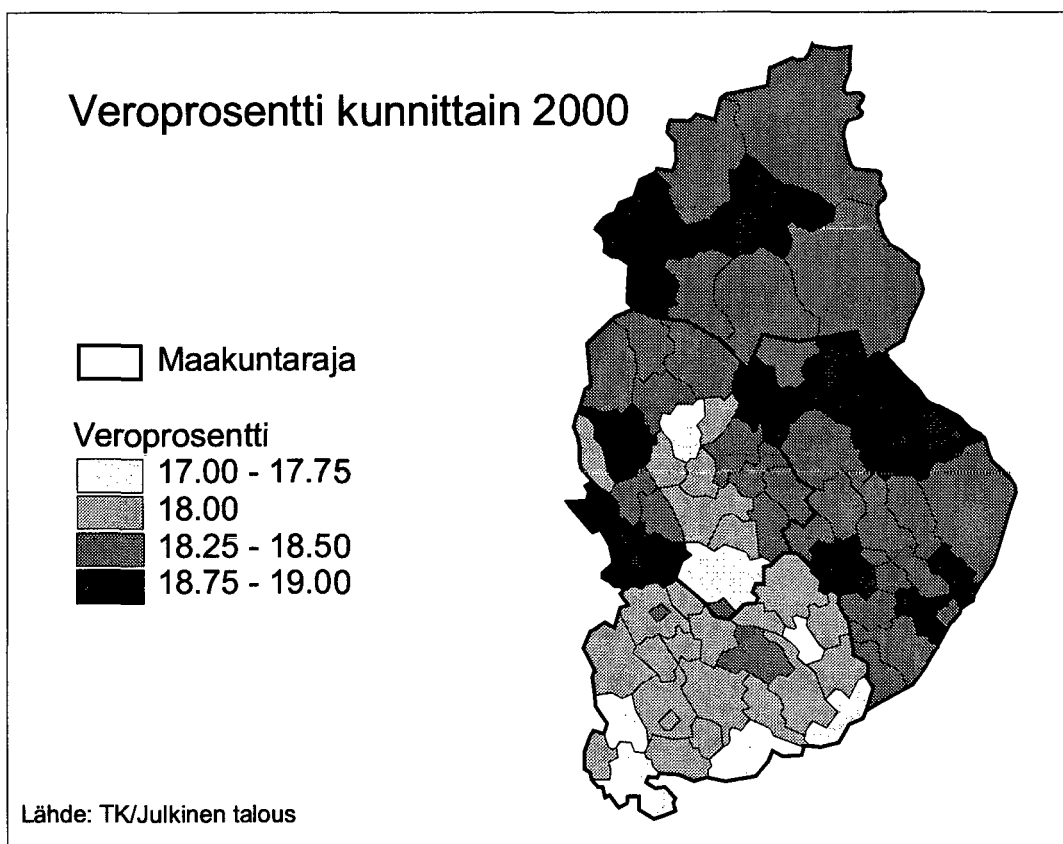
KUNNALLISTALOUS

Katsauksessa esitetyt kunnallistaloutta kuvaavat tunnusluvut on laskettu Kuntaliiton suositusten mukaisesti. Ne eivät ole vertailukelpoisia vuonna 1996 tai sitä aikaisemmin julkaistujen tunnuslukujen kanssa, koska vuoden 1997 alussa Manner-Suomen kunnissa otettiin käyttöön uusi kirjanpitojärjestelmä, jossa soveltuvien osin noudatetaan kirjanpitolakia. *Verrattaessa tunnuslukuja toisiin kuntiin ja keskiarvoihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapaa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.* Kunnallistalouden käsitteiden selitykset ja laskukaavat löytyvät julkaisun lopusta.

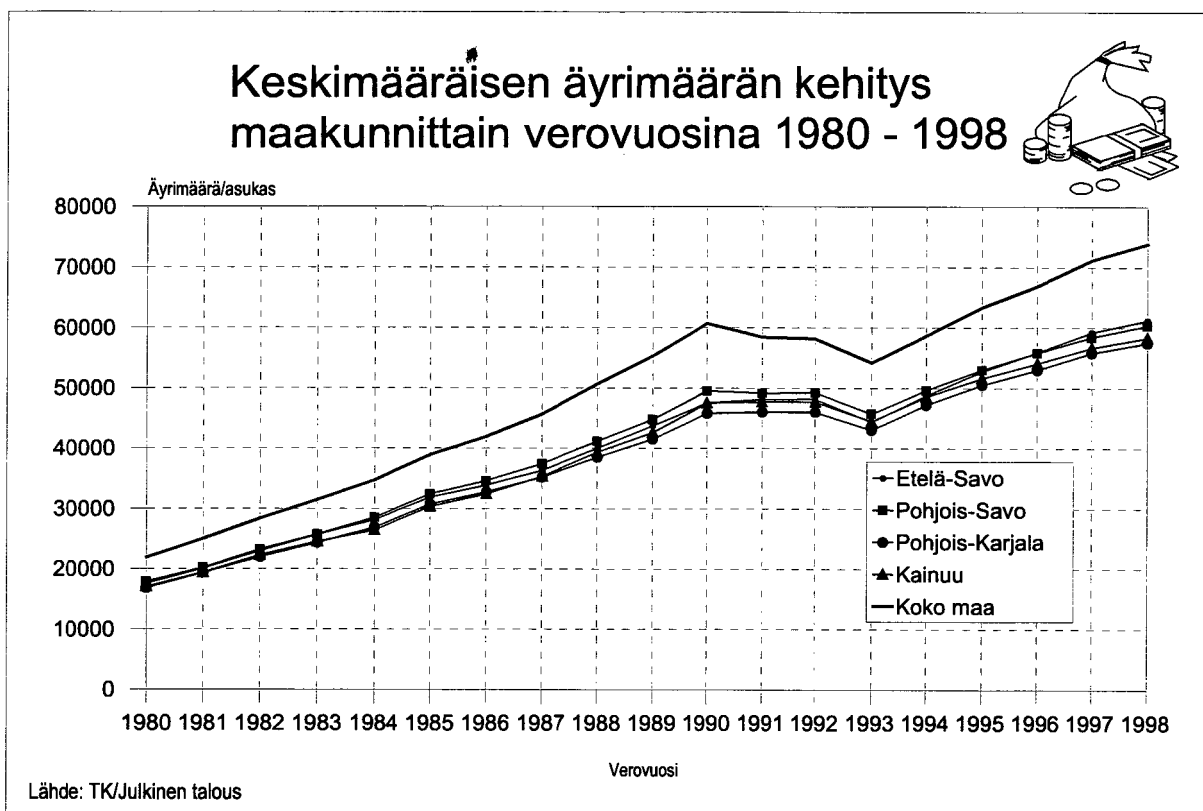
Veroprosentti vaihtelee vuonna 2000 Itä-Suomen kunnissa 17.00 ja 19.00 välillä. Leppävirralla ja Lapinlahdella veroprosentti on pienin. Kahdeksassa kunnassa veroprosentti on 19.00.

Keskimääräinen äyrimäärä asukasta kohti on kasvanut verovuoden 1993 jälkeen kaikissa Itä-Suomen maakunnissa. Pohjois-Savossa äyrimäärä asukasta kohti on ollut korkein lähes koko tarkastelukauden (1980 – 1998), mutta jakson viimeisinä vuosina korkeimmat verotulot on saatu Etelä-Savossa. Kaikissa Itä-Suomen maakunnissa kuntien keskimääräinen äyrimäärä on kuitenkin maan keskiarvoa pienempi. Pohjois-Karjalan kunnissa äyrimäärä on ollut alueen pienin.

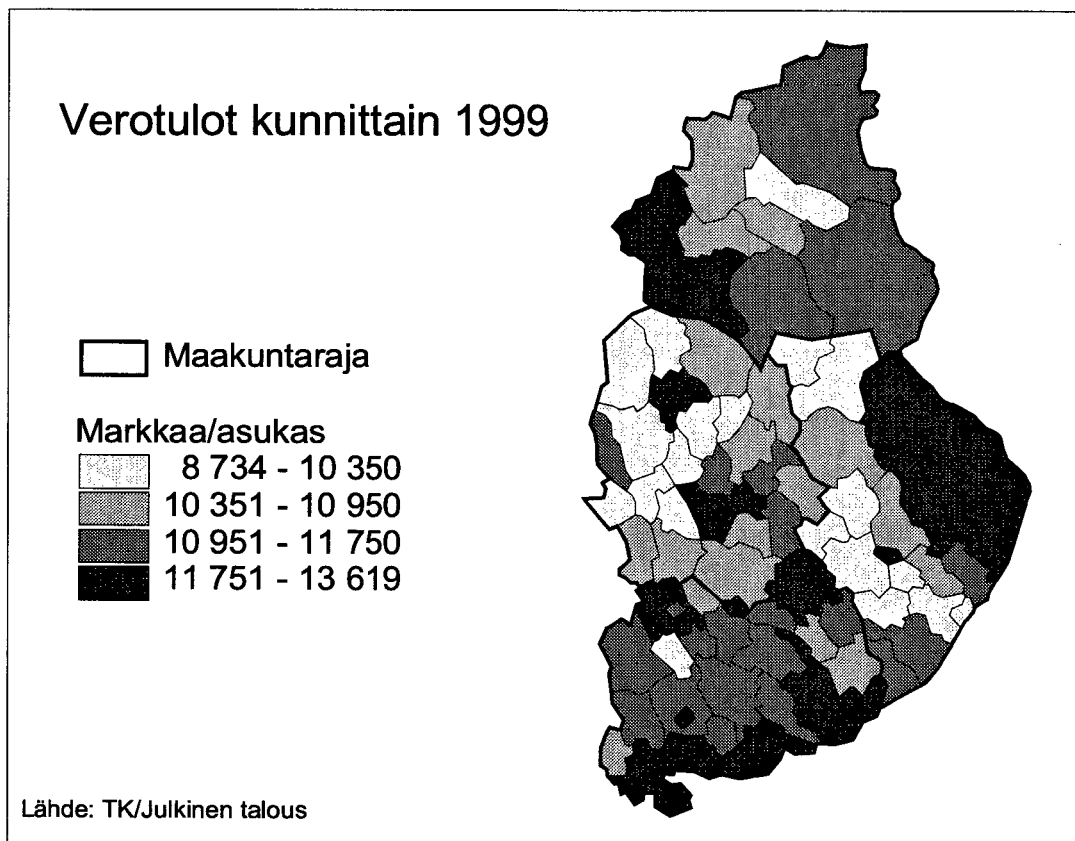
Verotulot olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 13 921 markkaa asukasta kohti vuonna 1999. Itä-Suomessa korkeimmat verotulot saatiin Varkaudessa (13 619 mk/as) ja Lieksassa (13 107 mk/as). Yhdessäkään kunnassa ei siis ylletty maan keskimääräisiin verotuloihin. Suhteellisesti vähiten verotuloja saivat Pohjois-Karjalassa sijaitsevat Polvijärvi, Rääkkylä ja Valtimo, alle 8 800 markkaa/asukas.

Kuva 132. Veroprosentti kunnittain 2000.

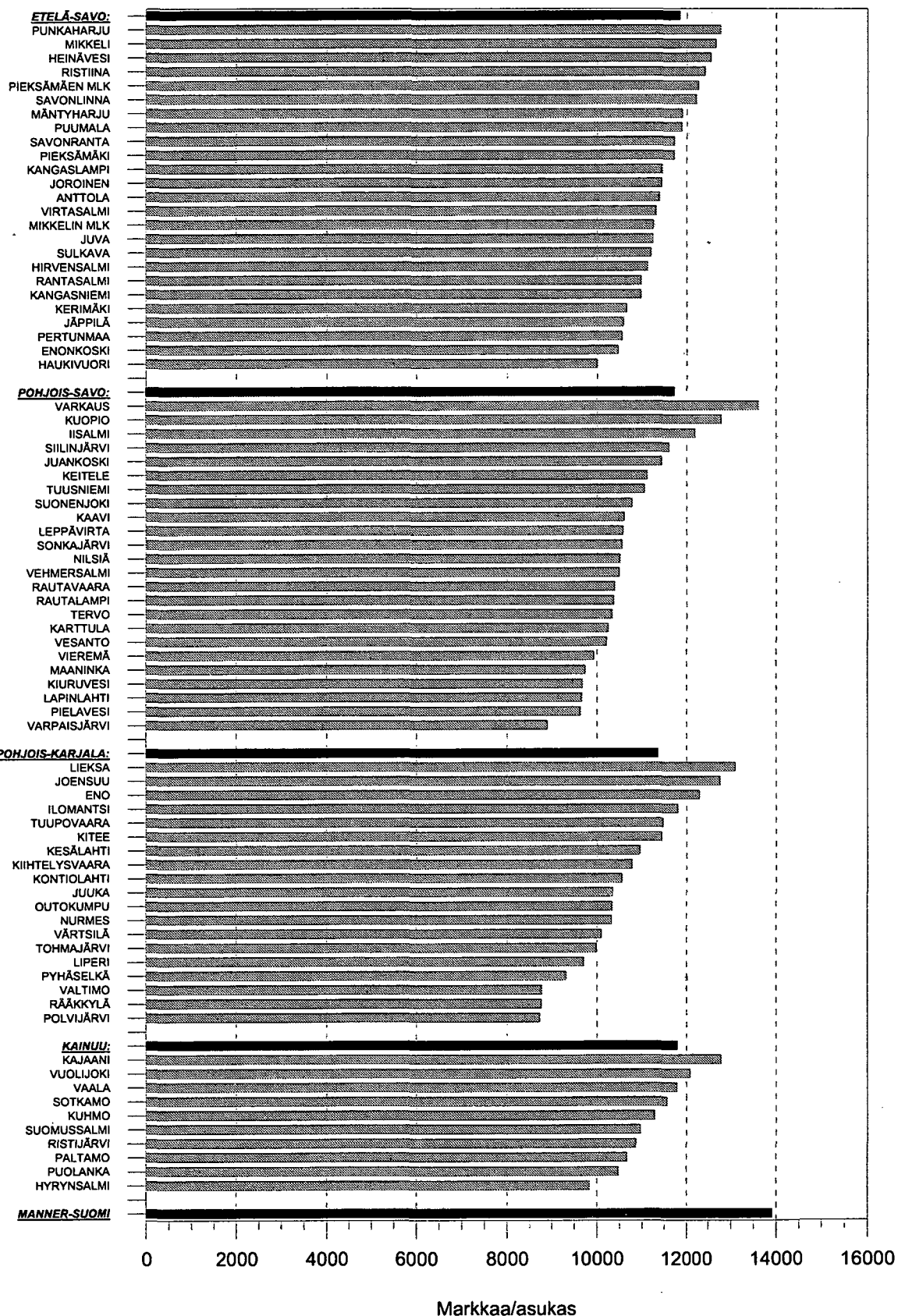

Kuva 133. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys maakunnittain verovuosina 1980 – 1998.

Kuva 134. Verotulot kunnittain 1999.

Verotulot kunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 135. Verotulot kunnittain 1999.

Kunnan vuosikate (markkaa/asukas) oli vuonna 1999 Itä-Suomessa negatiivinen 17 kunnassa. Värtsilässä ja Sulkavalla se oli pienempi kuin -1 000 markkaa/asukas. Juuassa vuosikate oli tuolloin paras, lähes 2 000 markkaa asukasta kohti.

Kunnan toimintakate (markkaa/asukas) oli negatiivisin Ristijärvellä, Tuupovaarassa, Sulkavalla, Puumalassa ja Rautavaaralla, yli 19 200 markkaa asukasta kohti.

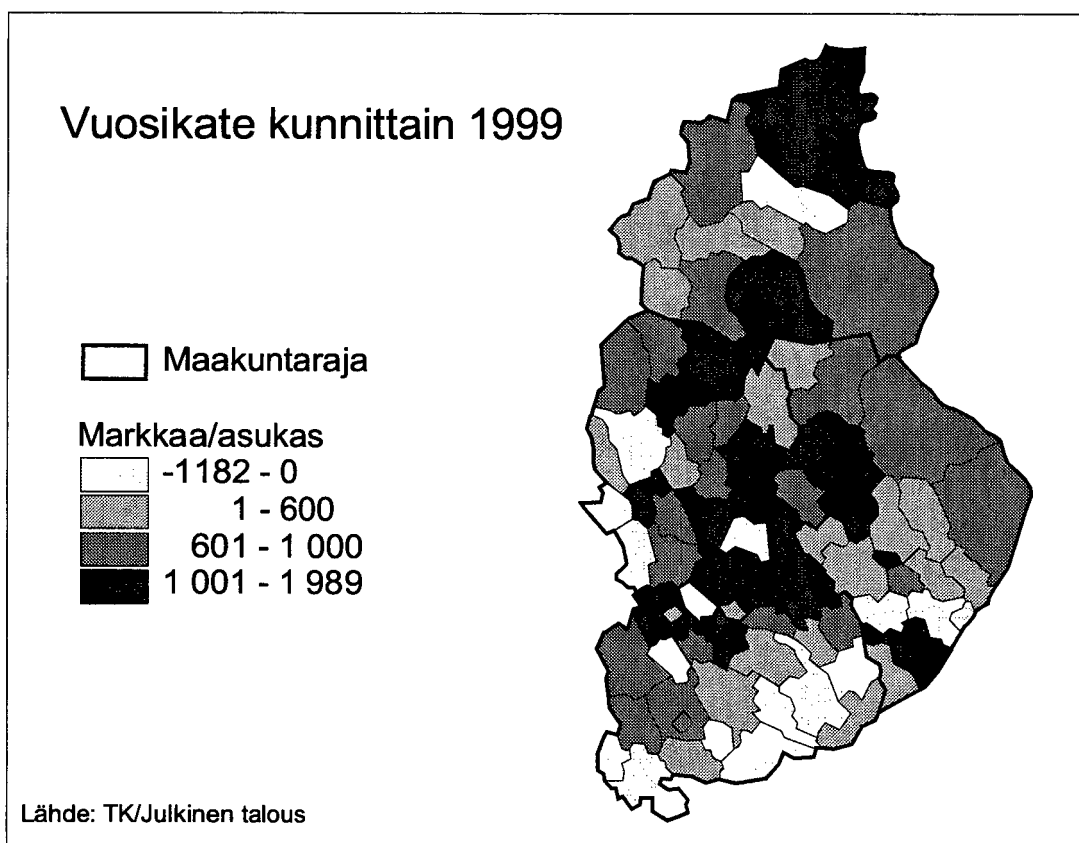
Lainakanta oli vuonna 1999 Pohjois-Savossa suhteellisesti suurin Keiteleellä, Etelä-Savossa Mikkelissä, Kainuussa Vaalassa ja Pohjois-Karjalassa Rääkkylässä. Keiteleellä ja Mikkelissä lainakanta oli yli 11 000 markkaa/asukas.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) vaihteli alueella Juuan ja Puumalan alle 11 %:sta Mikkelin 69.1 %:iin.

Kassan riittävyys oli vuonna 1999 paras Tervossa, 211 päivää. Punkaharjulla, Mikkelin maalaiskunnassa, Mikkelissä, Kiuruvedellä ja Kiihtelysvaaralla kassan riittävyys oli vain kaksi päivää. Kassan riittävyyden laskukaava poikkeaa ennen vuotta 1997 käytetystä kassan riittävyyden (pv) laskukaavasta.

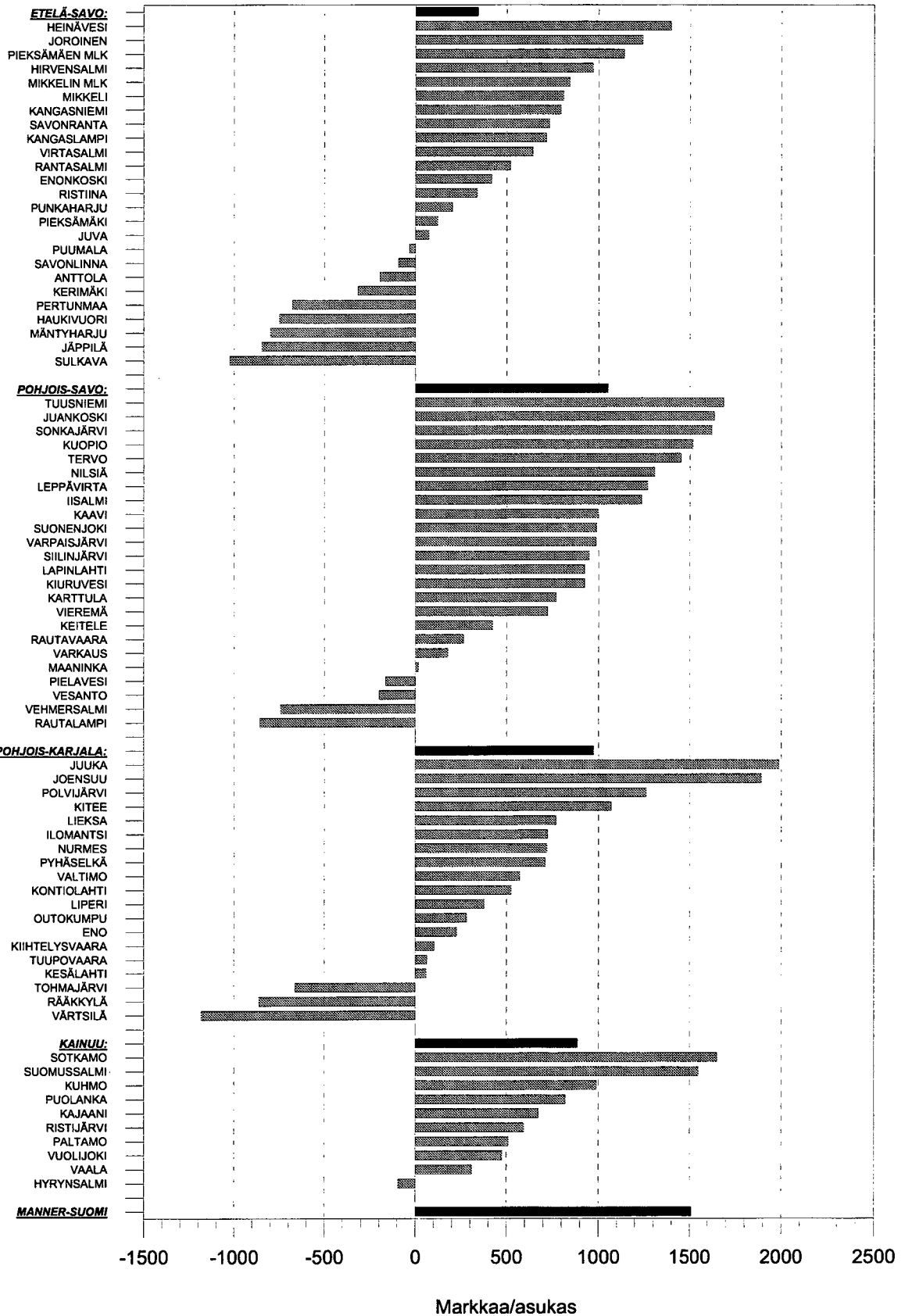
Yleishallinnon nettokustannukset asukasta kohti laskettuna olivat suurimmat Värtsilässä, yli 2 500 markkaa asukasta kohti, ja pienimmät Savonlinnassa, vain 210 markkaa/asukas.

Kunnan henkilökuntaa oli suhteellisesti eniten Vaalassa, 88 työntekijää tuhatta asukasta kohti. Suhteessa vähiten kunnalla oli henkilökuntaa Ristiinassa ja Värtsilässä.

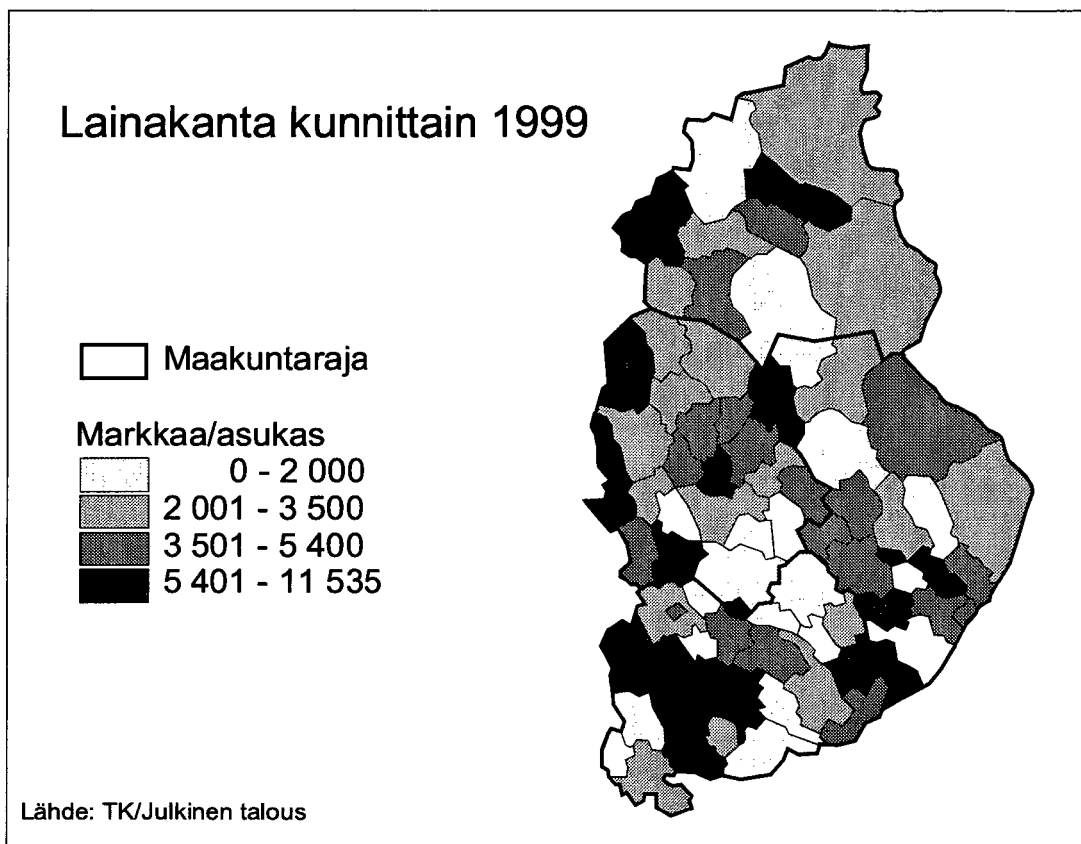
Kuva 136. Vuosikate kunnittain 1999.

Vuosikate kunnittain 1999

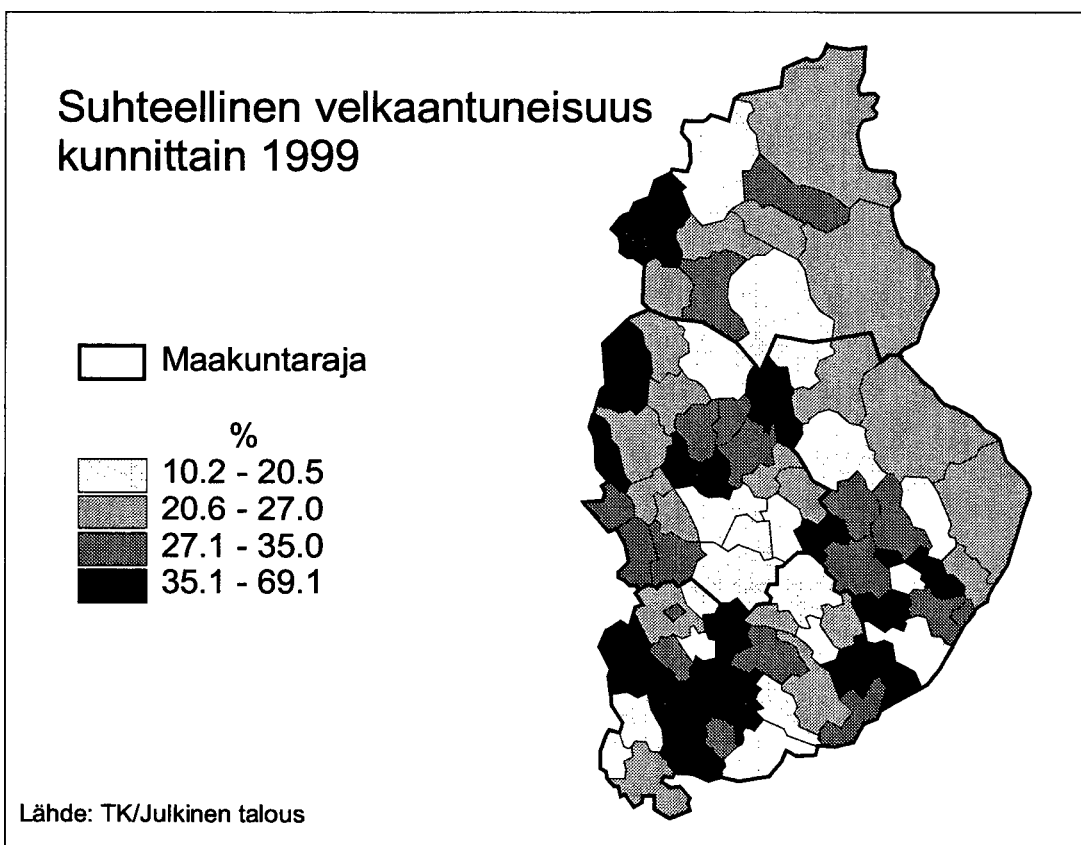

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 137. Vuosikate kunnittain 1999.

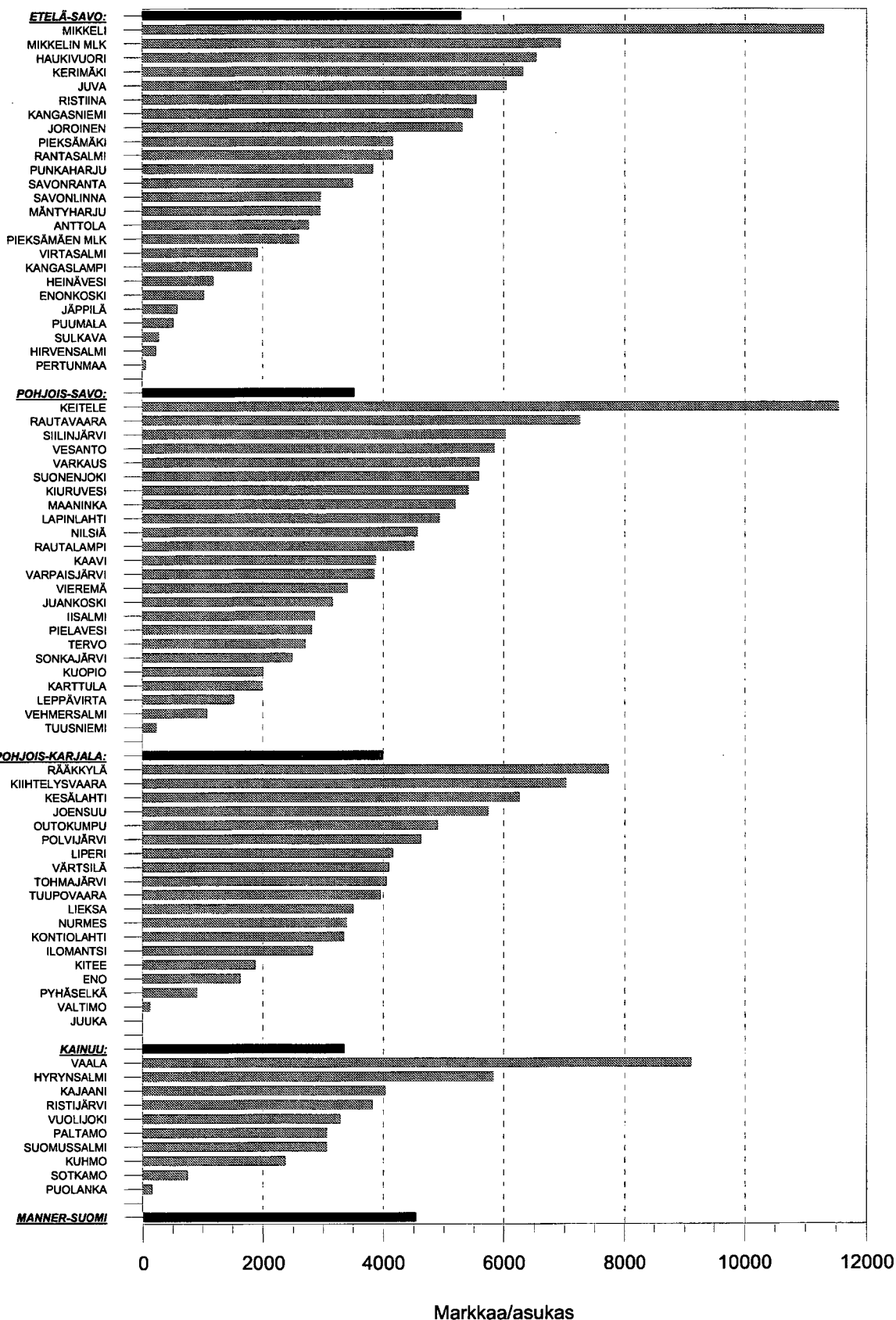

Kuva 138. Lainakanta kunnittain 1999.

Kuva 139. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 1999.

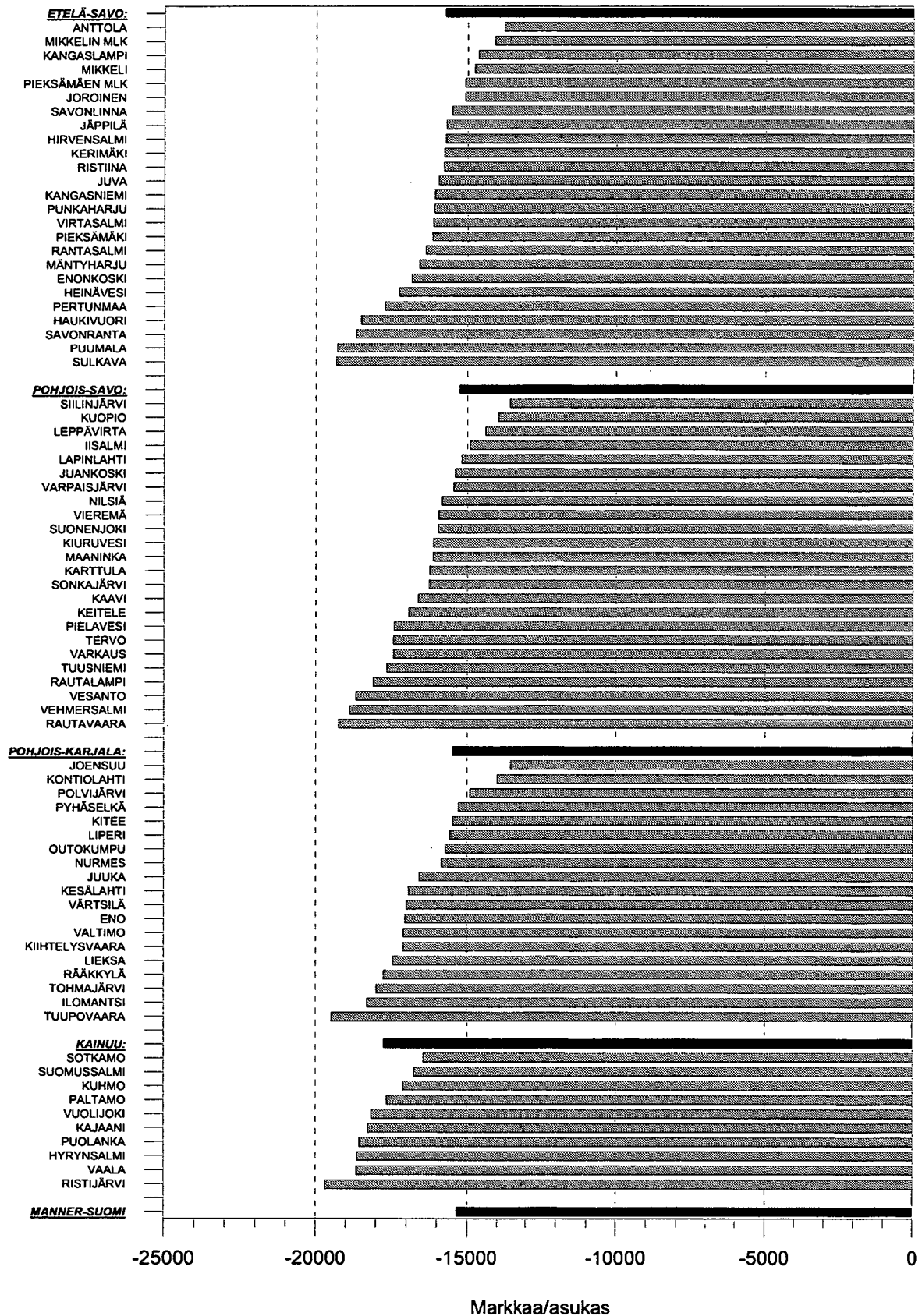
Lainakanta kunnittain 1999

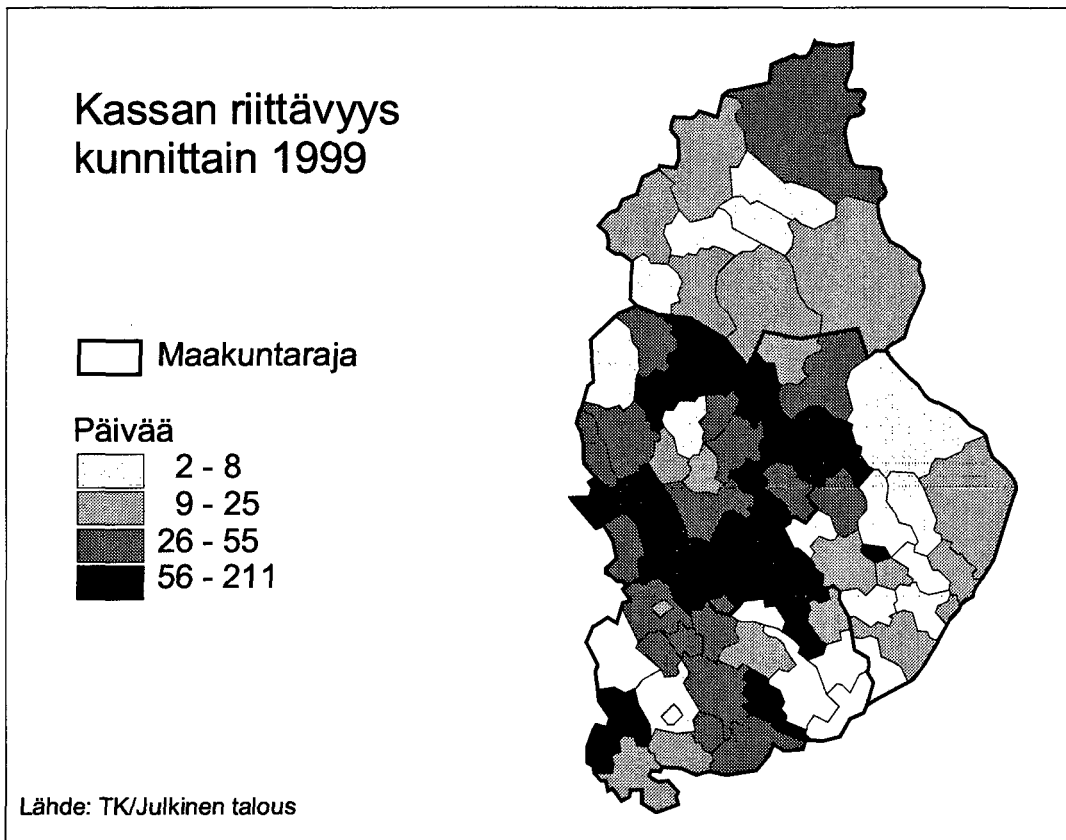
Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 140. Lainakanta kunnittain 1999.

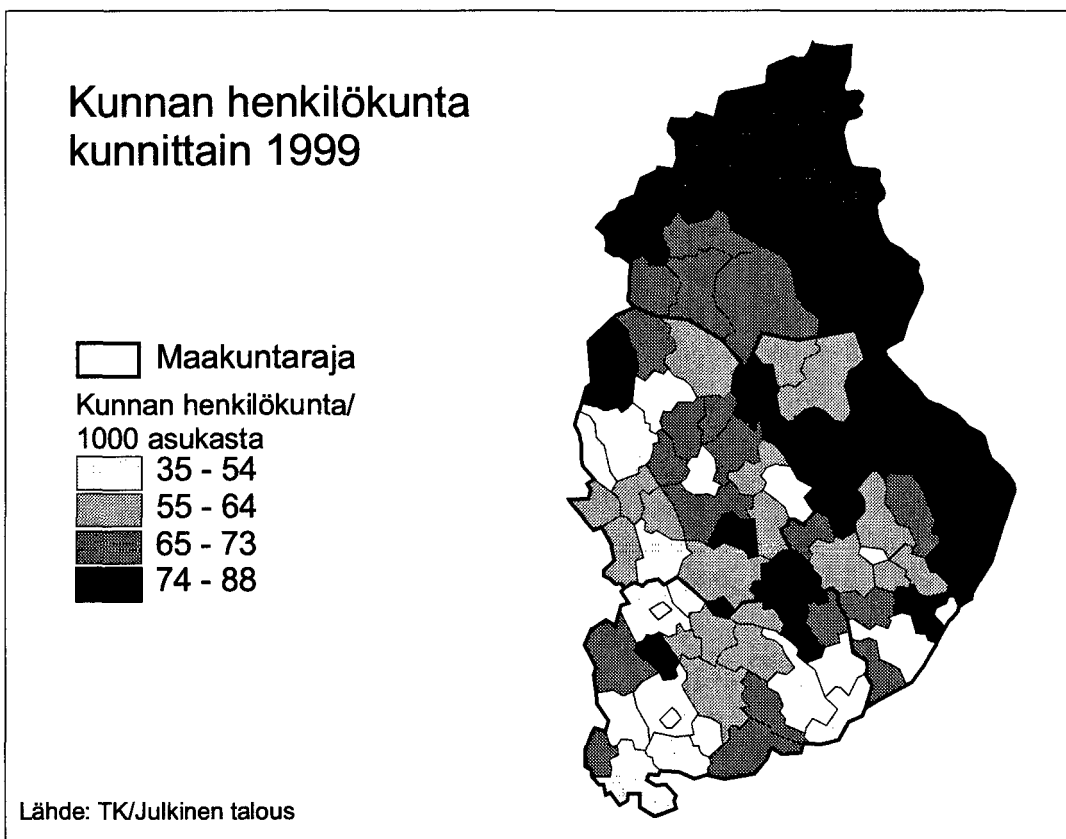
Toimintakate kunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

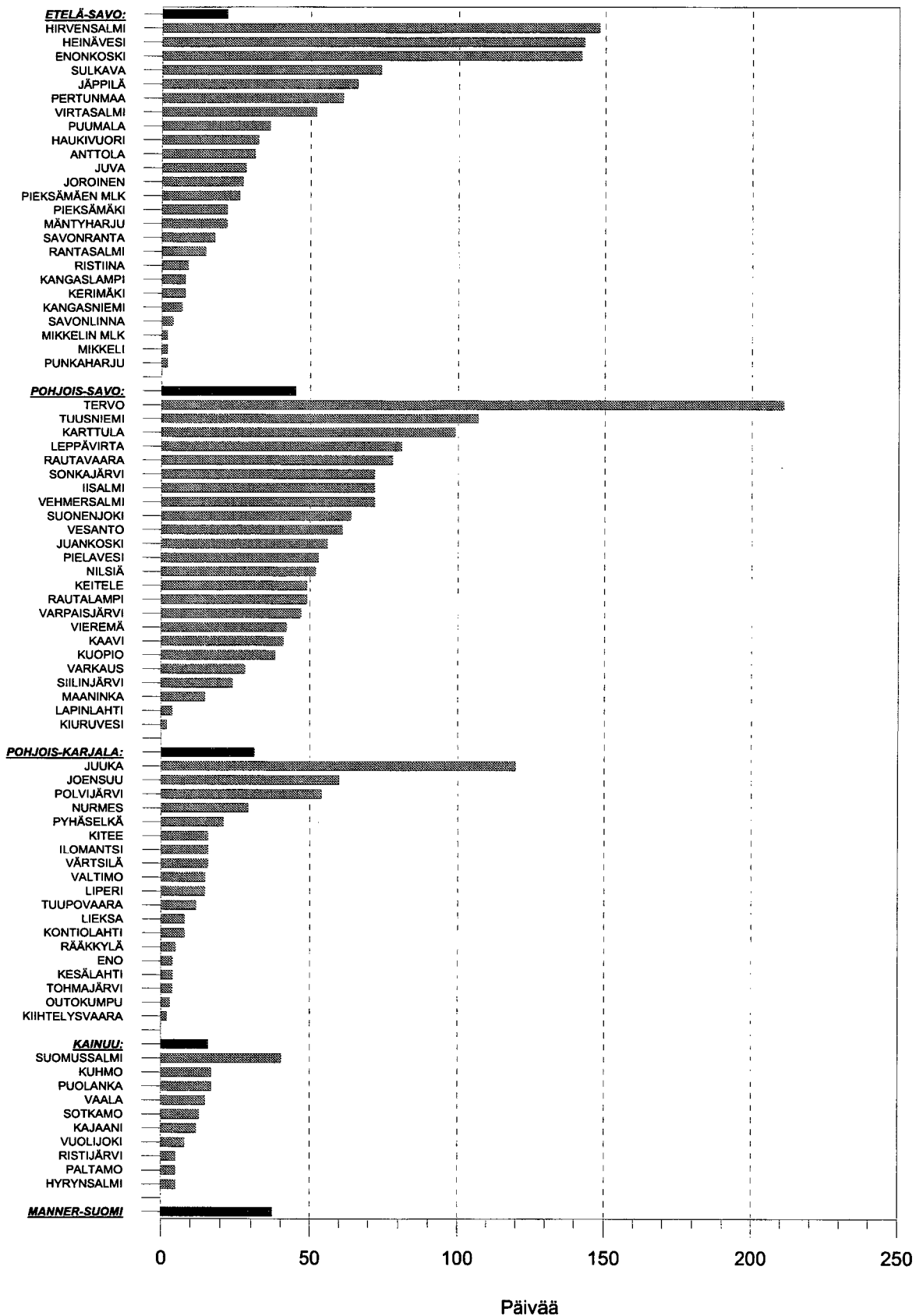

Kuva 142. Kassan riittävyys kunnittain 1999.

Kuva 143. Kunnan henkilökunta kunnittain 1999.

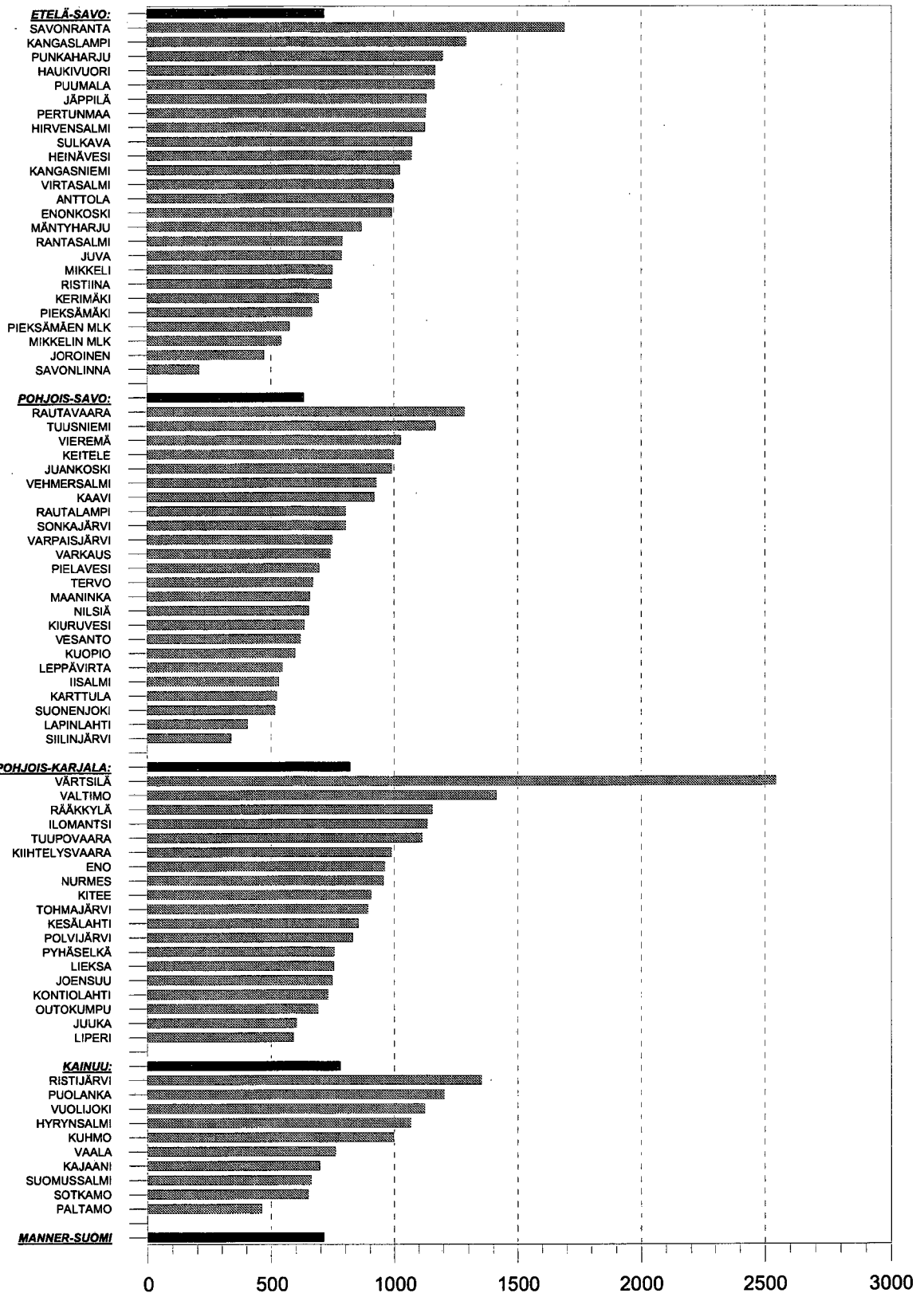
Kassan riittävyys kunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 144. Kassan riittävyys kunnittain 1999.

Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Markkaa/asukas

Kuva 145. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 1999.

ALUEPOLITIikka

Kansallisella ja Euroopan Unionin aluepolitiikalla edistetään maan eri osien omista lähtökohdista tapahtuvaa kehitystä ja tuetaan kehitykseltään heikompia alueita. EU:n aluepolitiikan olennaisia osia ovat alue- ja rakennepoliittiset toimenpiteet, joita rahoitetaan yhteisin varoin muodostettujen rakennerahastojen avulla.

EU-tuen suuntaamiseksi oikeisiin kohteisiin on sovittu tavoiteohjelmista. Ohjelmakaudella 2000 – 2006 tavoitteita on kolme, joista kaksi on alueellista. *Tavoite 1 -ohjelmalla* tuetaan kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden kehittämistä ja rakenteellista muutosta. Etelä-Savo, Kainuu, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo muodostavat yhdessä *Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelman*. Toinen Suomessa sovellettava tavoite 1 -ohjelma on *Pohjois-Suomen tavoite 1 -ohjelma*. *Tavoite 2 -ohjelma* tähtää rakennemuutoksesta kärsivien maaseutu- ja kaupunkialueiden kehittämiseen (lähde: Sisäasiainministeriö).

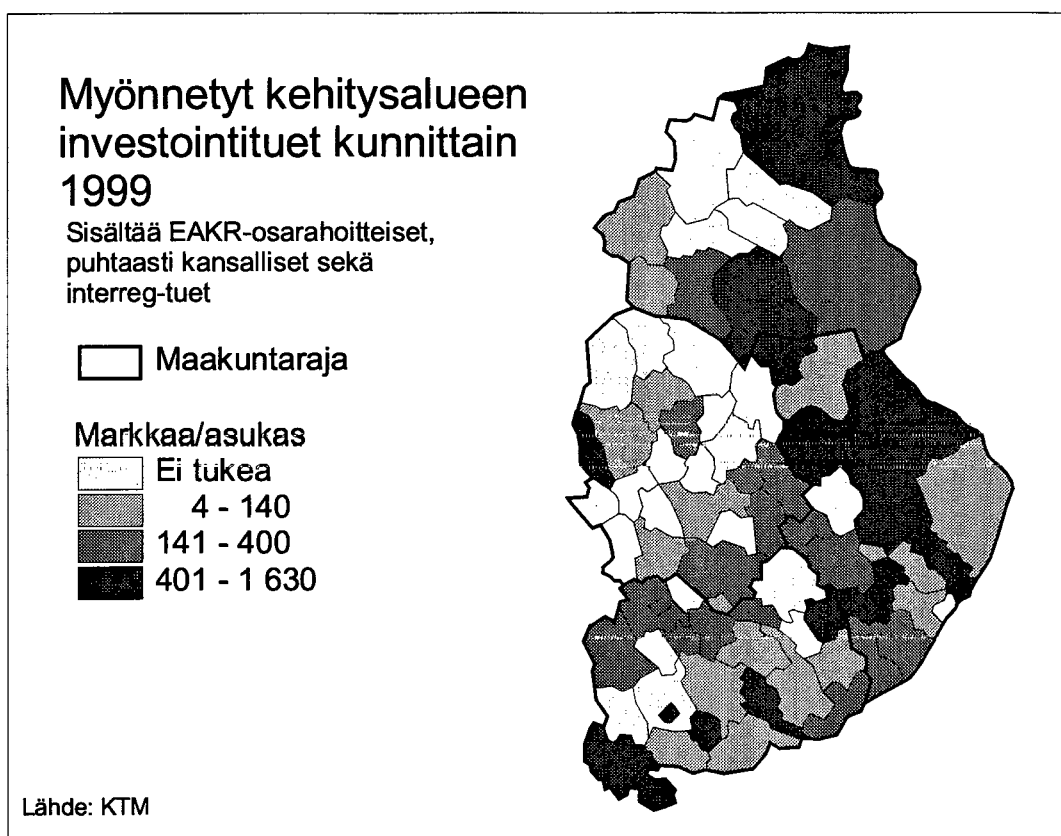
Yritystuet

TE-keskuksen yritysosasto voi osarahoittaa yritysten investointi- ja kehittämishankkeita. Tärkeimmät rahoitusmuodot ovat kehitysalueen investointituki, pienyritystuki, pk-yritysten kehittämistuki, toimintaympäristötuki, kansainvälistymistuki ja energiatuki. Kotimaisten valtion varojen lisäksi TE-keskusten kautta kanavoituu Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) varoja. EAKR-rahastosta tuetaan mm. Interreg -yhteisöaloitetta, jonka tarkoituksena on edistää rajat ylittävää yhteistyötä. EAKR:n vastuuministeriönä toimii Sisäasiainministeriö.

Kehitysalueen investointitukea voidaan myöntää tuotannollisille, matkailualan ja yrityspalveluyrityksille, jotka aloittavat tai laajentavat toimintaansa kehitys- tai rakennemuutosalueella ja joilla on edellytykset kannattavaan toimintaan. *Pk-yritysten kehittämistukea* voidaan myöntää tuotannon, tuotteiden, liikkeenjohdon tai markkinoinnin kehittämishankkeisiin. Tavoitteena on kilpailukyvyyn parantaminen ja kansainvälistymisen edistäminen. Pk-yritykseksi luetaan yritys, jonka henkilöstö on alle 250 ja liikevaihto alle 240 milj. markkaa tai taseen loppusumma alle 162 milj. markkaa. *Pienyritystukea* voidaan myöntää tuotanto-, matkailu- ja yrityspalveluyrityksille, jotka edistävät yritystoiminnan kehitystä erityisesti maaseutu- ja rakennemuutosalueella. Pienyrityksen henkilöstön määrä on alle 50 ja liikevaihto alle 42 milj. markkaa.

Kansainvälistymistuki on tarkoitettu vientitoimintaansa aloittaville tai vahvistaville pk-yrityksille, joilla on riittävät edellytykset menestykselliseen vientitoimintaan. *Tuki yritysten toimintaympäristön parantamiseen* voidaan myöntää koko maassa yhteisöjen, säätiöiden, yritysten ja yksityishenkilöiden hankkeisiin, jotka kehittävät pk-yritysten tarvitsemia palveluja alueella. Tukea myönnetään yritysten tarvitsemien neuvonta-, tutkimus-, laatu-, markkinointi-, tuotekehitys- ja suunnittelupalvelujen kehittämiseen liittyviin hankkeisiin (lähde: TE-keskus).

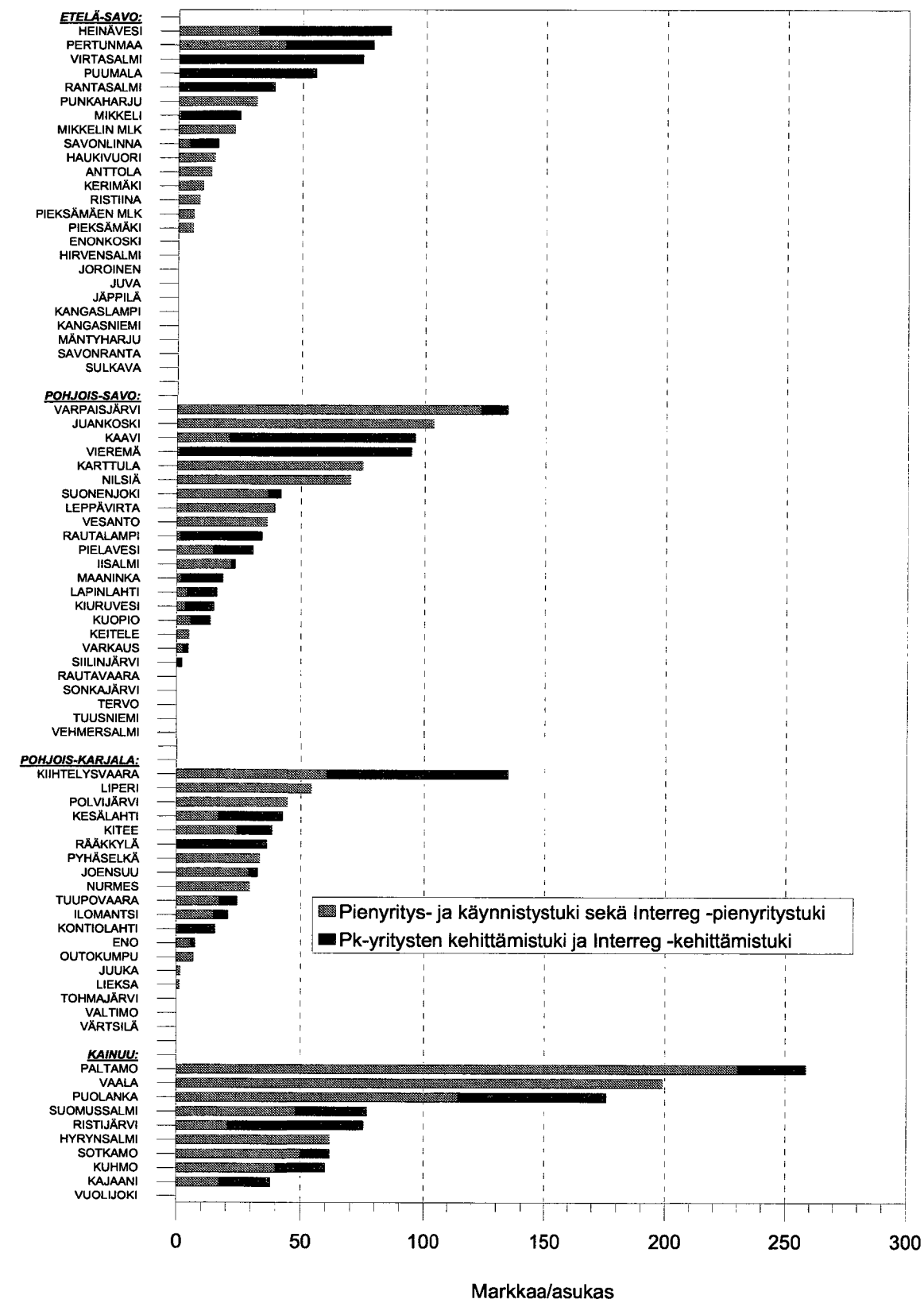
Itä-Suomessa kehitysalueetukea myönnettiin yhteensä 53 kuntaan. Suhteessa eniten tätä tukea suuntautui Valtimolle, Rääkkylään ja Tuupovaaralle, kuhunkin yli 1 300 markkaa asukasta kohti. Kansainvälistymistukea saatiin eniten Kiihtelysvaaralla ja Vieremällä (noin 100 mk/as) ja toimintaympäristötukea myöskin Valtimolla (345 mk/as). 13 kunnan yrityksille näitä tukia ei myönnetty lainkaan. Pienyritys- ja käynnistystukea sekä Interreg -pienyritystukea saivat Itä-Suomessa asukaslukuun nähden eniten Paltamo ja Vaala. Pk-yritysten kehittämistukea ja Interreg -kehittämistukea myönnettiin puolestaan suhteessa eniten Vieremälle.

Kuva 146. Myönnetyt kehitysalueen investointituet kunnittain 1999.

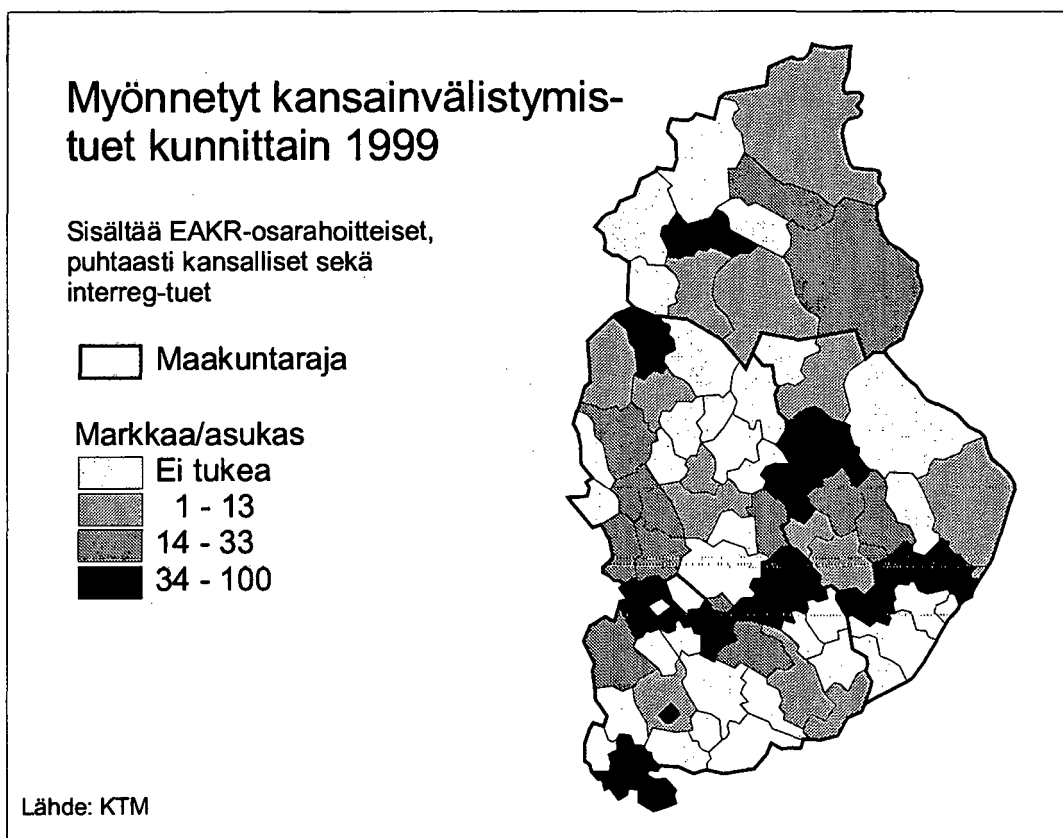
Myönnetty pienyritys- ja pk-yritysten tuet kunnittain 1999

Sisältää EAKR-osarahoitteiset, puhtaasti kansalliset sekä Interreg-tuet

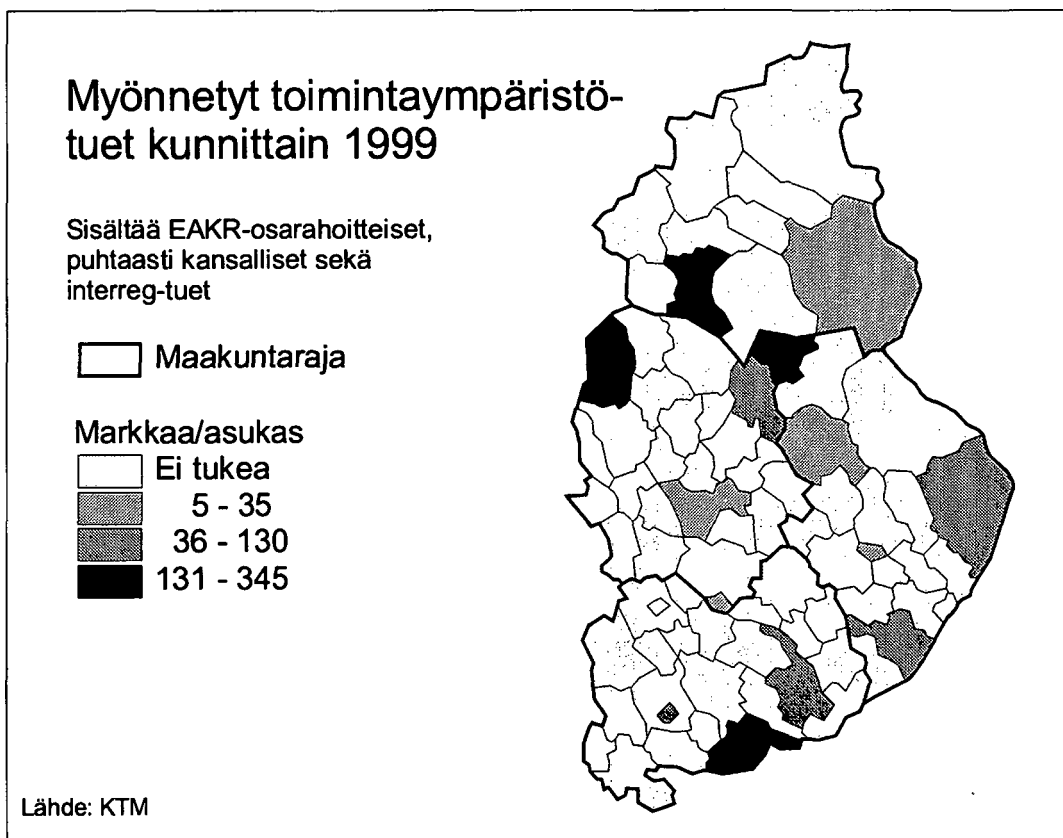

Lähde: KTM

Kuva 147. Myönnetty pienyritys- ja pk-yritysten tuet kunnittain 1999.

Kuva 148. Myönnettyt kansainvälistymistuet kunnittain 1999.

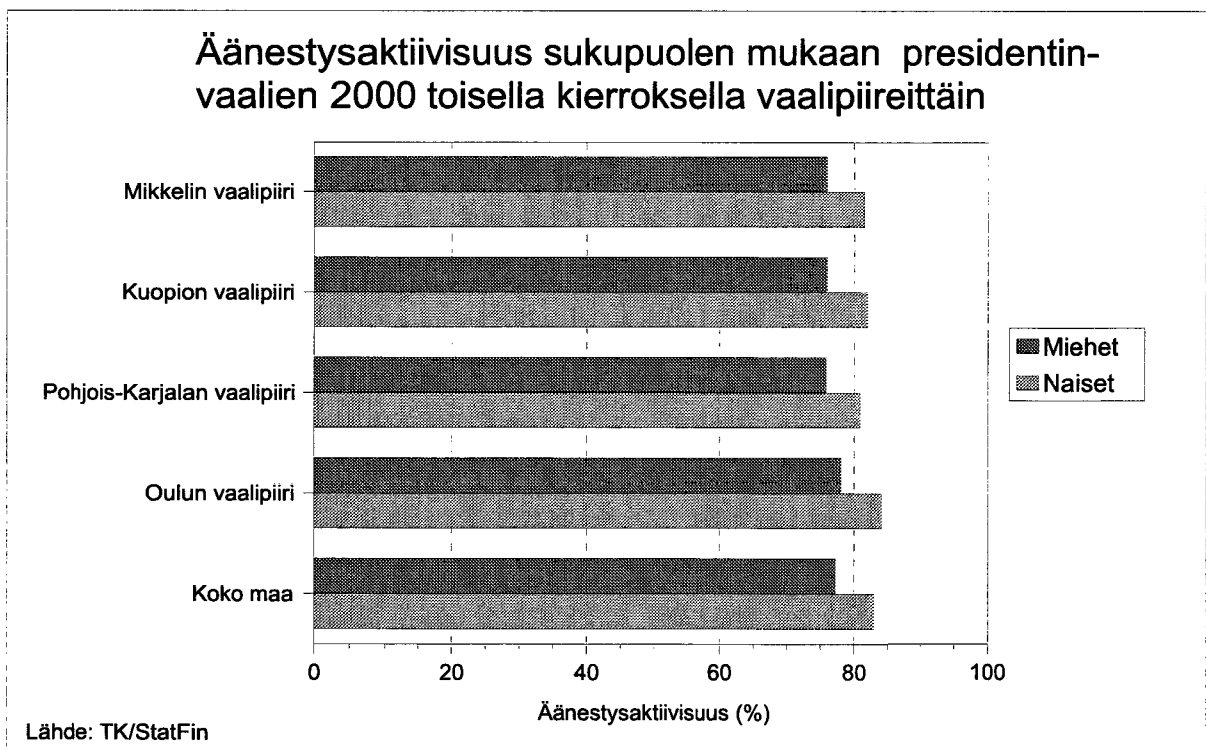
Kuva 149. Myönnettyt toimintaympäristötuet kunnittain 1999.

VAALIT

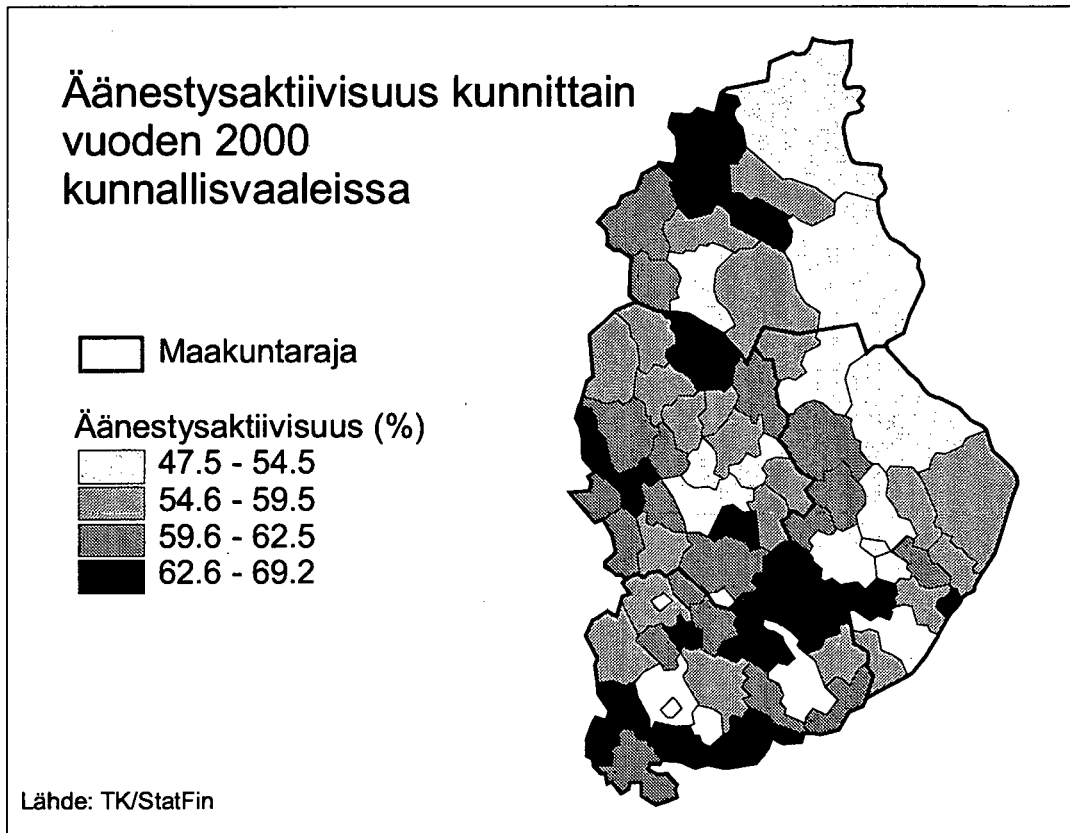
Suomessa toteutettiin vuonna 2000 presidentinvaalit ja myöhemmin samana vuonna kunnallisvaalit. Presidentinvaaleissa 76.9 % äänioikeutetuista äänesti ensimmäisellä kierroksella ja 80.2 % toisella kierroksella. Naiset äänestivät vaaleissa miehiä aktiivisemmin kaikissa vaalipiireissä. Itä-Suomen katsauksen alueella korkein äänestysprosentti saavutettiin Oulun vaalipiirissä, johon Kainuu kuuluu. Siellä 81.1 % äänioikeutetuista äänesti vaalien toisella kierroksella. Muissa Itä-Suomen vaalipiireissä äänestysprosentti jäi alle maan keskiarvon.

Kunnallisvaaleissa äänestysprosentti oli koko maassa 55.8 %, mikä on 5.5 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuoden 1996 kunnallisvaaleissa. Itä-Suomessa aktiivisimmin äänestivät Värtsilän ja Savonrannan kuntalaiset, joista noin 69 % kävi äänestämässä. Kajaanin, Kuopion ja Joensuun äänioikeutetuista sen sijaan alle puolet äänesti.

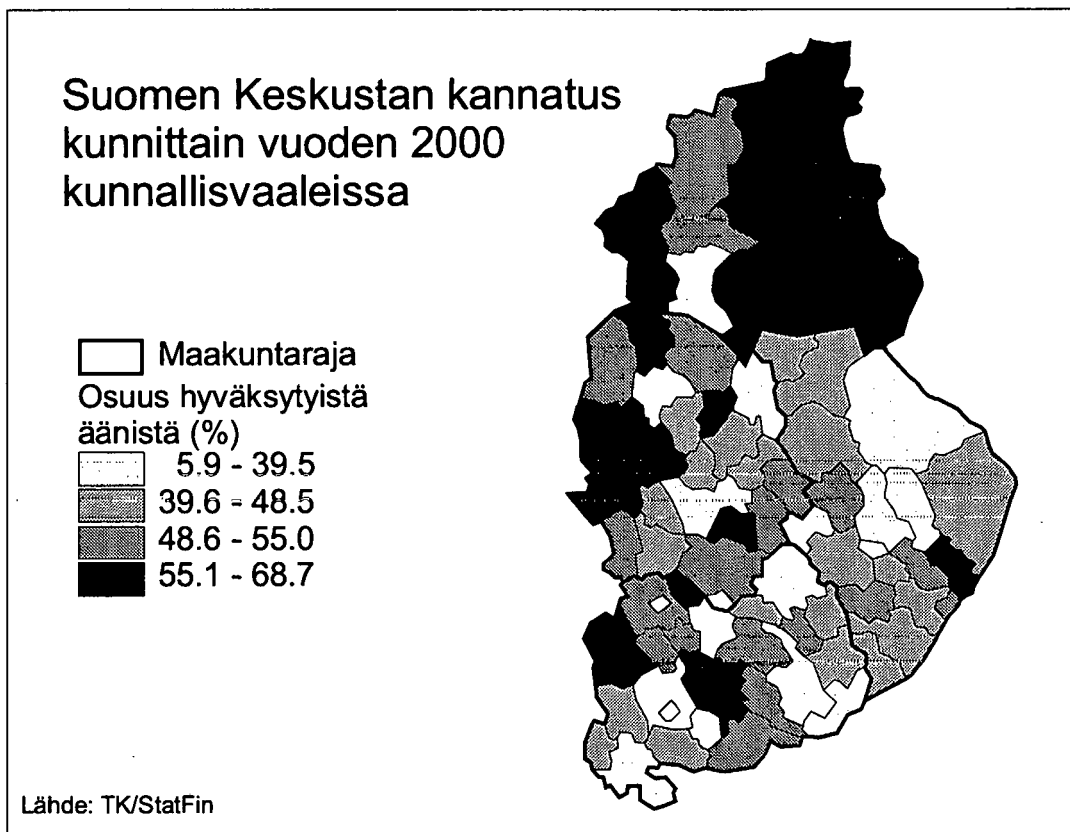
Suomen Keskustan kannatus kunnallisvaaleissa oli alueella suurinta Ristijärvellä, missä lähes 69 % äänioikeutetuista äänesti Keskustaa. Keskusta oli ainoa puolue, jota äänestettiin jokaisessa tarkastelualueen kunnassa. SDP:n osuus äänistä oli suurin Lieksassa, lähes puolet annetuista äänistä. Kansallista Kokoomusta kannatettiin eniten Ristiinassa ja Hirvensalmella, joissa Kokoomus sai yli neljänneksen äänistä. Rautavaaralla ja Suomussalmella puolestaan useampi kuin joka neljäs äänesti Vasemmistoliittoa. Vihreän Liiton ehdokkaita äänestettiin eniten Outokummussa ja Kuopiossa.

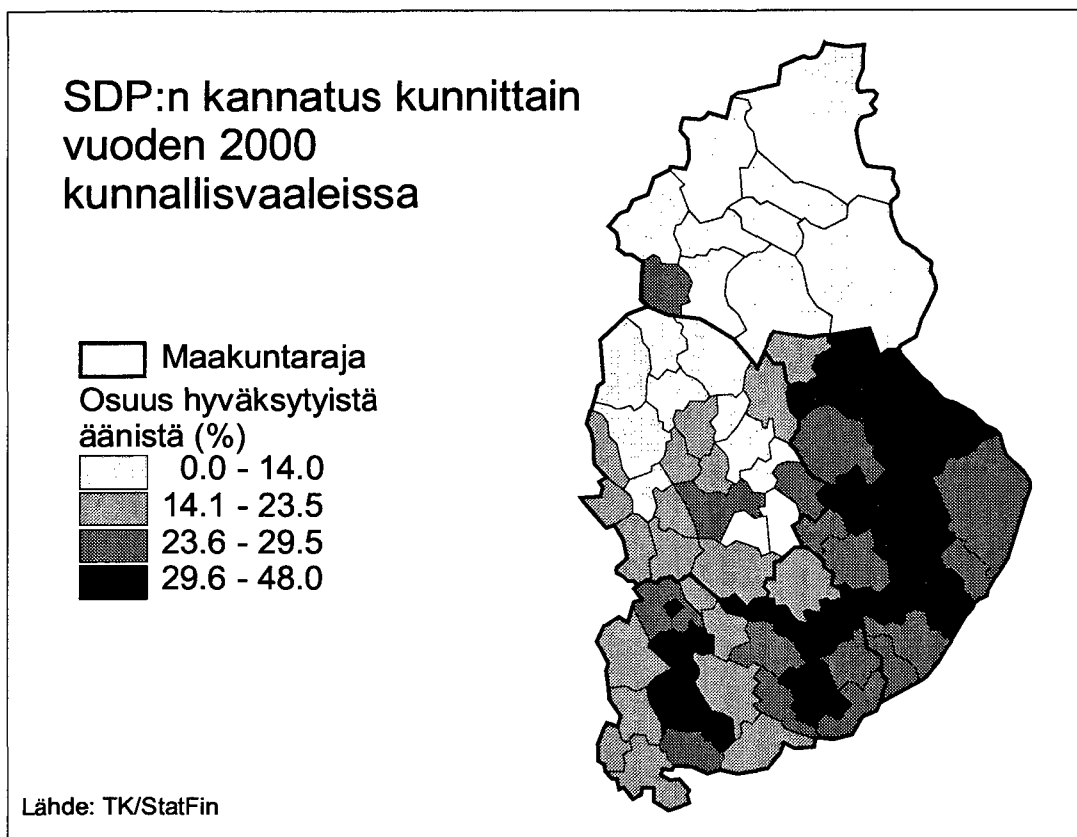
Kuva 150. Äänestysaktiivisuus sukupuolen mukaan presidentinvaalien 2000 toisella kierroksella maakunnittain.

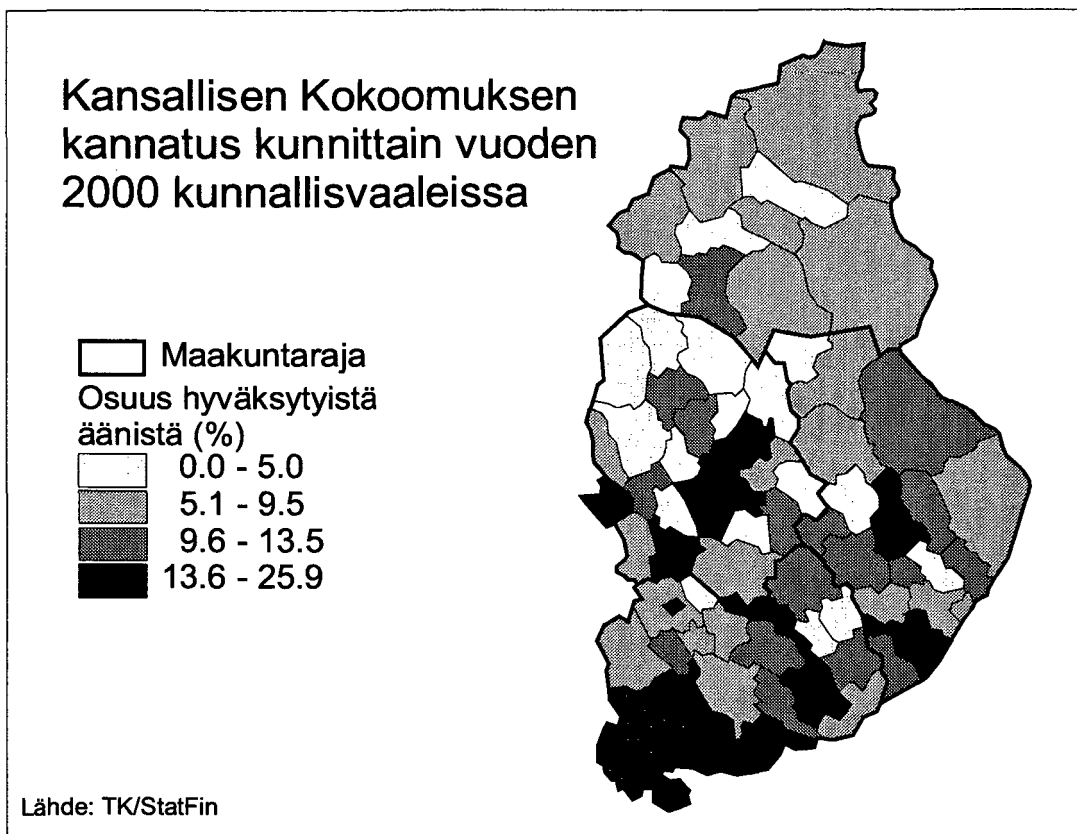
Kuva 151. Äänestysaktiivisuus kunnittain vuoden 2000 kunnallisvaaleissa.

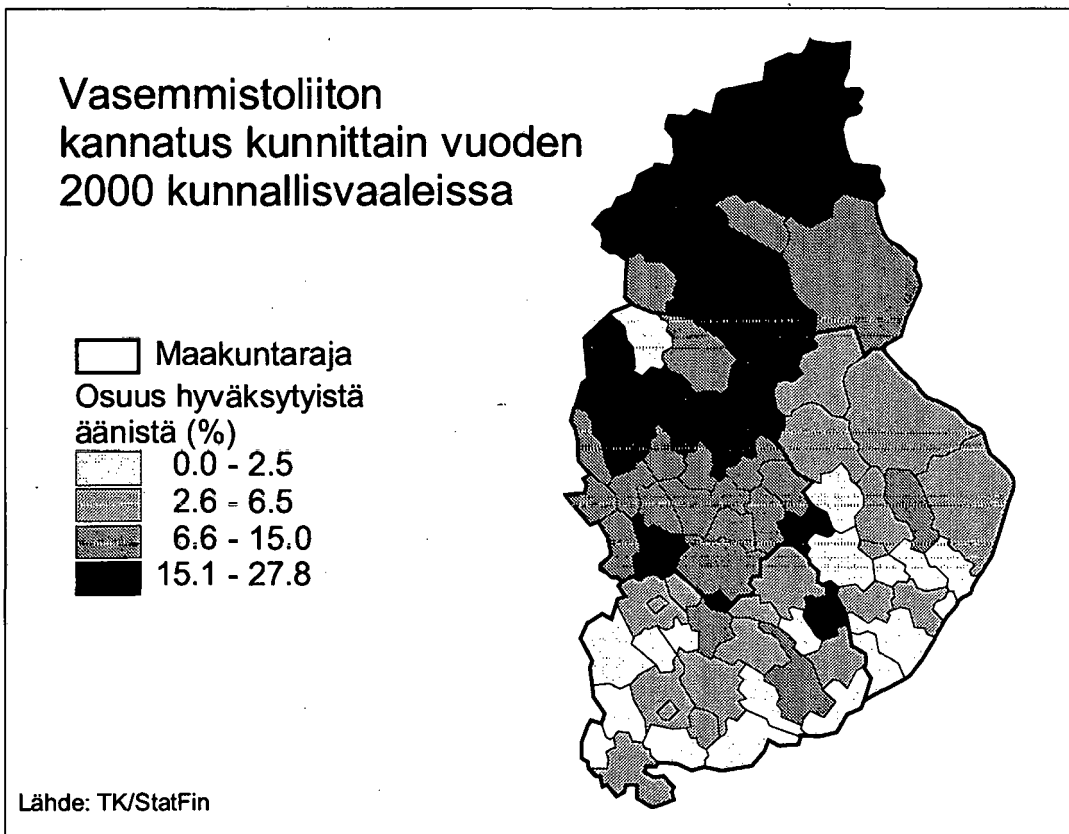
Kuva 152. Suomen Keskustan kannatus kunnittain vuoden 2000 kunnallisvaaleissa.

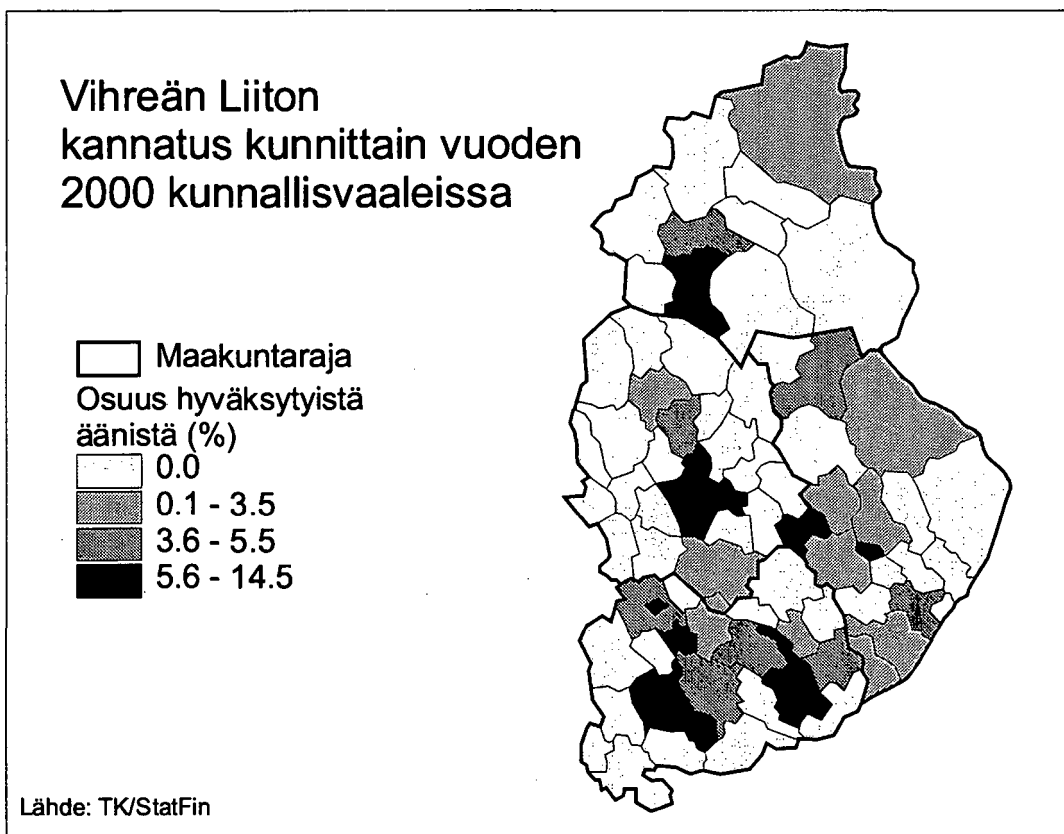
Kuva 153. SDP:n kannatus kunnittain vuoden 2000 kunnallisvaaleissa.

Kuva 154. Kansallisen Kokoomuksen kannatus kunnittain vuoden 2000 kunnallisvaaleissa.

Kuva 155. Vasemmistoliiton kannatus kunnittain vuoden 2000 kunnallisvaaleissa.

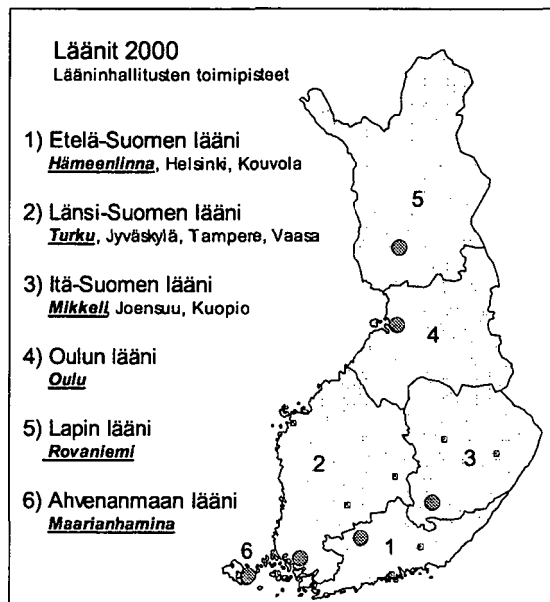

Kuva 156. Vihreän Liiton kannatus kunnittain vuoden 2000 kunnallisvaaleissa.

LÄÄNIT

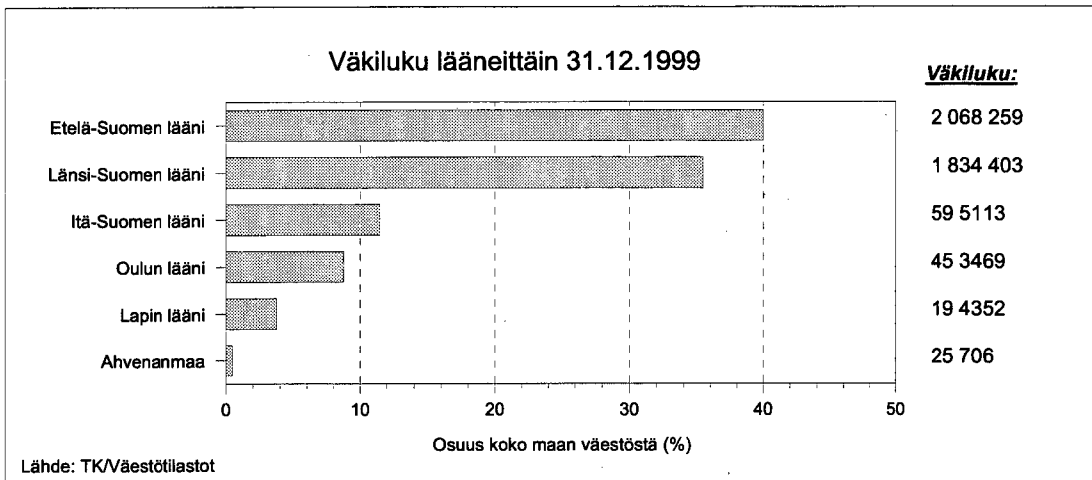
Suomessa on kuusi lääniä. *Etelä-Suomen* lääni käsittää kuusi maakuntaa, joissa on yhteensä 89 kuntaa vuonna 2000. *Länsi-Suomen* lääniin kuuluu yhteensä 205 kuntaa ja seitsemän maakuntaa. *Itä-Suomen* lääni muodostuu kolmesta maakunnasta ja 68 kunnasta. *Oulun* läänissä on kaksi maakuntaa ja 52 kuntaa. *Lapin* läänissä on 22 ja *Ahvenanmaalla* 16 kuntaa.

Kuva B1. Läänit 2000.

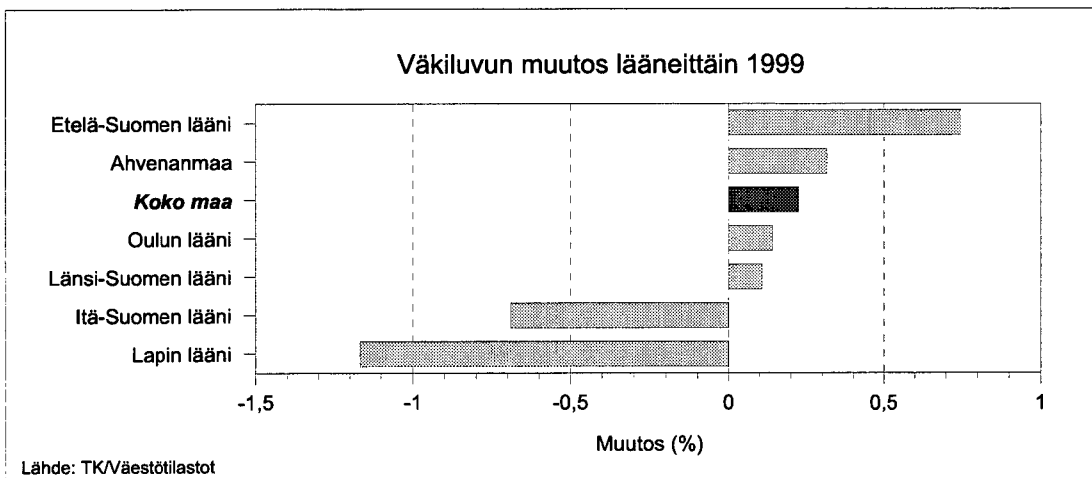

Taulukko 2. Perustietoja lääneistä.

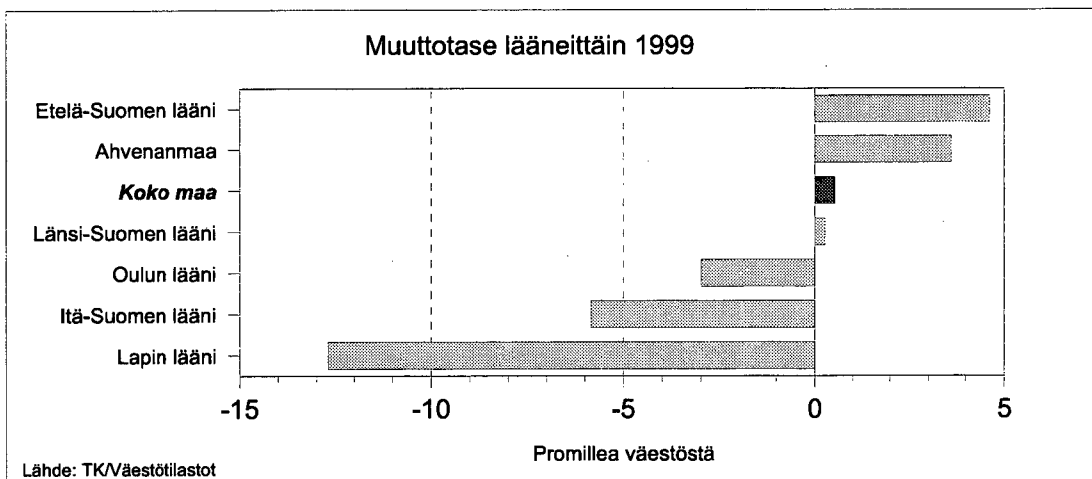
	Etelä-Suomen lääni	Länsi-Suomen lääni	Itä-Suomen lääni	Oulun lääni	Lapin lääni	Ahvenanmaa	Koko maa
Väkiluku 1999	2 068 259	1 834 403	595 113	453 469	194 352	25 706	5 171 302
Syntyneet 1999	23 796	19 863	5 850	5 794	1 984	287	57 574
Kuolleet 1999	18 185	18 559	6 574	3 926	1 804	297	49 345
Kunnassamuutto 1999	227 280	182 813	62 942	51 256	21 477	1 294	547 062
Siirtolaisuuden tulomuutto 1999	7349	4531	965	1013	580	306	14744
Siirtolaisuuden lähtömuutto 1999	6110	3347	690	912	574	333	11966
Syntyneiden enemmitys 1999 (%)	2,73	0,71	-1,21	4,13	0,92	-0,39	1,59
Kunnassamuutto (%)	11,07	9,98	10,5	11,32	10,92	5,05	10,6
Nettomahanmuutto 1999 (%)	0,6	0,65	0,46	0,22	0,03	-1,05	0,54
0-14 -vuotiaat 1999	374 538	327 948	104 430	94 731	36 558	4 796	943 001
15-64 -vuotiaat 1999	1 418 479	1 208 647	388 978	298 584	129 712	16 733	3 461 133
Yli 64 -vuotiaat 1999	275 242	297 808	101 705	60 154	28 082	4 177	767 168
0-14 -vuotiaiden osuus (%) 1999	18,1	17,9	17,5	20,9	18,8	18,7	18,2
15-64 -vuotiaiden osuus (%) 1999	68,6	65,9	65,4	65,8	66,7	65,1	66,9
Yli 64 -vuotiaiden osuus (%) 1999	13,3	16,2	17,1	13,3	14,4	16,2	14,8
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet (%) 1999	26,6	21,2	18,7	20,4	19,2	21,2	22,9
Keskiaasteen tutkinnon suorittaneet (%) 1999	34,0	36,0	37,3	38,4	37,9	33,0	35,6
Peruskoulun varaan jääneet (%) 1999	39,4	42,9	44,0	41,2	42,9	45,9	41,5
Maatilojen lkm 1998	17 121	43 928	14 310	8 642	2 340	750	87 091
Toimipaikkojen lukumäärä 1998	100 748	88 966	25 003	17 338	8 846	1 723	242 624
Toimipaikkojen henkilöstö 1998	567 387	408 053	98 481	81 539	31 908	8 144	1 195 512
Toimipaikkojen lukumäärän muutos 1995 - 1998 (%)	17,21	12,38	10,34	10,05	7,86	24,67	13,85
Toimipaikkojen henkilöstön määrän muutos 1995 - 1998 (%)	14,63	12,93	13,2	16,51	6,81	2,56	13,74
Teollisuustoiminnan vienti 1998 (1000 mk)	88 018 000	105 469 700	13 608 600	19 566 800	10 396 200	225 700	237 230 500
Työllinen työvoima 1998 (ennakko)	920 699	741 645	215 560	167 181	68 199	12 251	2 125 535
Työttömät elokuu 2000	105 450	113 469	43 591	31 049	17 997	219	311 786

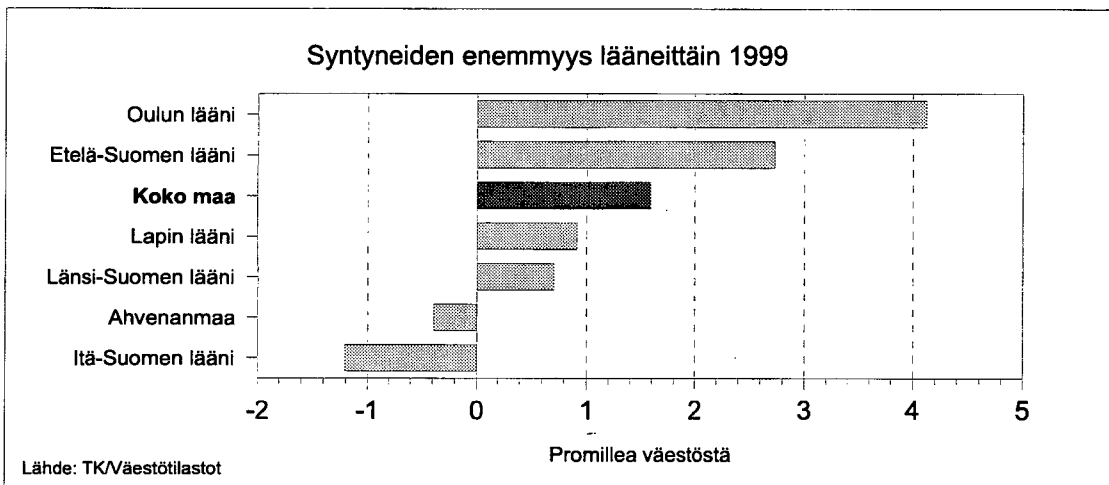
Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.1999.

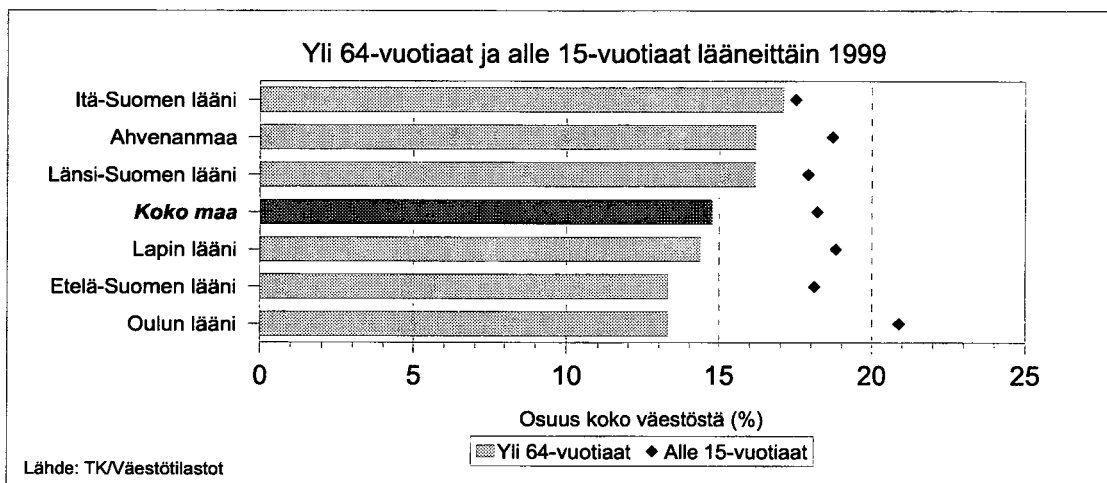
Kuva B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 1999.

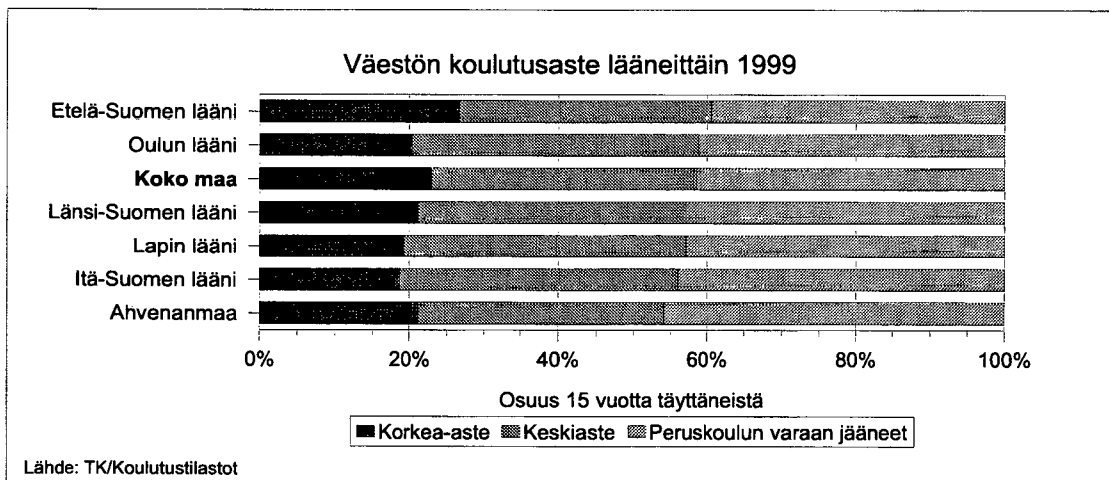
Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 1999.

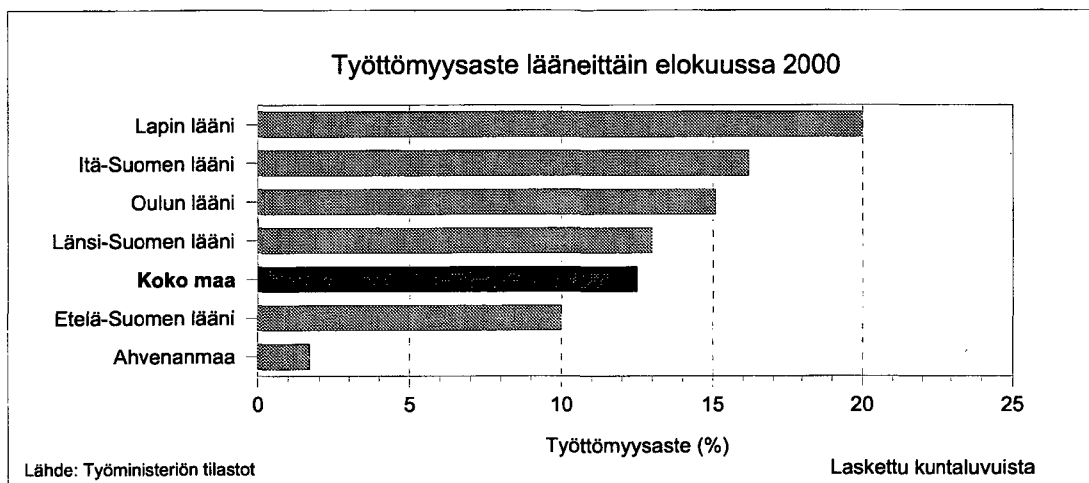
Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 1999.

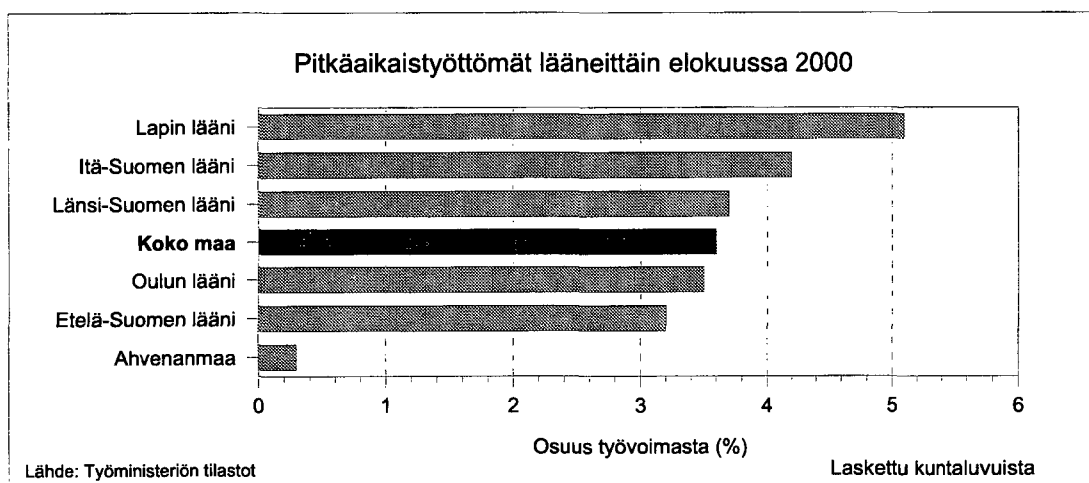
Kuva B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15 –vuotiaat lääneittäin 1999.

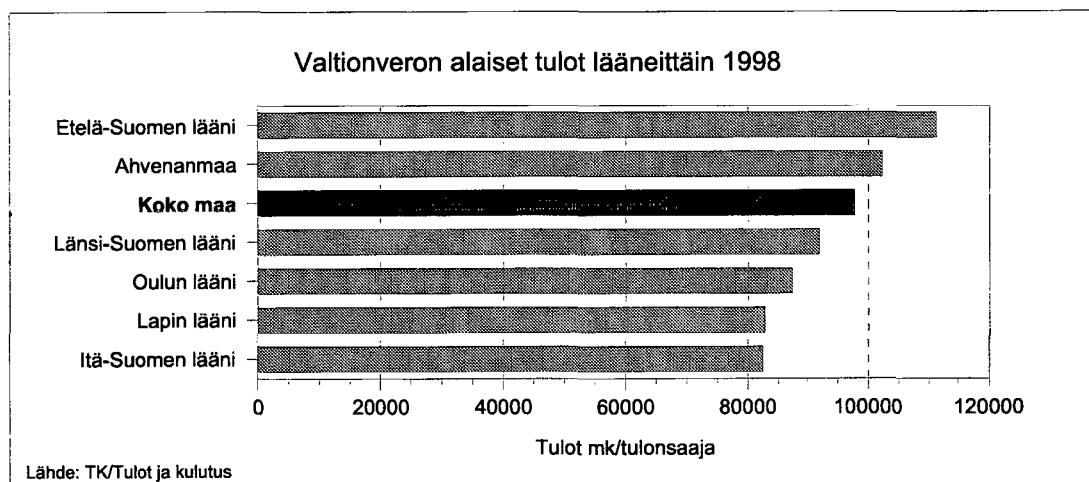
Kuva B7. Väestön koulutusaste lääneittäin 1999.

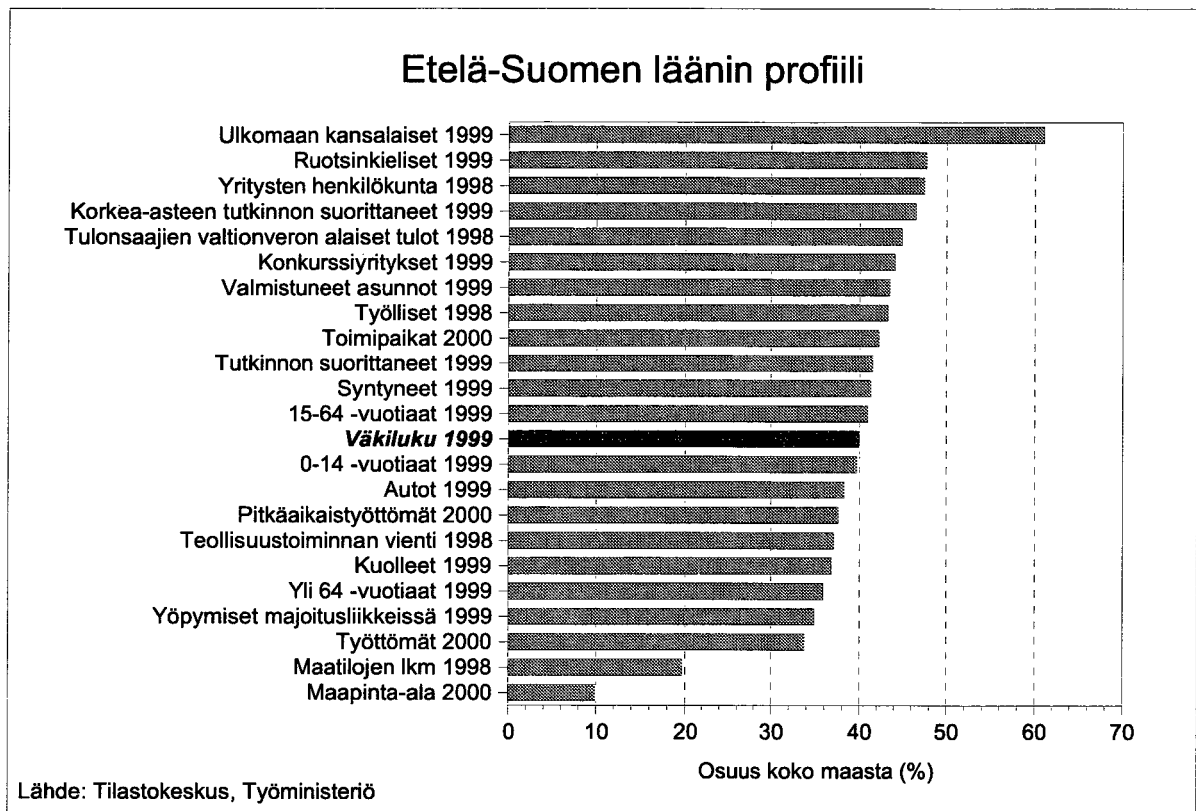
Kuva B8. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 2000.

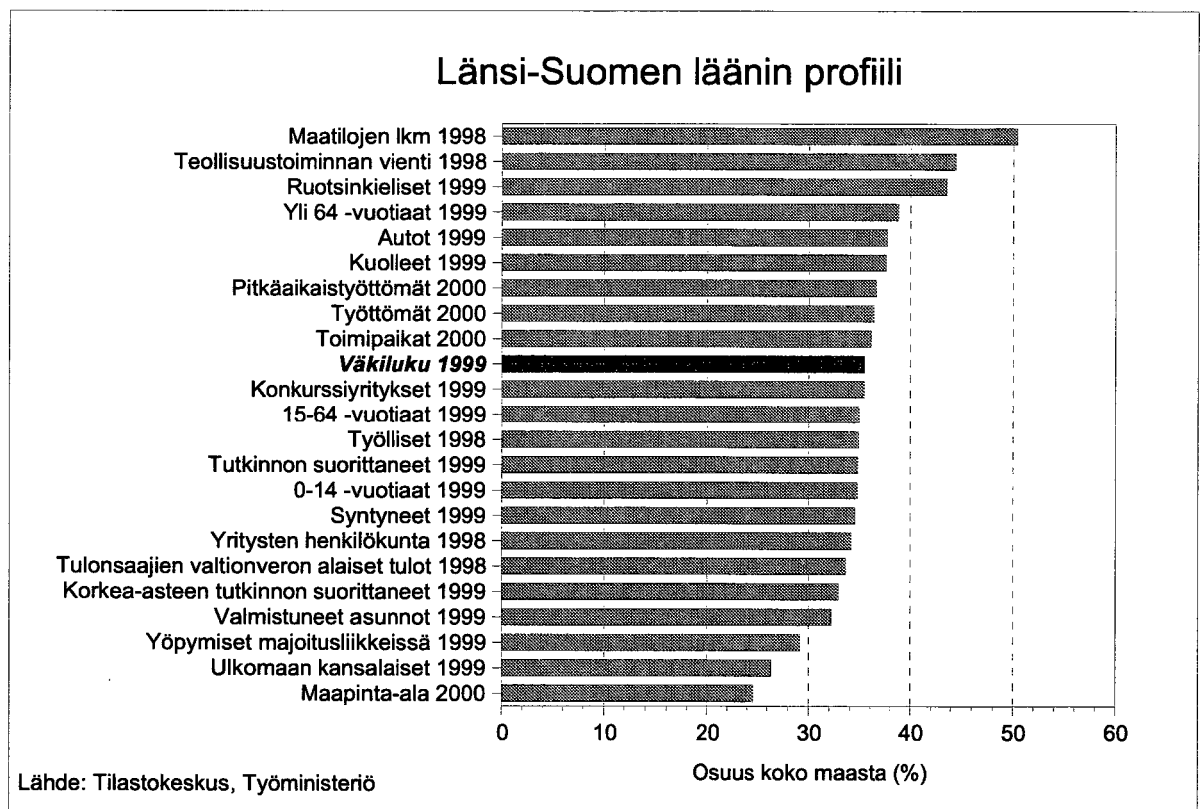
Kuva B9. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 2000.

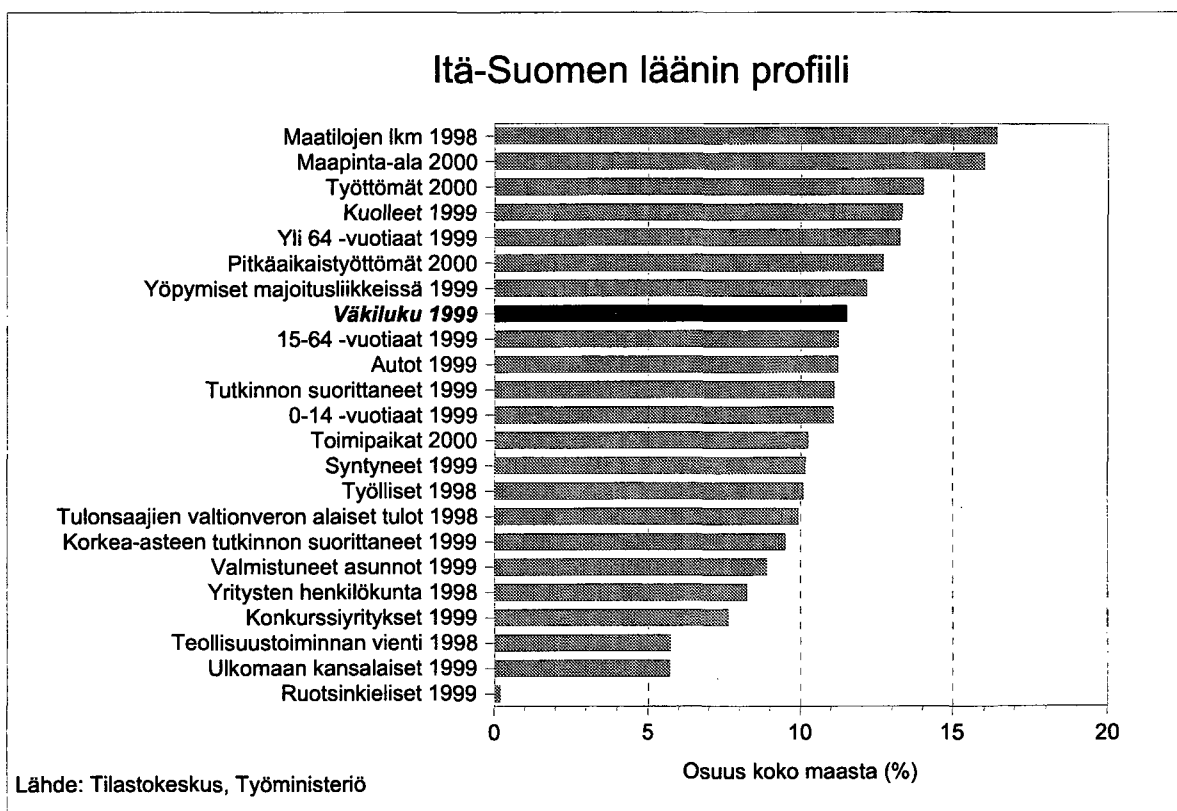
Kuva B10. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 1998.

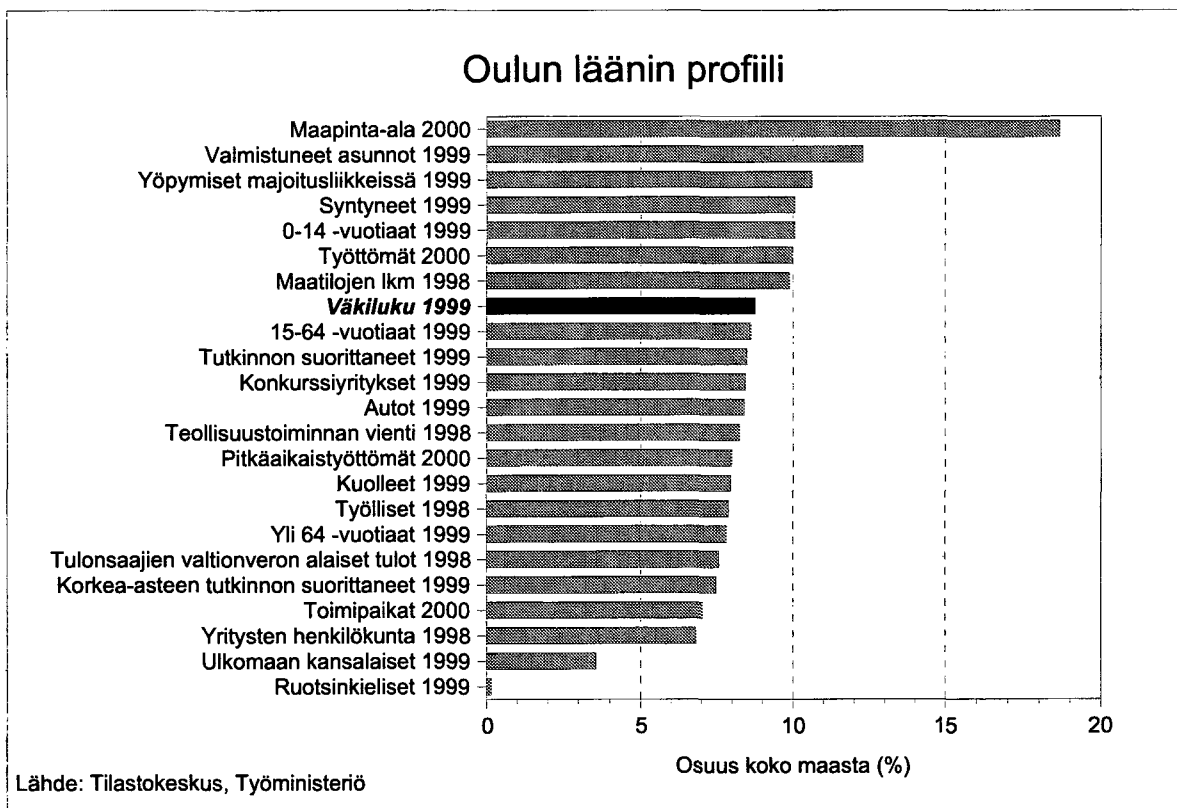
Kuva B11. Etelä-Suomen läänin profiili.

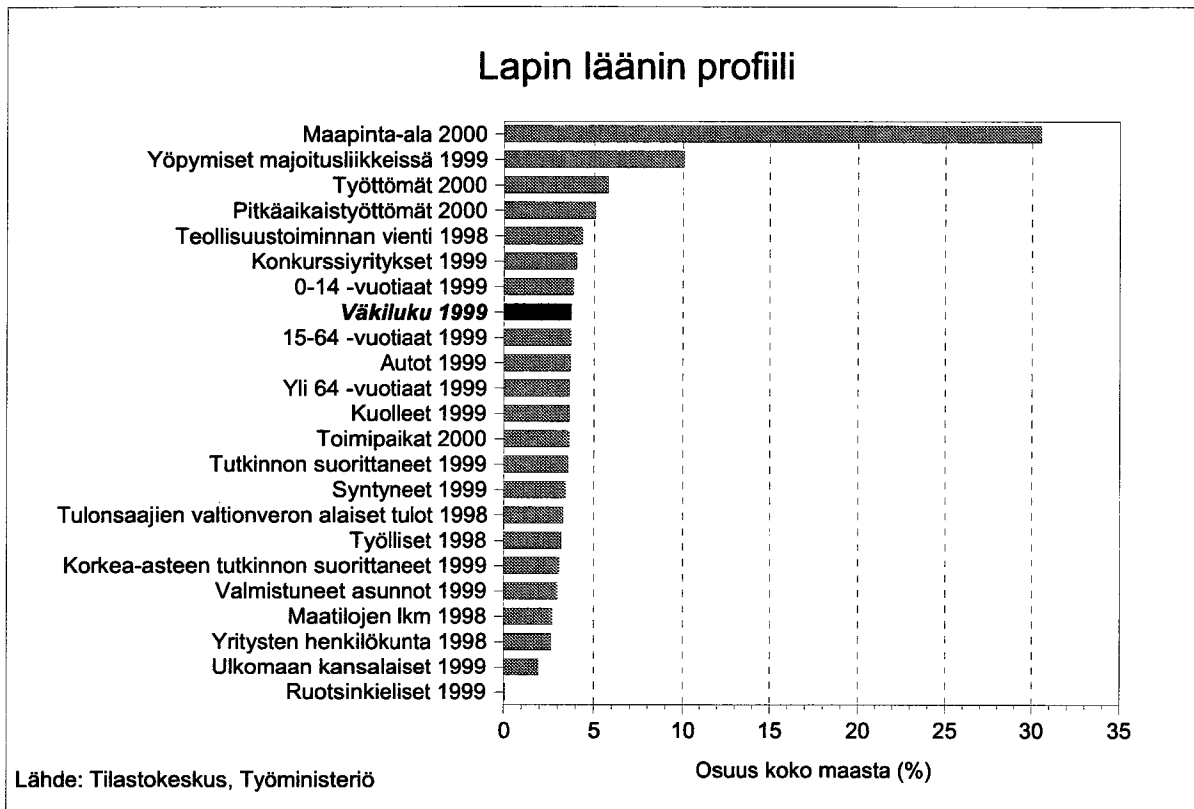
Kuva B12. Länsi-Suomen läänin profiili.

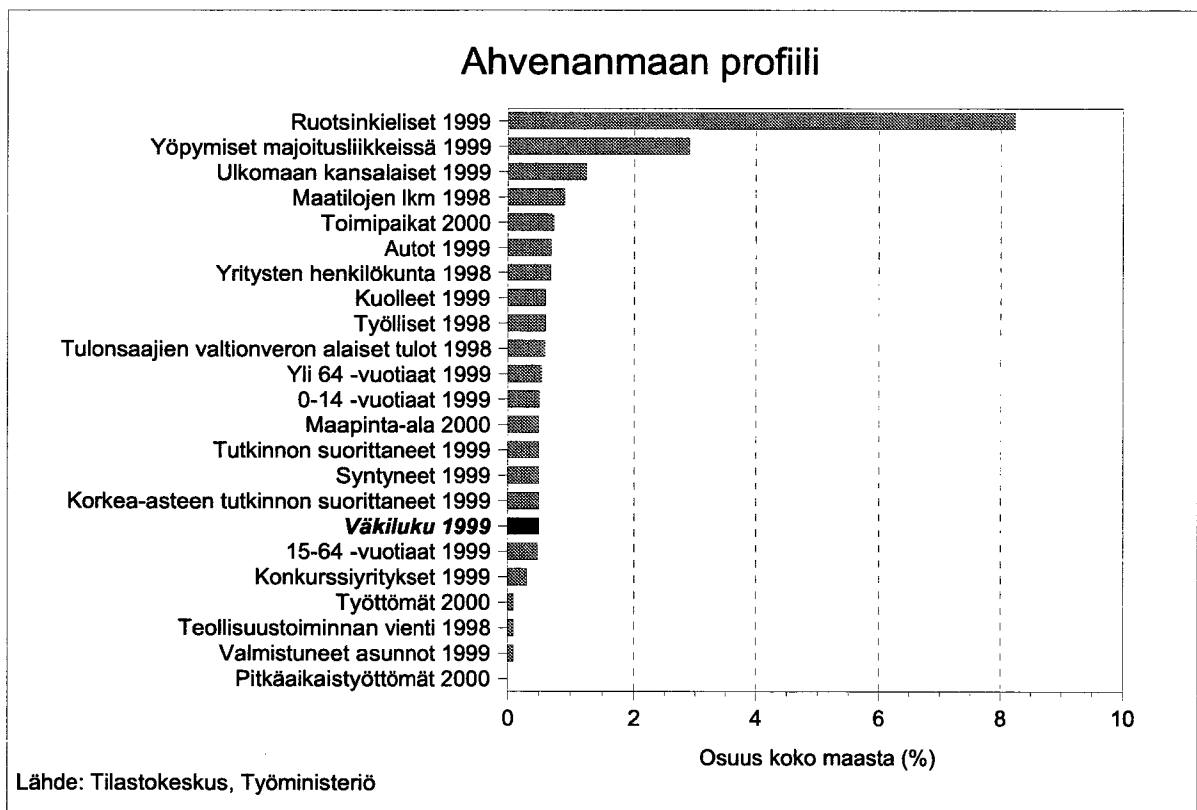
Kuva B13. Itä-Suomen läänin profiili.

Kuva B14. Oulun läänin profiili.

Kuva B15. Lapin läänin profiili.

Kuva B16. Ahvenanmaan profiili.

KÄYTETYT LYHENTEET JA TIETOLÄHTEET

BKT = bruttokansantuote
 EAKR = Euroopan aluekehitysrahasto
 EU = Euroopan unioni
 Ilmailulaitos
 KTM = Kauppa- ja teollisuusministeriö
 Kuntafakta = Tilastokeskuksessa kehitetty mikrotietokoneohjelma, johon on koottu tietoja Suomen kunnista.
 NUTS = Nomenclature of territorial units for statistics
 Tielaitos
 TK = Tilastokeskus
 Tullihallitus
 Työministeriö
 Sisäasiainministeriö
 Sähkölaitosyhdistys

KÄYTETYT KÄSITTEET

Ahtaasti asuminen. Asunto määritellään ahtaasti asutuksi ja siinä asuvat henkilöt ahtaasti asuviksi, jos asunnossa asuu normi 3:n mukaan enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiö lasketaan huonelukuun.

Alueella työssäkäyville tarkoitetaan kaikkia tällä alueella työssäkäyviä henkilöitä riippumatta heidän asuinpaikastaan. Alueella työssäkäyvät muodostavat ns. työllisen päiväväestön, jonka määrää voidaan pitää mittarina alueen työpaikkojen määrälle.

Asuntokunta. Kaikki henkilöt, jotka ovat vakinaisesti kirjoilla samassa asunnossa eli joilla on väestön keskusrekisterin henkilörekisterissä sama kotipaikkatunnus, muodostavat asuntokunnan.

Bruttokansantuote (BKT). Bruttokansantuoteluvut esitetään tuotannontekijähintaisina kunkin vuoden hintatason mukaan. Maakunnittaisia ja seutukunnittaisia bruttokansantuotetietoja on käytetty sekä markkamääräisinä että alueen asukasmäärään suhteutettuina.

EU-tavoitetukialueita on Suomessa kolme: tavoite 6-, 5b- ja 2-tukialueet. 6-alueetukea kohdennetaan erittäin harvaan asuttujen alueiden kehittämiseen, 5b-tukea maaseudun elinkeinorakenteen monipuolistamiseen ja 2-alueetukea taantuvien teollisuusalueiden kehittämiseen.

Jalostusarvo saadaan vähentämällä tuotannon bruttoarvosta ulkopuolisilta sekä saman yrityksen toisilta toimipaikoilta hankittujen tuotantopanosten arvo, mukaanlukien käyttöomaisuudesta maksetut vuokrat, vähennettynä tai lisättyinä polttoaine- sekä aine- ja tarvikevarastojen muutoksella. Hankittuihin tuotantopanoksiin sisältyvät polttoaineiden, sähkön, lämmön, pakkausten, aineiden ja tarvikkeiden korjaus- ja asennustöiden, teetettyjen palkkiotöiden sekä myös palvelusten hankinta. Tuotannon bruttoarvo käsittää omien tuotteiden toimitusten arvon, saadun korvauksen vieraille suoritetuista valmistus- yms. palveluksista (palkkiotyö), muista palveluista saadun bruttokorvauksen (ei-teollisten palveluiden myynti) sekä kauppatavaroiden myynnistä saatujen tuotteiden ja kauppatavaroiden hankintakustannusten erotuksen vähennettynä tai lisättyinä valmiste- ja kauppatavaravarojen sekä varastossa olevien keskeneräisten töiden muutoksella.

Kokonaistuotos on toimipaikkojen tarkasteluajanjakson aikana tuottamien tavaroiden ja palvelusten summa.

Koulutusasteen mittaaminen perustuu koulutusaikaan.

Koulutustaso on koulutusta kuvaava kolminumeroinen mittainluku, joka on laskettu kunkin 20 vuotta täyttäneestä väestöstä tietyn kaavan mukaan. Mitä pitempi koulutuksen kokonaispituus on, sitä korkeampi on koulutustaso ja sitä suurempi on vastaava lukuarvo.

Kuntaryhmitys. Kaupunkimaiset kunnat: Väestöstä vähintään 90 % asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000. **Taajaan asutut kunnat:** Väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000 mutta alle 15 000. **Maaseutumaiset kunnat:** Väestöstä alle 60 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 15 000 tai väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4000.

Muuttotase on nettomuutto suhteutettuna alueen asukasluukuun.

Nettomuutto on alueen tulomuutto - lähtömuutto.

NUTS (Nomenclature of territorial units for statistics) on EU:n hierarkkinen alueluokitusjärjestelmä, jonka mukaan laaditaan kaikki EU:n alueelliset tilastot: NUTS 1 (Manner-Suomi, Ahvenanmaa), NUTS 2 (suuralueet 6 kpl), NUTS 3 (maakunnat 20 kpl), NUTS 4 (seutukunnat 85 kpl) ja NUTS 5 (kunnat 452 kpl).

Pitkäaikaistyötön on henkilö, jonka työttömyys on kestänyt yli vuoden.

Rakennus on erillinen, sijaintipaikalleen kiinteästi rakennettu tai pystytetty, omalla sisäankäynnillä varustettu rakennelma, joka sisältää eri toimintoihin tarkoitettua katettua ja yleensä ulkoseinien tai muista rakennelmista (rakennuksista) erottavien seinien rajoittamaa tilaa.

Rakentamisvuodella tarkoitetaan vuotta, jona rakennus valmistui käyttökuntoon.

Seutukunta on kuntien yläpuolelle luotu toiminnallinen välitaso. Niiden rajauksesta on päättänyt Sisäasiainministeriö. Seutukuntia on Suomessa 85 kpl.

Taajamaksi määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole yli 200 metriä. Taajamien rajauksissa otetaan huomioon asuinrakennusten lisäksi mm. liike-, toimisto- ym. työpaikkoina käytettäviä rakennuksia.

Taajama-aste tarkoittaa taajamissa asuvien osuutta koko väestöstä.

Tutkinnon suorittaneeksi määritellään henkilö, joka on suorittanut perusasteen jälkeisiä tutkintoja. Perusasteen jälkeisiksi tutkinnoiksi katsotaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa loppuun suoritettut tutkinnot, joissa koulutusaika on vähintään 400 tuntia. Työllisyyskoulutuksen osalta tutkinnoksi katsotaan vain työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen koulutusammattiin tai tutkintoon johtaneen koulutuksen suoritus.

Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 15-74 -vuotiaat henkilöt, jotka laskentahetkellä ovat työllisiä.

Työpaikkaomavaraisuus on alueella olevat työpaikat/työlliset*100. Mikäli alueen työpaikkojen lukumäärä on suurempi kuin työllisten lukumäärä, alueen työpaikkaomavaraisuus ylittää 100 %.

Työttömyysasteella tarkoitetaan työttömän työvoiman prosenttiosuutta koko työvoimasta. Nuorten työttömyysasteella tarkoitetaan alle 25-vuotiaiden työttömien prosenttiosuutta saman ikäisestä työvoimasta.

Yritystoimipaikat on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat.

KUNNALLISTALOUDEN KÄSITTEET:

Kassan riittävyys on $365 \times \text{kassavarat/kassasta maksut}$. Tämä tunnusluku poikkeaa aikaisemmissa tilastoissa käytetyistä kassan riittävyys laskukaavasta. (Kassasta maksut = Henkilöstökulut + palvelujen ostot + aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot tilikauden aikana – varastojen lisäys (+) tai vähennys (-) + avustukset + muut kulut + alv-takaisinperintä + korkokulut + muut rahoituskulut + käyttöomaisuusinvestoinnit + lainananto + pitkäaikaisten lainojen lyhennykset)

Lainakanta = Vieras pääoma - pitkäaikaisen vieraan pääoman saadut ennakot – lyhytaikaisen vieraan pääoman saadut ennakot – lyhytaikaisen vieraan pääoman ostovelat – lyhytaikaisen vieraan pääoman siirtovelat.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = $(\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tehtäväkohtaiset käyttökustannukset, käyttötuotot ja nettokustannukset on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käyttötalon menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja vyörytyserät. Käyttötuottoihin on käyttötalon tuloista laskettu yhteen toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötuottojen erotus.

Toimintakate muodostuu *toimintatuottojen* (=myyntitulot, maksutuotot, tuet ja avustukset, muut tuotot, valmisteverastojen lisäys tai vähennys, valmistus omaan käyttöön) ja *toimintakulujen* (=henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen lisäys tai vähennys, avustukset, muut kulut) erotuksesta

Vuosikate muodostuu seuraavasti: *toimintakate* + verotulot ja valtionosuudet - arvonlisäveron takaisinperintä (=käyttökate) + korkotulot + osinkotulot + muut rahoitustuotot – korkokulut – muut rahoituskulut.

Yleishallintoon kuuluvat: Kunnan ylintä päättäjä- ja toimeenpanovaltaa käyttävien hallintoviranomaisten sekä niiden neuvoa antavien ja suunnitteluelinten tehtävät, niiden oheispalvelut, tilat jne, vaalit, yleinen taloushallinto, rahoituksen ja varainhoidon hallintotehtävät, verojen perintä ja tarkastustoimi. Yleishallintoon ei enää kuulu aikaisemmat tehtäväluokat Toimialapalvelut ja Muut sisäiset palvelut.

KUVALUETTELO

ITÄ-SUOMI

1. Läänit ja maakunnat 2000
2. Taajama-asteeseen perustuva kuntaryhmitys 2000
3. Itä-Suomen kunnat ja maakunnat 2000
4. Seutukunnat Itä-Suomessa 2000

VÄESTÖ

5. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985 – 1999 (1985=100)
6. Väkiluku kunnittain 31.12.1999
7. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 – 1999
8. Väkiluvun muutos kunnittain 1999
9. Väkiluvun muutos kunnittain 1999
10. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 1999
11. Väestönmuutokset maakunnittain 1980 – 1999
12. Syntyneiden enemmisyys kunnittain 1999
13. Syntyneiden enemmisyys kunnittain 1999
14. Muuttotase kunnittain 1999
15. Kuntien sisäinen muuttoliike maakunnittain 1990 – 1999
16. Muuttotase kunnittain 1999
17. Kunnassamuutto 1999
18. Maakuntien väliset muutot 1999
19. Sukupuolirakenne kunnittain 1999
20. Alle 7-vuotiaat kunnittain 1999
21. 15 – 64-vuotiaat kunnittain 1999
22. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 1999
23. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1999
24. Väestön keski-ikä kunnittain 1999
25. Väestön keski-ikä muutos kunnittain 1997 – 1999
26. Keski-ikä muutos kunnittain 1980 – 1999
27. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 1999
28. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990 – 1999
29. Ulkomaalaiset kunnittain 1999

ELINKEINOELÄMÄ

Yritysten toimipaikat

30. Toimipaikat kunnittain 2000
31. Toimipaikat kunnittain 2000
32. Toimipaikat toimialoitain maakunnittain 2000
33. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoitain maakunnittain 1998
34. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 1995 – 1998
35. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 1995 – 1998
36. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 1995 – 1998

Elinkeinorakenne

Aikutuotanto

37. Aikutuotannon työllistyvyys kunnittain 1998
38. Työllinen työvoima maakunnittain 1987 – 1998
39. Elinkeinorakenne maakunnittain 1998
40. Elinkeinorakenne kunnittain 1998. Kunnat järjestetty aikutuotannon
41. Tilojen keskimääräinen peltola kunnittain 1998
42. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 1998
43. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 1998
44. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 1998

Jalostus

45. Elinkeinorakenne kunnittain 1998. Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan
46. Teollisuuden toimipaikat toimialoitain maakunnittain 2000
47. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 1998
48. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 – 1998
49. Teollisuustoiminta maakunnittain ja toimialoitain 1998. Toimialojen osuudet teollisuustoiminnan henkilökunnasta, jalostusarvosta ja viennistä
50. Teollisuustoiminnan jalostusarvo kunnittain 1998
51. Teollisuustoiminnan henkilökunta kunnittain 1998
52. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 1998

Palvelut

53. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1990 – 1998
54. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 – 1998
55. Elinkeinorakenne kunnittain 1998. Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan
56. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 1998
57. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1998
58. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1998
59. Valtionveron alaisen tulojen muutos kunnittain 1997 – 1998

Bruttokansantuote

60. Bruttokansantuote asukasta kohti suuralueittain 1997, EU=100
61. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1990 – 1997, EU=100
62. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1990 – 1997
63. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1997, milj. mk
64. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1997, %

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

Työllisyys

65. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1998
66. Työpaikkaomavaraisuuden muutos kunnittain 1996 – 1998
67. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 – 1998
68. Avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1991 – 2000
69. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1990 ja 1998*

Työttömyys

70. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2000
71. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2000
72. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 - 2000
73. Työttömien määrän muutos kunnittain 1998 – 1999
74. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2000 (osuus työvoimasta)
75. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2000 (osuus työttömistä)

KOULUTUS

76. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 1999
77. Koulutustaso kunnittain 1999
78. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain 1999
79. Koulutustaso kunnittain 1999
80. Koulutusaste kunnittain 1999
81. Opetustoimen nettokustannukset kunnittain 1999

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

82. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain 1999
83. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1999
84. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 1999
85. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 1999
86. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 1999
87. Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 1999
88. Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 1999

RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

89. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1995 – 1999
90. Valmistuneet rakennukset kunnittain 1999
91. Rakennusten keskimääräinen valmistumisvuosi kunnittain 1998
92. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1999
93. Asuntotuotanto kunnittain 1999
94. Asuntojen hintojen kehitys alueittain 1985 - 1999
95. Asuntojen hinnat kunnittain 1999
96. Asutuskuntien keskikoko kunnittain 1998
97. Ahtaasti asuvat asutuskunnat kunnittain 1998
98. Vuokra-asuminen kunnittain 1998
99. Omistusasuminen kunnittain 1998
100. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1988 – 1999
101. Kesämökkit maakunnittain 1980, 1990 ja 1999
102. Kesämökkit kunnittain 1999

LIIKENNE JA MATKAILU

103. Henkilöautot kunnittain 1999
104. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 – 1999
105. Maahan saapuneet ja maasta lähteneet henkilöautot Venäjän maaraja-asemilla 1999
106. Kotimaan lentoliikenne Itä-Suomen suurimmilla asemilla 1986 – 1999
107. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2000
108. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 – 1999
109. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 – 1999
110. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 – 2000
111. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 1999
112. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 1999

ENERGIATALOUS

113. Sähkön tuotanto maakunnittain 1981 – 1999
114. Sähkön kulutus maakunnittain 1981 – 1999
115. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 1999
116. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 1999
117. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1997 - 1999
118. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1981 – 1999
119. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1981 – 1999

YMPÄRISTÖN TILA

120. Teollisuuden ja energiahuollon typen oksidien päästöt maakunnittain 1992 - 1999
121. Teollisuuden ja energiahuollon rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1999
122. Teollisuuden ja energiahuollon hiukaspäästöt maakunnittain 1992 - 1999
123. Typen oksidien päästöt (No_x) kunnittain 1999
124. Rikkidioksidipäästöt (SO₂) kunnittain 1999
125. Hiukaspäästöt kunnittain 1999
126. Kansallis- ja luonnonpuistot Itä-Suomessa 2000

OIKEUSTILASTOT

- 127. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 1999
- 128. Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 – 1999
- 129. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1994 – 1999
- 130. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 1999
- 131. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 1999

KUNNALLISTALOUS

- 132. Veroprosentti kunnittain 2000
- 133. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys maakunnittain verovuosina 1980 – 1998
- 134. Verotulot kunnittain 1999
- 135. Verotulot kunnittain 1999
- 136. Vuosikate kunnittain 1999
- 137. Vuosikate kunnittain 1999
- 138. Lainakanta kunnittain 1999
- 139. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 1999
- 140. Lainakanta kunnittain 1999
- 141. Toimintakate kunnittain 1999
- 142. Kassan riittävyys kunnittain 1999
- 143. Kunnan henkilökunta kunnittain 1999
- 144. Kassan riittävyys kunnittain 1999
- 145. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 1999
- 146. Myönnetty kehitysalueen investointituet kunnittain 1999
- 147. Myönnetty pienyritys- ja pk-yritysten tuet kunnittain 1999
- 148. Myönnetty kansainvälistymistuet kunnittain 1999
- 149. Myönnetty toimintaympäristötuet kunnittain 1999

VAALIT

- 150. Äänestysaktiivisuus sukupuolen mukaan presidentinvaalien 2000 toisella kieroksella maakunnittain
- 151. Äänestysaktiivisuus kunnittain vuoden 2000 kunnallisvaaleissa
- 152. Suomen Keskustan kannatus kunnittain vuoden
- 153. SDP:n kannatus kunnittain vuoden 2000 kunnallisvaaleissa
- 154. Kansallisen Kokoituksen kannatus kunnittain vuoden 2000 kunnallisvaaleissa
- 155. Vasemmistoliiton kannatus kunnittain vuoden 2000 kunnallisvaaleissa
- 156. Vihreän Liiton kannatus kunnittain vuoden 2000 kunnallisvaaleissa

LÄÄNIT

- B1. Läänit 2000
- B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.1999
- B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 1999
- B4. Muuttotase lääneittäin 1999
- B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 1999
- B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15 –vuotiaat lääneittäin 1999
- B7. Väestön koulutusaste lääneittäin 1999
- B8. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 2000
- B9. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 2000
- B10. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 1998
- B11. Etelä-Suomen läänin profiili
- B12. Länsi-Suomen läänin profiili
- B13. Itä-Suomen läänin profiili
- B14. Oulun läänin profiili
- B15. Lapin läänin profiili
- B16. Ahvenanmaan profiili

Itä-Suomen katsaus 2000 antaa päättäjille ja muille tiedontarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Itä-Suomesta. Katsaus sisältää noin 160 havainnollista diagrammia ja kuntapohjaista teemakarttaa, joissa esitetään tietoa Itä-Suomen

- väestöstä
- elinkeinoelämästä
- bruttokansantuotteesta
- työllisyydestä
- koulutuksesta
- rakentamisesta ja asumisesta
- terveys- ja sosiaalipalveluista
- liikenteestä ja matkailusta
- rikollisuudesta
- energiataloudesta
- ympäristöstä
- kunnallistaloudesta
- aluepolitiikasta

Katsaus sisältää myös 18 diagrammikuvaa käsittävän läänien vertailun. Julkaisussa olevia kuvia tai kuvien pohjana olevaa tilastoaineistoa voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelutoimistoista. Kuvat on saatavana myös värikalvoina. Paperiversion ohella julkaisu on saatavana myös sähköisessä muodossa. Tutustu palveluun osoitteessa: www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus.

Vastaavan tietosisältöisinä tuotetaan myös Pohjois-Suomen, Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset.

Katsauksen on tuottanut Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelu.

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:	puhelin	faksi	sähköposti
Oulu	(08) 537 2046	(08) 537 2047	oulu.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Seinäjoki	(06) 414 4539	(06) 423 3696	sjoki.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Tampere	(03) 3141 5900	(03) 3141 5950	tampere.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Turku	(02) 274 3430	(02) 274 3440	turku.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Myyntipalvelu	(09) 1734 2011	(09) 1734 2474	myynti.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

ISSN 1239-7466
ISBN 951-727-747-4
Tuotenro: 9731

9 789517 277471